

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sijoituspalvelulakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja. Ehdotuksella pantaisiin kansallisesti täytäntöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi.

Sijoituspalvelulaista ehdotetaan muutettavaksi säännökset sijoituspalveluyritysten perustamis- pääomavaatimuksista ja lisättäväksi säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, riskien käsittelystä ja palkitsemisesta, vakavaraisuuden valvonnasta sekä hallinnollisista seuraamuksista.

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi tarpeelliset täsmennykset määritelmiin, toimivaltuuksiin ja tehtäviin. Lisäksi lakiin tehtäisiin muita teknisluonteisia korjauksia.

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetaan eräiden toimilupasäännösten muuttamista ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuussääntelyn eriyttämisestä johtuvia muita muutoksia. Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi teknisluonteisia säännösmuutoksia.

Sijoitusrahastolakiin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan vähimmäispääomavaatimuksia koskevia muutoksia, jotka koskevat sijoituspalveluja tarjoavia toimijoita. Lisäksi rahastoyhtiöiden ja vaihtoehtorahastojen hoitajien omien varojen vähimmäismäärää koskeviin säännöksiin ehdotetaan tehtäväksi direktiivimuutosta vastaavat muutokset.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 27.6.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta	4
1.2 Valmistelu	5
1.2.1 EU-säädöksen valmistelu	5
1.2.2 Hallituksen esityksen valmistelu	5
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö.....	5
2.1 Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin sisältö	5
2.2 EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -asetuksen sisältö	20
3 Nykytila ja sen arviointi.....	25
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	27
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	27
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	34
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	34
4.2.1.1 Vaikutukset kotitalouksien asemaan	34
4.2.1.2 Vaikutukset yrityksiin	35
4.2.1.3 Vaikutukset julkiseen talouteen	37
4.2.1.4 Vaikutukset kansantalouteen ja kokonaistaloudellinen selvitys vaikutuksista	37
4.2.2 Vaikutukset viranomaisiin	37
4.2.3 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset.....	37
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	37
5.1 Muuttuvan palkkion palkitsemisrajat	37
5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot	38
6 Lausuntopalaute	38
7 Säännöskohtaiset perustelut	44
7.1 Sijoituspalvelulaki.....	44
7.2 Laki Finanssivalvonnasta	55
7.3 Laki luottolaitostoiminnasta.....	58
7.4 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta	59
7.5 Sijoitusrahastolaki	59
7.6 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista	60
7.7 Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta	61
7.8 Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta	61
7.9 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta	62
7.10 Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta.....	62
7.11 Laki kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain muuttamisesta.....	62
8 Voimaantulo	62
9 Toimeenpano ja seuranta	62
10 Suhde muihin esityksiin.....	63
10.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä.....	63
11 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	63
LAKIEHDOTUKSET	66

HE 16/2021 vp

1. Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta	66
2. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	94
3. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 ja 5 luvun muuttamisesta	101
4. Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta....	102
5. Laki sijoitusrahastolain muuttamisesta	103
6. Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta.....	105
7. Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 1 ja 8 luvun muuttamisesta	106
8. Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 ja 5 luvun muuttamisesta ...	108
9. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta ...	109
10. Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 8 luvun 4 §:n muuttamisesta.....	113
11. Laki kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta.....	114
LIITTEET	116
RINNAKKAISTEKSTIT	116
1. Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta	116
2. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	172
3. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 ja 5 luvun muuttamisesta	183
4. Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta....	185
5. Laki sijoitusrahastolain muuttamisesta	188
6. Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta.....	190
7. Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 1 ja 8 luvun muuttamisesta	192
8. Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 ja 5 luvun muuttamisesta ...	195
9. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta ...	197
10. Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 8 luvun 4 §:n muuttamisesta.....	202
11. Laki kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta.....	202
VASTAAVUUSTAULUKKO	204

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Sijoituspalveluyritysten toimiluvan myöntämistä koskevat edellytykset, organisaatiota ja liiketoiminnan harjoittamista koskevat vaatimukset, joiden mukaisesti sijoituspalveluja voidaan tarjota sijoittajille, sekä muut vaatimukset, joilla säännellään rahoitusmarkkinoiden asianmukaista toimintaa, on säädetty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (jäljempänä *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi*)¹. Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimukset ja -valvonta ovat tähän asti perustuneet luottolaitosten vakavaraisuusvaatimusten ja -valvonnan tavoin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 575/2013 luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*)² ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2013/36/EU oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*)³.

Nykyiset vakavaraisuusvaatimukset on suunniteltu ensisijaisesti luottolaitosten tarpeisiin. Niitä on finanssikriisin jälkeen edelleen kehitetty tavoitteena varmistaa luottolaitosten toiminnan jatkuminen markkinoiden vakauden turvaamiseksi. Koska luottolaitostoiminnan ja sijoituspalveluyritysten liiketoimintamallit ja siten niiden markkinoille ja asiakkaille aiheuttamat riskit poikkeavat merkittävästi toisistaan, on nykyisen vakavaraisuuskehityksen todettu soveltuvan huomasti muille kuin suurimmille, systeemisesti merkittävälle, sijoituspalveluyrityksille. Se ei kata oikeasuhtaisesti sijoituspalveluyrityksille keskeisiä riskejä ja sen on todettu olevan tarpeettoman monimutkainen ja hallinnollisesti kuormittava erityisesti pienemmille toimijoille.

Euroopan komissio antoi 20.12.2017 ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ja asetukseksi sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja vakavaraisuusvaatimuksista, joiden pohjalta Euroopan parlamentti ja neuvosto on 27.11.2019 antanut direktiivin (EU) 2019/2034 sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta (jäljempänä *direktiivi, sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivi*)⁴ sekä asetuksen (EU) 2019/2033 sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta (jäljempänä *asetus, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetus*)⁵.

Erityisesti sijoituspalveluyritysten kokoon ja liiketoiminnan luonteeseen mukautettu vakavaraisuusvaatimuksia ja -valvontaa koskeva kehys on yksi komission pääomamarkkinaunionia koskevassa toimintasuunnitelmassa ja sen väliarvioinnissa ehdottamista toimista, joilla vahvistettaisiin pääomamarkkinoita ja edistettäisiin pääomamarkkinaunionin tavoitteiden toteutumista. Yhteisellä vakavaraisuus- ja valvontakehyksellä edistetään kilpailua sekä tarjotaan sijoittajille

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.173.01.0349.01.FIN

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX%3A32013R0575>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32013L0036>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32019L2034>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32019R2033>

uusia mahdollisuuksia ja parempia keinoja hallita riskejään. Sijoituspalveluyrityksille suunnatun vakavaraisuus- ja valvontakehyksen toteuttaminen on myös yksi komission REFIT-ohjelmaan kuuluvista toiminnoista. REFIT-ohjelman tavoitteena on yksinkertaistaa EU-lainsäädäntöä ja vähentää sääntelyn kustannuksia.⁶ Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus- ja valvontakehyksen taustalla on myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan 2 kohdan, 498 kohdan 2 kohdan sekä 508 artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla tehty uudelleentarkastelu.

Suuriin ja merkittäviin sijoituspalveluyrityksiin sovellettaisiin kuitenkin edelleen luottolaitosten vakavaraisuus- ja valvontakehystä. Näille yrityksille on tyypillistä se, että ne sekä aiheuttavat riskejä että ottavat vastatakseen riskeistä merkittävässä määrin kaikkialla sisämarkkinoilla.

1.2 Valmistelu

1.2.1 EU-säädöksen valmistelu

Valtioneuvosto on antanut komission esityksistä tiedon eduskunnalle kirjelmällä (U 1/2018 vp) 8.2.2018. Kirjelmässä on kuvattu sekä komission asetusehdotuksen, että direktiiviehdotuksen pääasiallinen sisältö. Valtioneuvosto on pitänyt komission ehdotuksia tarpeellisina ja kannatettavina. Valtioneuvosto kiinnitti kannassaan huomiota riittävän pitkien siirtymäaikojen tarpeellisuuteen erityisesti jo toiminnassa olevien sijoituspalveluyritysten osalta.

1.2.2 Hallituksen esityksen valmistelu

Hallituksen esitystä on valmisteltu virkatyönä tiiviissä yhteistyössä epävirallisesti kokoontuneen yhteistyöryhmän kanssa. Epävirallisessa työryhmässä on ollut mukana edustus sekä Finanssivalvonnasta että Finanssialan etujärjestöstä.

Hallituksen esitys on lähetetty julkiselle lausuntokierrokselle 14.7.2020. Saadusta lausuntopalauteesta on koostettu yhteenveto, joka on luettavissa hallituksen esityksen jaksossa 6.

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

2.1 Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin sisältö

Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivi sisältää säännökset direktiivin soveltamisalasta, sijoituspalveluyritysten perustamispääomasta, vakavaraisuusvalvonnasta (valvonnan periaatteet, toimivaltaisten viranomaisten valtuudet, arviointimenettely ja siinä huomioitavat seikat, mukaan lukien sijoituspalveluyrityksen oman pääoman riittävyys, hallinnointi-, ohjaus- ja palkitsemisjärjestelmät sekä sijoituspalveluyritysryhmien valvonta) ja toimivaltaisille viranomaisille asetetuista julkistamisvaatimuksista. Lisäksi direktiivissä siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä direktiivin yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi ja tehdään sijoituspalveluyritysten uuden vakavaraisuusvaatimuksia ja -valvontaa koskevan kehyksen edellyttämät muutokset muihin direktiiveihin, joissa säännellään sijoituspalveluyritysten toimintaa ja vakavaraisuusvaatimuksia.

Sijoituspalveluyritysten luokittelu

---

⁶ Lisätietoa ohjelmasta: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly_fi

EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa sijoituspalveluyritykset jaetaan eri luokkiin:

a) EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen sijoituspalveluyritykset (suuret ja merkittävät sijoituspalveluyritykset) ja 5 kohdassa tarkoitettujen luottolaitosten konsolidointiryhmään kuuluvat sijoituspalveluyritykset, joiden vakavaraisuusvaatimukset ja -valvonta perustuvat edelleen luottolaitosdirektiiviin ja EU:n vakavaraisuusasetukseen;

b) EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sijoituspalveluyritykset (pienet ja ilman sidossuhteita olevat sijoituspalveluyritykset), joiden osalta sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksia ja -valvontaa on osin kevennetty;

c) EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sijoituspalveluyritykset, joihin sovelletaan sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksia ja -valvontaa koskevaa kehystä täysimääräisesti.

Suuria ja merkittäviä sijoituspalveluyrityksiä ovat EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan sellaiset sijoituspalveluyritykset, joille myönnetään toimilupa ja joita valvotaan rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin nojalla ja jotka harjoittavat jotakin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteessä I olevan A osan 3 ja 6 kohdassa tarkoitettuja toimintoja (kaupankäynti omaan lukuun, rahoitusvälineiden merkinnän ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen merkintätakauksen perusteella) ja jotka eivät ole hyödykemarkkinoilla tai päästöoikeusmarkkinoilla toimivia välittäjiä, yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä tai vakuutusyrityksiä, mikäli jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) sijoituspalveluyrityksen konsolidoitujen varojen kokonaisarvo on 15 miljardia euroa tai enemmän 12 edeltävän kuukauden jaksolta keskiarvona laskettuna;

b) sijoituspalveluyrityksen konsolidoitujen varojen kokonaisarvo on alle 15 miljardia euroa ja sijoituspalveluyritys kuuluu ryhmään, jonka kaikkien sellaisten yritysten, jotka harjoittavat kaupankäyntiä omaan lukuun ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämistä antamalla siihen liittyvän merkintä- tai ostositoumus ja joiden kokonaisvarat ovat alle 15 miljardia euroa, konsolidoitujen varojen kokonaisarvo on 15 miljardia euroa tai enemmän 12 edeltävän kuukauden jaksolta keskiarvona laskettuna; tai

c) sijoituspalveluyritykseen sovelletaan EU:n vakavaraisuusasetusta toimivaltaisten viranomaisten päätöksellä direktiivin 5 artiklan mukaisesti. Kohdassa tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä on tarkemmin käsitelty tämän esityksen 2.1 osiossa seuraavan alaotsikon Kohde, soveltamisala ja toimivaltaiset viranomaiset alla.

EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 5 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan kaupankäyntiä omaan lukuun harjoittavan tai liikkeeseenlaskun takaamista tarjoavan sijoituspalveluyrityksen soveltavan EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisia vaatimuksia tietyin ehdoin.

Pieniä ja ilman sidossuhteita olevia sijoituspalveluyrityksiä ovat EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan mukaan sellaiset sijoituspalveluyritykset, joiden omaisuudenhoidossa tai jatkuvan sijoitusneuvonnan kohteena olevat varat ovat alle 1,2 miljardia euroa, käsiteltävinä olevien asiakastoimeksiantojen määrä on pienempi kuin 100 miljoonaa euroa/päivä käteiskauppojen osalta tai 1 miljardia euroa/päivä johdannaisten osalta, säilytettävänä

ja hallinnoitavina olevat varat, hallussa olevat asiakasrahat, päivittäinen kaupankäyntivirta, nettopositiioriski ja kaupan vastapuolen maksukyvyttömyys ovat asetuksen mukaisesti mitattuna nolla, sijoituspalveluyrityksen taseeseen sisältyvä ja taseen ulkopuolinen loppusumma on alle 100 miljoonaa euroa ja sijoituspalveluyrityksen sijoituspalveluista ja -toiminnasta saadut kokonaisbruttotuotot ovat alle 30 miljoonaa euroa vuodessa tiettyä tilikautta välittömästi edeltävän kahden vuoden jakson vuotuisten lukujen perusteella laskettuna keskiarvona.

Lisäksi sijoituspalveluyritysten luokittelun yhteydessä on syytä maininta EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivin 62 artiklalla luottolaitosdirektiiviin lisättävä uusi 8 a artikla. Artikla asettaa isoille yrityksille, joiden kokonaisvarojen määrä on vähintään 30 miljardia euroa ja joilla on rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin mukainen sijoituspalveluyrityksen toimilupa kaupankäyntiin omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamiseen, velvoitteen hakea toimilupaa luottolaitostoimintaan. Yrityksiä ja ryhmiä koskevista tarkemmista kriteereistä ja laskentatavoista säädetään 8 a artiklassa. Vastaavasti EU:n sijoituspalveluyrityksen vakavaraisuusasetuksen 62 artiklalla muutetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdassa olevaa luottolaitoksen määritelmää niin, että vastaisuudessa luottolaitoksia ovat myös sellaiset yritykset, jotka täyttävät artiklassa tarkemmin määritellysti 30 miljardin euron raja-arvoon liittyvät kriteerit ja muut vaatimukset. Tällaiset toimijat eivät kuulu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen piiriin vaan niihin sovelletaan luottolaitoksia koskevaa vakavaraisuussäätelyä. Kyseiset sijoituspalveluyritykset eivät myöskään kuulu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivin tai sijoituspalvelulain soveltamisalaan, sillä ne lakkaavat olemasta sijoituspalveluyrityksiä.

Kohde, soveltamisala ja toimivaltaiset viranomaiset

Direktiivin I osastossa (artiklat 1—3) määritellään direktiivin kohde, soveltamisala ja direktiiviin liittyvät määritelmät. Direktiivin 1 artiklassa määritellään direktiivin kohde eli säännöt, jotka koskevat sijoituspalveluyritysten perustamispäätöstä, toimivaltaisten viranomaisten harjoittamaa vakavaraisuusvalvontaa, valvontavaltuuksia ja -välineitä sekä toimivaltaisia viranomaisia koskevia julkistamisvaatimuksia. Direktiivin 2 artiklan mukaan direktiiviä sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin, joille on myönnetty toimilupa ja joita valvotaan rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin nojalla, lukuun ottamatta EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 ja 5 kohdassa tarkoitettuja suuria ja merkittäviä sijoituspalveluyrityksiä, joiden vakavaraisuusvalvonnasta säädetään luottolaitosdirektiivissä. Direktiivin 3 artiklassa on esitetty direktiivissä käytetyt määritelmät.

Direktiivin II osastossa (artiklat 4—8) säädetään toimivaltaisista viranomaisista. Direktiivin 4 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta nimetä toimivaltainen viranomainen direktiivissä ja asetuksessa säädettyjen toimintojen ja tehtävien hoitamiseen sekä velvollisuudesta varmistaa, että nimetyillä viranomaisella on tarvittavat valvonta- ja tutkintavaltuudet, asiantuntemus sekä resurssit.

Direktiivin 5 artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten harkintavallasta päättää EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen vakavaraisuusvalvonnan soveltamisesta sellaiseen sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa kaupankäyntiä omaan lukuun ja/tai rahoitusvälineiden merkinnän ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestämistä merkintätakauksen perusteella, edellyttäen, että sijoituspalveluyrityksen konsolidoitujen varojen kokonaisarvo edeltävien 12 kuukauden jaksolta keskiarvona laskettuna on 5 miljardia euroa tai enemmän, ja että yksi tai useampi seuraavista perusteista täyttyy:

HE 16/2021 vp

- a) sijoituspalveluyritys harjoittaa toimintaansa sellaisessa laajuudessa, että sijoituspalveluyrityksen kaatuminen tai ongelmat voisi aiheuttaa järjestelmäriskin;
- b) sijoituspalveluyritys on määritysosapuoli; tai
- c) toimivaltainen viranomaisen katsoo soveltamisen olevan perusteltua, kun otetaan huomioon sijoituspalveluyrityksen toiminnan koko, luonne, laajuus ja monimuotoisuus sekä
  - i. sijoituspalveluyrityksen merkitys unionin talouden tai asianomaisen jäsenvaltion kannalta;
  - ii. sijoituspalveluyrityksen rajat ylittävän toiminnan merkitys; tai
  - iii. sijoituspalveluyrityksen sidokset rahoitusjärjestelmään.

Direktiivin 6 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden sisäisestä yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta direktiivin mukaisten toimivaltaisten viranomaisten ja luottolaitosten ja rahoituslaitosten valvonnasta vastaavien viranomaisten tai elinten välillä, ja 7 artiklassa jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä Euroopan finanssivalvontajärjestelmän puitteissa. Direktiivin 8 artiklassa jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille asetetaan velvollisuus ottaa tehtäviensä hoitamisen yhteydessä huomioon tekemiensä päätösten mahdollinen vaikutus rahoitusjärjestelmän vakauteen muissa asianomaisissa jäsenvaltioissa sekä koko unionissa, erityisesti kriisitilanteissa kyseisenä ajankohtana saatavissa olevien tietojen perusteella.

Perustamispääoma

Direktiivin III osastossa (9—11 artikla) säädetään sijoituspalveluyritysten perustamispääomasta. Direktiivin 9 artiklan mukaan sijoituspalveluyritykseltä vaadittava perustamispääoma on 750 000 euroa sijoituspalveluyrityksen tarjotessa tai harjoittaessa kaupankäyntiä omaan lukuun ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämistä antamalla siihen liittyvä merkintä- tai ostositoumus.

Sijoituspalveluyritykseltä vaadittava perustamispääoma on 750 000 euroa jos sijoituspalveluyritys on saanut toimiluvan ylläpitää organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ja jos sijoituspalveluyritys käy kauppaa omaan lukuunsa tai sillä on lupa tehdä niin.

Sijoituspalveluyritykseltä vaadittava perustamispääoma on 75 000 euroa, jos sillä ei ole lupaa pitää hallussaan asiakkaidensa varoja tai arvopapereita sijoituspalveluyrityksen harjoittaessa tai tarjotessa yhtä tai useampaa seuraavista sijoituspalveluista: rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä, toimeksiantojen toteuttamista asiakkaiden lukuun, omaisuudenhoitoa sijoitusneuvontaa tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestämistä ilman merkintätakausta.

Muulta kuin edellä mainitulta sijoituspalveluyritykseltä vaadittava perustamispääoma on 150 000 euroa.

Direktiivin 10 artiklassa säädetään muissa unionin säädöksissä olevien, luottolaitosdirektiivissä säädettyjä perustamispääoman tasoja koskevien viittausten korvautumisesta direktiivin 9 artiklassa vahvistetuilla perustamispääoman tasoilla. Direktiivin 11 artiklassa säädetään perustamispääoman koostumuksesta, joka määräytyy EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklan mukaisesti.

Vakavaraisuusvalvonta

Direktiivin IV osastossa säädetään sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta. Osasto jakautuu kolmeen lukuun, joista ensimmäisessä säädetään vakavaraisuusvalvonnan yleisistä periaatteista ja toimivaltaisten viranomaisten toimivallasta ja velvollisuuksista, toisessa vakavaraisuuden arviointiprosessista ja kolmannessa sijoituspalveluyritysryhmien valvonnasta.

Vakavaraisuusvalvonnan yleiset periaatteet ja toimivaltaisten viranomaisten toimivalta ja velvollisuudet

Direktiivin 12 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten toimivallan jakautumisesta. Direktiivin 12 artiklan mukaan sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuden valvonta on kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten vastuulla, jollei vastuu direktiivin säännösten mukaisesti kuulu vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Direktiivin 13 artikla edellyttää eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tekävän yhteistyötä ja vaihtavan keskenään tietoja direktiivin ja asetuksen mukaisten tehtävien suorittamiseksi. Direktiivin 14 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta suorittaa sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeitä koskevia, paikalla tehtäviä tarkastuksia ja todentamisia.

Direktiivin 15 artiklassa säädetään toimivaltaisille viranomaisille työskentelevien ja työskennelleiden henkilöiden salassapitovelvollisuudesta ja luottamuksellisten tietojen välittämisestä muille viranomaisille. Direktiivin 16 artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten, Euroopan pankkiviranomaisen, jäljempänä *EPV* tai *Euroopan pankkiviranomainen* ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen, jäljempänä *EMAV*:n mahdollisuudesta sopia yhteistyöjärjestelyitä kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa direktiivin tai asetuksen mukaisten valvontatehtävien suorittamiseksi ja tietojen vaihtamiseksi. Direktiivin 17 artiklassa asetetaan sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksen ja konsolidoidun tilinpäätöksen tarkastuksesta vastuussa olevien henkilöille velvollisuus ilmoittaa viipymättä toimivaltaisille viranomaisille kaikista kyseistä sijoituspalveluyritystä tai yritystä, jolla on läheiset sidokset kyseiseen yritykseen, koskevista tosiseikoista tai päätöksistä, jotka olennaisesti rikkovat direktiivin nojalla annettuja lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, saattavat vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen toiminnan jatkuvuuteen tai saattavat johtaa tilien vahvistamatta jättämiseen tai varaumien esittämiseen.

Direktiivin 18 artiklassa säädetään direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen rikkomisen johdosta määrättävistä hallinnollisista seuraamuksista ja muista hallinnollisista toimenpiteistä. Toimivalta määrätä hallinnollisia seuraamuksia on oltava ainakin tapauksissa, joissa sijoituspalveluyrityksellä ei ole sisäisiä hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä, sijoituspalveluyritys ei julkista tietoja tai antaa epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja keskittymäriskistä tai ilmoita siitä, miten se täyttää omien varojen vaatimukset, sijoituspalveluyrityksellä on raja-arvon ylittävä keskittymäriski, sijoituspalveluyrityksellä ei toistuvasti tai pysyvästi ole likvidejä varoja, sijoituspalveluyritys ei noudata julkistamisvelvoitettaan, sijoituspalveluyritys suorittaa kielletyn maksun sen omiin varoihin sisältyvien välineiden haltijoille tai sen todetaan rikkoneen rahanpesun torjuntaa ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevaa lainsäädäntöä, tai sijoituspalveluyritys sallii sen, että yksi tai useampi henkilö, joka ei noudata luottolaitosdirektiivin 91 artiklassa asetettuja edellytyksiä ylimmän hallintoelimen jäsenille, tulee sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen jäseneksi tai pysyy sen jäsenenä. Tarkemmat säädökset sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja niiden laskemisesta annetaan EU sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa.

Jäsenvaltioiden, jotka eivät säädä hallinnollisia seuraamuksia koskevista säännöistä sellaisten rikkomisten osalta, joihin sovelletaan kansallista rikosoikeutta, on ilmoitettava komissiolle asianomaiset rikosoikeudelliset säännökset. Hallinnollisten seuraamusten ja muiden hallinnollisten toimenpiteiden on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Hallinnollisiin seuraamuksiin ja muihin hallinnollisiin toimenpiteisiin kuuluvat julkinen ilmoitus, määräys lopettaa rikkominen ja olemaan toistamatta sitä, rikkomisesta vastuussa oleville henkilöille asetettava väliaikainen kieltäminen hoitaa tehtäviä sijoituspalveluyrityksessä sekä hallinnolliset taloudelliset seuraamukset, jotka voivat oikeushenkilöiden osalta olla enintään 10 prosenttia yrityksen vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta tai jos yritys kuuluu konserniin, sen ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta, tai enintään kaksi kertaa suuremmat kuin rikkomisesta saatu hyöty tai vältetyt tappiot, ja luonnollisten henkilöiden osalta enintään 5 000 000 euroa.

Direktiivin 19 artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten tietojenkeruu- ja tutkintavaltuuksista, jotka toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava niiden tehtävien hoitamiseksi. Direktiivin 20 artiklassa toimivaltaisille viranomaisille asetetaan velvollisuus julkistaa verkkosivustollaan 18 artiklan mukaisesti määrätyt hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet, joihin ei ole haettu tai ei enää voi hakea muutosta. Direktiivin 21 artiklan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava määrätyistä hallinnollisista seuraamuksista ja muista hallinnollisista toimenpiteistä, näihin seuraamuksiin ja toimenpiteisiin mahdollisesti kohdistuvista muutoksenhauista ja niiden tuloksista EPV:lle, joka ylläpitää sille ilmoitetuista hallinnollisista seuraamuksista ja muista hallinnollisista toimenpiteistä keskustietokantaa toimivaltaisten viranomaisten välistä tietojenvaihtoa varten sekä verkkosivustoa, jossa on linkit kunkin toimivaltaisen viranomaisen verkkosivustoille, joissa on niiden direktiivin 20 artiklan perusteella julkaistavat hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet.

Direktiivin 22 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaat ja luotettavat mekanismit, joiden avulla toimivaltaisille viranomaisille voidaan ilmoittaa nopeasti direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista. Näihin mekanismeihin kuuluvat erityismenettelyt ilmoitusten vastaanottamista, käsittelyä ja jatkotoimia varten, mukaan luettuna turvallisten viestintäkanavien perustaminen, sijoituspalveluyrityksessä tehdyistä rikkomuksista ilmoittavien sijoituspalveluyritysten työntekijöiden suojelu yrityksen toteuttamilta kostotoimilta, syrjinnältä tai muun tyyppiseltä epäoikeudenmukaiselta kohtelulta, rikkomisesta ilmoittavan henkilön ja sen luonnollisen henkilön, jonka väitetään olevan vastuussa rikkomisesta, henkilötietojen suojaaminen sekä säännöt, joilla varmistetaan, että sen henkilön osalta, joka ilmoittaa sijoituspalveluyrityksessä tehdyistä rikkomisista, taataan luottamuksellisuus kaikissa tapauksissa, jollei tietojen ilmaisemista edellytetä kansallisessa oikeudessa jatkotutkimusten tai myöhempien hallinnollisten käsittelyjen tai oikeuskäsittelyjen yhteydessä. Direktiivin 23 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että asetuksen ja direktiivin mukaisesti annettujen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten nojalla tehtyihin päätöksiin ja toimenpiteisiin voidaan hakea muutosta.

Vakavaraisuuden arviointi

Sisäinen pääoma ja likvidit varat

Direktiivin 24 artiklassa säädetään, että sijoituspalveluyrityksillä, jotka eivät täytä pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädetyjä edellytyksiä, on oltava hyvin perustellut, tehokkaat ja kattavat järjestelyt, strategiat ja prosessit, joiden avulla ne arvioivat ja

jatkuvasti ylläpitävät tarvittavan sisäisen pääoman ja likvidien varojen määrää, tyyppiä ja jakautumista tasolla, joka riittää kattamaan sen luonteiset ja -tasoiset riskit, joita sijoituspalveluyritykset voivat aiheuttaa toisille ja joita niihin itseensä kohdistuu tai saattaa kohdistua. Näiden järjestelyjen, strategioiden ja prosessien on oltava asianmukaisia ja oikeasuhtaisia sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden, ja niiden on oltava säännöllisen sisäisen arvioinnin kohteena. Toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin pyytää sijoituspalveluyrityksiä, jotka täyttävät pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädetyt edellytykset, soveltamaan 24 artiklassa säädettyjä vaatimuksia siinä määrin kuin toimivaltaiset viranomaiset katsovat sen asianmukaiseksi.

Sisäinen hallinnointi ja ohjaus

Direktiivin 25—35 artiklassa säädetään sijoituspalveluyritysten sisäisestä hallinnoinnista ja ohjauksesta, avoimuudesta, riskien käsittelystä ja palkitsemisesta. Näitä säännöksiä ei direktiivin 25 artiklan mukaan sovelleta pieniin ja ilman sidossuhteita oleviin sijoituspalveluyrityksiin. Direktiivin 26 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksillä on luotettavat hallinnointi- ja ohjausjärjestelyt, jotka muodostuvat seuraavista tekijöistä: selkeä organisaatorakenne, tehokkaat prosessit sijoituspalveluyrityksiin kohdistuvien tai mahdollisesti kohdistuvien tai niiden muille aiheuttamien tai mahdollisesti aiheuttamien riskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi ja seuraamiseksi, sekä niistä raportoimiseksi, riittävät sisäisen valvonnan mekanismit, ja palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt, jotka ovat yhdenmukaisia hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistävät sitä. Hallinnointi- ja ohjausjärjestelyiden on oltava asianmukaisia ja suhteutettuja sijoituspalveluyrityksen liiketoimintamalliin ja toimintaan liittyvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen, ja palkitsemisjärjestelmien ja -käytäntöjen on oltava sukupuolineutraaleja.

Direktiivin 27 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset, joilla on sivuliike tai tytäryritys, joka on EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa määritelty rahoituslaitos, jäsenvaltiossa tai muussa kolmannessa maassa kuin siinä, jossa sijoituspalveluyritykselle on myönnetty toimilupa, julkistavat tällaisen jäsenvaltion ja kolmannen maan osalta vuosittain seuraavat tiedot: kaikkien tytäryritysten ja sivuliikkeiden nimet, toiminnan luonne ja sijainti, liikevaihto, henkilöstön lukumäärä, tulos ennen veroja, verot tuloksesta ja saatu valtiontuki. Tiedot on tarkastettava tilintarkastussäännösten mukaisesti ja liitettävä, mikäli mahdollista, kyseisen sijoituspalveluyrityksen vuositilinpäätöksiin tai konsolidoituihin tilinpäätöksiin.

Direktiivin 28 artiklan mukaan sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen on hyväksyttävä ja arvioitava säännöllisesti strategiat ja periaatteet, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksen riskinottohaluun ja sijoituspalveluyritykseen kohdistuvien tai mahdollisesti kohdistuvien riskien hallintaan, valvontaan ja vähentämiseen. Riskien hallintaan on käytettävä riittävästi aikaa ja resursseja ja ylimpään hallintoelimeen on luotava raportointisuhteet, jotka koskevat kaikkia olennaisia riskejä ja riskinhallintapolitiikkoja sekä niiden mahdollisia muutoksia. Lisäksi kaikkien sijoituspalveluyritysten, lukuun ottamatta sijoituspalveluyrityksiä, joiden taseeseen kuuluvien ja taseen ulkopuolisten varojen arvo on keskimäärin enintään 100 miljoonaa euroa tiettyä tilikautta edeltävällä neljän vuoden jaksolla, on perustettava riskikomitea, joka koostuu ylimmän hallintoelimen sellaisista jäsenistä, jotka eivät toimi liikkeenjohdollisessa tehtävässä asianomaisessa sijoituspalveluyrityksessä. Riskikomitean tehtävänä on hallita ja valvoa sijoituspalveluyrityksen riskistrategiaa ja riskinottohalua, antaa ylimmälle hallintoelimelle neuvoja sijoituspalveluyrityksen senhetkisestä ja tulevasta kokonaisriskinottohalusta ja -strategiasta ja avustaa ylintä hallintoelintä sen valvoessa, että toimiva johto panee tämän strategian täytäntöön.

Direktiivin 29 artiklan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on huolehdittava siitä, että sijoituspalveluyritysten käytössä on tehokkaat strategiat, toimintatavat, prosessit ja järjestelmät, joilla voidaan tunnistaa, mitata, hallita ja valvoa asiakkaisiin, markkinoihin ja sijoituspalveluyritykseen itseensä liittyvien riskien merkittäviä aiheuttajia ja vaikutuksia sekä näiden aiheuttamia vaikutuksia omiin varoihin, sekä likviditeettiriskiä. Strategioiden, toimintatapojen, prosessien ja järjestelmien on oltava oikeassa suhteessa sijoituspalveluyrityksen monimuotoisuuteen, riskiprofiiliin ja toiminnan laajuuteen sekä ylimmän hallintoelimen vahvistamaan riskien sietorajaan, ja niissä on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen merkitys järjestelmän kannalta jokaisessa jäsenvaltiossa, jossa se harjoittaa liiketoimintaa. Poikkeuksena direktiivin 25 artiklaan myös pienten ja ilman sidossuhteita olevien sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön tehokkaat strategiat, toimintatavat, prosessit ja järjestelmät, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan asiakkaisiin ja sijoituspalveluyritykseen itseensä liittyviä riskejä sekä likviditeettiriskiä.

Palkitseminen

Direktiivin 30 artiklassa säädetään periaatteista, joita sijoituspalveluyritysten on noudatettava laatiessaan ja soveltaessaan palkitsemisjärjestelmää, joka koskee toimivaa johtoa, riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivia henkilöitä, valvontatoiminnoissa työskenteleviä henkilöitä sekä kaikkia henkilöstön jäseniä, joiden palkitsemisen kokonaismäärä on vähintään yhtä suuri kuin toimivan johdon tai riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivien henkilöiden pienimmän palkitsemisen määrä, ja joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus sijoituspalveluyrityksen riskiprofiiliin tai sen hoitamiin varoihin. Direktiivin 30 artiklan mukaan palkitsemisjärjestelmän on oltava selkeästi dokumentoitu, oikeassa suhteessa sijoituspalveluyrityksen kokoon, sisäiseen organisaatioon ja luonteeseen sekä sen toiminnan laajuuteen ja monimuotoisuuteen, sukupuolineutraali, yhdenmukainen hyvän ja tehokkaan riskienhallintatavan kanssa ja edistää sitä sekä yhdenmukainen sijoituspalveluyrityksen liiketoimintastrategian ja tavoitteiden kanssa. Lisäksi palkitsemisjärjestelmässä otetaan huomioon tehtyjen sijoituspäätösten pitkän aikavälin vaikutukset ja siihen sisältyy toimia, joilla vältetään eturistiriidat, kannustetaan vastuulliseen liiketoimintaan sekä edistetään riskitietoisuutta ja varovaisuutta riskinotossa. Palkitsemisjärjestelmän on lisäksi oltava sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen hyväksymä, säännöllisesti arvioima ja valvoma. Valvontatoimintojen, joissa työskentelevien henkilöiden on oltava riippumattomia heidän valvonnassaan olevista liiketoimintayksiköistä, on tarkastettava vähintään kerran vuodessa keskitetysti, riippumattomasti ja sisäisesti palkitsemisjärjestelmän täytäntöönpano. Riskienhallinnasta ja valvontatoiminnoista vastaavien ylimpien toimihenkilöiden palkitsemista valvoo suoraan erillinen palkitsemiskomitea, tai jos sellaista ei ole perustettu, valvontatehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin. Palkitsemisjärjestelmässä on erotettava selvästi toisistaan kiinteä ja muuttuva palkkio, ja säilytettävä riittävän suuri osuus palkitsemisen kokonaismäärästä kiinteänä, jotta pystytään noudattamaan täysin joustavaa muuttuvan palkitsemisen politiikkaa, jonka mukaisesti muuttuva palkkio voidaan myös jättää maksamatta.

Sijoituspalveluyritykset määrittelevät itse palkitsemisen kiinteiden ja muuttuvien osien väliset suhteet ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan ja siihen liittyvät riskit sekä eri henkilöstöryhmien vaikutuksen sijoituspalveluyrityksen riskiprofiiliin. Sijoituspalveluyritysten tulee myös itse laatia palkitsemisperiaatteensa, ja soveltaa niitä tavalla, joka on oikeassa suhteessa niiden kokoon, sisäiseen organisaatioon sekä toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen.

Direktiivin 31 artiklassa säädetään poikkeuksellista julkista rahoitustukea saaville sijoituspalveluyrityksille asetetusta kiellosta maksaa muuttuvia palkkioita ylimmän hallintoelimen jäsenille, ja jos muulle henkilöstölle kuin ylimmän hallintoelimen jäsenille maksetun muuttuvan

palkkion määrä olisi ristiriidassa sijoituspalveluyrityksen terveen pääomapohjan säilyttämisen ja sijoituspalveluyrityksen oikea-aikaisen poikkeuksellisesta julkisesta rahoitustuesta luopumisen kanssa, koko henkilöstön muuttuvan palkkion on rajoitettava osuuteen nettotuotoista.

Direktiivin 32 artiklassa säädetään muuttuvan palkkion määräytymistä koskevista edellytyksistä. Artiklan 1 kohdan mukaan muuttuvan palkkion kokonaismäärän on perustuttava, mikäli sen perusteena on työsuoritus, kokonaisarvioon asianomaisen henkilön ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta ja sijoituspalveluyrityksen kokonaistuloksesta. Työsuorituksen arvioinnin on perustuttava monivuotiseen ajanjaksoon, ja siinä otetaan huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan perussykli ja sen liiketoimintariskit, ja arvioidessa yksittäistä työsuoritusta on otettava huomioon taloudelliset ja muut perusteet.

Muuttuva palkkio ei saa vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen kykyyn varmistaa terve pääomapohja, ja sitä ei taata muille kuin uusille henkilöstön jäsenille heidän ensimmäisenä työskentelyvuotenaan, edellyttäen, että sijoituspalveluyrityksellä on vahva pääomapohja. Työsopimuksen ennenaikaiseen päättymiseen liittyvien maksujen on perustuttava henkilön pitkän aikavälin tulokseen eikä niillä saa palkita epäonnistumisia tai väärinkäytöstä, ja palkitsemispakettien, jotka liittyvät korvauksiin tai ulosostoihin aiemmista työsopimuksista, on oltava sijoituspalveluyrityksen pitkän aikavälin mukaisia.

Muuttuvien palkkioiden poolien laskemisen perustana käytettävässä suoritusarvioinnissa on otettava huomioon EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa edellytetyllä tavalla kaiken tyyppiset nykyiset ja tulevat riskit ja pääomakustannukset sekä maksuvalmius. Myös muuttuvien palkkioiden jakautumisessa sijoituspalveluyrityksen sisällä on huomioitava kaiken tyyppiset nykyiset ja tulevat riskit.

Vähintään 50 prosenttia muuttuvan palkkion määrästä on koostuttava muusta kuin käteisrahasta, kuten osakkeista, osakesidonnaisista välineistä tai muista pääomainstrumenteista. Vähintään 40 prosenttia muuttuvan palkkion määrästä on lykättävä 3—5 vuoden ajalle, ja silloin kuin muuttuvan palkkion määrä on erityisen suuri, lykättävän määrän on oltava vähintään 60 prosenttia. Jos sijoituspalveluyrityksen taloudellinen tulos on heikko tai tappiollinen, muuttuvaa palkkiota supistetaan 100 prosenttiin saakka, mikäli sijoituspalveluyrityksen asettamat perusteet palkkion alentamiselle täyttyvät. Maksettavien lisäeläke-etuuksien on oltava sopusoinnussa sijoituspalveluyrityksen liiketoimintastrategian, tavoitteiden, arvojen ja pitkän aikavälin etujen kanssa.

Palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt eivät saa käyttää henkilökohtaisia suojausstrategioita tai palkitsemiseen ja vahinkovastuuseen liittyvää vakuuttamista, jotka voisivat heikentää muuttuvien palkkioiden määräytymisperiaatteiden vaikutusta. Muuttuvaa palkkiota ei saa maksaa rahoitusjärjestelyin tai menetelmien, jotka helpottavat direktiivin tai asetuksen noudattamista jättämistä.

Vaatimuksia muuttuvan palkkion koostumisesta vähintään 50 prosenttisesti muusta kuin käteisrahasta ja vähintään 40 prosentin lykkäämisestä 3—5 vuoden ajalle sekä lisäeläke-etuuksien pidättämisestä ja maksamista koskevia säännöksiä ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka taseeseen kuuluvien ja taseen ulkopuolisten varojen arvo on keskimäärin enintään 100 miljoonaa euroa tiettyä tilikautta edeltävällä neljän vuoden jaksolla, eikä yksityishenkilöön, jonka muuttuva palkkio on enintään 50 000 euroa, eikä palkkio vastaa yli neljännessä kyseisen henkilön vuotuisesta kokonaispalkasta. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin päättää korottaa edellä mainittuja kynnsarvoja tietyissä rajoissa ja jos se on aiheellista ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen toiminnan luonteen ja laajuuden, sen sisäisen organisaation ja tapauksen mukaan sen ryhmän ominaispiirteet, johon yritys kuuluu.

Direktiivin 33 artiklassa säädetään palkitsemiskomiteasta, joka kaikkien sijoituspalveluyritysten on perustettava, jollei niiden taseeseen kuuluvien ja taseen ulkopuolisten varojen arvo ole keskimäärin enintään 100 miljoonaa euroa tiettyä tilikautta edeltävällä neljän vuoden jaksolla. Palkitsemiskomitean tehtävänä on arvioida sijoituspalveluyrityksen palkitsemisjärjestelmää ja -käytäntöjä sekä riskienhallintaa ja pääomien ja maksuvalmiuden hoitoa varten luotuja kannustimia, ja sen jäsenten on oltava sellaisia ylimmän hallintoelimen jäseniä, jotka eivät vastaa sijoituspalveluyrityksen päivittäisestä johtamisesta. Direktiivin 34 artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta kerätä palkitsemisjärjestelmiä koskevia tietoja palkitsemisjärjestelmien kehityssuuntien ja käytäntöjen vertailemiseksi, sekä velvollisuudesta toimittaa nämä tiedot EPV:lle. Direktiivin 35 artiklan mukaan EPV:n on laadittava jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten sille toimittamien tietojen perusteella kertomus ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä riskeistä.

Arviointiprosessi, valvontatoimenpiteet ja -valtuudet

Direktiivin 36 artiklan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on sijoituspalveluyrityksen riskien hyvän hallinnan ja kattamisen varmistamiseksi arvioitava tarpeen mukaan sijoituspalveluyrityksen vastuuden sijaintipaikkaa, liiketoimintamallia, riskejä, hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää sekä ylimmän hallintoelimen jäsenten kykyä hoitaa tehtäviään. Toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää arvioiden tiheydestä ja perusteellisuudesta suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Arvioinnissa on otettava huomioon se, onko sijoituspalveluyrityksellä ammatillinen vastuuvakuutus. Direktiivin 37 artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta tarkastella jatkuvasti ja vähintään joka kolmas vuosi täyttävätkö sijoituspalveluyritykset asetuksen 22 artiklassa tarkoitetut sisäisten mallien käyttöä koskevan luvan edellytykset. Jos sisäiset mallit eivät ole enää riittävän tarkkoja tai sijoituspalveluyritys ei enää täytä sisäisten mallien soveltamista koskevia vaatimuksia, toimivaltaisten viranomaisten on asetettava määräaika tilanteen korjaamiseksi vastaamaan vaatimuksia, tai peruutettava lupa käyttää sisäisiä malleja, tai rajoittaa luvan käyttöalaa.

Direktiivin 38 artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta vaatia sijoituspalveluyrityksiltä valvontatoimenpiteiden toteuttamista, jos sijoituspalveluyritykset eivät täytä direktiivin tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen vaatimuksia tai toimivaltaisilla viranomaisilla on näyttöä siitä, että sijoituspalveluyritys ei todennäköisesti noudata direktiivin tai asetuksen voimaansaattamiseksi annettuja kansallisia säännöksiä seuraavan 12 kuukauden aikana. Direktiivin 39 artiklassa säädetään valvontavaltuuksista, joita toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava sijoituspalveluyritysten toimintaan puuttumiseksi niiden omien varojen määrän turvaamiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten valtuuksiin kuuluvat omien varojen lisävaatimus, liiketoiminnan, riskipitoisten toimintojen ja muuttuvan palkkion määrän rajoittaminen, voitonjaon tai koronmaksun rajoittaminen tai kieltäminen, lisäraportointivaatimukset ja erityiset maksuvalmiusvaatimukset. Lisäksi toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava oikeus vaatia sijoituspalveluyrityksiä tehostamaan likvidejä varoja tai hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevia järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita, esittämään suunnitelma valvontavaatimusten noudattamisen palauttamiseksi ja määräaika sen täytäntöönpanolle, soveltamaan erityistä politiikkaa varausten tekemiseksi tai erityistä varojen käsittelyä omien varojen vaatimusten osalta, antamaan lisätietoja ja vähentämään sijoituspalveluyritysten verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvia riskejä.

Direktiivin 40 artiklassa säädetään toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuudesta asettaa omien varojen lisävaatimuksia tietyissä tilanteissa. Omien varojen lisävaatimus voidaan asettaa, jos sijoituspalveluyritykseen kohdistuu riskejä tai riskitekijöitä tai sijoituspalveluyritys aiheut-

taa muille riskejä, jotka ovat olennaisia ja joita ei ole katettu asetuksessa säädetyllä omien varojen vaatimuksilla, sijoituspalveluyritys ei täytä likvidiä varoja tai sisäistä hallinnointia ja ohjausta koskevia vaatimuksia ja muiden valvontatoimenpiteiden soveltaminen ei parantaisi tilannetta riittävän nopeasti, varovaista arvostamista koskevat mukautukset eivät riitä siihen, että sijoituspalveluyrityksellä olisi mahdollisuus myydä tai suojata positionsa lyhyen ajan kuluessa ilman merkittäviä tappioita normaaleissa markkinaolosuhteissa, ilmenee, että sallittujen sisäisten mallien soveltamista koskevat vaatimukset eivät täyty ja se todennäköisesti johtaa riittämättömiin pääoman tasoihin, tai sijoituspalveluyritys ei toistuvasti kykene saavuttamaan tai ylläpitämään 41 artiklassa säädettyä omien varojen lisäyksen riittävää tasoa. Direktiivin 41 artiklan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat edellyttää muilta sijoituspalveluyrityksiltä kuin pieniltä ja ilman sidossuhteita olevilta, että niiden omien varojen taso ylittää riittävästi direktiivin ja asetuksen vaatimukset sen varmistamiseksi, että suhdannevaihtelut eivät johda kyseisten vaatimusten rikkomiseen tai uhkaa sijoituspalveluyrityksen kykyä ajaa toimintansa alas tai lopettaa se hallitusti. Toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa tarkasteltava sijoituspalveluyritykselle asetettua omien varojen tasoa, ja tarpeen mukaan ilmoitettava sille tarkastelun päätelmistä ja myös edellytettävästä omien varojen tason mukauttamisesta tiettyyn päivämäärään mennessä.

Direktiivin 42 artiklassa säädetään erityisistä maksuvalmiusvaatimuksista, joita toimivaltaisten viranomaisten on asetettava sijoituspalveluyritykselle, mikäli sijoituspalveluyritykseen kohdistuu likviditeettiriski tai -riskitekijöitä, jotka ovat olennaisia ja joita ei ole lainkaan tai riittävästi katettu maksuvalmiusvaatimuksella, tai mikäli sijoituspalveluyritys ei täytä likvidejä varoja tai sisäistä hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevia vaatimuksia, ja muiden hallinnollisten toimenpiteiden soveltaminen ei todennäköisesti riittävästi paranna tilannetta niin nopeasti kuin olisi tarpeen. Likviditeettiriskin ja -riskitekijöiden riittävää kattamista ja erityisen maksuvalmiusvaatimuksen tasoa arvioidaan suhteessa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 5 osassa säädettyyn sijoituspalveluyrityksen maksuvalmiusvaatimukseen. Erityinen maksuvalmiusvaatimus on täytettävä käteisvaroilla.

Direktiivin 43 artiklassa toimivaltaisille viranomaisille asetetaan velvollisuus ilmoittaa kriisintarkaisuviranomaisille sijoituspalveluyritykselle asetetusta omien varojen lisävaatimuksesta ja mahdollisista omien varojen tason mukauttamista koskevista odotuksista. Direktiivin 44 artiklan mukaan toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava valtuudet vaatia muita sijoituspalveluyrityksiä kuin pieniä ja ilman sidossuhteita olevia, sekä pieniä ja ilman sidossuhteita olevia sijoituspalveluyrityksiä, jotka laskevat liikkeeseen ensisijaisen lisäpääoman instrumentteja, julkistamaan asetuksen 6 osassa tarkoitetut tiedot (tiedot sijoituspalveluyrityksen riskienhallintatavoitteista ja -käytänteistä, hallinnosta, omista varoista ja omien varojen vaatimuksista, palkitsemisjärjestelmästä ja -käytänteistä, sijoituspolitiikasta ja ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä riskeistä) useammin kuin kerran vuodessa, asettamaan julkistamiselle määräajat ja käyttämään muiden kuin tilinpäätösasiakirjojen julkistamiseen tiettyjä muita viestintäkanavia ja paikkoja, erityisesti sijoituspalveluyritysten verkkosivuja. Lisäksi toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava valtuudet vaatia emoyrityksiä julkistamaan vuosittain kuvaus sijoituspalveluyritysten ryhmän oikeudellisesta rakenteesta, hallinnointi- ja ohjausrakenteesta sekä organisaatorakenteesta joko kokonaisuudessaan tai esittämällä viittaukset vastaaviin tietoihin. Direktiivin 45 artiklan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava EPV:lle vakavaraisuuden arviointiprosessista, menetelmästä, jota on käytetty sijoituspalveluyritysten omien varojen riittävyden ja omien varojen lisävaatimusten tarpeen arvioimiseksi, ja jäsenvaltioiden vahvistamasta hallinnollisten seuraamusten tasosta. EPV toimittaa tämän artiklan mukaisesti sille toimitetut tiedot EAMV:lle. EPV arvioi jäsenvaltioiden vakavaraisuuden arviointiprosessien johdonmukaisuutta kuultuaan EAMV:ta, raportoi arviointiprosessia koskevien säännösten lähentymisestä Europan parlamentille ja neuvostolle sekä laatii ohjeistusta vakavaraisuuden arviointiprosessin sekä riskien käsittelyn yhtenäistämiseksi ja täsmentämiseksi.

Sijoituspalveluyritysryhmien valvonta

Direktiivin 46—56 artiklassa säädetään sijoituspalveluyritysryhmien valvonnasta.

Direktiivin 46 artiklassa säädetään sijoituspalveluyritysryhmän valvojan määrittämisestä. Artiklan mukaan sijoituspalveluyritysryhmän konsolidoitua valvontaa tai ryhmän pääomavaatimusten noudattamista valvoo emoyrityksenä toimivan sijoituspalveluyrityksen toimivaltainen viranomainen, mikäli sijoituspalveluyritysryhmän toimintaa johtaa unionissa emoyrityksenä toimiva sijoituspalveluyritys. Jos sijoituspalveluyrityksen emoyritys on unionissa emoyrityksenä toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö, konsolidoitua valvontaa tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvontaa harjoittaa kyseisen sijoituspalveluyrityksen toimivaltainen viranomainen. Jos kahdella tai useammalla sijoituspalveluyrityksellä, jotka ovat saaneet toimiluvan kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa, on sama unionissa emoyrityksenä toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö, konsolidoitua valvontaa tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvontaa harjoittaa sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa emoyritys on perustettu ja jossa sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa. Jos edellä mainittujen kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden kahden tai useamman sijoituspalveluyrityksen emoyritykset muodostuvat useammista sijoitusalan holdingyhtiöistä tai rahoitusalan sekaholdingyhtiöistä, joiden pääkonttorit ovat eri jäsenvaltioissa, ja jos jokaisessa näistä jäsenvaltioista on sijoituspalveluyritys, konsolidoitua valvontaa tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvontaa harjoittaa sen sijoituspalveluyrityksen osalta toimivaltainen viranomainen, jonka taseen loppusumma on suurin. Suurin taseen loppusumma määrittää konsolidoitua valvontaa tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvontaa harjoittavan toimivaltaisen viranomaisen myös siinä tapauksessa, että kahdella tai useammalla sijoituspalveluyrityksellä, jotka ovat saaneet toimiluvan unionissa, on emoyrityksenä sama unionissa toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö eikä mikään näistä sijoituspalveluyrityksistä ole saanut toimilupaa jäsenvaltiossa, jossa sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö on perustettu. Jos kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden kahden tai useamman sijoituspalveluyrityksen tapauksessa edellä mainittujen perusteiden soveltaminen olisi epätarkoituksenmukaista tehokkaan valvonnan kannalta ja ottaen kyseessä olevat sijoituspalveluyritykset ja niiden toimintojen merkitys asianomaisissa jäsenvaltioissa, toimivaltaiset viranomaiset voivat yhteisellä sopimuksella päättää olla soveltamatta edellä mainittuja perusteita ja nimetä jonkin muun toimivaltaisen viranomaisen toteuttamaan valvonnan. Toimivaltainen viranomaisten on annettava ryhmän emoyritykselle tai sijoituspalveluyritykselle, jonka taseen loppusumma on suurin, mahdollisuus esittää kantansa päätöksestä sekä ilmoitettava asiasta komissiolle ja EPV:lle.

Direktiivin 47 artiklassa asetetaan 46 artiklan mukaisesti määritetyn sijoituspalveluyritysryhmän valvojalle velvollisuus varoittaa kriisitilanteesta, mukaan lukien epäsuotuisista muutoksista, jotka voivat vakavasti vaarantaa finanssimarkkinoiden moitteettoman toiminnan ja eheyden taikka koko finanssi-järjestelmän tai sen osan vakauden unionissa tai tilanteesta, jossa markkinoiden epäsuotuisat muutokset voivat mahdollisesti vaarantaa markkinoiden likviditeetin ja rahoitusjärjestelmän vakauden jossakin niistä jäsenvaltioista, joissa sijoituspalveluyritysryhmään kuuluville yrityksille on myönnetty toimilupa, mahdollisimman pian EPV:tä, Euroopan järjestelmäriskikomiteaa, jäljempänä *EJRK* tai *Euroopan järjestelmäriskikomitea* sekä kaikkia asiaankuuluvia toimivaltaisia viranomaisia ja ilmoittaa niille kaikki niiden tehtävien suorittamisen kannalta olennaiset tiedot.

Direktiivin 48 artiklassa annetaan 46 artiklan mukaisesti määritetyille sijoituspalveluyrityksen valvojalle mahdollisuus perustaa tarvittaessa valvontakollegioita, jotta voidaan helpottaa tietty-

jen tehtävien hoitamista ja varmistaa yhteensovittaminen ja yhteistyö asiaankuuluvien kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa. Valvontakollegioita voidaan tarvittaessa perustaa myös, jos unionissa toimivan sijoituspalveluyrityksen, unionissa emoyrityksenä toimivan sijoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön johtaman sijoituspalveluyrityksiryhmän tytäryritykset sijaitsevat kolmannessa maassa. Tehtäviä, joiden hoitamisesta valvontakollegion puitteissa ryhmän valvoja, EPV ja toimivaltaiset viranomaiset voivat huolehtia, ovat 47 artiklan mukainen tiedonantovelvollisuus kriisitilanteessa, tietopyyntöjen koordinointi silloin kun se on tarpeen konsolidoidun valvonnan helpottamiseksi tai tapauksissa, joissa useiden samaan ryhmään kuuluvien sijoituspalveluyritysten toimivaltaisten viranomaisten on pyydettävä tietoja joko määräytösapuolen kotijäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta tai ehdot täyttävän keskusvastapuolen toimivaltaiselta viranomaiselta tietoja, jotka liittyvät asianomaisten sijoituspalveluyritysten vakuusvaatimuksen laskennassa käytettäviin vakuusmalliin ja parametreihin, tietojenvaihto kaikkien toimivaltaisten viranomaisten, EPV:n ja EAMV:n kanssa, sopimuksen tekeminen vapaaehtoisten tehtävien ja velvollisuuksien siirrosta toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä valvonnan tehostaminen pyrkimällä poistamaan tarpeettomia päällekkäisiä valvontavaatimuksia. Valvontakollegion jäseniä ovat unionissa toimivan sijoituspalveluyrityksen, unionissa emoyrityksenä toimivan sijoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön johtaman sijoituspalveluyrityksiryhmän tytäryritysten valvonnasta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset ja kolmansien maiden valvontaviranomaiset tapauksen mukaan. Lisäksi EPV osallistuu valvontakollegioiden kokouksiin. Direktiivin 46 artiklan mukaisesti määritetty ryhmän valvoja toimii valvontakollegion kokousten puheenjohtajana, tekee päätökset ja tiedottaa valvontakollegion jäsenille täydelliset tiedot ennalta kokousten järjestämisestä, keskeisistä käsiteltävistä kysymyksistä ja suunnitelluista toimista ja riittävän ajoissa kokouksissa tehdyistä päätöksistä tai toteutetuista toimenpiteistä.

Direktiivin 49 artiklassa säädetään tiedoista, joita ryhmän valvojan ja muiden valvontakollegion jäsenten on annettava toisilleen. Näitä tietoja ovat selvitys sijoituspalveluyrityksiryhmän oikeudellisesta rakenteesta sekä hallinnointi- ja ohjausrakenteesta, organisaatorakenne mukaan lukien, menettelyt tietojen keräämiseksi sijoituspalveluyrityksiryhmän sijoituspalveluyrityksiltä ja menettelyt kyseisten tietojen tarkastamiseksi, sellaiset epäsuotuisat muutokset sijoituspalveluyrityksissä tai sijoituspalveluyrityksiryhmään kuuluvissa muissa yrityksissä, jotka voisivat vaikuttaa vakavasti näihin sijoituspalveluyrityksiin, huomattavat seuraamukset ja poikkeustoimenpiteet, jotka toimivaltaiset viranomaiset ovat toteuttaneet tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettujen kansallisten säännösten mukaisesti ja erityisen omien varojen vaatimuksen asettaminen tämän direktiivin 39 artiklan nojalla. Jos tietoja ei ole toimitettu ilman aiheutonta viivytystä tai jos yhteistyöpyyntö, erityisesti kun on kysymys merkityksellisten tietojen vaihdosta, on hylätty tai siihen ei ole vastattu kohtuullisessa ajassa, toimivaltaiset viranomaiset ja ryhmän valvoja voivat saattaa asian EPV:n käsiteltäväksi. Toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan ennen sellaisen päätöksen tekemistä, joka voi olla merkittävä toisten toimivaltaisten viranomaisten valvontatehtävien kannalta, ja joka koskee muutoksia sijoituspalveluyrityksiryhmään kuuluvien sijoituspalveluyritysten osakkeenomistaja-, organisaatio- tai johtorakenteessa, jotka edellyttävät toimivaltaisten viranomaisten hyväksyntää tai lupaa, toimivaltaisten viranomaisten sijoituspalveluyrityksille määräämiä huomattavia seuraamuksia tai kyseisten viranomaisten toteuttamia muita poikkeuksellisia toimenpiteitä tai 39 artiklan mukaisesti asetettuja erityisiä omien varojen vaatimuksia. Muita toimivaltaisista viranomaisista ei kuitenkaan tarvitse kuulla kiireellisissä tapauksissa tai jos kuuleminen voisi vaarantaa sen päätöksen tehokkuuden. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä muille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille päätöksestään olla kuulematta. Ryhmän valvojaa on kuultava, kun toimivaltaisten viranomaisten on määrättävä huomattavia seuraamuksia tai toteutettava muita poikkeuksellisia toimenpiteitä.

Direktiivin 50 artiklassa säädetään muissa jäsenvaltioissa sijaitsevia sijoituspalveluyrityksiä koskevien tietojen tarkastuksesta. Kun jonkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tarkistettava toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevia sijoituspalveluyrityksiä, sijoitusalan holdingyhtiöitä, rahoitusalan sekaholdingyhtiöitä, rahoituslaitoksia, oheispalveluyrityksiä, monialan holdingyhtiöitä tai tytäryhtiöitä, muun muassa vakuutusyhtiöiden tytäryhtiöitä, koskevia tietoja, ja kun se esittää tätä koskevan pyynnön, kyseisen toisen jäsenvaltion asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset voivat joko suorittaa tarkastuksen itse toimivaltansa rajoissa, sallia pyynnön esittäneiden toimivaltaisten viranomaisten suorittaa tämä tarkastus tai pyytää tilintarkastajaa tai asiantuntijaa suorittamaan tarkastus puolueettomasti ja raportoimaan tuloksista viipymättä. Kun tarkastuksen suorittaa jokin muu taho kuin pyynnön esittäneet toimivaltaiset viranomaiset, pyynnön esittäneillä toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava mahdollisuus osallistua tarkastukseen.

Direktiivin 51 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoitusalan holdingyhtiöt ja rahoitusalan sekaholdingyhtiöt sisällytetään ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvontaan. Direktiivin 52 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on vaadittava, että sijoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön ylimmän hallintoelimen jäsenet ovat riittävän hyvämaineisia ja että heillä on tehtäviensä tehokkaaseen hoitamiseen riittävä tietämys, taidot ja kokemus ottaen huomioon sijoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön erityistehtävän. Direktiivin 53 artiklassa säädetään valtuuksista, jota sijoituspalveluyrityksen valvonnasta vastaavilla toimivaltaisilla on oltava, jos sijoituspalveluyrityksen emoyhtiö on monialan holdingyhtiö. Toimivaltaisten viranomaisten on voitava vaatia, että monialan holdingyhtiö toimittaa niille kaikki tiedot, joilla voi olla merkitystä kyseisen sijoituspalveluyrityksen valvonnassa sekä valvoa sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön ja sen tytäryritysten välisiä liiketoimia ja vaatia, että sijoituspalveluyrityksellä on riittävät riskienhallintaprosessit ja sisäisen valvonnan mekanismit, luotettavat raportointi- ja laskenta-menettelyt mukaan luettuina, kyseisten liiketoimien yksilöimiseksi, mittaamiseksi, seuraamiseksi ja valvomiseksi. Monialan holdingyhtiöiltä tai niiden tytäryrityksiltä saatujen tietojen tarkastamiseksi toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava mahdollisuus tehdä tarkastuksia tai antaa ulkopuolisille tarkastajille tehtäväksi tehdä tarkastuksia paikalla.

Direktiivin 54 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta varmistaa, että sellaisille sijoitusalan holdingyhtiöille, rahoitusalan sekaholdingyhtiöille ja monialan holdingyhtiöille tai niiden tosiasiallisille johtajille, jotka rikkovat yritysyhmien valvontaa koskevan luvun saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annettuja lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, voidaan määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on lopettaa todetut rikkomukset, lieventää niiden vaikutuksia tai poistaa niiden syyt.

Direktiivin 55 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta arvioida sitä, valvooko sijoituspalveluyrityksiä kolmannen maan valvontaviranomainen, joka vastaa tämän direktiivin ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ensimmäisen osan mukaista valvontaa, jos vähintään kaksi sijoituspalveluyritystä, jotka ovat sellaisen saman emoyrityksen tytäryrityksiä, jonka pääkonttori on kolmannessa maassa, eivät kuulu tehokkaan valvonnan piiriin ryhmän tasolla. Jos arvioinnissa todetaan, ettei vastaavaa valvontaa sovelleta, jäsenvaltioiden on sallittava asianmukaisten valvontatekniikoiden käyttö, joilla saavutetaan valvonnan tavoitteet asetuksen 7 ja 8 artiklan (konsolidointi ja ryhmän pääomavaatimukset) mukaisesti. Valvontatekniikoista päättää, kuultuaan muita asianomaisia toimivaltaisia viranomaisia, se toimivaltainen viranomainen, joka olisi ryhmän valvoja, jos emoyritys olisi sijoittautunut unioniin. Toteutettavista valvontatoimista on ilmoitettava muille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille, EPV:lle ja komissiolle. Se toimivaltainen viranomainen, joka olisi ryhmän valvoja, jos emoyritys olisi sijoittautunut unioniin, voi erityisesti vaatia sijoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön perustamista unionissa ja soveltaa asetuksen

7 ja 8 artiklaa kyseiseen sijoitusalan holdingyhtiöön tai kyseiseen rahoitusalan sekaholdingyhtiöön.

Direktiivin 56 artiklassa säädetään yhteistyöstä kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa. Artiklan mukaan komissio voi antaa neuvostolle joko jonkin jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan suosituksia valvontaa koskevien sopimusten neuvottelemisesta siten, että ryhmän pääomavaatimusta noudattavat sijoituspalveluyritykset, joiden emoyrityksen pääkonttori on kolmannessa maassa tai kolmansissa maassa sijaitsevat sijoituspalveluyritykset, joiden emoyritysten pääkonttori on unionissa.

Toimivaltaisten viranomaisten julkistamisvelvollisuus

Direktiivin V osasto koostuu direktiivin 57 artiklasta. Artiklan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on julkistettava jäsenvaltiossa tämän direktiivin nojalla annetut lait, asetukset, hallinnolliset määräykset ja yleisohjeet direktiivin ja asetuksen sallimien vaihtoehtojen ja harkintavallan käyttötapa, tämän direktiivin 36 artiklan mukaisen vakavaraisuuden arvioinnin toteuttamisessa noudatetut yleiset kriteerit ja menetelmät ja koostetut tilastotiedot direktiivin ja asetuksen tärkeimpien osien täytäntöönpanosta jäsenvaltiossa, mukaan lukien toteutettujen valvontatoimenpiteiden ja määrättyjen hallinnollisten seuraamusten lukumäärä ja luonne. Julkistettavien tietojen on oltava riittävän kattavia ja täsmällisiä, jotta eri jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat vertailla vaihtoehtojen ja harkintavallan käyttötapoja, arvioinnissa noudatettuja kriteerejä ja menetelmiä sekä tilastotietoja tarkoituksenmukaisesti. Tiedot on julkistettava yhteisessä muodossa, pidettävä ajan tasalla, ja niiden on oltava saatavilla yhdessä sähköisessä osoitteessa.

Delegoidut säädökset ja muutokset muihin direktiiveihin

Direktiivin 58 artiklassa (VI osasto) säädetään komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä. Artiklan 2 kohdan nojalla komissiolle siirretään viiden vuoden ajaksi tämän direktiivin voimaantulopäivästä alkaen 3 artiklan 2 kohdassa, 29 artiklan 4 kohdassa ja 36 artiklan 4 kohdassa (määritelmien selventäminen direktiivin yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi ja rahoitusmarkkinoiden kehityksen huomioon ottamiseksi, sijoituspalveluyritysten strategioiden, toimintatapojen, prosessien ja järjestelmien tehokkuuden varmistaminen ja sen varmistaminen, että sijoituspalveluyritysten järjestelyt, strategiat, prosessit ja mekanismit varmistavat kyseisten yritysten riskien hyvän hallinnan ja kattamisen) tarkoitettu valta antaa delegoituja säännöksiä.

Direktiivin 59—64 artiklassa (VII osasto) säädetään muutoksista muihin direktiiveihin. Direktiivin 59 artiklalla lisätään direktiivin 2002/87/EY (finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonta) 2 artiklan 7 kohdan listaan vakavaraisuusvalvontaan liittyvästä unionin lainsäädännöstä viittaus EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetukseen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiiviin. Direktiivin 60 ja 61 artiklalla lisätään direktiiveihin 2009/65/EY ja 2011/61/EU säännökset siitä, että rahastoyhtiön ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajan omien varojen määrä ei koskaan saa alittaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 13 artiklan nojalla edellytettyä määrää.

Direktiivin 62 artiklalla tehdään tarvittavat muutokset luottolaitosdirektiiviin, jotta sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksia ja -valvontaa koskevat säännökset ovat jatkossa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa (EU) 2019/2033 ja sijoituspalveluyritysten

vakavaraisuusvalvonta -direktiivissä, lukuun ottamatta suuria ja merkittäviä sijoituspalveluyrityksiä.

Direktiivin 63 artiklalla muutetaan direktiivin 2014/59/EU (luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisintarkistamiskäytäntö) säännöksiä siten, että sijoituspalveluyrityksen määrittelyä ja viittauksia luottolaitosdirektiiviin tarkistetaan vastaamaan jaottelua tämän direktiivin soveltamisalaa kuuluviin ja suuriin ja merkittäviin sijoituspalveluyrityksiin. Direktiivin 64 artiklalla muutetaan rahoitusvälineiden markkinat -direktiiviä siten, että säännökset toimiluvasta, perustamisjärjestyksestä, kolmannen maan yrityksen sivuliikkeestä ja toiminnan harjoittamisesta sekä teknisistä järjestelyistä vastaavat EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin säännöksiä.

2.2 EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -asetuksen sisältö

Yleiset säännökset

Asetuksen 1 osassa käsitellään asetuksen kohdetta, soveltamisalaa ja määritelmiä. Asetuksen 1 artiklassa säädetään kohteesta ja soveltamisalasta. Asetuksen soveltamisalaa kuuluvat yritykset ja niiden luokittelukriteerit on selostettu edellä esityksen osiossa 2.1 Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin sisältö. Asetuksessa vahvistetaan yhdenmukaiset vakavaraisuusvaatimukset sen soveltamisalaa kuuluville toimijoille.

Asetuksen 2 artikla koskee asetuksen noudattamista ja viranomaisen valvontavaltuuksia. Toimivaltaisella viranomaisella on oltava direktiivissä säädetyt valtuudet ja sen on noudatettava myös direktiivissä säädetyt menettelyt. Asetuksen 3 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksille mahdollisuus pitää halussaan enemmän omia varoja ja likvidejä varoja kuin mitä asetuksessa edellytetään. Asetuksen 4 artikla sisältää asetuksessa käytetyt määritelmät.

Asetuksen vaatimusten yksilöllinen soveltaminen, varovaisuusperiaatteen mukainen konsolidointi ja sijoituspalveluyrityksryhmää koskevat poikkeukset

Asetuksen II osaston 1 luvussa säädetään vaatimusten yksilöllisestä soveltamisesta. Yleisen periaatteen mukaan sijoituspalveluyrityksen on täytettävä asetuksen 2—7 osassa säädetyt vaatimukset yhtiökohtaisesti (5 artikla). Asetuksen toinen osa koskee omia varoja, kolmas osa koskee pääomavaatimuksia, neljäs osa keskittymäriskiä, viides osa maksuvalmiutta, kuudes osa sijoituspalveluyritysten tiedonantovelvollisuutta ja seitsemäs osa sijoituspalveluyritysten raportointivelvollisuutta. Poikkeukset edellä mainittuun pääsääntöön ilmoitetaan asetuksen 6 artiklassa. Artiklan mukaan toimivaltainen viranomainen voi vapauttaa sijoituspalveluyrityksen 5 artiklan soveltamisesta 2—4 ja 6—7 osan osalta, jos kyseessä on pieni ja ilman sidossuhteita oleva sijoituspalveluyritys, joka tytäryrityksenä kuuluu luottolaitoksen, rahoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön konsolidoituun valvontaan taikka sijoituspalveluyrityksryhmään, jota valvotaan konsolidoinnin perusteella. Lisäksi sijoituspalveluyrityksen on täytettävä muut toimilupaan, valvontaan, varojen jakautumiseen ja viranomaisen hyväksyntään liittyvät vaatimukset.

Artiklan mukaan toimivaltainen viranomainen voi vapauttaa sijoituspalveluyrityksen 5 artiklan soveltamisesta kuudennen osan osalta, jos kyseessä on pieni ja ilman sidossuhteita oleva sijoituspalveluyritys, joka tytäryrityksenä kuuluu vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen konsolidoituun valvontaan. Lisäksi sijoituspalveluyrityksen on täytettävä muut toimilupaan, valvontaan, varojen jakautumiseen ja viranomaisen hyväksyntään liittyvät vaatimukset. Artiklan mu-

kaan toimivaltainen viranomainen voi vapauttaa sijoituspalveluyrityksen 5 artiklan soveltamisesta asetuksen viidennen osan osalta, jos kyseessä on EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaiseen konsolidoidun valvonnan alaan tai sijoituspalveluryhmään kuuluva sijoituspalveluyritys. Lisäksi sijoituspalveluyrityksen on täytettävä muut kassatilanteisiin, maksuvalmiuteen, emon valvontaan ja viranomaisen hyväksyntään liittyvät vaatimukset.

Asetuksen 2 luku käsittää varovaisuusperiaatteen mukaista konsolidointia ja sijoituspalveluyritysryhmää koskevia poikkeuksia. Asetuksen 7 artikla koskee varovaisuusperiaatteen mukaista konsolidointia, jonka mukaan unionissa emoyrityksenä toimivien sijoituspalveluyritysten, unionissa emoyrityksenä toimivien sijoitusalan holdingyhtiöiden tai unionissa emoyrityksenä toimivien rahoitusalan sekaholdingyhtiöiden on noudatettava 2—4 ja 6—7 osassa säädettyjä velvoitteita niiden konsolidoidun aseman perusteella. Emoyrityksen ja sen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tytäryritysten on perustettava asianmukainen organisaatorakenne ja asiaankuuluvat sisäiset valvontajärjestelyt sen varmistamiseksi, että konsolidointia varten vaaditut tiedot käsitellään ja toimitetaan eteenpäin asianmukaisesti. Lisäksi artikla sisältää veloitteen soveltaa EU:n vakavaraisuusasetuksen tiettyjä sääntöjä myös sijoituspalveluyrityksiin. EPV laatii tarkemmat tekniset sääntelystandardit varovaisuusperiaatteesta.

Asetuksen 8 artikla koskee ryhmän pääomavaatimusta. Artiklan mukaan poiketen siitä, mitä 7 artiklassa säädetään, toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia 8 artiklan soveltamisen riittävän yksinkertaisina pidettyjen ryhmärakenteiden osalta, jos asiakkaille tai markkinoille ei aiheudu koko sijoituspalveluyritysryhmästä johtuvia merkittäviä riskejä, jotka edellyttäisivät muuten konsolidoitua valvontaa. Lisäksi artiklassa säädetään riittävästä omien varojen instrumenttien vaatimuksesta. Myös laskettua määrää pienempi määrä omia varoja voi olla mahdollinen, jos tämä määrä ei ole pienempi kuin tytäryrityksinä toimiville sijoituspalveluyrityksille, rahoituslaitoksille, oheispalveluyrityksille ja sidonnaisasiamiehille yksilöllisesti asetettujen omien varojen vaatimusten ja näiden yhteisöjen hyväksi luettavien ehdollisten velkojen kokonaismäärän summa. Yhteisöillä on kuitenkin oltava järjestelmät, joilla seurataan ja valvotaan kaikkien sijoituspalveluyritysryhmään kuuluvien pääoma- ja rahoituslähteitä.

Sijoituspalveluyrityksen omat varat ja omien varojen koostumus

Sijoituspalveluyrityksen omia varoja ja omien varojen koostumusta koskevat säännökset sisältyvät asetuksen toiseen ja kolmanteen osaan. Omien varojen määrän ja omien varojen koostumuksen laskemisen kannalta olennaiset säännökset ovat asetuksen 9—11 ja 13—15 artiklassa. Asetuksen 9 artiklassa määritellään sijoituspalveluyrityksen omien varojen koostumus. Omat varat koostuvat ydinpääomasta (CET1), ensisijaisesta lisäpääomasta (AT1) ja toissijaisesta pääomasta (T2). Omien varojen koostumuksen on laskennallisesti täytettävä aina kaikki artiklassa laskukaavoina esitetyt edellytykset. Tämän lisäksi artikla sisältää laskusääntöihin sovellettavat poikkeukset. Ydinpääoman (CET1) laskennassa tulee huomioida 10 artiklassa tarkoitettujen finanssialan ulkopuoliset huomattavat omistusosuudet. Asetuksen 11 artiklassa säädetään sijoituspalveluyritystä koskevasta omien varojen määrän vaatimuksesta. Sijoituspalveluyrityksellä on jatkuvasti oltava vähintään 9 artiklassa määritellyn mukainen määrä varoja. Varojen määrän laskennassa hyödynnetään 11 artiklassa ilmoitetuista seuraavista määristä suurinta:

- a) kiinteitä yleiskustannuksia koskeva vaatimus, joka lasketaan 13 artiklan mukaisesti;
- b) pysyvä vähimmäispääomavaatimus 14 artiklan mukaisesti; tai
- c) K-tekijöiden mukainen vaatimus, joka lasketaan 15 artiklan mukaisesti.

Asetuksen 12 artiklassa säädetään pienistä ja ilman sidossuhteita olevista sijoituspalveluyrityksistä, josta on selostettu edellä esityksen osiossa 2.1 Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin sisältö. Asetuksen 13 artiklassa annetaan laskusäännöt kiinteiden yleiskustannusten laskemiseksi. Kiinteitä yleiskustannuksia koskeva vaatimus on vähintään yksi neljäsosa edellisen vuoden kiinteistä yleiskustannuksista. Sijoituspalveluyritysten on käytettävä sovellettavasta tilinpäätössäännöksestä johtuvia lukuja. Lisäksi artikla sisältää laskentasäännöt tilanteessa, jossa sijoituspalveluyritys on harjoittanut liiketoimintaa alle vuoden tai jossa sijoituspalveluyrityksen toimintaan kohdistuu olennainen muutos. EPV laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi laskentasääntöjen täsmentämiseksi.

Asetuksen 14 artiklassa määritellään sijoituspalveluyrityksen pysyvä vähimmäispääoma. Pysyvä vähimmäispääoman on vastattava vähintään direktiivin 9 artiklassa säädettyjä perustamis- ja pääoman tasoja. Edellä esitetyn mukaisesti sijoituspalveluyrityksen perustamis- ja pääoman taso määräytyy sen mukaan, minkälaista toimintaa sijoituspalveluyrityksellä on toimilupansa nojalla oikeus harjoittaa.

Asetuksen II osasto koskee K-tekijöiden mukaisia vaatimuksia. Osaston ensimmäinen luku kattaa soveltuvat yleiset periaatteet, jotka on ilmoitettu asetuksen 15 artiklassa. Artiklassa säädetään K-tekijöiden mukaisesta vaatimuksesta ja sovellettavista kertoimista. Sovellettaessa asetuksen 11 artiklan 1 kohdan c alakohdan K-tekijöiden vaatimus on vähintään seuraavien tekijöiden summa:

- a) asiakkaaseen kohdistuvan riskin (RtC) K-tekijät, jotka lasketaan 2 luvun mukaisesti;
- b) markkinaan kohdistuvan riskin (RtM) K-tekijät, jotka lasketaan 3 luvun mukaisesti; ja
- c) yritykseen kohdistuvan riskin (RtF) K-tekijät, jotka lasketaan 4 luvun mukaisesti.

EPV laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi sääntöjen täsmentämiseksi.

Asetuksen 2 luku sisältää tarkemmat säännökset edellä 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua RtC K-tekijästä. Luku sisältää RtC K-tekijöiden mukaista vaatimusta (16 artikla), AUM:n mittaamista K-AUM:n laskentaa varten (17 artikla), CMH:n mittaamista K-CMH:n laskentaa varten (18 artikla), ASA:n mittaamista K-ASA:n laskentaa varten (19 artikla) ja COH:n mittaamista K-COH:n laskentaa varten (20 artikla) koskevat artiklat.

Asetuksen 3 luku sisältää tarkemmat säännökset edellä 15 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua RtM K-tekijästä. Luku sisältää RtM K-tekijöiden mukaista vaatimusta (21 artikla), K-NPR:n laskentaa (22 artikla) ja K-CMG:n laskentaa (23 artikla) koskevat artiklat.

Asetuksen 4 luku sisältää tarkemmat säännökset edellä 15 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua RtF K-tekijästä. Luku sisältää RtF K-tekijöiden mukaista vaatimusta koskevan 24 artiklan.

Lisäksi 4 luvussa käsitellään kaupan vastapuolen maksukyvyttömyyttä. Luvun ensimmäisessä jaksossa säädetään jakson soveltamisalasta (25 artikla). Artiklassa säädetään kriteerit soveltamisalaa kuuluville johdannaissopimuksille ja K-TCD-laskennan ulkopuolelle jääville vastapuolityypeille sekä tietyissä tilanteissa soveltuville konsernipoikkeuksille. Asetuksen 26 artiklassa säädetään itse K-TCD:n laskennasta. Jakso sisältää myös artiklat vastuuarvon laskennasta (27 artikla), jälleenhankinta-arvosta eli RC:stä (28 artikla), tulevaisuuden potentiaalisesta vastapuoliriskistä (29 artikla), vakuuksista (30 artikla), nettouttamisesta (31 artikla) ja vastuun arvonoiduksesta (32 artikla).

Asetuksen 33 artikla on 4 luvun 2 jaksoon sisältyvä artikla, jossa säädetään päivittäisenkaupankäyntivirran eli DTF:n mittaamisesta K-DTF:n laskentaa varten. DTF saadaan mittaamalla sijoituspalveluyrityksen edeltävien yhdeksän kuukauden ajalta koko päivittäisen kaupankäyntivirran arvo jokaisen pankkipäivän aikana ja laskemalla näiden arvojen liukuva keskiarvo ottamatta kuitenkaan huomioon kolmea viimeistä kuukautta. DTF muodostuu kuuden jäljelle jäävän kuukauden päivittäisten arvojen aritmeettisesta keskiarvosta. Lisäksi artiklassa säädetään DTF:n laskemiseen liittyvistä säännöistä käteiskauppojen ja johdannaisten osalta, laskennan ulkopuolelle jätettävistä liiketoimista sekä laskentasäännöistä silloin, jos sijoituspalveluyrityksellä on päivittäistä kaupankäyntivirtaa ainoastaan alle yhdeksän kuukauden ajalta.

Asetuksen 5 luvussa säädetään ympäristöä ja yhteiskuntaa koskevista tavoitteista. Luku sisältää 34 artiklan, joka asettaa EPV:lle veloitteen sellaisten omaisuuserien vakavaraisuuskohtelun arviointiin, jotka ovat alttiita toimille, joihin liittyy ympäristö- tai yhteiskunnallisia tavoitteita. EPV arvioi muun muassa menetelmävaihtoehtoja, riskiprofiileja ja vaikutusta rahoitusvakautteen. EPV julkaisee kertomuksen havainnoistaan.

Keskittymäriski ja maksuvalmius

Asetuksen 4 osassa säädetään keskittymäriskistä. Keskittymäriskillä tai CON:lla (Eng. *concentration risk*) tarkoitetaan asetuksen 4 artiklan 31 kohdan mukaan sijoituspalveluyrityksen kaupankäyntivarastoon sisältyviä, asiakkaaseen tai asiakaskokonaisuuteen liittyviä vastuita, joiden arvo ylittää 37 artiklassa säädettyt rajat. Asetuksen 35 artiklan mukaan sijoituspalveluyrityksen on seurattava ja valvottava keskittymäriskiään. Muiden kuin asetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilta pieniltä ja ilman sidossuhteita olevilta sijoituspalveluyrityksiltä edellytetään asiakkaaseen tai asiakaskokonaisuuteen liittyvän vastuuarvon laskentaa 36 artiklassa tarkemmin määritellysti. Asetuksen 37 artiklassa säädetään keskittymäriskin ja vastuuarvon ylityksen rajoittamisesta. Sijoituspalveluyrityksen on pääsäännön mukaan rajoitettava yksittäiseen asiakkaaseen tai asiakaskokonaisuuteen liittyvän vastuuarvon keskittymäriski 25 prosenttiin omista varoistaan. Lisäksi artikla sisältää pääsäännöstä poikkeavia säännöksiä keskittymäriskin rajoittamisesta eri tilanteissa. Mahdollisiin keskittymäriskin vastuuarvon ylityksien laskentaan tulee käyttää artiklassa ilmoitettua kaavaa. Lisäksi artiklassa säädetään riittävästä vastuuarvon määrästä ylityksen keston mukaan.

Mikäli 37 artiklassa tarkoitettut vastuuarvot ylittyvät, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle ylityksestä (38 artikla) sekä täytettävä vastuuarvon ylitykseen liittyvä K-CON:n omien varojen vaatimus (39 artikla). Asetuksen 40 artikla sisältää lisäksi säännökset menettelystä, jolla sijoituspalveluyritystä estetään kiertämästä K-CON:n omien varojen vaatimusta väliaikaisten vastuiden siirron ja keinotekoisien järjestelyiden kautta. Asetuksen 41 ja 42 artikla sisältävät poikkeukset edellä 37 artiklan yhteydessä esitettyihin sääntöihin sekä hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimiviin välittäjiin.

Asetuksen 5 osassa säädetään sijoituspalveluyrityksiä koskevasta maksuvalmiudesta. Asetuksen 43 artiklassa esitetyn pääsäännön mukaan sijoituspalveluyrityksellä on oltava likvidejä varoja vähintään yksi kolmasosa 13 artiklan 1 kohdan mukaan lasketuista kiinteistä yleiskustannuksista. Artikla sisältää myös 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille pienille ja ilman sidossuhteita oleville yrityksille asetetun poikkeuksen, jossa niiden ei tarvitse soveltaa edellä mainittua pääsääntöä yhden kolmasosan kiinteistä yleiskustannuksista toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä. Artikla sisältää myös likvidien varojen koostumusta koskevia sääntöjä. EPV antaa artiklan soveltamisalasta ohjeita.

Asetuksen 44 artiklassa säädetään maksuvalmiuden väliaikaisesta alentamisesta, jonka mukaan sijoituspalveluyritys voi väliaikaisesti alentaa likvidien varojen määrää enintään 30 päivän ajaksi. Asetuksen 45 artiklassa säädetään velvollisuudesta lisätä likvidejä varoja 1,6 prosenttia asiakkaalle annettujen takausten kokonaismäärästä.

Tiedonanto- ja raportointivelvollisuudet

Asetuksen 6 osassa säädetään sijoituspalveluyrityksen tiedonantovelvollisuudesta. Osan soveltamisalaa koskevassa 46 artiklassa muiden kuin 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen pienten ja ilman sidossuhteita olevien yritysten on julkaistava osiossa vaaditut tiedot samana päivänä, jona ne julkaisevat vuositilinpäätöksensä. Asetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen pienten ja ilman sidossuhteita olevien yritysten, jotka laskevat liikkeeseen ensisijaisesti lisäpääoman (AT1) instrumentteja, on sen sijaan julkaistava osion 47 artiklassa (riskienhallintatavoitteet ja -käytännöt) 49 artiklassa (omat varat) ja 50 artiklassa (omien varojen vaatimukset) säädetty tiedot päivänä, jona ne julkaisevat vuositilinpäätöksensä. Sijoituspalveluyritysten on valittava so-piva viestintäkanava, jonka kautta tiedot julkaistaan.

Asetuksen 47 artiklan mukaan sijoituspalveluyrityksen on julkistettava riskienhallintatavoitteensa ja -käytäntönsä muun muassa säädettyjen riskiluokkien mukaisesti. Asetuksen 48 artiklan mukaan sijoituspalveluyrityksen on julkaistava tiedot myös ohjaus- ja hallintojärjestelyistään. Asetuksen 49 artiklassa säädetään velvoitteesta julkistaa omia varoja koskevat tiedot. EPV laatii tarkemmat tekniset täytäntöönpanostandardit tietojen julkaisemisesta. Asetuksen 50 artiklan mukaan sijoituspalveluyrityksen on julkaistava omien varojen riittävyyteen liittyviä tietoja ja 51 artiklassa palkitsemisjärjestelmiin ja -käytänteisiin liittyvät tiedot muun muassa sukupuolineutraaliuden, palkitsemisjärjestelmän rakenteiden, muuttuvien palkkioiden tasojen ja myöntämisperiaatteiden, lykkäämiskäytänteiden, maksamisperusteiden, palkkion kiinteiden ja muuttuvien osien suhteen, johdon ja henkilöstön toiminnan vaikutuksesta riskiprofiiliin, lykättyjen palkkioiden määrän sekä palkitsemisen muuttuvien osien ja erorahojen osalta. Artiklan soveltaminen ei rajoita EU:n tietosuoja-asetuksen⁷ säännösten soveltamista.

Asetuksen 52 artiklassa säädetään sijoituspolitiikasta. Sijoituspalveluyrityksen, joka ei täytä direktiivin 32 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua muuttuvaa palkkiota koskevaa poikkeusta, on julkistettava tiedot muun muassa osakkeisiin kuuluvista äänioikeuksista, äänestyskäyttäytymisestä, äänestysselektioista, neuvonantajapalveluista ja äänestysohjeista poikkeuksineen. EPV laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi artiklassa tarkoitetuista lomakkeista. Asetuksen 53 artiklassa säädetään ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä riskeistä. Sijoituspalveluyrityksen, joka ei täytä direktiivin 32 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua muuttuvaa palkkiota koskevaa poikkeusta, on julkistettava tiedot ympäristöstä, yhteiskunnasta ja hyvään hallintoon liittyvistä riskeistä direktiivin 35 artiklan mukaisesti.

Asetuksen 7 osassa säädetään sijoituspalveluyrityksen raportointivelvollisuudesta. Asetuksen 54 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksen raportointivaatimuksista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on esitettävä neljännesvuosittain kertomus, joka sisältää tietoja omista varoista, toiminnan laajuudesta, keskittymäriskistä ja maksuvalmiusvaatimuksista. Asetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua pientä ja ilman sidossuhteita olevaa yrityksen on raportoitava

---

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus). Saatavilla: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=SV>

kerran vuodessa. EPV laatii vaatimuksista tekniset täytäntöönpanostandardit. Asetuksen 55 artiklassa säädetään asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa ja vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen kynnsarvojen ylittävistä suurista ja merkittävistä sijoituspalveluyrityksistä ja niiden raportointivaatimuksista. Artiklassa asetetaan rajat ylittävälle sijoituspalveluyritykselle muun muassa velvollisuus ilmoittaa kokonaisvarojen määrästä ja raportoida siitä myös viranomaiselle. EPV laatii tiedonantovelvollisuuksista tekniset täytäntöönpanostandardit.

Delegoidut säädökset

Asetuksen 8 osassa säädetään komissiolle siirretyn säädösvallan käyttämisestä asetuksen 4 artiklan 2 kohdan nojalla. Asetuksen 56 artikla koskee valtaa antaa delegoituja säädöksiä asetuksen määritelmistä.

Siirtymäsäännökset, kertomukset, uudelleentarkastelu ja muutokset

Asetuksen 57 artiklassa säädetään siirtymäsäännöksistä. Asetuksen 58 artiklassa säädetään direktiivin sekä asetuksen soveltamisesta luottolaitoslupaa hakeneisiin sijoituspalveluyrityksiin. Asetuksen 59 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, joka harjoittaa rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteessä I olevan A osan 3 ja 6 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja täyttää jonkun asetuksen 1 artiklan 2 kohdan alakohdassa a—c tarkoitetuista edellytyksistä. Näihin sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan artiklan mukaan EU:n vakavaraisuusasetusta ja luottolaitosdirektiiviä. Asetuksen 60 artiklassa säädetään asetuksen uudelleentarkastelulausekkeesta.

Muutokset muihin asetuksiin

Asetuksen 61—64 artikla sisältävää asetuksen nojalla tehtävät muutokset muihin EU-asetuksiin. Lisäksi asetuksen 65 artikla sisältää säännöksen koskien EU:n vakavaraisuusasetuksen viittauksia.

3 Nykytila ja sen arviointi

Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivissä on säädetty kattavasti sijoituspalveluyritysten toiminnasta, toiminnan järjestämisestä ja toimiluvasta. Perustamispääoman osalta rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 15 artikla viittaa suoraan EU:n vakavaraisuusasetuksen pääomavaatimukseen. Muista noudatettavista vakavaraisuusvaatimuksista ja niihin liittyvästä hallinnon järjestämisestä kuin myös sijoituspalveluyritysten noudatettavasta palkitsemisjärjestelmistä on säädetty erikseen luottolaitosdirektiivissä ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa. Suomessa sääntely on toteutettu siten, että sijoituspalveluyrityksiin sovellettavista perustamispääomavaatimuksista, toiminnan järjestämisestä ja noudatettavista menettelytavoista säädetään sijoituspalvelulaissa, ja vakavaraisuusvaatimusten sekä hallinnon järjestämisen osalta sijoituspalvelulaikiin on lisätty tarvittavat säädösviittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin (610/2014), jäljempänä *luottolaitoslaki*.

Luottolaitosdirektiiviin ja EU:n vakavaraisuusasetukseen perustuneet pääomavaatimukset ovat liittyneet erityisesti luottolaitostoiminnalle tyypillisiin riskeihin kuten luotto- ja vastapuolirisikiin, keskittymäriskisiin, arvopaperistamiseen liittyvään riskiin, markkinariskisiin, rahoitustaseen korkoriskisiin, operatiiviseen riskiin ja maksuvalmiusriskisiin. EU:n vakavaraisuusasetuksessa on lisäksi tarkemmin säädetty pääomavaatimukset täyttävän varallisuuden laadusta. Luottolaitosten toimintaa silmällä pitäen laaditut vakavaraisuusvaatimukset eivät kaikilta osin ole vastan-

neet sijoituspalvelutoiminnasta aiheutuvia riskejä toiminnan erilaisesta luonteesta johtuen. Pääomavaatimusten sääntelyn vaatimusten ymmärtäminen on ollut osittain haasteellista ja edellyttänyt perehtymistä myös luottolaitosten pääomavaatimuksiin.

Sijoituspalveluyrityksen vakavaraisuusvaatimukset

Vähimmäispääoma

Sijoituspalveluyritysten vähimmäispääomavaatimuksista säädetään voimassa olevan sijoituspalvelulain 6 luvussa. Vähimmäispääomavaatimus vaihtelee sen mukaan, mihin sijoitus- tai oheispalveluihin sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa. Vähimmäispääomavaatimus on lähtökohtaisesti 730 000 euroa, mutta laissa on säädetty useista poikkeuksista, jotka alentavat pääomavaatimusta.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen, joka ei käy kauppaa omaan lukuunsa tai harjoita rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämistä antamalla siihen liittyvän merkintä- tai ostositoumuksen (liikkeeseenlaskun takaaminen) taikka monenkeskisen tai organisoidun kaupan käynnin järjestämistä, mutta jolla on lupa pitää hallussaan asiakasvaroja, osakepääomaan on oltava vähintään 125 000 euroa. Sellaisen edellä tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen, jolla ei ole lupa pitää hallussaan asiakasvaroja, osakepääoman on oltava vähintään 50 000 euroa. Sellaisella sijoituspalveluyrityksellä, joka tarjoaa sijoituspalveluna ainoastaan toimeksiantojen välittämistä, toimeksiantojen toteuttamista, omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa ja jolla ei ole lupaa tarjota säilytyspalvelua oheispalveluna ja jolla ei ole lupaa pitää hallussaan asiakasvaroja, on oltava vähintään 50 000 euroa osakepääomaa, vastuuvakuutus tai sellainen pääoman ja vakuutuksen yhdistelmä, että se kattaa vastaavan vastuun tason. Vastuuvakuutuksen määrän on oltava vähintään 1 miljoonaa euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 1,5 miljoonaa euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti.

Vakuutusmeklarina toimivalta sijoituspalveluyritykseltä on edellytetty vähintään 25 000 euron osakepääomaa ja lisäksi vastuuvakuutus tai sellainen pääoman ja vakuutuksen yhdistelmä, että se kattaa edellytetyn vastuun tason. Vastuuvakuutuksen määrän on oltava vähintään 500 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 750 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti.

Toiminnan edellyttämät muut taloudelliset vaatimukset

Sijoituspalveluyrityksen perustamisvaiheessa edellytetyn vähimmäispääoman lisäksi sijoituspalveluyrityksen on tullut noudattaa EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkemmin säädettyjä vakavaraisuusvaatimuksia, jotka ovat määrittäneet tyypillisesti sijoituspalveluyritykseltä edellytettävien omien varojen vähimmäismäärän tasoa. Sijoituspalveluyrityksen toiminnan laadusta ja laajuudesta riippuen edellytetty lisäpääomavaatimus on voinut asettua sijoituspalveluyrityksen kiinteiden kustannusten tasolle tai sijoituspalveluyrityksen riskien perusteella lasketulle tasolle.

Sijoituspalveluyritykseen perustamisvaiheessa edellytetyn vähimmäispääoman lisäksi sovellettavista vaatimuksista on säädetty Suomessa viittaamalla sijoituspalvelulaista luottolaitoslain säädöksiin. Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitoslain 5 luvun 15 §:ää sisäisistä liiketoimista ja 9 luvun säännöksiä riskien hallinnasta, 9 a luvun säännöksiä konsolidointiryhmän sisäisestä rahoitustuesta, 10 luvun säännöksiä taloudelliselle asemalle asettavista vaatimuksista ja 11 luvun säännöksiä taloudellisen aseman valvonnasta. Luottolaitoslain 10 luvussa on edellytetty omien varojen täyttävän EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetty määrä.

Edellä lueteltuja taloudellisen toiminnan vaatimuksia ei kuitenkaan ole sovellettu eräisiin laissa tarkemmin määriteltyihin sijoituspalveluyrityksiin, joilla ei ole lupaa pitää asiakasvaroja hallussaan. EU:n vakavaraisuusasetuksen soveltamisesta seurasi myös, että toimeksiantojen toteuttamista ja omaisuudenhoitoa tarjonneisiin sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan, myös silloin kun niillä ei ole lupaa pitää asiakasvaroja hallussaan, kuitenkin asetuksen 92 artiklan mukaisesti laskettua pääomavaatimusta. Lisäksi näiden sijoituspalveluyritysten tulee noudattaa, mitä asetuksessa säädettiin huomattavista omistussuoksista elinkeinoyhteisöissä. Sellaisiin pieniin sijoituspalveluyrityksiin, joiden henkilöstön määrä on vähemmän kuin 250 henkeä ja taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa ei kuitenkaan ole sovellettu luottolaitoslain 10 luvun 3-8 §:n säännöksiä lisäpääomavaatimuksista.

Vuoden 2019 lopun tilanteen mukaan sijoituspalveluyrityksistä valtaosalla perustamispääomavaatimus on 125 000 euroa. Viidenneksellä sijoituspalveluyrityksistä on toimilupansa nojalla oikeus käydä kauppaa omaan lukuun ja siksi perustamispääomavaatimus on 730 000 euroa. Toisella viidenneksellä perustamispääomavaatimus on 50 000 euroa, koska niillä ei ole lupaa pitää asiakasvaroja hallussa eikä niillä ole toimiluvassaan muusta syystä korkeampaa pääomaa edellyttäviä palveluita. Viimeksi mainituista suurin osa on EU:n vakavaraisuusasetuksen soveltamisalan ulkopuolisia eikä niillä siten ole muita vakavaraisuusvaatimuksia.

Perustamispääoman määrä on rajoittavin omien varojen vaatimus käytännössä vain hyvin harvalla toimijalla. Valtaosalla sijoituspalveluyrityksistä omien varojen vaatimus määräytyy niin sanottujen kiinteiden kulujen vaatimuksen mukaisesti eli se on suuruudeltaan 25 prosenttia edellisen tilikauden kiinteistä kustannuksista. Kaupankäyntiä omaan lukuun harjoittavilla sijoituspalveluyrityksillä omien varojen vaatimus määräytyy tyypillisesti EU:n vakavaraisuusasetuksen riskikohtaisten vaateiden mukaan.

Sijoituspalveluyrityksen näkökulmasta sääntelyn vaatimusten hallitseminen ja soveltaminen käytäntöön on ollut haasteellista, erityisesti johtuen sääntelyn hajanaisuudesta ja lukuisista soveltamiskoikkeuksista.

Vakavaraisuuden hallinto ja ohjausjärjestelmät

Voimassa olevan sijoituspalvelulain mukaisesti sijoituspalveluyritykset ovat noudattaneet laissa säädetyin rajauksin luottolaitoslaissa säädettyjä hallinnon järjestämistä ja palkitsemisjärjestelmiä koskevaa sääntelyä. Sijoituspalveluyrityksiltä on siten edellytetty jo voimassa olevassa laissa riskien hallintaa ja palkitsemisjärjestelmien asianmukaisuutta liiallisen riskinoton ehkäisemiseksi riittävän vakavaraisuuden varmistamiseksi.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Sijoituspalveluyritysten luokittelu eri kategorioiden soveltuviin vakavaraisuusvaatimusten mukaan

Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimukset määräytyvät niiden koon ja toiminnan laadun mukaan. Sijoituspalveluyritykset voidaan luokitella eri luokkiin eri vakavaraisuuskehikoiden soveltumisen perusteella.

Suurimmat sijoituspalveluyritykset, joiden on haettava luottolaitoksen toimilupaa ja jotka jatkavat EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisten vakavaraisuusvaatimusten noudattamista täysimääräisesti

EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen logiikassa kaikkein suurimpien sijoituspalveluyritysten luokkaan kuuluvat luottolaitosdirektiivin 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan muutoksen myötä toimijat, joiden 12 peräkkäisen kuukauden jaksolta laskettu kuukausittainen kokonaisvarojen keskiarvo on vähintään 30 miljardia euroa ja jotka harjoittavat kaupankäyntiä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takausta. Luokkaan kuuluvat myös sellaiset sijoituspalveluyritykset, jotka harjoittavat kaupankäyntiä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takausta osana konsolidointiryhmää, jonka konsolidoitujen varojen määrä on vähintään 30 miljardia euroa. Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvontadirektiivin 62 artiklan 6 kohdassa säädetään luottolaitosdirektiivin muutoksesta, jonka myötä tällaiset suurimmat sijoituspalveluyritykset ovat velvollisia hakemaan luottolaitoksen toimilupaa. Luottolaitoksen toimiluvasta seuraa luonnollisesti velvollisuus noudattaa luottolaitoksen vakavaraisuusvaatimuksia sekä siihen liittyviä luottolaitoslain, EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin säännöksiä täysimääräisesti. Toimiluvan jälkeen suurimmista sijoituspalveluyrityksistä tulee luottolaitoksia, eivätkä ne siten kuulu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai direktiivissä määriteltyjen vakavaraisuusvaatimusten soveltamisalaan. Tästä johtuen sijoituspalvelulakiin lisättäisiin uusi suurimpia sijoituspalveluyrityksiä koskeva pykälä velvollisuudesta hakea luottolaitoksen toimilupaa.

Sijoituspalveluyritykset, jotka noudattavat EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisia vakavaraisuusvaatimuksia sijoituspalveluyrityksen toimiluvalla

EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisia vakavaraisuusvaatimuksia noudattavat jatkossakin sellaiset sijoituspalveluyritykset, jotka harjoittavat kaupankäyntiä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takausta ja joiden konsolidoitujen varojen tai ryhmätasolla laskettujen konsolidoitujen varojen kokonaisarvo on vähintään 15 miljardia euroa 12 edeltävän kuukauden jaksolta keskiarvona laskettuna siten kuin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa on säädetty. Tällaisia sijoituspalveluyrityksiä kohdeltaisiin vakavaraisuus- ja valvontakysymyksissä kuten luottolaitoksia, jolloin niihin sovellettaisiin luottolaitosdirektiivin VII ja VIII osastoja. Sen sijaan muilta osin niihin sovellettaisiin sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä, jolloin sijoituspalveluyrityksiin soveltuisivat direktiivin I-III ja VI-VIII osaston säännökset.

Lisäksi luokkaan voivat EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä kuulua sellaiset sijoituspalveluyritykset, joihin sovelletaan direktiivin 5 artiklan mukaista poikkeusta. Myös nämä sijoituspalveluyritykset jatkaisivat EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisten vakavaraisuusvaatimusten noudattamista, Tällaisia sijoituspalveluyrityksiä, jotka harjoittavat kaupankäyntiä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takausta, kohdeltaisiin vakavaraisuus- ja valvontakysymyksissä kuten luottolaitoksia, jolloin niihin sovellettaisiin luottolaitosdirektiivin VII ja VIII osastoja. Sen sijaan muilta osin niihin sovellettaisiin sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä, jolloin sijoituspalveluyrityksiin soveltuisivat direktiivin I-III ja VI-VIII osaston säännökset.

EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 5 kohdassa on lisäksi säännelty edellytyksistä, joiden täyttyessä toimivaltainen viranomainen voi sallia luottolaitoksen, rahoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön konsolidoituun valvontaan kuuluvalla

sijoituspalveluyritykselle, joka harjoittaa kaupankäyntiä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun taakasta, luottolaitosdirektiivin mukaisten vakavaraisuusvaatimusten noudattamisen. Edellytyksenä tällöin on lisäksi se, että sijoituspalveluyrityksen omien varojen vaatimus ei alene alhaisemmaksi kuin mitä se on EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen vaatimusten mukaisesti laskettuna. Lakiin tehtäisiin lisäykset Finanssivalvonnan oikeudesta päättää asetuksen 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista luottolaitosdirektiivin mukaisten vakavaraisuusvaatimusten noudattamisesta yrityskohtaisesti.

Tällaisten sijoituspalveluyritysten, jotka noudattavat EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisia vakavaraisuusvaatimuksia, huomioimiseksi sijoituspalvelulakiin lisättiin uusi pykälä, jossa yksilöitäisiin yrityksiin soveltuvat luottolaitoslain säännökset.

Pienet ja ilman sidossuhteita olevat sijoituspalveluyritykset, joihin sovelletaan kevennettyjä vakavaraisuusvaatimuksia

EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklassa säädetään niin sanotuista pienistä ja ilman sidossuhteita olevista sijoituspalveluyrityksistä. Näihin toimijoiden osalta sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksia ja -valvontaa on osin kevennetty esimerkiksi vakavaraisuusvaatimuksien, sisäisen hallinnoinnin, ohjauksen, avoimuuden, riskien käsittelyn ja palkitsemisen osalta. Pienet ja ilman sidossuhteita olevat sijoituspalveluyritykset voidaan vapauttaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen yksilöllistä soveltamista koskevista vaatimuksista, jos ne täyttävät asetuksen 6 artiklassa tarkoitetut kriteerit. Tällaisia sijoituspalveluyrityksiä koskevien uusien vaatimusten huomioimiseksi sijoituspalvelulakiin tehtäisiin muutoksia, joiden perusteella pieniin sijoituspalveluyrityksiin soveltuvat sijoituspalvelulain ja EU:n sijoituspalveluyrityksen vakavaraisuusasetuksen säännökset yksilöitäisiin tarkemmin.

Sijoituspalveluyritykset, jotka soveltavat sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuskehikkoa täysimääräisesti

Uuden sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuskehikon säännökset kohdistuvat erityisesti niihin sijoituspalveluyrityksiin, jotka eivät edellä kuvatun mukaisesti joutuisi jatkamaan tai voisi jatkaa luottolaitosten vakavaraisuuskehikon mukaisten vaatimusten noudattamista, eivätkä myöskään täyttäisi edellä avattuja pienten ja ilman sidossuhteita olevien sijoituspalveluyritysten edellytyksiä, joille sääntelyn noudattamisesta on säädetty laajasti poikkeuksia.

Näille toimijoille tulisi erityisesti sijoituspalvelutoimintaan suunnattuja riskimittareita ja niille tulisi velvoittavaksi järjestää riskien mittaamisen sisäinen valvonta. Sijoituspalveluyritysten luokittelulla on siten pyritty huomioimaan toimijoiden erilaiset taloudelliset tilanteet ja toimintaan liittyvät operatiiviset riskit sekä toteuttamaan sääntelyssä suhteellisuusperiaatetta. Uudistukset heijastuvat sijoituspalveluyrityksiin muun muassa sijoituspalvelulakiin ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin tehtävien lisäysten ja muutosten kautta.

Perustamis- ja vähimmäispääomavaatimusten korottaminen ja osakepääomavaatimuksen muutos

Sijoituspalveluyritysten perustamispääomavaatimuksia korotetaan seuraavasti. Sijoituspalveluyritysten, joilla ei ole lupaa pitää hallussaan asiakasvaroja tai asiakkaan rahavaroja tarjotessa sijoituspalveluna toimeksiantojen välittämistä, toimeksiantojen toteuttamista, omaisuudenhoitoa, sijoitusneuvontaa ja liikkeeseenlaskun järjestämistä, perustamispääoma nousee 50 000 eurosta 75 000 euroon. Asiakasvaroja hallussa pitävien sijoituspalveluyritysten perustamispääomavaatimus nousee 125 000 eurosta 150 000 euroon. Kaupankäyntiä omaan lukuun käyvien

tai liikkeeseenlaskun takaamista harjoittavien sijoituspalveluyritysten taikka organisoidun kaupankäynnin järjestäjien, jotka käyvät kauppaa myös omaan lukuunsa, perustamispääomavaatimus nousee 730 000 eurosta 750 000 euroon. Mikäli organisoidun kaupankäynnin järjestäjä ei kuitenkaan käy kauppaa omaan lukuun, on sen perustamispääomavaatimus 150 000 euroa. Vertailun vuoksi todettakoon, että luottolaitoksen vähimmäispääomavaatimus on viisi miljoonaa euroa. Vähimmäispääoman koostumuksesta säädetään tarkemmin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklassa. Suomessa luovutettiin tässä yhteydessä sijoituspalveluyrityksen vähimmäisosakepääomavaatimuksesta seuraten direktiivissä omaksuttua linjausta. Riittävää olisi, että sijoituspalveluyritys täyttää EU:n sijoituspalveluyrityksen vakavaraisuusasetuksen 9 artiklassa säädetty omien varojen koostumusta koskevat vaatimukset toimilupaa haattaessa perustamispääoman ja toiminnan jatkuessa vähimmäispääoman osalta.

EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa säädetään tarkemmin sijoituspalveluyrityksiin sovellettavista toiminnan edellyttämistä pääomavaatimuksista. Asetuksen 11 artiklan mukaisesti sijoituspalveluyrityksellä on jatkuvasti oltava 9 artiklassa säädetty edellytykset täyttäviä omia varoja määrä joka on suurin kolmesta 11 artiklan a, b tai c kohdassa säädetystä vaihtoehdosta. Vaihtoehtoina 11 artiklassa luetellaan joko 13 artiklan mukaisesti lasketut kiinteät yleiskustannukset, 14 artiklan mukaisesti laskettu pysyvä perustamispääomavaatimus tai 15 artiklan mukaisesti laskettu riskitekijöihin perustuva vaatimus. Pienen ja ilman sidossuhteita olevan sijoituspalveluyrityksen osalta edellytyksenä on joko 11 artiklan 1 kohdan a tai b kohdassa säädettyjen vaatimusten täyttäminen.

Sisäisen pääoman ja maksuvalmiuden valvonnan järjestäminen sijoituspalveluyrityksessä

Sijoituspalveluyrityksillä tulee olla perustellut, tehokkaat ja kattavat järjestelyt, strategiat ja prosessit, joiden avulla ne arvioivat ja jatkuvasti ylläpitävät tarvittavan sisäisen pääoman ja likvidien varojen määrää, tyyppiä ja jakautumista tasolla, joka riittää kattamaan sijoituspalveluyrityksen riskit.

Sisäinen hallinnointi, avoimuus, riskien käsittely ja palkitseminen

Sijoituspalveluyrityksillä tulee olla luotettavat hallinnointi- ja ohjausjärjestelyt käsittäen selkeän organisaatorakenteen, tehokkaat prosessit riskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi ja seuraamiseksi, riittävät sisäisen valvonnan mekanismit ja palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt, jotka sopivat yhteen riskienhallinnan kanssa.

Riskien käsittely ja hallituksen rooli riskienhallinnassa, riskivaliokunta

Sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen eli Suomessa käytännössä hallituksen on hyväksyttävä ja säännöllisesti arvioitava strategiat ja periaatteet, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksen riskinottohaluun. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä hallituksen tehtäviä on voitu määrätä hallintoneuvoston tehtäväksi, jos sellainen on yhtiöön perustettu. Sijoituspalvelulain 1 luvun 17 §:n määritelmästä seuraa, että johtoa koskevat säännökset koskevat myös hallintoneuvostoa ja hallintoneuvoston jäsentä, mikäli hallintoneuvosto on yhtiöön perustettu. Sijoituspalveluyrityksessä on oltava raportointisuhteet, joilla olennaisista riskeistä raportoidaan ylimpään hallintoelimeen. Sijoituspalveluyritykseen on perustettava riskivaliokunta, lukuun ottamatta pienimpiä direktiivin 32 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä.

Palkitsemisjärjestelmät ja palkitseminen, palkitsemisvaliokunta

Sijoituspalveluyritysten tulee noudattaa palkitsemisjärjestelmästä säädettyjä vaatimuksia ja mitä on säädetty muuttuvien palkkioiden maksamisesta. Sijoituspalveluyritykseen on perustettava palkitsemisvaliokunta, lukuun ottamatta pienimpiä direktiivin 32 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja sijoituspalveluyrityksiä.

Vakavaraisuuden arviointi

Toimivaltaisten viranomaisten on valvottava vakavaraisuusvaatimusten noudattamista siinä määrin kuin on tarpeen ja ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen koon, riskiprofiilin ja liiketoimintamallin ja päätettävä arvioinnin toteuttamistiheys ja perusteellisuus. Toimivaltaisten viranomaisten on myös tarkasteltava jatkuvasti ja vähintään joka kolmas vuosi, täyttävätkö sijoituspalveluyritykset EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 22 artiklassa tarkoitettujen sisäisten mallien käyttöä koskevan luvan edellytykset.

Valvovan viranomaisen valtuudet

Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivissä säädetään jäsenvaltioiden viranomaisten välisen valvonnan periaatteista sekä kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion toimivallasta ja tehtävistä.

Viranomaisten välinen yhteistyö

Eri jäsenvaltioiden välisten viranomaisten yhteistyövelvoitteet noudattavat samoja periaatteita, joita on käytetty jo aiemmassa sijoituspalveluyritysten sääntelyssä. Päävastuu valvonnasta on sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion viranomaisella, mutta myös vastaanottavan jäsenvaltion viranomaisilla on oikeus ryhtyä toimenpiteisiin suojatakseen asukkaitaan. Direktiivissä on myös säännökset toisessa jäsenvaltiossa tehtävistä sivuliikkeiden tarkastuksista ja todentamisesta. Myös viranomaisten salassapito- ja raportointivelvollisuudesta on säädetty.

Valvonnan tehostamiseksi on säädetty seuraamuksista ja viranomaisten tutkintavaltuuksista.

Sijoitusalan holdingyhtiö, rahoitusalan sekaholdingyhtiö ja monialan holdingyhtiö

Direktiivin 51 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot varmistavat, että sijoitusalan holdingyhtiöt ja rahoitusalan sekaholdingyhtiöt sisällytetään ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvontaan. Sijoitusalan holdingyhtiöllä tarkoitetaan rahoituslaitosta, jonka tytäryritykset ovat yksinomaan tai pääasiallisesti sijoituspalveluyrityksiä tai rahoituslaitoksia, jolloin vähintään yhden tällaisista tytäryrityksistä on oltava sijoituspalveluyritys, ja joka ei ole asetuksen EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 20 kohdassa määritelty rahoitusalan holdingyhtiö. Sijoitusalan holdingyhtiön omistamaan yritysryhmään ei kuulu luottolaitosta.

Rahoitusalan sekaholdingyhtiöllä tarkoitetaan finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta annetun direktiivin 2002/87/EY⁸ 2 artiklan 15 alakohdassa määriteltyä rahoitusalan sekaholdingyhtiötä. Direktiivin mukaan rahoitusalan sekaholdingyhtiöllä tarkoitetaan emoyritystä, joka on muu kuin säännelty yritys ja joka yhdessä tytäryritystensä, joista vähintään yksi on sellainen säännelty yritys, jonka sääntömääräinen kotipaikka on unionissa, ja muiden yritysten kanssa muodostaa finanssiryhmittymän. Käytännössä rahoitusalan sekaholdingyhtiön yritysryhmään kuuluu aina vähintään yksi rahoitusalan yhtiö, kuten rahoituslaitos, luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai näiden palveluyritys.

---

⁸ Saatavilla: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02002L0087-20140101>

Lisäksi ryhmittymään tulee aina kuulua vähintään yksi vakuutusalan yritys, kuten vakuutusyhtiö tai vakuutusomistusyhteisö. Rahoitusalan sekaholdingyhtiö sisältyy voimassaolevan sijoituspalvelulain 1 luvun 20 §:ssä tarkoitettuun omistusyhteisön määritelmään ja 21 §:ssä tarkoitettuun konsolidointiryhmään. Rahoitusalan sekaholdingyhtiöitä koskevasta vaatimuksista säädetään sijoituspalvelulain ja luottolaitoslain lisäksi tarkemmin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta (699/2004) annetussa laissa⁹. Rahoitusalan sekaholdingyhtiöitä koskeva sääntely ei edellyttäisi muutoksia. Direktiivin asettamien vaatimusten täyttämiseksi sijoituspalvelulain 6 luvun 2 a §:ään tehtäisiin tarvittava lisäys kyseisten yhteisöiden velvoitteista noudattaa pääomavaatimuksia.

Jäsenvaltioiden edellytetään myös säätävän, että jos sijoituspalveluyrityksen emoyhtiö on monialan holdingyhtiö, sijoituspalveluyrityksen valvonnasta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia käyttöönsä kaikki tiedot, joilla voi olla merkitystä kyseisen sijoituspalveluyrityksen valvonnassa ja että ne voivat valvoa holdingyhtiön ja sen tytäryritysten välisiä liiketoimia ja edellyttää sääntelyn mukaisia toimia. Monialan holdingyhtiöllä tarkoitetaan direktiivin 3 artiklan 1 kohdan 26 kohdan mukaan emoyritystä, joka on muu kuin rahoitusalan holdingyhtiö, sijoitusalan holdingyhtiö, luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai edellä direktiivissä 2002/87/EY tarkoitettu rahoitusalan sekaholdingyhtiö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on sijoituspalveluyritys. Käytännössä monialan holdingyhtiöt ovat sellaisia yhteisöjä, jotka omistavat vähäisessäkin määrin lisäksi muuta kuin rahoitus- ja vakuutustoimintaa harjoittavia yrityksiä¹⁰. Asiamukaisen valvonnan toteuttamiseksi sijoituspalvelulakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi monialan holdingyhtiöitä koskeva määritelmä ja pykälä. Lisäksi Finanssivalvonnan toimivaltuuksia ehdotetaan täsmennettäväksi monialan holdingyhtiöiden osalta Finanssivalvonnasta annettuun lakiin tehtävillä lisäyksillä.

Konsolidoitu valvonta

Voimassa oleva sijoituspalvelulain 1 luvun 21 § sisältää konsolidointiryhmää koskevan säännöksen, jossa määritellään konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset. Konsolidointiryhmän emoyrityksenä voi säännöksen mukaan toimia sijoituspalveluyritys tai omistusyhteisö. Tytäryrityksenä taas voi toimia sijoituspalveluyritys, rahoituslaitos, palveluyritys tai luottolaitos. Muotoilun ansiosta sijoituspalvelulain konsolidoitua valvontaa on voitu kohdistaa esimerkiksi sellaisiin konsernirakenteisiin, jossa luottolaitoksen emoyrityksenä on sijoituspalveluyritys. EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 11 alakohdan mukaan konsolidoitu asema ulottuu unionissa emoyrityksenä toimivaan sijoituspalveluyritykseen, unionissa emoyrityksenä toimivaan sijoitusalan holdingyhtiöön tai unionissa emoyrityksenä toimivaan rahoitusalan sekaholdingyhtiöön ikään kuin kyseinen yritys muodostaisi yhdessä kaikkien sijoituspalveluyritysten, rahoituslaitosten, oheispalveluyritysten ja sidonnaisasiamiesten kanssa sijoituspalveluyrityksryhmässä yhden ainoan sijoituspalveluyrityksen. Asetuksen määritelmää sovellettaessa ilmaisuilla 'sijoituspalveluyritys', 'rahoituslaitos', 'oheispalveluyritys' ja 'sidonnaisasiamies' tarkoitetaan myös sellaisia kolmansiin maihin sijoittautuneita yrityksiä, jotka olisivat määritelmien mukaisia, jos ne olisivat sijoittautuneet unioniin. Konsolidoitu asema ja konsolidoitu valvonta voivat ulottua vain näihin toimijoihin.

Sijoituspalvelulakiin lisättäisiin uusi sijoituspalvelukonsolidointiryhmää koskeva pykälä, jolla konsolidoitu valvonta kohdistettaisiin jatkossa asetusta ja direktiiviä vastaavasti sellaisiin yh-

---

⁹ Saatavilla: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040699>

¹⁰ HE 165/2001 vp, s. 19.

teisöihin, joihin voi kohdistua konsolidoitu asema ja sitä kautta konsolidoitua valvontaa. Sijoituspalvelulaissa ehdotetaan käytettäväksi nimitystä sijoituspalvelukonsolidointiryhmä erotuksena asetuksen sijoituspalveluyritysryhmästä, joka on merkitysisällöltään erilainen.

Tällä tavalla luottolaitokset eivät kuuluisi sijoituspalvelulain mukaisen konsolidoinnin piiriin vaan niihin sovellettaisiin luottolaitoslain, EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaista konsolidointia koskevia säännöksiä soveltuvin osin. Samalla pykälään tehtäisiin viittaus EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetukseen, jonka mukaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kohdistuu konsolidoitua valvontaa.

Sijoituspalveluyritysryhmän pääomavaatimukset

Puhuttaessa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen mukaisesta konsolidoidusta asemasta ja valvonnasta on selkeyden vuoksi perusteltua samassa yhteydessä tarkastella myös sijoituspalveluyritysryhmän määritelmää, joka on avattu asetuksen 4 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa. Määritelmän mukaan sijoituspalveluyritysryhmällä tarkoitetaan yritysryhmää, joka koostuu emoyrityksestä ja sen tytäryhtiöistä tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU¹¹ 22 artiklassa vahvistetut edellytykset täyttävistä yrityksistä, josta vähintään yksi on sijoituspalveluyritys ja johon ei kuulu yhtään luottolaitosta. Sijoituspalveluyritysryhmään kuuluvat siis tilinpäätösdirektiivissä tarkoitettut emo- ja tytäryritykset, joita koskevat edellytykset vastaavat pääosin kirjanpitolaissa (1336/1997)¹² emo- ja tytäryrityksistä sekä konsernista säädettyä.

Sijoituspalveluyritysryhmään voi kohdistua konsolidoitu asema, jos se muodostuu pelkästään konsolidoidun aseman kohteena olevista yhteisöistä. Tällöin sijoituspalveluyritysryhmä täyttää samalla myös sijoituspalvelukonsolidointiryhmän määritelmän. Asetuksen sijoituspalveluyritysryhmän ja sijoituspalvelulakiin lisättäväksi ehdotetun sijoituspalvelukonsolidointiryhmän määritelmät eivät kuitenkaan kaikissa tapauksissa ole yhteismitalliset. Tapauskohtaisesti sijoituspalveluyritysryhmä voi muodostua sijoituspalvelukonsolidointiryhmää laajemmaksi, jos sijoituspalveluyritysryhmään kuuluu sellaisia yrityksiä, joihin ei voida kohdistaa konsolidoitua asemaa.

Asetuksessa tarkoitettua sijoituspalveluyritysryhmän ja sijoituspalvelulakiin ehdotettua sijoituspalvelukonsolidointiryhmän erottaminen on tärkeää siksi, että konsolidoidun aseman perusteella valvottuihin yhteisöihin kohdistuu asetuksen mukaan pääsääntöisesti suuremmat vaatimukset kuin sellaiseen sijoituspalveluyritysryhmään, johon ei kohdistu konsolidoitua asemaa. EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 7 artiklan mukaan varovaisuusperiaatteen mukaista konsolidointia voidaan soveltaa niihin yhteisöihin, jotka ovat unionissa emoyrityksenä toimivia sijoituspalveluyrityksiä, unionissa emoyrityksenä toimivia sijoitusalan holdingyhtiöitä tai unionissa emoyrityksenä toimivia rahoitusalan sekaholdingyhtiöitä. Konsolidointiryhmän emoyhtiöiden on noudatettava konsolidoidun asemansa perusteella asetusta laajasti. Emoyritysten on noudatettava asetuksen 2—7 osioita konsolidoidun asemansa perusteella.

Sen sijaan asetuksen 8 artikla muodostaa poikkeuksen 7 artiklan soveltamiseen. Artiklan 1 kohdan mukaan viranomaisen voi sallia 8 artiklan soveltamisen ensinnäkin riittävän yksinkertaisina

---

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta.

¹² Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

pidettyjen ryhmärakenteiden osalta, johon tulisi pääsäännön mukaisesti kohdistaa 7 artiklassa tarkoitettua varovaisuusperiaatteen mukaista konsolidointia. Tällainen yhteisö voisi siis kuulua sijoituspalvelulaissa ehdotettuun sijoituspalvelukonsolidointiryhmään, mutta yksinkertaisuutensa vuoksi siihen voitaisiin erillisellä päätöksellä soveltaa ainoastaan 8 artiklan mukaista ryhmän pääomavaatimusta. Pääomavaatimusten laskennasta säädetään tarkemmin 8 artiklassa.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen konsolidointiryhmä

Lisäksi nykyistä konsolidointiryhmää koskeva sijoituspalvelulain 1 luvun 21 §:n säännöstä muutettaisiin niin, että se sisältäisi viittauksen luottolaitoslain 1 luvun 16 §:n mukaiseen konsolidointiryhmään. Jotta kaksi eri konsolidointiryhmää olisivat erotettavissa toisistaan, muutettaisiin myös sijoituspalvelulain 1 luvun 21 §:n otsikkoa sisällyttämällä siihen informatiivinen viittaus luottolaitoslakiin. Sijoituspalvelulain muihin pykäliin tehtäisiin tarvittavat tekniset muutokset, jotka heijastaisivat sitä, mihin ryhmään pykälä tarkalleen ottaen viittaa. Muutoksen taustalla on tarve erottaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivissä oleva konsolidoitu ryhmä EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta konsolidoidusta ryhmästä. Vanha konsolidointiryhmän käsite on syytä säilyttää, sillä sijoituspalvelulaki sisältää muita kuin vakavaraisuusvaatimuksia sisältäviä säännöksiä, jotka kohdistuvat juuri tällaisiin ryhmiin. Tällaisia säännöksiä on muun muassa sijoituspalvelulain 1 luvussa, joka koskee sijoittajien korvausrahastoa. Lukua on sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan sovellettava myös luottolaitokseen, joka tarjoaa sijoituspalveluita. Pykälän sanamuodossa on tämän takia luontevaa erottaa luottolaitoslain mukainen konsolidointiryhmä sijoituspalvelukonsolidointiryhmän mukaisesta ryhmästä.

Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivissä konsolidoitu valvonta on lisäksi huomioitu muun muassa valvontakollegioiden perustamisen muodossa. Jäsenvaltioilla on velvollisuus huolehtia siitä, että sijoituspalveluryhmän valvoja voi tarvittaessa perustaa valvontakollegion ja varmistaa valvontatehtävien yhteensovittamisen kolmansien maiden viranomaisten kanssa. Valvontakollegiota koskevien säännösten vuoksi esimerkiksi Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b ja 65 c §:ään tehtäisiin joitakin muutoksia.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Asetus ja direktiivi muodostavat yhdessä uuden sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuskehikon, minkä takia on haastavaa arvioida direktiivin vaatimien kansallisten lakimuutosten vaikutuksia erillisinä. Direktiivi sisältää vain muutaman jäsenvaltio-option, joita ei esitetä käytettäväksi. Alla on arvioitu koko kehikon vaikutuksia.

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

4.2.1.1 Vaikutukset kotitalouksien asemaan

Esityksellä ei ole suoria vaikutuksia kotitalouksien asemaan, mutta epäsuoria vaikutuksia voi olla, sillä kotitaloudet käyttävät sijoituspalveluyritysten tarjoamia sijoituspalveluita. Jos sijoituspalveluyritysten liiketoimintakustannukset kasvavat esitetyn vakavaraisuuskehikon takia, voi olla, että kustannukset peritään asiakkailta nousevina palvelumaksuina. Ei ole kuitenkaan selvää, miten uusi vakavaraisuuskehikko vaikuttaa sijoituspalveluyritysten kustannuksiin ja siten niiden palveluiden hinnoitteluun.

4.2.1.2 Vaikutukset yrityksiin

Vaikutukset sijoituspalveluyrityksiin

Suomessa oli 50 sijoituspalveluyritystä 31.3.2020. Sijoituspalveluyritykset raportoivat Finanssivalvonnalle säännöllisesti neljännesvuosittain tietoja taloudellisesta tilanteestaan ja vakavaraisuudestaan. Raportoidut tiedot sisältävät liitetietoina myös tietoja, joiden avulla voidaan arvioida osan K-tekijöistä vaikutusta, mutta koska tiedot ovat tähän tarkoitukseen puutteellisia, arviointiin liittyy epävarmuutta. Sijoituspalveluyritykset ovat keskenään heterogeenisiä. Uusi sääntely aiheuttanee sijoituspalveluyrityksille hallinnollisen taakan kasvua ainakin aluksi, mutta pitkässä juoksussa hallinnollinen taakka saattanee jopa pienentyä, kun pääomavaatimukset soveltuvat entistä paremmin sijoituspalveluyrityksille. Raportoitujen tietojen perusteella näyttää siltä, että suomalaiset sijoituspalveluyritykset täyttävät jo uuden sääntelyn vaatimukset nykyisillä omilla varoillaan, joten uusi sääntely ei vaatine sijoituspalveluyrityksiä korottamaan omien varojensa määrää.

Suomessa toimivista 50 sijoituspalveluyrityksistä yhdellätoista on nykyisellään perustamispääoma 730 000 euroa, 31 sijoituspalveluyrityksen perustamispääoma on 125 000 euroa ja kahdeksan sijoituspalveluyrityksen perustamispääoma on 50 000 euroa. Ehdotettu sääntely nostaisi 730 000 euron perustamispääomavaatimuksen 750 000 euroon, 125 000 euron perustamispääomavaikutuksen 150 000 euroon sekä 50 000 euron perustamispääomavaikutuksen 75 000 euroon. Vaikkakin ehdotettu uusi sääntely nostaa sijoituspalveluyritysten perustamispääomia, niin Finanssivalvonnalle raportoitujen tietojen mukaan suomalaiset sijoituspalveluyritykset täyttäisivät uuden kehikon perustamispääomavaatimukset jo nykyisillä omilla varoillaan. Tämän takia perustamispääomavaatimuksen kasvun ei arvioida vaikuttavan merkittävästi sijoituspalveluyritysten toimintaan.

Yksikään suomalainen sijoituspalveluyritys ei ole niin suuri, että olisi jatkossa luottolaitos luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaan. Tämä vaatii sitä, että sijoituspalveluyrityksen tase on yli 30 miljardia euroa ja että sijoituspalveluyritys tarjoaisi vähintäänkin rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin mukaisista sijoituspalveluista kaupankäyntiä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamista. Ehdotetun uuden sääntelyn mukaan luottolaitosten vakavaraisuuskehikkoa tulisi soveltaa myös sijoituspalveluyritykseen silloin, jos sijoituspalveluyrityksen tase on yli 15 miljardia euroa tai valvojan päätöksellä yli 5 miljardia euroa ja se tarjoaa kaupankäyntiä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamista. Finanssivalvonnan keräämien tietojen mukaan yksikään suomalainen sijoituspalveluyritys ei täyttäisi näitäkään kynnysarvoja, eikä siten joutuisi käyttämään luottolaitoksille tarkoitettua vakavaraisuuskehikkoa tällä perusteella.

Edellä kuvatusta johtuen kaikki suomalaiset sijoituspalveluyritykset, jotka eivät kuulu luottolaitosryhmän konsolidointiryhmään, kuuluvat sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuskehikon piiriin. Kaikille sijoituspalveluyrityksille aiheutunee uutta hallinnollista taakkaa. Jatkossa jokaisen sijoituspalveluyrityksen tulee seurata, laskea ja raportoida uuden kehikon K-mittareiden tietoja, jotta toimijaan osataan kohdistaa oikeantasoiset omien varojenvaatimukset. Kuitenkin K-mittarit ovat sellaisia sijoituspalveluyrityksen kannalta keskeisiä liiketoimintamittareita, joita voidaan olettaa sijoituspalveluyrityksen seuraavan ainakin osaksi jo muutoinkin. K-mittareiden seuraaminen ja uuden kehikon käyttöönotto erityisesti järjestelmissä aiheuttanee aluksi merkittävää lisätyötä ja hallinnollista taakkaa sijoituspalveluyrityksissä, mutta työmäärän tulisi vähetä ajan kanssa.

K-mittareilla ei näyttäisi olevan merkittävää vaikutusta sijoituspalveluyritysten pääomavaatimusten suuruuteen. Niiden 11 suomalaisen sijoituspalveluyrityksen joukosta, joiden perustamispäätös tulisi olemaan 750 000 euroa, kaikki kuuluisivat ryhmään, johon sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuskehikkoa sovellettaisiin kokonaisuudessaan, Finanssivalvonnan tietojen mukaan. Pääsyy tähän on se, että nämä sijoituspalveluyritykset käyvät kauppaa omaan lukuunsa ja sen takia niiden kaupankäynti- ja positionmittarit ovat nollassa suuremmat. Uuden kehikon omien varojen laskennan odotetaan helpottavan näiden toimijoiden hallinnollista taakkaa, sillä näihin sijoituspalveluyrityksiin on sovellettu aikaisemmin luottolaitosten vakavaraisuuskehikkoa melko laajasti. Kyseisiä sijoituspalveluyrityksiä tulee koskemaan myös melko korkea kiinteiden kulujen vaatimus, mutta raportoitujen tietojen mukaan kyseisillä yhtiöillä on melko hyvin jo nyt omia varoja vaatimuksen kattamiseen. Kuitenkin on haastavaa arvioida uuden kehikon vaikutusta näihin toimijoihin, koska kaikkia tietoja, joita tarvittaisiin K-mittareiden laskentaan ei ole ollut saatavilla.

Sijoituspalveluyrityksistä, joilla jatkossa olisi 150 000 euron perustamis- ja pääomavaatimus, arviolta noin puolet kuuluisivat ryhmään, johon sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuskehikkoa sovellettaisiin kokonaisuudessaan ja loput ryhmään, johon kehikkoa sovellettaisiin vain osittain. Tällaisia sijoituspalveluyrityksiä on 31. Tällä hetkellä kaikilla kyseisillä sijoituspalveluyrityksillä on lupa pitää hallussaan asiakasvaroja, joten ratkaisevaksi jää se, onko niitä jatkossa tosiasiallisesti hallussa. Arvioidaan, että uusi kehikko vähentää pitkässä juoksussa kyseisten sijoituspalveluyritysten hallinnollista taakkaa nykyisestä tulevan kehikon sopiessa paremmin sijoituspalveluyrityksille. Merkittävin vaatimus jatkossakin todennäköisesti suurimmalle osalle näistä sijoituspalveluyrityksille on kiinteiden kulujen vaatimus.

Sijoituspalveluyrityksiä, joilla jatkossa olisi 75 000 euron perustamis- ja pääomavaatimus, on kahdeksan. Koska kyseiset sijoituspalveluyritykset eivät pidä asiakasvaroja hallussa ja alittaisivat saatujen tietojen perusteella asetuksen 12 artiklan kynnsarvot, ne kuuluisivat ryhmään, joihin sovellettaisiin vain osittain sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuskehikkoa. Näistä kaksi tarjoaa omaisuudenhoitopalvelua, mutta niiden toimilupa ei salli asiakasvarojen säilyttämistä. Loput kuusi sijoituspalveluyritystä tarjoavat sijoitusten välittämiseen tai sijoitusneuvonaan liittyviä palveluita. Näille kuudelle sijoituspalveluyritykselle uutena vaatimuksena tulisi kiinteiden kulujen vaatimus, mutta saatavilla olevien tietojen perusteella kyseisten sijoituspalveluyritysten nykyiset omat varat kattaisivat vaatimuksen.

Suomessa on 15 sijoituspalveluyritysten konsolidointiryhmää, joihin kuuluu yhteensä 19 sijoituspalveluyritystä. Neljän konsolidointiryhmän emoyrityksenä on sijoituspalveluyritys ja 11 konsolidointiryhmän emoyrityksenä on omistusyhteisö. Neljä sijoituspalveluyritystä on osa luottolaitosryhmittymää ja yksi sijoituspalveluyritys on osa rahoitus-vakuutusryhmittymää, johon ei kuulu luottolaitosta. Konsolidointiryhmille kohdistuvat omien varojen vaatimukset näyttäisivät saatavilla olevan tiedon perusteella pysyvän ennallaan tai mahdollisesti jopa pienenevän. Lisäksi raportoitujen tietojen perusteella konsolidointiryhmien olemassa olevat varat riittäisivät kattamaan uudet vaatimukset.

Vaikutukset muihin yrityksiin

Esitetty lainsäädäntö koskee ainoastaan rahoitusmarkkinoilla toimivia sijoituspalveluyrityksiä, joten ehdotuksilla ei ole suoria vaikutuksia muihin yrityksiin. Osa yrityksistä saattaa käyttää sijoituspalveluyritysten tarjoamia palveluita. Tässä tapauksessa niihin voi kohdistua epäsuoria vaikutuksia, jos sijoituspalveluyritykset nostavat palvelumaksujaan kattaakseen nousevat kustannukset. Ei ole kuitenkaan selvää, miten uusi vakavaraisuuskehikko vaikuttaa sijoituspalveluyritysten kustannuksiin ja siten niiden palveluiden hinnoitteluun.

4.2.1.3 Vaikutukset julkiseen talouteen

Ehdotetulla lainsäädännöllä ei ole vaikutuksia valtion talousarvioon tai muutenkaan julkiseen talouteen.

4.2.1.4 Vaikutukset kansantalouteen ja kokonaistaloudellinen selvitys vaikutuksista

Uudella sääntelyllä luodaan entistä sopivammat vakavaraisuusvaatimukset sijoituspalveluyrityksille. Nykyisin sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan osaksi luottolaitoksille kehitettyä vakavaraisuuskehikkoa. Luottolaitosten vakavaraisuuskehikko on luotu turvaamaan luottolaitosten vakavaraisuus ja siten se perustuu luottolaitosten liiketoiminnan kannalta keskeisiin tekijöihin. Sijoituspalveluyritysten liiketoiminta eroaa merkittävästi luottolaitoksista, joten uudistetun kehikon tarkoituksena on huomioida entistä paremmin sijoituspalveluyrityksiin ja niiden liiketoimintaan kohdistuvat riskit. Täten uuden kehikon oletetaan parantavan rahoitusvakautta ja lisäävän markkinoiden häiriön sietokykyä, joka ei huomioi sijoituspalveluyritysten liiketoiminnan erilaisuutta luottolaitosten liiketoimintaan verrattuna.

Uusi lainsäädäntökehikko vaikuttaa pitkälti vain suomalaisiin sijoituspalveluyrityksiin, joita on 50.

4.2.2 Vaikutukset viranomaisiin

Uusi sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuskehikko eroaa aikaisemmasta, joten Finanssivalvonnan työmäärä nousee hetkellisesti merkittävästi, kun uuden sääntelyn tarpeisiin sopeudutaan sekä uudet valvontatehtävät ja raportointivaatimukset organisoidaan. Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuteen on kohdistunut jo aikaisemmin valvontatehtäviä, joten pitkällä aikavälillä valvonta hoitunee Finanssivalvonnan nykyisten henkilöresurssien piirissä. Voidaan kuitenkin arvioida, että pitkällä aika välillä valvontaan liittyvä työmäärä lisääntynee 0,2 henkilötyövuodella uuden kehikon ollessa aikaisempaa laajempi.

4.2.3 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

Esitetyillä muutoksilla voi olla vaikutusta sijoituspalveluyritysten työllisyyteen. Sijoituspalveluyritysten uusi vakavaraisuuskehikko vaatii aikaisempaa enemmän ja uudenlaista raportointia voi olla, että sijoituspalveluyritykset joutuvat hankkimaan uutta työvoimaa. Toisaalta, kuten aikaisemmin arvioitiin 4.1.2-luvussa työmäärän tarve saattaa jopa vähetä.

Esitetty vakavaraisuuskehikko jakaa sijoituspalveluyritykset erilaisiin luokkiin, joihin kohdistuu eritasoiset velvoitteet. Tällaisen luokkajaolla ja erilaisilla vaatimuksilla voi olla vaikutusta sijoituspalveluyrityksen koon kasvattamiseen, jos silloin siihen kohdistuisi entistä kovemmat velvoitteet. On mahdollista, että jossakin tapauksessa sijoituspalveluyritys tekee arvion ja päätöksen, ettei sen esimerkiksi kannata ottaa uutta asiakasta vastaan, jos se tarkoittaisi vaativampaan vakavaraisuuskehikkoon joutumista. Loppupeleissä sijoituspalveluyrityksen ovat yrityksiä, jolloin tällaiset päätökset suhteutetaan liiketoimintaan ja sen laajenemismahdollisuuksiin.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Muuttuvan palkkion palkitsemisrajat

Direktiivin 32 artiklan 5—7 kohtiin sisältyy mahdollisuus haluttaessa käyttää kansallista liikumavaraa. Direktiivin 32 artiklan 4 kohdassa säädetään edellytyksistä, jolloin tiettyjä säädettyjä muuttuvan palkkion maksamiseen liittyviä edellytyksiä ei sovelleta. Tällaiset edellytykset

kohdistuvat siihen, että sijoituspalveluyrityksen taseeseen kuuluvien varojen arvo on keskimäärin enintään 100 miljoonaa euroa edeltävällä neljän vuoden jaksolla tai siihen, että luonnolliselle henkilölle maksettavan muuttuvan palkkion määrä on enintään 50 000 euroa, eikä palkkio vastaa yli neljännestä kyseisen henkilön vuotuisesta kokonaispalkasta.

Jäsenvaltion olisi mahdollista korottaa tai alentaa edellä kuvattuja kynnysarvoja direktiivissä tarkemmin säädetyin edellytyksin. Direktiivi mahdollistaisi myös tiettyjen henkilöstön jäsenien rajaamisen sovellettavien kynnysarvojen ulkopuolelle kansallisten markkinoiden palkitsemiskäytäntöjen erityispiirteiden tai kyseisten henkilöstön jäsenien työtehtävien ja toimenkuvan luonteen vuoksi. Hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä ei ole tullut esille seikkoja, jotka puoltaisivat mainittujen kansallisten poikkeuksien säätämistä.

5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

Ruotsi antoi maaliskuussa 2020 sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksia koskevan komiteanmietinnön SOU 2020:12.

6 Lausuntopalaute

Valtiovarainministeriö pyysi 14.7.2020 päivätyllä lausuntopyynnöllä yhteensä 19 yksilöidyltä taholta lausuntoa esitysluonnoksesta Lausuntopyynnön yhteydessä julkaistiin myös esitysluonnos valtiovarainministeriön hankesivuilla¹. Lausuntoaika päättyi 4.9.2020.

Lausuntopyyntöön vastasi yhteensä 11 tahoja niistä, joille lausuntopyyntö osoitettiin.

Lausuntopyyntöön vastasivat seuraavat tahot: Finanssiala ry, Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Finanssivalvonta, oikeusministeriö, Sijoittajien korvausrahoitus ja sosiaali- ja terveysministeriö.

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa: työ- ja elinkeinoministeriö, Verohallinto, Nasdaq Helsinki Oy ja Suomen Pankki.

Lausuntopyyntö, ja lausuntopyyntöön vastanneiden yksityiskohtaiset lausunnot ovat nähtävillä valtiovarainministeriön hankesivuilla¹³.

Yleistä

Sosiaali- ja terveysministeriö (jäljempänä *STM*) kannattaa esityksen tavoitteita ja keskeisiä ehdotuksia direktiivin säännösten täytäntöön panemiseksi. Finanssiala ry (jäljempänä *FA*) kannattaa sijoituspalveluyritysten omaa vakavaraisuussäätelyä ja pitää tärkeänä, että vakavaraisuuskehikko ottaa huomioon yrityksen toimintaan liittyvät ja yritykseen kohdistuvat riskit sekä niiden vaikutukset. FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (jäljempänä *FINE*) toteaa yleisellä tasolla, että kokonaisuutena lakiehdotuksen mukaiset sääntelymuutokset selkiyttäisivät sijoituspalveluyrityksiä koskevaa säätelyä ja näin ollen ovat omiaan edesauttamaan myös sijoittajan suojan toteutumista. FINE pitää kuitenkin olennaisena varmistua siitä, että Finanssivalvonnalla on riittävät resurssit lisääntyvien valvontatehtävien tehokkaaseen suorittamiseen. Elinkeinoelämän keskusliitto EK on todennut, ettei esityksessä ole huomautettavaa.

---

¹³ <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM095:00/2020>

Finanssivalvonta (jäljempänä *Fiva*) toi esiin lausunnossaan sääntelyn kirjoittamisen yhdenmukaisuuden tärkeyden, sikäli kuin esimerkiksi sijoituspalvelu- tai luottolaitossääntely antaa siihen mahdollisuuden. Fiva myös muistutti, että sille tulee varmistaa vastaavat määräyksen-antovaltuudet kuin on ollut luottolaitossääntelyn alla, muutoinkin Fiva pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa varmistetaan EU-sääntelyn asianmukainen täytäntöönpano.

Lausuntopalautteen johdosta sijoituspalvelulain ilmaisuissa on mahdollisuuksien mukaan pyritty käyttämään yhtenäistä ilmaisua muun muassa luottolaitoslain suhteen ja selkiyttämään kielenkäyttöä. Sijoituspalvelulakiin on myös lisätty Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksia vastaamaan voimassa olevan lain nykytilaa ja luottolaitoslain sääntelyssä annettuja määräysten-antovaltuuksia. Lakiesitykseen on tehty Finanssivalvonnan ehdottamia tarkennuksia ja täsmennyksiä selventämään sääntelyn sisältöä.

Ilmaiset, pykäläviittausten tarkistukset, yksityiskohtaisten perustelujen lisääminen

Lausuntopalautteen johdosta lakiesityksen ilmaisuja ja teknisiä pykäläviittauksia on tarkistettu ja ilmaisuja pyritty selkiyttämään mahdollisuuksien mukaan, mutta esimerkiksi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen sisällön kuvauksessa ei ole katsottu mahdolliseksi paljon poiketa suoraan sovellettavassa asetuksessa käytetystä kielestä. Pykäläkohtaisia selityksiä ja perusteluja on pyritty lisäämään useissa kohdin.

STM ja FA toivat lausunnoissaan esiin tarpeen laajentaa säännöskohtaisia perusteluita lain tulkinnan ja soveltamisen ohjaamiseksi, koska sääntelykokonaisuus on uusi. Tämä edesauttaisi lakiehdotuksen kokonaisuuden ymmärtämistä ja helpottaisi sääntelyn soveltamista. Lausuntopalautteen johdosta yksityiskohtaisia säädösperusteluita on pyritty lisäämään ja erityisesti konsolidoitua valvontaa ja sen tulkintaa on avattu laajemmin. Yksityiskohtaisten esimerkkien lisäämisessä on kuitenkin noudatettu pidättyvyyttä johtuen siitä, että sääntely pohjautuu EU-sääntelyyn, jonka tulkinta tulee muodostumaan tarkemmin valvojien yhteistyöfoorumien keskusteluissa.

STM toteaa yleisesti, että esitysluonnoksessa ei ole tehty kovin kattavasti selkoa esityksen sisällöllisestä vastaavuudesta direktiivin säännösten kanssa. Esitysluonnoksen liitteenä ei myöskään ole täytäntöönpanoa koskevaa taulukkoa, minkä vuoksi lukijan on vaikea varmistua säädösten vastaavuudesta. Esiteluonnokseen on sittemmin lisätty vastaavuustaulukko.

Palkitsemisääntely

Lakiesityksessä on esitetty säädettäväksi, että palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt eivät saa käyttää henkilökohtaisia suojausstrategioita tai palkitsemiseen ja vahinkovastuuseen liittyvää vakuuttamista, jotka voisivat heikentää muuttuvien palkkioiden määräytymisperiaatteiden vaikutusta. Kielto perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 32 artiklan 2 kohdan a) alakohtaan.

STM toteaa lausunnossaan, että sijoituspalveluyritykset voivat harjoittaa esimerkiksi vakuutusmeklaritoimintaa. STM tuo esiin, että vakuutusten tarjoamisesta annetussa direktiivissä (EU) 2016/97 ja sen nojalla annetun vakuutusten tarjoamisesta annetun lain (234/2018) 58 §:ssä vakuutusmeklareilta edellytetään lakisääteistä vastuuvakuutusta. Tältä osin jatkovalmistelussa on hyvä selventää näiden EU-säädösten välistä suhdetta.

Sijoituspalveluyritysten palkitsemiseen on voimassa olevan lain mukaan soveltuvin osin sovellettu luottolaitolaissa säädettyjä palkitsemissäännöksiä. Jatkossa sijoituspalveluyritykset noudattavat pääsääntöisesti sijoituspalvelulaissa säädettyjä palkitsemissäädöksiä, ellei toisin säädetä. Palkitsemissäätelyn tavoitteena on ehkäistä sijoituspalveluyrityksen ja sen henkilöstön liiallista riskinottoa sen tavoitellessa mahdollisimman korkeita tuottoja etenkin silloin kun palkitsemisen taso on riippuvainen riskinoton tuloksesta. Palkitsemissäätelyn kiertämisen estämiseksi on myös säädetty, että henkilöstö ei voi ottaa myöskään sellaista vakuutusta, joka suojaisi niitä epäedullisen tuloksen toteutuessa siltä, että tulossidonnainen palkkio jää saamatta. Tällaisen vakuutuksen luonne ja sisältö olisi aivan eri kuin STM:n lausunnossa tarkoitettua meklaritoimintaa harjoittavan toimijan pakollisen vastuuvakuutuksen, jonka tarkoituksena on korvata sellainen maksuvelvollisuuden toteutuminen, jossa vakuutusmeklari joutuisi korvausvastuuseen suhteessa asiakkaaseensa. Tällainen vastuuvakuutus ei korvaisi toimijan saamatta jääneitä tai palautettavia palkkioita.

Valvontavaltuudet

STM kiinnittää lausunnossaan huomiota lisäksi siihen, että sijoituspalveluyrityksryhmien valvonnan yhteydessä esityksessä ei ole mainintaa ulkoistettujen toimintojen tarkastuksista (ETA-)yrityksissä, jotka eivät kuulu ryhmään. STM esittää, että jatkovalmistelussa harkittaisiin vakuutusyhtiölain (521/2008) 25 luvun 28 §:ää sisällöltään vastaavia säännöksiä sijoituspalveluyritysten ulkoistamien toimintojen osalta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 24 § 2 momentissa säädetään tarkastusoikeudesta seuraavasti: Mitä 1 momentissa säädetään valvottavasta ja muusta finanssimarkkinoilla toimivasta, koskee myös yritystä, joka valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan asiamiehenä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 6 §:ssä tarkoitettuna sidonnaisasiamiehenä taikka muuten valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimeksiannosta hoitaa tämän liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmään, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä. Lisäksi sijoituspalvelulain 7 luvun 5 §:ssä on säädetty ratkaisevan tärkeän operatiivisen toiminnon ulkoistamisesta seuraavasti: Sijoituspalveluyritys voi ulkoistaa sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen kannalta ratkaisevan tärkeän operatiivisen toiminnon, jos sijoituspalveluyritys toteuttaa kohtuulliset toimenpiteet aiheettoman operatiivisen lisäriskin välttämiseksi. Toiminnon ulkoistamista ei saa toteuttaa tavalla, joka heikentää olennaisesti yrityksen sisäisen valvonnanlaatua tai haittaa sijoituspalveluyrityksen toiminnan viranomaisvalvontaa.

Lausuntopalautteen johdosta ei ole tässä yhteydessä katsottu tarpeelliseksi lisätä ehdotettua lisäystä sääntelyyn.

Konsolidointiryhmä

Finanssivalvonta toteaa, että esitystä on täydennettävä siltä osin, kun laki sisältää viittauksia kumottavaksi ehdotettuun sijoituspalvelulain 1 luvun 21 §:ssä määriteltyyn konsolidointiryhmään eikä näitä viittauksia ole esitetty muutettavaksi. STM:n mukaan lakiehdotuksen 1 luvun 21 a §:n perusteluiden ja säännöstekstin perusteella jää epäselväksi, voivatko esimerkiksi vakuutusyritykset tai muut yritykset kuulua sijoituspalveluryhmään. STM toteaa, että EU:n sijoituspalvelu-yritysten vakavaraisuusasetuksen (EU) 2019/2033 viittauksista EU:n tilinpäätösdirektiiviin (EU) 2013/34 voisi päätellä, että mainitut yritykset voisivat kuulua sijoituspalveluryhmään, mutta toisaalta ehdotetun säännöksen sanamuoto ei välttämättä salli tätä.

Lausuntopalautteen johdosta lakiin on palautettu luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen konsolidointiryhmän määritelmä sekä tarkennettu sijoituspalvelukonsolidointiryhmän määritelmää ja tehty vastaavat selventävät täydennykset sijoituspalvelulain pykäliin, joissa konsolidointi on mainittu. Määritelmän pykäläkohtaisiin perusteluihin on avattu konsolidointiryhmien perusteita ja käyttöä vakavaraisuusvalvonnan kannalta.

Perustamispääoma

Fiva katsoo, että 6 luvun 1 §:n muutokset on säädetty säilyttämällä voimassaolevan lain luottolaitosdirektiivistä 2013/36/EU seurannut esitystapa. Tämän vuoksi esitys ei vastaa sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivin 9 artiklan sisältöä, jonka mukaan monenkeskisen tai organisoitun kaupankäynnin järjestäminen edellyttää aina vähintään 150 000 euron perustamispääomaa. Fiva toteaa, että esityksen mukaan perustamispääoma voisi virheellisesti olla 75 000 euroa, jos sijoituspalveluyrityksellä ei olisi lupaa pitää asiakasvaroja hallussa. Tältä osin Fiva pitää tärkeänä, että jatkovalmistelussa sijoituspalvelulain säännös korjataan vastaamaan direktiivin sisältöä ja selkeyden vuoksi myös 9 artiklan rakennetta.

STM kiinnittää huomiota siihen, että 6 luvun 1 §:n 5 ja 6 momentteja ehdotetaan esitysluonnoksessa kumottaviksi, mutta perusteluista ei käy ilmi, miksi kumoaminen ja vastaavien vaatimusten säätämättä jättäminen on katsottu perustelluksi. STM toteaa myöskin jäävän epäselväksi, onko lakiehdotuksen asiallisena tarkoituksena edelleen, että vakuutusmeklarina toimivan sijoituspalveluyrityksen on perusteltua ottaa itselleen riittävä vastuuvakuutus sijoituspalvelutoiminnasta tai muusta toiminnasta aiheutuvia vahinkoja varten vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 58 §:ssä tarkoitetun meklaritoimintaa koskevan vastuuvakuutusten lisäksi. Näiltä osin esitysluonnoksen perusteluita on syytä STM:n mukaan täydentää.

Lausuntopalautteen, johdosta sijoituspalvelulain 6 luvun 1 pykälän säädöksiä on muutettu vastaamaan tarkemmin sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 9 artiklan logiikkaan. Pykälän yksityiskohtaisiin perusteluihin on lisätty selitys kumottujen 5 ja 6 momenttien taustasta ja 6 momentin perusteluihin on lisäksi lisätty viittaus vakuutusten tarjoamisesta annettuun lakiin ja erityisesti sen 58 §:n säännökseen koskien vakuutusmeklarin vastuuvakuutusta.

Vahingonkorvausvastuu ja tuottamusolettama

OM toteaa lausunnossaan, että esitysluonnoksessa ehdotetaan paljon yksityiskohtaista sääntelyä, joka täydentää osakeyhtiölain (624/2006, OYL) sääntelyä osakeyhtiön johdon tehtävistä. Tältä osin lakiehdotuksen jatkovalmistelussa tulisi arvioida ehdotetun sääntelyn vaikutuksia sijoituspalvelulain 16 luvun 1 §:n vahingonkorvaussäännösten, erityisesti pykälän 2 momentissa säädetyn tuottamusolettaman soveltamiseen.

Lausuntopalautteen johdosta sijoituspalvelulain 16 luvun 1 §:n 1, 2 ja 3 momenttiin on lisätty viittaukset EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetukseen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiiviin ja tarkentava viittaus sijoituspalvelulain 6 luvun 2 b §:ään, jossa on säädetty EU:n vakavaraisuusasetuksen soveltamisesta eräisiin sijoituspalveluyrityksiin. Lähtökohtaisesti EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen säädökset korvaavat voimassa olevan sääntelyn EU:n vakavaraisuusasetuksen säädökset ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin säädökset korvaavat luottolaitosdirektiivin säädökset, lukuun ottamatta tilanteita, joista on tarkemmin säädetty sijoituspalvelulain 6 luvun 2 b §:ssä. Lisätyillä viittauksilla ei sinänsä ole vaikutusta nykytilaan taikka vahingonkorvausvastuun ja siihen liittyen tuottamusolettaman arviointiin, joskin vakavaraisuussääntely on hyvin teknistä ja

yksityiskohtaista sekä sijoituspalveluyritysten uudessa, että jo voimassa olevassa luottolaitosten sektorikohtaisessa sääntelyssä, jota on sovellettu sijoituspalveluyrityksiin. Lakiesityksen 6 b luvun uudessa 2 a §:ssä on esitetty luottolaitoslain 7 luvun 5 §:ää vastaavasti sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsenelle velvoite käyttää riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen ja hallitukselle velvollisuus osoittaa riittävästi resursseja kaikkien sijoituspalveluyritykseen kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi. Voimassa olevan sijoituspalvelulain 6 b luvun 4 §:n 4 momentissa säädetään lisäksi seuraavasti. Sijoituspalveluyrityksen johtoon kuuluvalla tulee olla sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä sekä johtamisesta sellainen osaaminen ja kokemus kuin henkilön tehtävään sekä yrityksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden on tarpeen.

Valvontaa koskevan sektorikohtaisen erityissääntelyn paikka

Sekä Finanssivalvonta, että STM ovat lausunnoissaan nostaneet esille valvontaa koskevan sektorikohtaisen sääntelyn ja yleisten valvontaa koskevien säännösten paikan sääntelykokonaisuudessa.

Fiva viittaa launnonssa ehdotetun 6 c luvun 14 §:n perusteluihin todeten hyvin ongelmalliseksi sen, että samoista asioista säädettäisiin päällekkäisesti ja epäyhtenäisesti kahdessa laissa, sillä se lisää sääntelyn vaikeaselkoisuutta. Fiva kannattaa tältä osin mallia, jossa kuhunkin EUsäädökseen liittyvistä kyseessä olevista vaatimuksista (tässä tapauksessa viranomaisten välinen yhteistyö) säädettäisiin Finanssivalvonnasta annetun lain sijaan yksinomaan asianomaisissa sektorilaissa (esimerkiksi sijoituspalvelulaissa, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tai vakuutusyhtiölaissa). Tämä selkeyttäisi Fivan mukaan lainsäädäntöä ja mahdollistaisi osaltaan myös EU-lainsäädännön täsmällisen täytäntöönpanon. Fiva toteaa saman koskevan muutakin Finanssivalvonnasta annetun lain 6 luvun sääntelyä, kuten ryhmävalvontaa. Fiva kiinnittää huomiota 6 c luvun 14 §:n osalta siihen, että sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 14 artiklan täytäntöönpanoa ei ole käsitelty lainkaan esitysluonnoksessa.

Lausuntopalautteen johdosta esitykseen on lisätty täsmennyksiä 6 c luvun 14 §:n yksityiskohtaisiin perusteluihin ja esitykseen on lisätty uusi 6 c luvun 15 §, jossa on täydennetty puuttuneen 14 artiklan täytäntöönpanoa. Myös 6 c luvun 15 §:ssä viitataan Finanssivalvonnasta annettuun lakiin, jossa on lisäksi säädetty toisessa ETA-valtiossa tehtävästä sivuliikkeen tarkastuksesta.

Lausuntopalautteen johdosta Finanssivalvonnasta annettuun lakiin on tehty myös lukuisia täsmennyksiä ja tarkennuksia ilmaisuihin ja perusteluihin. Lakiin on tehty Finanssivalvonnan aloitteesta myös muita tarpeelliseksi katsottuja lisäyksiä esimerkiksi koskien virka-apua ja asiamiehen asettamista.

STM toteaa, että 65 a—65 c § ovat laajasti käytössä rahoitus- ja vakuutuslalla (esimerkiksi vakuutusyhtiölain 25 luvun 27 a § ja 26 luvun 46 §). Tämän ja sääntelyn selkeyden säilyttämisen vuoksi STM:n vahva toivomus on, että säännösten sisältö pidetään mahdollisimman yleisenä ja selkeänä, ja että mahdollisimman pitkälti vältetään yksityiskohtaisia sektorikohtaisia säännöksiä. Edelleen STM toivoo pidättyväisyyttä ja samanlaista rakenteellista ratkaisua myös sijoituspalveluyritysten osalta. Tältä osin STM toteaa, että ehdotetut yksityiskohtaiset sektorikohtaiset lisäykset voitaisiin pääosin lisätä esimerkiksi sijoituspalvelulain 6 c lukuun sen sijaan, että ne lisättäisiin ehdotetusti Finanssivalvonnasta annetun lain 65 a §:ään, erityisesti 4 momentin 1, 3 ja 4 kohtiin. STM:n ehdottama ratkaisu mahdollistaisi STM:n mukaan myös sektorikohtaisen erityissääntelyn kehittämisen jatkossa, jos tarvetta ilmenee.

Lisäksi STM tuo esiin, että esitysluonnokset 65 a §:n 6 momentti on luettavissa siten, että se koskee kaikkia valvottavia. Tältä osin STM toteaa, että jos esimerkiksi esitysluonnoksen 65 a §:n 4 momentin 1 kohta tulisi sellaisenaan voimaan, 6 momentista voisi periaatteessa seurata, että esimerkiksi vakuutusyritysten tulisi mahdollisesti raportoida niille kuulumattomia asioita viranomaiselle (EBA:lle), jolle ei lähtökohtaisesti kuulu vakuutusyritysten valvonta.

Fiva pitää 65 b §:n 2 momentin osalta epäselvänä, miten sanotun momentin on tarkoitus soveltaa valvontakollegioon. Kyseistä 2 momenttia ei ole esitetty lakiehdotuksessa muutettavaksi.

STM katsoo, että 65 c §:n 2 momentin 1 kohtaan ehdotettu lisäys sellaisenaan kaventaa muun muassa vakuutusyritysten sääntelyä, joten se olisi vähintään muotoiltava jotenkin esimerkinomaisesti toisin, jos se katsotaan välttämättömäksi jättää esitykseen. Lisäksi STM kiinnittää huomiota siihen, että 65 c §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään jo nyt tietojenvaihdosta, eikä sitä ole STM:n käsityksen mukaan välttämätöntä toistaa momentin 5 kohdassa kriisitilanteita koskien.

Lausuntopalautteen johdosta ehdotetut Finanssivalvonnasta annetun lain 65 a §:n muutokset on siirretty uudeksi sijoituspalvelulain 6 c luvun 13 pykäläksi ja 65 b §:n momenttijärjestys muutettu sekä ehdotetun 65 c §:n 2 momentin 1 kohdan muutos on myös siirretty sijoituspalvelulain 6 c luvun 13 pykälän yhteyteen. Lisäksi ehdotetusta 65 c §:stä on poistettu tarpeettomana esitetty lisäys kriisitilanteen tietojenvaihdosta tarpeettomana.

Suhde perustuslakiin

OM kiinnittää huomiota lausunnossaan siihen, että esitysluonnoksessa käsitellään muun muassa elinkeinovapauden rajoittamista. OM:n mukaan esityksen jatkovalmistelussa olisi tarpeen huomioida ja perustella yksityiskohtaisemmin perusoikeuksien yleisten rajoitus-edellytysten täyttyminen siltä osin, kuin esitys sisältää perusoikeuksien rajoittamista. Tältä osin OM toteaa, ettei perustuslakivaliokunta ole pitänyt riittävänä johtopäätöksenomaisia toteamuksia perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten täyttymisestä, mikäli perusteluissa ei ole lainkaan täsmennetty niitä perusteita, joiden valossa ehdotettua sääntelyä voitaisiin pitää perustuslain näkökulmasta hyväksyttävään syyhyn perustuvana ja oikeasuhtaisena.

OM:n lausunnon mukaan esityksessä olisi perusteltua tuoda esiin esityksen asiayhteys Suomen perustuslain 15 ja 22 §:ään siltä osin, kuin esityksessä viitatus lainsäädännön tarkoituksena on suojata finanssialan yritysten asiakkaiden etuja sekä turvata rahoitusvakaus ja yleinen luottamus finanssimarkkinoiden toimintaan.

Lausuntopalautteen johdosta hallituksen esityksen pohdintaa suhteesta perustuslakiin on laajennettu.

Muuta

Sijoittajien korvausrahasto on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota sijoituspalvelulain 3 luvun 1 §:n 1 momenttiin ja Finanssivalvonnan velvollisuuteen pyytää korvausrahaston lausunto toimilupahakemuksen yhteydessä ja että siitä tulisi luopua tarpeettomana sijoituspalvelulaissa, että myös muissa laeissa.

Sijoittajien korvausrahasto esittää lausunnossaan sijoituspalvelulain 11 luvun korvausrahaston kannatusmaksujen määräytymisperusteiden tarkistamista samassa yhteydessä valtiovarainmi-

nisteriön lakiehdotuksen kanssa. Sijoittajien korvausrahasto toteaa valmistelleensa ulkopuolisen asiantuntijan avulla kannatusmaksujensa määräytymisperusteiden kokonaisuudistuksen, jonka tavoitteena on varmistaa määräytymisperusteiden selkeys, läpinäkyvyys ja oikeudenmukaisuus. Sijoittajien korvausrahasto toteaa, ettei sillä ole oikeutta toteuttaa riittävää kokonaisuudistusta ilman, että sijoitus-palvelulain 11 luvussa säädettyjä korvausmaksujen määräytymisperusteita tarkistetaan. Tältä osin Sijoittajien korvausrahastolla on valmius toimittaa yksityiskohtainen luettelo tarvittavista tarkastuksista vaikutusarvion johtopäätösten yhteydessä arviolta lokakuussa 2020.

Sijoittajien korvausrahaston lausunnon perusteella, ei ole katsottu aiheelliseksi säätää muutoksista vakavaraisuussääntelyn antamisen yhteydessä vaan ehdotettuja muutoksia tulisi arvioida samassa yhteydessä, kun sijoittajien korvausrahastosäädösten muutostarpeet arvioidaan kokonaisuutena.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Sijoituspalvelulaki

1 luku Yleiset säännökset

4 §. *Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tarkentavat pykäläviittauskorjaukset vastaamaan uusia muutetun sijoituspalvelulain pykälää ja tarkemmin vastaamaan sijoitusrahastodirektiivissä ja vaihtoehtorahastojenhoitajista annetussa direktiivissä viitattuun rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 15 artiklaan.

11 §. *Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen.* Pykälään 1 momentin 5 ja 6 kohtaan muutettaisiin luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen nimet vastaamaan uusia nimiä ja lisättäisiin neljä uutta kohtaa, joissa määriteltäisiin käytettävät lyhenteet. Momentin 11 kohtaan tehtäisiin välimerkkiä koskeva tekninen muutos. *Uudessa 12 kohdassa* määriteltäisiin sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivi, *uudessa 13 kohdassa* määriteltäisiin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetus ja *uudessa 14 kohdassa* määriteltäisiin kriisinratkaisudirektiivi. *Uudessa 15 kohdassa* määriteltäisiin tilintarkastusdirektiivi.

12 §. *Euroopan unionin tekniset standardit ja delegoidut asetukset.* Pykälään lisättäisiin viittaukset EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin nojalla annettuihin teknisiin standardeihin ja delegoituihin asetuksiin.

13 §. *Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike.* Pykälään lisättäisiin uusi 10 kohta, jossa määriteltäisiin monialan holdingyhtiö. Voimassa olevan lain 10 kohta sivuliikkeen määritelmäksi siirtyisi 11 kohdaksi.

19 §. *Palveluyritys.* Pykälään tehtäisiin tekninen muutos, jolla viittaus EU:n vakavaraisuusasetukseen korvattaisiin viittauksella EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetukseen. Pykälä säilyisi sisällöllisesti muuttumattomana.

21 §. *Luottolaitostoinnasta annetun lain mukainen konsolidointiryhmä.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin niin, että se sisältää informatiivisen viittauksen luottolaitoslain 1 luvun 16 §:ssä

tarkoitettuun konsolidointiryhmään, joihin voi kuulua myös luottolaitoksia. Luottolaitoslain mukainen konsolidointiryhmä ei olisi sijoituspalvelulain 1 luvun 21 a §:ssä tarkoitettu sijoituspalvelukonsolidointiryhmä, johon sovelletaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivissä tarkoitettua konsolidoitua valvontaa. Ryhmän säilyttäminen sijoituspalvelulaissa on tärkeää siksi, että osa sijoituspalvelulain säännöksistä perustuu nykyisen voimassaolevan konsolidointiryhmän käsitteen varaan. Konsolidoidun valvonnan kohteen muuttuessa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen täytäntöönpanon yhteydessä erilaiset yritysryhmät on syytä erottaa toisistaan. Tästä syystä vanhan konsolidointiryhmän nimeksi ehdotetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaista konsolidointiryhmää erotuksena 21 a §:ssä olevasta sijoituspalvelukonsolidointiryhmästä. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaavasti.

Muutosten myötä myös muissa sijoituspalvelulain pykälissä, joissa viitataan konsolidointiryhmään, tehdään tekniset muutokset kahden eri ryhmän erottelun vuoksi. Lisäksi pykälän *2 momentti* kumottaisiin tarpeettomana.

21 a §. *Sijoituspalvelukonsolidointiryhmä.* Uuden sijoituspalvelukonsolidointiryhmän määritelmää varten säädettäisiin uusi 21 a pykälä. Pykälän *1 momentissa* määriteltäisiin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 11 alakohtaa vastaavasti sellaiset yhteisöt, joihin voi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja direktiivin mukaisesti kohdistua konsolidoitu asema ja sen myötä myös konsolidoitua valvontaa.

Sijoituspalveluyritysryhmään voi kohdistua konsolidoitu asema, jos se muodostuu konsolidoidun aseman kohteena olevista yhteisöistä. Tällöin sijoituspalveluyritysryhmä täyttää samalla myös sijoituspalvelukonsolidointiryhmän määritelmän. Asetuksen sijoituspalveluyritysryhmän ja sijoituspalvelulakiin lisättäväksi ehdotetun sijoituspalvelukonsolidointiryhmän määritelmät eivät kuitenkaan kaikissa tapauksissa ole yhteismitalliset. Tapauskohtaisesti sijoituspalveluyritysryhmä voi muodostua sijoituspalvelukonsolidointiryhmää laajemmaksi, jos sijoituspalveluyritysryhmään kuuluu sellaisia yrityksiä, joihin ei kohdistu konsolidoitua asemaa.

Pykälän *2 momentissa* olisi informatiivinen viittaussäännös EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetukseen, jonka mukaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmän olisi järjestettävä edellytetty konsolidoitu valvonta.

26 §. *Muut määritelmät.* Pykälään lisättäisiin uusi kohta. *Uudessa 17 kohdassa* määriteltäisiin hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimiva välittäjä. Lisäksi edeltävään *16 kohtaan* tehtäisiin tekninen välimerkkiä koskeva muutos.

2 luku **Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa**

1 §. *Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen luvanvaraisuus.* Pykälän *2 momenttiin*, jossa säädetään tarkemmin lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettun sijoituspalvelun osalta, yksityiseen elinkeinonharjoittajaan tai oikeushenkilöön, jota johtaa yksi luonnollinen henkilö, sovellettavista säännöksistä, tehtäisiin tekniset pykäläviittauskorjaukset vastaamaan esitettyä uutta pykäläjärjestystä ja huomioiden kumotut säännökset sekä sen, ettei tällainen henkilö voi toimia osana konsernia.

3 luku **Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä merkittävien omistajien luotettavuus**

1 a §. *Eräiden sijoituspalveluyritysten toimilupaa koskeva erityissäännös.* Lukuun lisättäisiin uusi pykälä. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta

-direktiivin 62 artiklan 6 kohdassa lisättyä uutta luottolaitosdirektiivin 8 a artiklaa vastaavasti kokonaisvarojen 12 kuukauden keskiarvolla mitattuna suuren sijoituspalveluyrityksen tai vastaavan kokoiseen konsolidointiryhmään kuuluvan sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta hakea luottolaitostoimilupaa. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin sijoituspalveluyrityksen oikeudesta jatkaa toimintaa sijoituspalveluyrityksen toimiluvalla, kunnes sille on myönnetty luottolaitoksen toimilupa. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnalle velvollisuus ilmoittaa sijoituspalveluyritykselle tai sijoituspalveluyrityksen toimilupaa hakevalle, jos 1 momentissa tarkoitetut kynnysarvot ylittyisivät.

6 luku **Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta**

1 §. Perustamispääoma. Pykälässä säädettäisiin osittain vastaavasti kuin voimassaolevan sijoituspalvelulain 6 luvun 1 pykälässä sijoituspalveluyritysten perustamisvaiheessa edellytettävän pääoman uudesta vähimmäismäärästä. Pykälän pääomavaatimukset perustuisivat sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 9 artiklaan. Poiketen voimassa olevan lain säännöksistä perustamispääoman täyttymisen edellytyksenä ei enää säädettäisi sijoituspalveluyrityksen osakepääoman määrästä, vaan perustamispääoman vaatimukset olisi täytettävissä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklassa tarkemmin säädettyin omaisuus-erin. Muutos seuraa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivissä omaksettua linjaa, jossa sijoituspalveluyritykseltä perustamisvaiheessa edellytettävän pääoman osalta 11 artiklassa viitataan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklan edellytyksiin. Säännökset helpottavat tiukentuvien pääomavaatimusten täyttämistä. Pykälän otsikko muutettaisiin vastamaan muutunutta sääntelyä.

Pykälän 1 momentissa korotettaisiin kaupankäyntiä omaan lukuun käyvien tai emissiointakausta harjoittavien sijoituspalveluyritysten kuten myös sellaisten organisoitua kaupankäyntiä järjestävien sijoituspalveluyritysten, jotka käyvät kauppaa omaan lukuun tai joilla on lupa tehdä niin, perustamispääoman määrä 730 000 eurosta 750 000 euroon. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vastaavasti kuin voimassa olevassa lain 4 momentissa alhaisemmista perustamispääomavaatimuksista, joita sovellettaisiin tiettyjä sijoituspalveluja tarjoaviin sijoituspalveluyrityksiin, joilla ei ole lupaa pitää asiakasvaroja hallussaan 2 momentissa tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten perustamispääoma nousisi 50 000 eurosta 75 000 euroon. Voimassa olevan lain 1 pykälän 3 momentti, jossa säädetään yksinomaan hyödykemarkkinoilla palvelua tarjoavan sijoituspalveluyrityksen pääomavaatimusta, kumottaisiin. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin perustamispääoman määrästä sellaiselle sijoituspalveluyritykselle, joka ei täytä 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä. 4 momentissa tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten perustamispääomavaatimus nousisi 125 000 eurosta 150 000 euroon. Pykälän 5 ja 6 momentit ja niissä säädetty erityiset pääomavaatimukset ja vastuuvakuutusta koskevat säännökset kumottaisiin. Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin säännökset eivät enää mahdollista voimassa olevan lain 5 momentin kaltaista vakuutuksen käyttämistä perustamispääoman kattamiseksi. Pykälän 6 momentin on perustunut luottolaitosdirektiivin 31 artiklan 2 kohtaan, joka kumotaan sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 62 artiklan 10 kohdan mukaisesti. Pykälän 6 momentin kumoamisesta seuraisi, että jos sijoituspalveluyritys toimii vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (234/2018) tarkoitettuna vakuutusmeklarina, yrityksen on sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään sijoituspalveluyrityksen perustamispääomasta, vakavaraisuusvaatimuksista ja sijoituspalvelujen tarjoamisesta, noudatettava mitä vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa säädetään vakuutusten tarjoamisesta ja sillä tulee olla mainitun vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 58 §:ssä tarkoitettu vastuuvakuutus kyseisen toiminnan vastuiden kattamiseksi.

Pykälän 7 momentissa muutettaisiin viittaus EU:n vakavaraisuusasetukseen viittaukseksi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklaan. Pykälän 8 momentti kumottaisiin. Ehdotetut muutokset perustuvat sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivin 9 artiklaan.

2 §. Talouden vakaus ja sen valvonta. Sijoituspalvelulain voimassa oleva 6 luvun 2 pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Säännös korvautuisi uusilla sijoituspalvelulain säännöksillä.

2 a §. Sisäisen pääoman riittävyyden ja maksuvalmiuden arviointi. Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin osittain vastaavasti kuin voimassaolevan sijoituspalvelulain 6 luvun 2 pykälässä toiminnan edellyttämien varojen vaatimuksesta ja valvonnasta, mutta vaatimuksissa ei enää viitattaisi luottolaitoslain vaatimuksiin. Pykälän 1 momentissa velvoitettaisiin sijoituspalveluyrityksiä ottamaan käyttöön sellaiset järjestelyt, joiden avulla ne arvioivat ja ylläpitävät tarvittavan sisäisen pääoman ja likvidien varojen määrän. Vaatimus ei koske EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttäviä pieniä ja ilman sidossuhteita olevia sijoituspalveluyrityksiä.

Pykälän 2 momentissa sijoituspalveluyritykselle säädettäisiin velvollisuus säännöllisesti arvioida vakavaraisuuden valvonnassa käytettyjen järjestelyjen riittävyyttä huomioiden toiminnan luonne, laatu ja laajuus.

Pykälän 3 momentissa Finanssivalvonnalle säädettäisiin oikeus ulottaa sisäisen pääoman valvontaa koskevat vaatimukset myös pienimpiin sijoituspalveluyrityksiin. Ehdotettu muutos perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivin 24 artiklaan.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivin 51 artiklan mukaisesti velvollisuudesta sisällyttää sijoituspalveluyrityksryhmän pääomavaatimuksen valvontaan myös emoyhtiönä toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö.

2 b §. EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimusten soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin. Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin edellytyksistä, joiden täytyessä sijoituspalveluyrityksen vakavaraisuusvaatimuksiin sovellettaisiin luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen säädöksiä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti luottolaitosten vakavaraisuuskehikon noudattamisesta silloin kun sijoituspalveluyrityksen kokonaisvarat tai sen kuuluessa konsolidointiryhmään, ryhmän varat ovat vähintään 15 miljardia euroa keskimäärin 12 kuukauden ajanjaksolla laskettuna tai mikäli sijoituspalveluyritys tarjoaa kaupankäyntiä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamista ja se kuuluu luottolaitoksen, rahoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön konsolidoituun valvontaan ja Finanssivalvonta on vakuuttunut saamansa ilmoituksen perusteella, että luottolaitoksen vakavaraisuusvaatimusten soveltaminen ei johda alhaisempaan vakavaraisuusvaatimukseen kuin laskettuna sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksilla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin direktiivin 5 artiklan mukaisesti edellytyksistä, joiden täytyessä Finanssivalvonta voi päättää sallia luottolaitoslain mukaisten vakavaraisuusvaatimusten soveltamisesta sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa kaupankäyntiä omaan lukuun tai tarjoaa liikkeeseenlaskun takaamista ja jonka konsolidoitujen varojen kokonaisarvo edeltävien 12 kuukauden jaksolta keskiarvona laskettuna on vähintään 5 miljardia euroa. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kuitenkin, että harkintavaltaa ei ole hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimiviin välittäjiin, yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin taikka vakuutusyrityksiin.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin sovellettavista luottolaitoslain säädöksistä. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin menettelystä, jos Finanssivalvonta päättää kumota pykälässä tarkoitetun soveltamispäätöksen tai edellytyksistä, jolloin päätös lakkaa perusteiden muuttuessa. Pykälän 6 momentissa säädetään Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa päätöksestään ja luottolaitosdirektiivin mukaisten vakavaraisuusvaatimusten soveltamisesta sijoituspalveluyritykseen Euroopan pankkiviranomaiselle.

2 c §. *Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan lain 6 luvun 2 §:n 1 momentin viimeistä virkettä vastaavasti luottolaitoslain 8 a luvun soveltamisesta sellaisiin sijoituspalveluyrityksiin, jotka käyvät kauppaa omaan lukuun tai tarjoavat liikkeeseenlaskun takaamista. Kyseisten sijoituspalveluyritysten tulee laatia luottolaitoslain 8 a luvussa tarkoitettu elvytysuunnitelma.

3 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

4 §. *Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus.* Pykälä kumottaisiin tarpeettomana.

6 b luku **Hallinto- ja ohjausjärjestelmät, avoimuus, riskien käsittely ja palkitseminen**

Luvun *otsikko* muutettaisiin vastaamaan luvun sisällön täydennystä.

1 §. *Sijoituspalveluyrityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset.* Voimassa oleva 1 pykälä ja siihen liittyvät viittaukset luottolaitoslain säännöksiin kumottaisiin. Säännökset korvautuisivat uusilla sijoituspalvelulain hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevilla säännöksillä.

1 a §. *Sijoituspalveluyrityksen sisäinen hallinnointi ja ohjaus.* Pykälä olisi uusi ja pykälässä säädettäisiin poiketen voimassaolevan sijoituspalvelulain 6 b luvun 1 pykälästä, jossa viitataan luottolaitoslakiin sovellettavien säädösten osalta, nimenomaisesti sijoituspalveluyrityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän vaatimuksista. Vaatimukset koskisivat sekä sijoituspalveluyrityksen organisaatorakennetta, prosesseja, sisäistä valvontaa, että palkitsemisjärjestelmää. Ehdotettu pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivin 26 artiklaan.

1 b §. *Hallinto- ja ohjausjärjestelmien soveltaminen pieniin ja ilman sidossuhteita oleviin sijoituspalveluyrityksiin.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin direktiivin 25 artiklan mukaisesti EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttäviä pieniä ja ilman sidossuhteita olevia sijoituspalveluyrityksiä koskevista helpotuksista säännösten soveltamiseen.

2 §. *Sijoituspalveluyrityksen hallituksen tehtävät.* Voimassa olevan pykälän 2 momentin viittaus luottolaitoslain 7 luvun 1 §:ään hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskeviin yleisiin vaatimuksiin korvattaisiin viittauksella 6 b luvun uuteen 1 a §:ään, jossa on yleisellä tasolla säädetty sijoituspalveluyritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien vaatimuksista.

2 a §. *Hallituksen rooli riskienhallinnassa.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivin 28 artiklan mukaisesti sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen roolista riskienhallinnassa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin hallituksen tehtävästä hyväksyä ja säännöllisesti uudelleenarvioida sijoituspalveluyrityksen riskinottoon sovellettavat periaatteet riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja vähentämiseksi. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin hallituksen jäsenten velvollisuudesta käyttää riittävästi aikaa ja varata

tarvittavat resurssit riskien hallintaan. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin hallituksen tarvitsemista raportointisuhteista. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin riskivaliokunnan perustamisesta ja kokoonpanosta. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin riskivaliokunnan jäsenten osaamiselle asetettavista vaatimuksista ja riskivaliokunnan tehtävistä. Pykälän 6 momentissa säädettäisiin vielä hallituksen ja riskivaliokunnan velvollisuudesta huolehtia siitä, että ne saavat sijoituspalveluyrityksen riskeistä tarpeelliset tiedot.

2 b §. Riskienhallinta. Pykälä olisi uusi ja perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 29 artiklaan. Pykälässä säädettäisiin nimettyjen riskityyppien valvonnan järjestämisestä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin velvollisuudesta järjestää riskien tunnistaminen, mittaaminen, hallinta ja valvonta jaoteltuna asiakkaisiin, markkinoihin, sijoituspalveluyritykseen ja likviditeettiin. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin riskien hallintaan käytettävien strategioiden, toimintatapojen, prosessien ja järjestelmien oikeasuhtaisuudesta. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin asiakkaan varojen erottelun huomioimisesta ja 4 momentissa ammatillisen vastuuvakuutuksen huomioimisesta. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin tarkemmin sijoituspalveluyritykseen itseensä kohdistuvien riskien huomioimisesta. Pykälän 6 momentissa säädettäisiin sijoituspalveluyrityksen omien varojen laatuun kiinnitettävästä huomiosta. Pykälän 7 momentissa säädettäisiin tarpeesta kiinnittää huomiota sijoituspalveluyrityksen liiketoimintamalleihin ja tarvittaviin resursseihin. Pykälän 8 momentissa säädettäisiin vaatimuksia koskevista helpotuksista sellaisten sijoituspalveluyritysten osalta, jotka täyttävät EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset. Pykälän 9 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksista 1 momentissa tarkoitettujen riskien arvioinnin osalta.

2 c §. Sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön sisäisten liiketoimien valvonta. Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön ja sen tytäryritysten välisten liiketoimien valvonnasta. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 53 artiklaan.

7 §. Palkitsemisjärjestelmät ja noudatettavat periaatteet. Pykälä olisi uusi, mutta vastaisi sisältöään aiemmin luottolaitoslaissa säädettyjä sijoituspalveluyrityksiin sovellettavia velvoitteita. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin palkitsemisjärjestelmän dokumentoinnista, sukupuolineutraaliudesta, palkitsemisen ja riskien hallinnan yhteydestä, eturistiriitöiden välttämisestä, sisäisen valvonnan tehtävästä tarkistaa palkitsemisjärjestelmää, palkitsemisvaliokunnan tehtävistä ja kiinteän ja muuttuvan palkitsemisen suhteesta. Sukupuolineutraalilla palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan luottolaitosdirektiivin, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2019/878 3 artiklan 1 kohdan 65 alakohdassa määriteltyä sukupuolineutraalia palkitsemisjärjestelmää.

Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 30 artiklaan.

8 §. Palkitseminen poikkeuksellista julkista rahoitustukea saavissa sijoituspalveluyrityksissä. Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin kiellosta maksaa muuttuvia palkkioita sijoituspalveluyrityksessä, jos maksaminen olisi ristiriidassa yrityksen terveen pääomapohjan säilyttämisen kannalta. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 31 artiklaan.

9 §. Muuttuva palkkio. Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin muuttuvan palkkion maksamisen tarkemmista edellytyksistä. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 32 artiklan 1 kohdan a—i ja n alakohtiin.

10 §. *Muuttuvan palkkion maksaminen muuna kuin rahana ja maksun lykkääminen.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin direktiivin 32 artiklan 1 kohdan j—m alakohtien mukaisesti muuttuvan palkkion maksamisen jaksottamisesta ja maksun suorittamistavasta. Pykälässä säädettäisiin 32 artiklan mukaisesti lisäedellytyksistä, joita muuttuvan palkkion maksamisessa tulisi noudata.

11 §. *Palkitsemisvaliokunta.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin palkitsemisvaliokunnan tehtävistä. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 33 artiklaan.

12 §. *Maakohtainen raportointi.* Pykälä olisi uusi. Säännös lisäisi sijoituspalveluyrityksen avoimuutta muissa jäsenvaltioissa omistetuista tytäryrityksistä ja sivuliikkeistä ja niiden taloudellisesta asemasta. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 27 artiklaan.

13 §. *Rikkomuksista ilmoittaminen.* Pykälä olisi uusi. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 22 artiklan 2 kohtaan ja vastaisi sisällöltään mitä luottolaitoslain 7 luvun 6 §:ssä säädetään rikkomuksista ilmoittamisesta.

6 c luku **Taloudellisen aseman valvonta ja vakavaraisuuden arviointiprosessi**

Luku olisi kokonaan uusi ja siinä pantaisiin täytäntöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin säännökset, joissa säädetään tarkemmin toimivaltaisen viranomaisen valvontatehtävistä. Säännökset korvaavat osittain sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvontaan aiemmin sovelletut luottolaitoslain säännökset.

1 §. *Palkitsemisjärjestelmän valvonta.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta kerätä sijoituspalveluyritysten julkistamat palkkatiedot ja vertailla kehitysuuntia ja käytäntöjä ja toimittaa kerätyt tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle, joka vertailee palkitsemiskehitystä ja -käytäntöjä unionin tasolla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta toimittaa Finanssivalvonnalle tietoa sen henkilöstön määrästä ja miljoona euroa tai enemmän ansainneista henkilöistä ja muun muassa heidän tehtävistään. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin sijoituspalveluyrityksen velvollisuudesta toimittaa pyynnöstä myös yksityiskohtaisempia johdon tai toimivan johdon palkkatietoja. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tarkemmin tietojen toimittamisesta Euroopan pankkiviranomaiselle. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksista pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamista koskien. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 34 artiklaan.

2 §. *Vakavaraisuuden arviointi.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin seikoista, jotka Finanssivalvonnan on otettava huomioon sen arvioidessa sijoituspalveluyrityksen riskien hallintaa. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ammatillisen vastuuvakuutuksen huomioimisesta ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan mahdollisuudesta päättää arvion tekemisestä myös pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin asiakkaan varojen erillään pito vaatimuksen huomioon ottamisesta. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin lisäksi Finanssivalvonnan oikeudesta tutustua sijoituspalveluyrityksen johdon ja sen alaisten ryhmien kokousasiakirjoihin. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 36 artiklaan.

3 §. *Sisäisten mallien käytön jatkuva valvonta.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan jatkuvasta valvonnasta ja vähintään joka kolmas vuosi tehtävästä sisäisten mallien tarkastelusta. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta varmistaa, että havaitut olennaiset puutteet korjataan tarpeelliseksi katsotulla tavalla. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin sisäisten mallien käyttöluvun peruuttamisesta tai mallien parantamisesta. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin menettelystä silloin kun sijoituspalveluyritys ei enää täytä sisäisten mallien soveltamisen edellytyksiä. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin sisäisen mallin käyttämisluvan peruuttamisesta, jos sijoituspalveluyritys ei noudata sille asetettuja vaatimuksia määräajassa. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 37 artiklaan.

4 §. *Valvontatoimenpiteet.* Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta edellyttää sijoituspalveluyrityksen ryhtyvän varhaisessa vaiheessa toimenpiteisiin vakavaraisuusvaatimusten täyttämiseksi. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 38 artiklaan.

5 §. *Valvontavaltuudet.* Pykälässä säädettäisiin tarkemmin Finanssivalvonnan valvontavaltuutuksista pykälässä luetelluissa erityisissä tilanteissa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan erityisistä tietojenkeräämistehtävistä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lisäedellytyksistä tilanteessa, jossa Finanssivalvonnalla olisi oikeus vaatia lisäraportointia. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin lisäksi kriteereistä, jolloin raportoitavien tietojen katsottaisiin olevan päällekkäisiä. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan määräysenantovaltuutuksista pykälän 1 momentin 1 ja 3 kohtia koskien. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 39 artiklaan.

6 §. *Omien varojen lisävaatimus.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin perusteista, joiden nojalla Finanssivalvonnalla olisi oikeus asettaa omien varojen lisävaatimuksia sijoituspalveluyritykselle. Pykälän 2 ja 3 momentissa säädettäisiin tarkemmin riskejä ja riskitekijöitä koskevasta lisäpääomasta. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tarkemmin omien varojen lisävaatimuksen tasosta. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin tarkemmin omien varojen lisävaatimuksen täyttämisestä. Pykälän 6 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta perustella päätöksensä kirjallisesti. Pykälän 7 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta asettaa omien varojen lisävaatimus myös EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 40 artiklaan.

7 §. *Omien varojen lisävaatimuksia koskeva ohjaus.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta tarkemmin ohjeistaa omien varojen määrästä suhteellisuusperiaatteen huomioon ottaen. Suhteellisuutta harkittaessa tulisi huomioida harjoitetun toiminnan suuruus, merkitys finanssijärjestelmän kannalta sekä toiminnan luonne, laajuus, että monimuotoisuus. Oikeus ei käsittäisi pykälässä säädettyjä pieniä ja ilman sidossuhteita olevia sijoituspalveluyrityksiä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta tarkastella 1 momentin nojalla annettujen omien varojen tasoa ja tarpeen mukaan ilmoitettava niistä sijoituspalveluyritykselle. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 41 artiklaan.

8 §. *Erityiset maksuvalmiusvaatimukset.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin perusteista, joiden nojalla Finanssivalvonnalla olisi velvollisuus asettaa erityisiä maksuvalmiusvaatimuksia. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin likviditeettiriskin tai likviditeettiriskitekijöiden arviointiin sovellettavista lisäedellytyksistä. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tarkemmin maksuvalmiusvaatimuksen tasosta. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä

käteisvaroilla EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 43 artiklan mukaisesti. Pykälän 5 momentissa edellytettäisiin, että Finanssivalvonta perustelee päätöksensä kirjallisesti. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 42 artiklaan.

9 §. *Yhteistyö kriisinratkaisuviranomaisten kanssa.* Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa rahoitusvakausrastolle asetetusta omien varojen lisävaatimuksesta. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 43 artiklaan.

10 §. *Julkistamisvaatimukset.* Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta vaatia sijoituspalveluyritystä julkistamaan pykälässä tarkemmin säädettyjä tietoja. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 44 artiklaan.

11 §. *Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle.* Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa Euroopan pankkiviranomaiselle arviointiprosessista ja tekemistään päätöksistä. Euroopan pankkiviranomainen toimittaa tiedot Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan pankkiviranomainen arvioi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista kuultuaan toimitettuja tietoja vakavaraisuuden arviointiprosessin johdonmukaistamiseksi. Euroopan pankkiviranomainen voi pyytää Finanssivalvonnalta lisätietoja suhteellisuusperiaatetta noudattaen ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 35 artiklan mukaisesti. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 45 artiklaan.

12 §. *Valvojan määrittäminen.* Pykälässä säädettäisiin edellytyksistä, jolloin Finanssivalvonta vastaa konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta. Pykälässä säädettäisiin myös tarkemmista edellytyksistä valvojan määrittämiseksi erityisissä tilanteissa. Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 46 artiklaan.

13 § *Valvontaan liittyvät erityiset tehtävät.* Pykälässä säädettäisiin sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 48 artiklan 2 kohdan mukaisesti erityisesti sijoituspalveluyrityksen valvontakollegion tehtävistä. Valvontakollegion tehtävistä on lisäksi säädetty Finanssivalvonnasta annetun lain 65 c §:ssä.

14 §. *Tietojenvaihto kriisitilanteessa.* Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 47 artiklaan. Pykälässä säädettäisiin erityisestä tiedonvälitysvelvollisuudesta erityisissä tilanteissa, jos Finanssivalvonta vastaa ryhmän valvonnasta.

15 §. *Yhteistyö ja tietojenvaihto sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin mukaisten tehtävien hoitamisessa.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 13 artiklaa vastaavasti Finanssivalvonnan sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvontaan liittyvistä erityisistä yhteistyövelvoitteista muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Direktiivin 13 artiklassa säädettyjä yhteistyövaltuuksia ja velvoitteita sekä erimielisyyksien käsittelyä koskevia vastaavia säännöksiä sisältyy jo osin Finanssivalvonnasta annettuun lain 6 lukuun, kuten luvun 50, 50 b, 52, 57 ja 61 §:ään. Ehdotettua pykälää sovellettaisiin ensisijaisesti sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvontaan liittyvään viranomaisten väliseen yhteistyöhön ja tietojen vaihtoon.

16 §. *Finanssivalvonnan tarkastus- ja tietojensaantioikeus.* Pykälä perustuu sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 14 artiklaan. Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta tarkastaa ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toimintaa Suomessa, jos se olisi tarpeen rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamiseksi. Pykälä sisältäisi informatiivisen viittauksen siitä, että Finanssivalvonnan tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta säädetään myös muualla laissa, kuten ETA-sivuliikkeitä koskevassa Finanssivalvonnasta annetun lain 60 §:ssä.

17 §. *Kolmansien maiden valvonnan ja muiden valvontatekniikoiden arviointi.* Pykälässä säädettäisiin direktiivin 55 artiklaa vastaavasti Finanssivalvonnan velvoitteista ryhtyä tarvittaviin toimiin, kun se vastaa ryhmän valvonnasta ja toteaa, ettei kolmannen maan valvonnan taso vastaa sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta annettuja säädöksiä.

18 §. *Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus.* Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa tarkemmat määräykset luvun 6, 7 ja 10 §:n täytäntöönpanosta sekä luvussa tarkoitetuista taloudellisista edellytyksistä ja säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta. Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus vastaisi voimassa olevan lain 6 luvun 4 §:ssä säädettyä määräystenantovaltuutta sekä luottolaitoslain vastaavaa 10 luvun 13 §:n määräystenantovaltuutta. Määräystenantovaltuus 6, 7 ja 10 §:n täytäntöönpanosta vastaisi voimassa olevan luottolaitoslain 11 luvun 16 §:ssä säädettyä määräystenantovaltuutta, joka on sovelnut myös sijoituspalveluyrityksiin voimassa olevan lain 6 luvun 2 §:n lakiviittausten mukaisesti, ja jotka ovat nyt korvautuneet mainituilla sijoituspalvelulain säännöksillä.

7 luku **Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen**

3 §. *Omien osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankintaa koskevat rajoitukset.* Pykälän 1—3 momentteihin tehtäisiin tekninen muutos vastaamaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä koskevaa konsolidointiryhmää erotuksena EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta vanhasta konsolidointiryhmästä. Pykälään lisättäisiin tätä koskien myös *uusi 5 momentti*.

10 §. *Määräysvallan hankkiminen kolmannessa maassa sijaitsevassa yrityksessä.* Pykälään tehtäisiin tekninen muutos vastaamaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä koskevaa konsolidointiryhmää erotuksena EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta vanhasta konsolidointiryhmästä. Pykälään lisättäisiin tätä koskien myös *uusi 3 momentti*.

11 §. *Sijoituspalveluyrityksen kuuluminen ulkomaiseen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään, ulkomaiseen luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.* Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan muuttunutta sääntelyä. Pykälän 1 ja 3—5 momentteihin tehtäisiin tekninen muutos vastaamaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä koskevaa konsolidointiryhmää erotuksena EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta vanhasta konsolidointiryhmästä.

11 luku **Sijoittajien korvausrahasto**

2 §. *Korvausrahaston säännöt.* Pykälän 2 momentin 5 kohtaan tehtäisiin tekninen muutos vastaamaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä koskevaa konsolidointiryhmää erotuksena EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta vanhasta konsolidointiryhmästä.

14 §. *Korvausrahaston pääoma.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos vastaamaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä koskevaa konsolidointiryhmää erotuksena EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta vanhasta konsolidointiryhmästä.

15 §. *Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius.* Pykälän 2 ja 3 momentteihin tehtäisiin tekninen muutos vastaamaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja

sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä koskevaa konsolidointiryhmää erotuksena EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta vanhasta konsolidointiryhmästä. Pykälään lisättäisiin tätä koskien myös *uusi 5 momentti*.

12 luku **Salassapito ja asiakkaan tunteminen**

1 §. Salassapitovelvollisuus. Pykälän *1 momenttiin* tehtäisiin tekninen muutos vastaamaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä koskevaa konsolidointiryhmää erotuksena EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta vanhasta konsolidointiryhmästä.

2 §. Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen. Pykälän *1—3 ja 5 momentteihin* tehtäisiin tekninen muutos vastaamaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä koskevaa konsolidointiryhmää erotuksena EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta vanhasta konsolidointiryhmästä.

3 §. Asiakkaan tunteminen. Pykälän *1 ja 2 momentteihin* tehtäisiin tekninen muutos vastaamaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiiviä koskevaa konsolidointiryhmää erotuksena EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin mukaisesta vanhasta konsolidointiryhmästä.

15 luku **Hallinnolliset seuraamukset**

2 §. Seuraamusmaksu. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 18 artiklassa säädettyjä hallinnollisia seuraamuksia. Lisäksi pykälään tehtäisiin tekniset pykäläviittauskorjaukset, joilla korvattaisiin voimassa olevan lain viittaukset luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin vastaavilla viittauksilla sijoituspalvelulakiin.

Pykälän *2 momentin 1 kohtaan* tehtäisiin tekninen korjaus luottolaitoslakiviittausten korvaamiseksi viittauksiksi sijoituspalvelulakiin. Lisäksi *2 momentin 1 kohdassa* säädettäisiin direktiivin 18 artiklan 1 kohdan a alakohtaa vastaavasti seuraamusmaksusta rikottaessa 6 b luvun 1 a §:ssä säädettyjä sisäisiä hallinnointi- ja ohjausjärjestelmävaatimuksia. Pykälän *2 momentin 3 kohtaa* muutettaisiin lisäämällä siihen tekniset viittaukset sijoituspalvelukonsolidointiryhmästä ja luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesta konsolidointiryhmästä.

Pykälän *2 momenttiin* lisättäisiin lisäksi *uusi 4 kohta*, joka koskee liiketoimien seuraamista ja riskienhallintaa.

Pykälän *3 ja 4 momentteihin* tehtäisiin viittauspäivitykset sijoituspalvelulain uusiin pykäliin. Pykälän *5 momenttia* muutettaisiin vastaamaan sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 18 artiklan 1 kohdassa lueteltuja rikkomisia, joista tulee määrätä hallinnollinen seuraamus. Näillä seuraamuksilla korvattaisiin aiemmat EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkomiset. Pykälän *5 momentin 4 kohdassa* säädetyn rajan laskemisessa voidaan kuitenkin huomioida EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 38 ja 39 artiklan soveltaminen sekä *5 kohdassa* asetuksen 44 artiklan soveltaminen.

Pykälän *6 momentin 4 ja 6 kohtaan* tehtäisiin tekniset viittausten korjaukset luottolaitoslain sijaan sijoituspalvelulakiin. Pykälän *8 momenttiin* tehtäisiin tekniset viittauskorjaukset EU:n vakavaraisuusasetuksen korvaamiseksi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetukseksi.

16 luku **Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset**

1 §. *Vahingonkorvausvelvollisuus.* Pykälän 1—3 momenttiin lisättäisiin viittaukset EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetukseen ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta-direktiiviin. Sijoituspalveluyritysten erityinen vakavaraisuusvalvontakehikko korvaa voimassa olevan lain säännökset luottolaitosten vakavaraisuuskehikon noudattamisesta, ellei toisin ole säädetty. Momenteihin lisättäisiin tarkennuksena viittaus lain 6 luvun 2 b §:ään, jossa on säädetty EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimusten soveltamisesta eräisiin sijoituspalveluyrityksiin.

7.2 Laki Finanssivalvonnasta

4 §. *Valvottavat.* Pykälän 4 momentin 9 kohtaan tehtäisiin tekninen viittauskorjaus voimassa olevassa säädöksessä tarkoitettuun työllisyysrahastoon.

5 §. *Muut finanssimarkkinoilla toimivat.* Pykälän 1 momentin 16 kohta kumottaisiin teknisenä korjauksena. Lisättäväksi ehdotetussa *uudessa 39 kohdassa* määriteltäisiin monialan holding-yhtiö. Pykälän 38 kohtaan tehtäisiin tekninen välimerkkiä koskeva muutos.

6 §. *Muut määritelmät.* Pykälän 1 momentin 11 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan määritelmämuutoksia, jotka liittyvät sijoituspalveluryhmän ja luottolaitoksen konsolidointiryhmän tarkennettuihin määritelmiin. Kohdassa ja korvattaisiin tai sanalla. Pykälän 12 kohdassa muutettaisiin sijoituspalvelulain viittaus ainoastaan sijoituspalveluryhmään. Pykälän *uudessa 20 kohdassa* määriteltäisiin merkittävä sidos. Merkittävä sidos ei ole määritelmänä uusi, mutta nyt se lisättäisiin myös Finanssivalvonnasta annettuun lakiin samassa yhteydessä kun 3 luvun 31 §:ssä laajennetaan tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus kohdistumaan myös toimilupavalvottavaan merkittävässä sidoksessa olevaan yhteisöön. Pykälän 19 kohtaan tehtäisiin tekninen välimerkkiä koskeva muutos.

10 §. *Johtokunnan tehtävät.* Pykälän 1 momentin 6 kohtaan tehtäisiin tekninen muutos, joka vastaisi EU:n vakavaraisuusasetuksen uutta nimeä.

18 §. *Oikeus saada tietoja valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta.* Pykälään lisättäisiin *uusi 4 momentti*. Uuden 4 momentin mukaan Finanssivalvonnalla olisi oikeus saada laissa säädetyn valvontatehtävänsä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset myös yritykseltä, joka toimii valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan asiamiehenä taikka joka muuten valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimeksiannosta hoitaa tämän liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmään, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä. Säännös vastaisi siten sanamuodoltaan Finanssivalvonnan tarkastusoikeutta koskevaa 24 §:n 2 momenttia. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 19 artiklan a kohdan vi alakohta.

25 b §. *Virka-apu.* Pykälän *otsikko ja sanamuoto* muutettaisiin vastaamaan kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain (566/2020) 11 §:ää. Pykälän mukaan Finanssivalvonnalla olisi oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi pyynnöstä poliisilta virka-apua. Poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan poliisin on annettava pyynnöstä muulle viranomaiselle virka-apua paitsi silloin, jos niin erikseen säädetään, myös laissa säädetyn valvontavelvollisuuden toteuttamiseksi, jos virka-apua pyytävää viranomaista estetään suorittamasta virkatehtäviään. Virka-apu voi tulla kyseeseen esimerkiksi tarkastusten tekemisen yhteydessä.

26 §. *Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi.* Pykälän suomenkieliseen *otsikkoon* ehdotetaan tehtäväksi kieliopillinen korjaus. Pykälään lisättäisiin *uusi 9 momentti*, jossa säädettäisiin siitä, milloin Finanssivalvonnan

olisi esitettävä EKP:lle toimiluvan perumista EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitetuilta luottolaitoksilta, jotka harjoittavat vain kyseisessä asetuksen kohdassa tarkoitettua liiketoimintaa. Momentilla pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin, sellaisena kuin se on muutettuna sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 62 artiklalla, 18 artiklan uusi aa kohta.

29 §. *Asiamiehen asettaminen.* Pykälän 5 momenttia täydennettäisiin siten, että Finanssivalvonnalla olisi toimivalta asettaa pykälässä tarkoitettu asiamies myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:n nojalla rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahaston hoitajaan sekä arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun säilyttäjänä toimivaa ulkomaiseen yhteisöön, joita ovat esimerkiksi arvopapereita säilyttävät ulkomaisten ETA-luottolaitosten sivuliikkeet. Edellytyksenä olisi pykälän 1 momentin mukaisesti esimerkiksi se, että kyseisen yhteisön asiain hoidossa on esiintynyt taitamattomuutta, varomattomuutta tai väärinkäytöksiä taikka muu erityinen syy edellyttää asiamiehen asettamista. Finanssivalvonta voisi asettaa asiamiehen valvomaan asiakkaiden etuja esimerkiksi jo tilanteessa, joissa kyseisen yhteisön asiakkaiden varat saattaisivat joutua vaaraan yhteisöä uhkaavan maksukyvyttömyyden johdosta.

31 §. *Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus.* Pykälän 2 momentissa säädetty tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus laajenisi myös valvottavaan merkittävässä sidoksessa olevaan yhteisöön. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 17 artikla.

41 §. *Seuraamusmaksun määrääminen.* Pykälän 4 momenttia muutettaisiin niin, että oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämisessä käytettävä liikevaihto olisi tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisen liikevaihdon sijaan seuraamusmaksun määräämishetkeä edeltävän tilikauden mukainen liikevaihto. Seuraamusmaksun määräämishetkellä tarkoitetaan ajankohtaa, jolloin Finanssivalvonnan johtokunta tekee asiassa seuraamusmaksun määräämistä koskevan päätöksen lain 10 §:n nojalla. Vastaava muutos tehdään myös lain 41 a §:ään, jonka yksityiskohtaisten perustelujen kohdalla käsitellään muutoksen syytä. Pykälän 4 momenttiin tehtäisiin myös teknisluonteinen selvennys. Pykälän 7 momentin 1 kohtaa muutettaisiin niin, että se koskisi vain ETA-alueella toimiluvan saaneita luottolaitoksia ja niitä ETA-alueella toimiluvan saaneita sijoituspalveluyrityksiä, joihin sovelletaan EU:n vakavaraisuusasetusta ja siten myös asetuksen 316 artiklaa. Esimerkiksi voimassa olevan lain 1 kohdassa tarkoitettuihin luottolaitosten konsolidointiryhmään kuuluviin muihin yrityksiin ja ETA-alueen ulkopuolisessa valtiossa toimiluvan saaneisiin luottolaitoksiin sovellettaisiin jatkossa momentin 3 kohtaa. Momentin 3 kohdan terminologia yhtenäistettäisiin pykälän 4 momentin kanssa niin, että käsitteen yritys sijaan kohdassa käytettäisiin käsitettä oikeushenkilö. Kyseinen käsite kattaa yritystoimintaa harjoittavien oikeushenkilöiden lisäksi myös esimerkiksi säätiöt, joille voidaan määrätä seuraamusmaksu muun muassa arvopaperimarkkinalaissa säädetyn liputusvelvollisuuden laiminlyönnistä. Momentin 3 kohta kattaisi edelleen kaikki muut kuin momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen oikeushenkilöt, joita olisivat esimerkiksi kaikki erityyppiset ulkomaiset oikeushenkilöt. Käsitteellä ”tai sitä vastaava liikevaihto” tarkoitettaisiin asianomaista suomalaista tai ulkomaista oikeushenkilöä koskevien tilinpäätösnormien tarkoittamaa liikevaihtoa tai vastaavaa erää. Esimerkiksi sijoituspalveluyritysten osalta tällä tarkoitettaisiin sijoituspalvelutoiminnan tuottoja.

41 a §. *Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa.* Pykälän 1–6, 8, 9 ja 11–13 momentteja muutettaisiin EU-lainsäädännön asianmukaiseksi täytäntöön panemiseksi. Voimassa olevan lain mukaan oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu perustuu tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaiseen liikevaihtoon, kun finanssimarkkinoita

koskevan EU-lainsäädännön mukaan laskentaperusteena tulisi käyttää seuraamusmaksun määrämishetkeä edeltävän viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Esimerkiksi rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 70 artiklan 6 kohdan f alakohta kuuluu: ”Jäsenvaltioiden on kansallisen oikeuden mukaisesti säädettävä, että 3, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa rikkomistapauksissa toimivaltaisilla viranomaisilla on valta määrätä vähintään seuraavia hallinnollisia seuraamuksia ja toimenpiteitä: f) kun kyse on oikeushenkilöstä, hallinnollinen enimmäissakko, joka on vähintään 5 000 000 euroa, tai jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 2 päivänä heinäkuuta 2014, tai enintään 10 prosenttia oikeushenkilön ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan tilinpäätöksen mukaisesta vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta; jos oikeushenkilö on emoyritys tai sellaisen emoyrityksen tytäryritys, jonka on laadittava direktiivin 2013/34/EU mukaisesti konsernitilinpäätös, merkityksellinen vuotuinen kokonaisliikevaihto on johtavan emoyrityksen ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisen käytettävissä olevan konsernitilinpäätöksen mukainen vuotuinen kokonaisliikevaihto tai vastaava tulotyyppi asianomaisten tilinpäätössäädösten mukaisesti.” Asiasta on säädetty vastaavalla tavalla myös muun muassa markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (EU) N:o 596/2014 30 artiklan 2 kohdan j alakohdassa, luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ja 67 artiklan 2 kohdan e alakohdassa sekä vakuutusten tarjoamisesta annetun direktiivin (EU) 2016/97 33 artiklan 2 kohdan e alakohdassa. Pykälän 15 momentin 1 kohtaan tehtäisiin muutokset, joita on selostettu 41 §:n 7 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa. Lisäksi kohtaa muutettaisiin finanssimarkkinoita koskevan EU-lainsäädännön asianmukaiseksi täytäntöön panemiseksi niin, että jos kohdassa tarkoitettun luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen on laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos se kuuluu tytäryhtiönä konserniin, liikevaihdolla tarkoitettaisiin konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Ehdotus vastaisi luottolaitosdirektiivin 67 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa. Pykälän 15 momentin 3 kohdasta poistettaisiin viittaus kirjanpitolain 6 luvun 1 §:ään, jotta kohta kattaa myös kaikki ne muut kuin momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut kotimaiset oikeushenkilöt, joiden velvollisuus laatia konsernitilinpäätös ei perustu kirjanpitolakiin, vaan muuhun säädökseen. Näitä ovat esimerkiksi suomalaiset yhtiöt, joiden liikkeeseen laskemat arvopaperit on otettu kaupankäynnin kohteeksi Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa säännellyllä markkinalla, sillä niiden on laadittava konsernitilinpäätös kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002 velvoittamana. Viittaus ehdotetaan poistettavaksi myös siksi, että kohta kattaa ne ulkomaiset oikeushenkilöt, joiden velvollisuus laatia konsernitilinpäätös perustuu ulkomaiseen lakiin. Momentin 3 kohdan terminologia yhtenäistettäisiin myös pykälän muiden momenttien kanssa niin, että käsitteen yritys sijaan kohdassa käytettäisiin käsitettä oikeushenkilö. Muutosta on selostettu 41 §:n 7 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa.

43 §. *Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen.* Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin viittaus lain 32 c §:ssä tarkoitettuun osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittamista koskevaan Finanssivalvonnan päätökseen. Säännökseen tehtäisiin myös säädöstekninen korjaus.

44 a §. *Seuraamuksista ja muista päätöksistä ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin tekniset viittauskorjaukset ja lisättäisiin viittaus Finanssivalvonnasta annetun lain 32 c §:ään sekä korvattaisiin sijoitusrahastolain pykäläviittaukset vastaamaan uutta sijoitusrahastolakia.

54 §. *Kolmannen maan valvottavan valvonta ja yhteistyö kolmannen maan valtion valvontaviranomaisen kanssa.* Pykälän 1 momentin uudeksi 6 kohdaksi lisättäisiin viittaus sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiiviin. Momentin 5 kohtaan tehtäisiin välimerkkiä koskeva tekninen muutos.

65 b §. *Valvontakollegion perustaminen.* Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti vastaamaan direktiivin 48 artiklan 1 ja 3 kohtaa. Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta perustaa valvontakollegio myös muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa.

65 c §. *Valvontakollegion tehtävä ja toiminta.* Pykälän 2 momentin uudessa 9 kohdassa säädettäisiin direktiivin 48 artiklan 2 kohdan c alakohtaa vastaavasti tietopyyntöjen koordinoinnista. Momentin 8 kohtaan tehtäisiin myös välimerkkiä koskeva tekninen muutos.

67 §. *Tarkastustehtävien siirtäminen.* Pykälän 4 momenttiin tehtäisiin säädöstekninen korjaus.

71 §. *Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja.* Pykälän 1 momentin uudeksi 19 kohdaksi lisättäisiin Euroopan komissio, jolle voitaisiin luovuttaa salassapitosäännösten estämättä finanssimarkkinoiden valvontaan liittyviä tietoja, jos se on tarpeen komissiolle säädetyllä toimivallan käyttämiseksi. Edeltävään 18 kohtaan tehtäisiin tekninen välimerkkiä koskeva muutos. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 15 artiklan 5 kohta, mutta säännös kattaisi myös muualla EU-lainsäädännössä säädetyt tilanteet, joiden mukaan salassa pidettäviä tietoja tulisi voida luovuttaa komissiolle.

7.3 Laki luottolaitostoiminnasta

1 luku Yleiset säännökset

1 §. *Lain tarkoitus.* Pykälän 3 momentin viittaus sijoituspalvelulakiin muutettaisiin uuden sijoituspalvelulain mukaiseksi.

2 §. *Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö.* Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos, joka vastaisi EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitosdirektiivin uusia nimiä.

5 §. *Luottolaitostoiminta.* Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka mukaan tässä laissa luottolaitostoiminnalla tarkoitetaan myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua sijoituspalvelutoimintaa. Näin ollen luottolaitostoiminnasta annettu laki soveltuu kokonaisuudessaan kyseisessä asetuksen kohdassa tarkoitettuihin luottolaitoksiin. Säännös yhdistettynä 1 luvun 10 §:n ja 5 luvun 2 §:n muutoksiin perustuu EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohtaan ja luottolaitosdirektiivin, sellaisena kuin se on muutettuna sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivillä, 8 artiklaan. Myös muutetun luottolaitosdirektiivin 66 artiklan 1 kohdan uusi aa alakohta pantaisiin täytäntöön tällä muutoksella, sillä luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään, että lain 2 luvun 1 §:n säännös luottolaitostoiminnan luvanvaraisuudesta on Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettu säännös, ja näin ollen sen tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu.

10 §. *Luottoyhteisö.* Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka mukaan luottoyhteisöllä tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetussa laissa myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua luottolaitosta. Luottolaitos voi lain 1 luvun 7 §:n mukaan olla talletuspankki tai luottoyhteisö. Näin ollen kaikki luottolaitostoiminnasta annetun lain luottoyhteisöä koskevat säännökset soveltaisivat automaattisesti näihin luottolaitostoimiluvan hakeneisiin EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettuihin luottolaitoksiin, ja ne saisivat myös harjoittaa luottoyhteisöille sallittua liiketoimintaa, valvontaviranomaisen 4 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja mahdolliset rajoitukset ja ehdot huomioon ottaen. Säännös yhdis-

tettynä 1 luvun 5 §:n ja 5 luvun 2 §:n muutoksiin perustuu EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohtaan ja luottolaitosdirektiivin, sellaisena kuin se on muutettuna sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivillä, 8 a artiklaan.

5 luku Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

2 §. *Luottoyhteisöille sallittu liiketoiminta.* Pykälään lisättäisiin *uusi 4 momentti*, jonka mukaan sellaisille luottoyhteisöille, jotka ovat EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja luottolaitoksia, sallittua liiketoimintaa olisi myös kyseisessä lainkohdassa tarkoitettu liiketoiminta. Lisäksi kyseiset luottoyhteisöt saisivat harjoittaa muuta luottoyhteisöille sallittua liiketoimintaa, valvontaviranomaisen 4 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua mahdolliset rajoitukset ja ehdot huomioon ottaen. Jos kyseinen luottolaitos haluaa harjoittaa myös talletuspankkitoimintaa, tulee sen hakea toimilupaa talletuspankkitoimintaan, ja tällöin talletuspankkia koskevat vaatimukset muun muassa talletussuojaan liittyen soveltuvat. Säännös yhdistettynä 1 luvun 5 ja 10 §:n muutoksiin perustuu EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohtaan ja luottolaitosdirektiivin, sellaisena kuin se on muutettuna sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivillä, 8 a artiklaan.

7.4 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

4 §. *Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot.* Pykälän *4 momenttiin* tehtäisiin tekninen muutos, joka vastaisi EU:n vakavaraisuusasetuksen uutta nimeä.

18 §. *Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen.* Pykälän *b kohtaa* muutettaisiin tekemällä tekninen korjaus, jossa viittaus sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:ään muutettaisiin viittaukseksi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklaan.

35 §. *Säännellyn yrityksen kuuluminen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.* Pykälän *1 momenttiin* tehtäisiin tekninen korjaus, jossa viittaus sijoituspalvelulain 7 luvun 13 §:ään korjattaisiin vastaamaan sijoituspalvelulain 7 luvun 11 §:ää.

7.5 Sijoitusrahastolaki

1 luku Yleiset säännökset

3 §. *EU-sääntelyyn liittyvät määritelmät.* Pykälään lisättäisiin *uusi informatiivinen 11 kohta*, jossa määriteltäisiin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetus eli sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/2033. Lisäksi edellisen *10 kohdan* välimerkki muutettaisiin.

3 luku Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma

1 §. *Vähimmäispääoma.* Pykälän *4 momenttiin* tehtäisiin muutos, jonka mukaan rahastoyhtiön omien varojen määrä ei saisi alittaa määrää, jota edellytetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 13 artiklassa. Asetuksen 13 artikla koskee kiinteitä yleiskustannuksia ja niiden laskentaa. Ehdotettu muutos perustuu direktiivin 60 artiklaan. *5 momentin* aikaisempi viittaus sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n 1 momenttiin korvattaisiin nyt viittauksella sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momenttiin, joka tarkemmin vastaisi sijoitusrahastodirektiivin viittausta rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 15 artiklaan. Rahastoyhtiön perustamispääoma on vä-

hintaan 125 000, mutta sijoituspalveluja tarjoavan rahastoyhtiön pääomavaatimus nousisi vastaavasti kuin sijoituspalveluyhtiöiltä vaaditaan 150 000 euroon. Sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 4 momentissa säädetään kuitenkin alemmasta 75 000 pääomavaatimuksesta sellaiselle sijoituspalveluyritykselle, jolla ei ole asiakasvaroja hallussaan. Rahastoyhtiön varsinaisen liiketoiminnan edellyttämä vähimmäispääomavaatimus johtaa kuitenkin siihen, ettei rahastoyhtiön pääomavaatimus voi alittaa 125 000 euroa, vaikka se tarjoaisi sijoituspalveluja siten, että sillä ei ole asiakasvaroja hallussaan.

20 luku **Lupa toimia säilytysyhteisönä**

9 §. Säilytysyhteisön vähimmäispääoma. Pykälän 1 momentti muutettaisiin niin, että sijoituspalveluyrityksen perustamispääoma määräytyisi sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti vastaamaan 750 000 euroa. Tämä olisi muutos aikaisempaan luottolaitosdirektiivin 28 artiklan mukaan määräytyneeseen perustamispääoman määrään, joka on 730 000 euroa. Pykälän 2 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

7.6 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

2 luku **Määritelmät**

5 §. EU-säätelyyn liittyvät määritelmät. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi informatiivinen 15 kohta, jossa määriteltäisiin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetus eli sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2033. Lisäksi edellisen 14 kohdan välimerkki muutettaisiin.

6 luku **Toimintaedellytykset**

2 §. Vähimmäispääoma. Pykälän 4 momenttiin tehtäisiin muutos, jonka mukaan vaihtoehtorahaston hoitajan omien varojen määrä ei saisi alittaa määrää, jota edellytetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 13 artiklassa. Asetuksen 13 artikla koskee kiinteitä yleiskustannuksia ja niiden laskentaa. Ehdotettu muutos perustuu direktiivin 61 artiklaan. 6 momentin aikaisempi viittaus sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n 1 momenttiin korvattaisiin nyt viittauksella sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momenttiin, joka tarkemmin vastaisi AIFM-direktiivin viittausta rahoitusvälineiden markkinat direktiivin 15 artiklaan. Ulkopuolisen vaihtoehtorahastojen hoitajan perustamispääoma on vähintään 125 000, mutta sijoituspalveluja tarjoavan vaihtoehtorahastojen hoitajan pääomavaatimus nousisi vastaavasti kuin sijoituspalveluyhtiöiltä vaaditaan 150 000 euroon. Sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 4 momentissa säädetään kuitenkin alemmasta 75 000 pääomavaatimuksesta sellaiselle sijoituspalveluyritykselle, jolla ei ole asiakasvaroja hallussaan. Vaihtoehtorahastojen hoitajan varsinaisen liiketoiminnan edellyttämä vähimmäispääomavaatimus johtaa kuitenkin siihen, ettei vaihtoehtorahastojen hoitajan pääomavaatimus voi alittaa 125 000 euroa, vaikka se tarjoaisi sijoituspalveluja siten, että sillä ei ole asiakasvaroja hallussaan.

14 luku **Lupa toimia säilytysyhteisönä**

1 §. Säilytysyhteisö. Pykälän 1 momentin 2 kohtaan tehtäisiin muutos siten, että jatkossa vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voisi toimia sijoituspalvelulain mukainen sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä ja jonka omien varojen määrän vastaa aina vähintään 750 000 euroa perustamispääomaa. Muutoksen myötä sijoituspalveluyrityksen perustamispääoma määräytyisi

sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti vastaamaan 750 000 euroa. Tämä olisi muutos aikaisempaan luottolaitosdirektiivin 28 artiklan mukaan määräytyneeseen perustamispääoman määrään, joka on 730 000 euroa.

7 §. *Vähimmäispääoma.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi. Pykälässä säädettyä erityisen säilytysyhteisön vähimmäisosakepääoman määrä nostettaisiin 125 000 eurosta 150 000 euroon vastaamaan sijoituspalveluyrityksen pääomavaatimusta, kun sijoituspalveluyrityksellä on asiakasvarat hallussaan.

7.7 Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkkailusta

1 luku Yleiset säännökset

3 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 momentin 2 kohdan sijoituspalveluyrityksen määritelmä muutetaan vastaamaan pankkien ja sijoituspalveluyritysten kriisintarkkailudirektiivin 2014/59/EU (jäljempänä *kriisintarkkailudirektiivi*), sellaisena kuin se on muutettuna sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivillä, 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohtaa. Lisäksi saman momentin 3 kohtaan tehtäisiin tekninen muutos, joka vastaisi EU:n vakavaraisuusasetuksen uutta nimeä.

4 §. *Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen.* Pykälän 3 kohtaan tehtäisiin tekninen muutos, joka vastaisi luottolaitosdirektiivin uutta nimeä.

8 luku Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

7 §. *Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus.* Direktiivin (EU) 2019/879 johdosta muutettua pykälää muutettaisiin sijoituspalveluyritysten osalta yhä siten, että siihen lisättäisiin *uusi 6 momentti*, jossa lisättäisiin viittaukset sijoituspalveluyritysten uusiin vakavaraisuusvaatimuksiin sijoituspalveluyritysten osalta. Muutoksella pantaisiin täytäntöön kriisintarkkailudirektiivin, sellaisena kuin se on muutettuna sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivillä, 45 artiklan 3 kohta.

7.8 Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta

3 luku Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

19 §. *Suora sähköinen markkinoillepääsy.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin tarkennus siitä millä ehdoilla asiakkaalle voidaan antaa suora sähköinen markkinoillepääsy. Suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voisi toimia ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö, jos asiakas täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset.

36 §. *Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus.* Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin täsmennys Finanssivalvonnan määräystenantovaltuudesta koskien myös 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua ulkomaista sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä. Määräyksenantovaltuuden tarkentamisella on tarkoitus selventää Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuden laajuutta koskien suoraa sähköistä markkinoillepääsyä.

5 luku Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

18 §. *Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus.* Pykälään lisättäisiin suoraa sähköistä markkinoillepääsyä koskeva tarkentava määräystenantovaltuus, joka vastaisi 3 luvun 36 §:ään tehtävää tarkennusta ja jonka olisi tarkoitus selventää Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuden laajuutta koskien suoraa sähköistä markkinoille pääsyä.

19 §. *Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen.* Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin tarkentava viittaus 3 luvun 19 §:ään.

7.9 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

4 §. *Suhteellinen valvontamaksu.* Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin luonteeltaan teknisiä muutoksia, jotka perustuisivat sijoituspalvelulakia koskevaan muutosehdotukseen. Momentin viittaukset sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:ään saatettaisiin vastaamaan ehdotettua sijoituspalvelulakia. Maksuperustetta ja maksun määrää koskeva sääntely pysyisi ennallaan.

5 §. *Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu.* Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin sijoituspalvelulakia koskevasta ehdotuksesta johtuvat tekniset muutokset. Momentin viittaukset sijoituspalveluyrityksiin päivitetäisiin yhdenmukaisesti tämän lain 4 §:n ja sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n kanssa. Perusmaksun määriä ei muutettaisi.

7.10 Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

8 luku **Hallinnolliset seuraamukset**

4 §. *Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus.* Pykälän 5 momentin 1 kohdan liikevaihdon määritelmään tehtäisiin vastaavat muutokset kuin Finanssivalvonnanasta annetun lain 41 §:n 7 momenttiin.

7.11 Laki kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain muuttamisesta

3 luku **Hallinnolliset seuraamukset**

18 §. *Seuraamusmaksun suuruus.* Pykälän 4 momentin liikevaihdon määritelmään tehtäisiin muutokset vastaamaan Finanssivalvonnanasta annetun lain 41 §:n 7 momentissa tehtäviä täsmennyksiä.

8 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian ja viimeistään 27.6.2021.

EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetus ja -direktiivi tulevat sovellettavaksi 26.6.2021 lähtien, lukuun ottamatta asetuksen 63 artikla 2 ja 3 kohtia, joita sovelletaan 26.3.2021 lähtien ja 62 artiklan 30 kohtaa, joka on tullut sovellettavaksi 25.12.2019 lähtien.

9 Toimeenpano ja seuranta

Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuus -direktiivin 66 artikla ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 60 artikla sisältävät uudelleentarkastelulausekkeen. Artikloiden mukaan komissio antaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle direktiivin soveltamisesta artiklassa tarkemmin määritellyistä asiakokonaisuuksista.

10 Suhde muihin esityksiin

10.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Hallituksen esityksen kanssa samaan aikaan on valmisteltavana luottolaitosdirektiivin implementoinnista annettava hallituksen esitys luottolaitoslain muuttamisesta (HE 171/2020 vp). Lisäksi eduskunnassa on samaan aikaan käsiteltävänä hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ydinenergilain sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 4 ja 71 §:n ja Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta (HE 178/2020 vp).

11 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Hallituksen esityksen kohteena oleva lainsäädäntö on pääosiltaan säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (katso esimerkiksi HE 32/2012 vp ja PeVL 17/2012 vp). Finanssivalvonnasta annettu laki on useaan otteeseen ollut perustuslakivaliokunnan arvioitavana. Lakiehdotuksiin sisältyvät Finanssivalvonnalle annettavat toimi- ja seuraamusvaltuudet eivät ole sisällöltään tai luonteeltaan merkittävästi uudentyyppisiä.

Valtiosääntöoikeudellisesti merkityksellistä on, että ehdotuksessa on lähes yksinomaan kyse Euroopan unionin lainsäädännön implementoinnista. Implementoinnin kohteena oleva sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivi sisältää vain vähän kansallista liikkumavaraa, jota käytettäessä on otettava huomioon perus- ja ihmisoikeuksista seuraavat vaatimukset perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla (esimerkiksi PeVL 44/2016 vp ja PeVL 2/2017 vp). Direktiivin lisäksi sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista säädetään suoraan sovellettavassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa.

EPV antaa lisäksi runsaasti ohjeistusta direktiivissä säädettyjen velvoitteiden täsmentämiseksi ja noudattamiseksi.

Direktiivi sallii vain tarkoin rajatuilla edellytyksillä muuttuvien palkkioiden kynnysarvojen korottamisen tai alentamisen tai soveltamisrajoituksen mahdollisuuden jäsenvaltioille.

Lakiehdotuksessa edellä mainittua kansallista liikkumavaraa ei ole käytetty.

Elinkeinovapaus

Nykyisen voimassaolevan sijoituspalvelulain mukaan sijoituspalvelun tarjoaminen ja sijoitustoiminnan harjoittaminen ovat luvanvaraista elinkeinotoimintaa. Sijoituspalveluyrityksille asetetaan muun muassa taloudellisia edellytyksiä. Esityksen 1. lakiehdotuksen 6 luvun 1 §:n mukaan näitä vähimmäispääomavaatimuksia tulnaisiin korottamaan. Korotukset seuraavat suoraan direktiivistä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksista. Lisäksi 1. lakiehdotuksen 6 c luvun 6 §:n omien varojen lisävaatimus ja 8 §:n erityiset maksuvalmiusvaatimukset puuttuvat elinkeinovapauteen. Myös nämä säännökset perustuvat direktiivin ja asetuksen pakottaviin säännöksiin.

Perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla ja elinkeinolla. Samoin perustuslain 15 § turvaa jokaisen omaisuuden suojan ja 22 § asettaa julkiselle vallalle velvollisuuden turvata perusoikeuksien toteutuminen. Rahoitusmarkkinalainsäädäntö sisältää merkittäviä lakiin perustuvia rajoituksia elinkeinovapauteen, joihin kuuluvat muun muassa mainitut vähimmäispääomavaatimukset,

omien varojen lisävaatimus ja erityiset maksuvalmiusvaatimukset. Lainsäädännön tarkoituksena on suojata finanssialan yritysten asiakkaiden etuja sekä turvata rahoitusvakaus ja yleinen luottamus finanssimarkkinoiden toimintaan. Tältä osin kyseessä ovat sellaiset painavat yhteiskunnalliset intressit, joiden vuoksi elinkeinovapauden alaa voidaan kaventaa myös asiakkaiden omaisuuden suojan turvaamiseksi. Lainsäädäntö edellyttää, että finanssipalveluja tarjoavat yritykset ja finanssipalvelujen perusjärjestelmiä ylläpitävät tahot hankkivat etukäteen luvan toiminnan harjoittamiseen. Näin voidaan varmistua siitä, että yrityksellä on jo alusta alkaen riittävät edellytykset lain vaatimukset täyttävään toimintaan. Lisäksi on tärkeää, että yritysten toimintaa sääntelevä lainsäädäntö ja julkinen valvonta turvaavat edellä mainittujen yleisten tavoitteiden saavuttamista.

Edellä mainitut toimilupaa koskevat säännökset ovat välttämättömiä paitsi edellä mainittujen rahoitusmarkkinalainsäädännön yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi myös sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivissä asetettujen vaatimusten johdosta. Perustuslakivaliokunta on lausunnoissaan pitänyt elinkeinovapautta perustuslain mukaisena pääsääntönä. Elinkeino toiminnan luvanvaraistamista on pidetty poikkeuksellisesti mahdollisena tärkeiden ja vahvojen yhteiskunnallisten etujen sitä puoltaessa (esimerkiksi PeVL 15/2008 vp, PeVL 9/2005 vp ja PeVL 45/2001 vp). Esityksellä ei muuteta toimilupajärjestelmän laajuutta ja lupa on edelleen myönnettävä, jos laissa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Esitys sisältää ennen kaikkea sijoituspalveluyritysten taloudellisia toimintaedellytyksiä koskevia muutosehdotuksia, jotka liittyvät sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuteen. Nykyinen voimassa oleva sijoituspalvelulaki asettaa 1. lakiehdotusta vastaavalla tavalla sijoituspalveluyrityksille vähimmäispääomavaatimuksia. Mainitut vaatimukset pohjautuvat EU:n rahoitusmarkkinalainsäädäntöön, jonka vakavaraisuusvaatimusten osalta jäsenvaltioilla ei ole kansallista liikkumavaraa. Perustuslakivaliokunta on katsonut kyseessä olevat elinkeinovapauden kaventamiseksi perustelluiksi rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi ja asiakkaiden suojaamiseksi (PeVL 43/2004 vp). Lakiehdotus ei muodosta uutta elinkeinovapauden rajoitusta eikä muutosehdotuksesta johtuvilla korotuksilla pääomavaatimukseen arvioida olevan merkittävää vaikutusta sijoituspalveluyritysten toimintaan niiden täyttäessä kynnysarvot suurelta osin jo nykyisellään. Lisäksi asetuksessa on laajennettu vähimmäispääomavaatimuksen laskennassa huomioitavia omaisuuseriä, mikä vähentää ehdotettujen muutosten elinkeinovapautta kaventavaa vaikutusta.

Nyt ehdotetulle toimiluvan perustamis pääomavaatimuksille on olemassa tärkeät ja vahvat yhteiskunnalliset syyt, kuten edellä on todettu. Ehdotettu sääntely myös täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat yleiset edellytykset. Ehdotetut elinkeinovapauden rajoitukset ovat muun muassa täsmällisiä ja tarkkarajaisia. Erityiset vaatimukset kohdistuvat rajoitettuun toimialaan ja vähimmäispääomavaatimukset on porrastettu sijoituspalveluyritysten koon ja toiminnan laajuuden mukaan. Lisäksi vaatimusten tarkoituksena on osaltaan ehkäistä tarvetta jälkikäteen puuttua toimilupaan.

Hallinnolliset seuraamukset

Esitykseen sisältyvän 1. lakiehdotuksen 15 luvun 2 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi seuraamusmaksusta. Finanssivalvonta voi ehdotuksen mukaan määrätä kyseisiä seuraamusmaksuja seuraamukseksi laissa säädettyjen velvollisuuksien rikkomisesta tai laiminlyönnistä.

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen tulkinnan mukaan tällaiset maksut eivät ole perustuslain 81 §:n mielessä sen paremmin veroja kuin maksujakaan vaan lainvastaisesta teosta määrättäviä

HE 16/2021 vp

sanktioluonteisia hallinnollisia seuraamuksia. Valiokunta on asiallisesti rinnastanut rangaistusluonteisen taloudellisen seuraamuksen rikosoikeudelliseen seuraamukseen (PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2/I, PeVL 55/2005 vp, s. 2/I ja PeVL 32/2005 vp, s. 2/II). Hallinnollisen seuraamuksen yleisistä perusteista on säädettävä perustuslain 2 §:n 3 momentin edellyttämällä tavalla lailla, koska sen määrittämiseen sisältyy julkisen vallan käyttöä. Valiokunta on myös katsonut, että kyse on merkittävästä julkisen vallan käytöstä. Laissa on täsmällisesti ja selkeästi säädettävä maksuvelvollisuuden ja maksun suuruuden perusteista sekä maksuvelvollisen oikeusturvasta samoin kuin lain täytäntöönpanon perusteista (PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2/I, PeVL 57/2010 vp, s. 2/II, PeVL 55/2005 vp, s. 2/I ja PeVL 32/2005 vp, s. 2—3). Vaikka perustuslain 8 §:n rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen täsmällisyysvaatimus ei sellaisenaan kohdistu hallinnollisten seuraamusten sääntelyyn, ei tarkkuuden yleistä vaatimusta kuitenkaan voida tällaisen sääntelyn yhteydessä sivuuttaa (PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2/II, PeVL 57/2010 vp, s. 2/II ja PeVL 74/2002 vp, s. 5/I). Lisäksi säännösten tulee täyttää sanktioiden oikeasuhtaisuuteen liittyvät vaatimukset (katso esimerkiksi PeVL 28/2014 vp, PeVL 15/2014 vp).

Lakiehdotuksiin sisältyvät säännökset hallinnollisesta seuraamusmaksusta vastaavat myös luonteeltaan ja sisällöltään voimassa olevaan lainsäädäntöön jo sisältyviä säännöksiä, jotka on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (esimerkiksi PeVL 55/2005 vp, PeVL 32/2005 vp ja PeVL 17/2012 vp).

Finanssivalvonnan norminantovaltuudet

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi voimassaolevaa sijoituspalvelulakia ja luottolaitostoiminnasta annettua lakia vastaavasti Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuksista. Tämä johtuu direktiivin nojalla annetusta ja sitä tarkentavasta poikkeuksellisen laajasta ja yksityiskohtaisesta komission sääntelystä. Komission hyväksymät tekniset standardit sekä sen antamat delegoidut säädökset ovat lähes yksinomaan suoraan sovellettavia asetuksia.

Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan myös muu kuin pykälän 1 momentissa tarkoitettu viranomaisen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määräytyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Tällaisiin valtuutuksiin sisältyy asetuksenantovaltuuksiin verrattuna yleistä tarkkarajaisuutta koskeva pidemmälle menevä vaatimus, jonka mukaan valtuuden kattamat asiat on määriteltävä tarkasti laissa. Tällaisen valtuuden tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu.

Hallitus katsoo, että ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Koska sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvontadirektiivissä ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa on säännöksiä, jotka ehdotetaan pantavaksi täytäntöön lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 2—4 § sekä 6 b luvun 1 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 luvun 2 § laeissa 623/2014, 895/2017 ja 1069/2017 sekä 3 ja 4 § laissa 623/2014 sekä 6 b luvun 1 § laissa 1069/2017,

muutetaan 1 luvun 4 §:n 2 momentti, 11 §:n 5, 6 ja 11 kohta, 12, 19 ja 21 § sekä 26 §:n 16 kohta, 2 luvun 1 §:n 2 momentti, 6 luvun 1 §, 6 b luvun otsikko ja 2 §:n 2 momentin johdantokappale, 7 luvun 3 §:n 1—3 momentti, 10 §, 11 §:n otsikko, 1 ja 3—5 momentti, 11 luvun 2 §:n 2 momentin 5 kohta, 14 §:n 2 momentti sekä 15 §:n 2 ja 3 momentti, 12 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1—3 ja 5 momentti sekä 3 §:n 1 ja 2 momentti, 15 luvun 2 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohta, 3—5 momentti, 6 momentin 4 ja 6 kohta ja 8 momentti sekä 16 luvun 1 §:n 1—3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 §:n 2 momentti ja 26 §:n 16 kohta, 15 luvun 2 §:n 6 momentin 4 kohta ja 8 momentti sekä 16 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti laissa 513/2019, 1 luvun 11 §:n 5, 6 ja 11 kohta, 12, 19 ja 21 §, 6 b luvun otsikko ja 2 §:n 2 momentin johdantokappale, 7 luvun 3 §:n 1—3 momentti, 10 § sekä 11 §:n otsikko, 1 ja 3—5 momentti, 15 luvun 2 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohta, 3—5 momentti ja 6 momentin 6 kohta sekä 16 luvun 1 §:n 3 momentti laissa 1069/2017, 2 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 294/2019, 6 luvun 1 § laeissa 1069/2017, 294/2019 ja 397/2019, 12 luvun 2 §:n 2, 3 ja 5 momentti laissa 397/2019, 11 luvun 15 §:n 2 momentti ja 12 luvun 3 §:n 1 momentti laissa 623/2014, 11 luvun 15 §:n 3 momentti laissa 218/2019 ja 12 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 645/2018, sekä

lisätään 1 luvun 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 12—15 kohta, 13 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017 ja 294/2019, uusi 10 kohta, jolloin nykyinen 10 kohta siirtyy 11 kohdaksi, lukuun uusi 21 a § ja 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017 ja 513/2019, uusi 17 kohta, 3 lukuun uusi 1 a §, 6 lukuun uusi 2 a—2 c §, 6 b lukuun uusi 1 a, 1 b, 2 a—2 c ja 7—13 §, lakiin uusi 6 c luku, 7 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 5 momentti, 11 luvun 15 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 623/2014 ja 218/2019, uusi 5 momentti ja 15 luvun 2 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 4 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset

---

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 ja 7 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—7, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden

markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 ja 7 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä sekä 9—11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

---

11 §

Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

5) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

6) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;

---

11) *komission delegoidulla direktiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä asiakkaiden rahoitusvälineiden ja varojen suojaamisen, tuotevalvontavelvoitteiden sekä välityspalkkioiden, provisioiden tai muiden rahallisten tai ei-rahallisten etujen tarjoamiseen tai vastaanottamiseen sovellettavien sääntöjen osalta annettua komission delegoitua direktiiviä (EU) 2017/593;

12) *sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta* -direktiivillä sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2019/2034;

13) *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033;

14) *kriisinratkaisudirektiivillä* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/59/EU;

15) *tilintarkastusdirektiivillä* tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/43/EY.

12 §

Euroopan unionin tekniset standardit ja delegoidut asetukset

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ohella sijoituspalveluyrityksiä koskevia säännöksiä on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivissä, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa ja delegoiduissa asetuksissa.

13 §

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *monialan holdingyhtiöllä* emoyritystä, joka on muu kuin rahoitusalan holdingyhtiö, sijoitusalan holdingyhtiö, luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai direktiivissä 2002/87/EY tarkoitettu rahoitusalan sekaholdingyhtiö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on sijoituspalveluyritys;

11) *sivuliikkeellä* muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa sijoituspalveluyritystä tai ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja josta käsin tarjotaan sijoituspalvelua tai harjoitetaan sijoitustoimintaa sekä voidaan tarjota myös oheispalvelua; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

19 §

Palveluyritys

Tässä laissa *palveluyrityksellä* tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettua oheispalveluyritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluja taikka muita vastaavia sijoituspalveluyrityksen pääasialliseen liiketoimintaan liittyviä palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle.

21 §

Luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen konsolidointiryhmä

Tässä laissa *luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisella konsolidointiryhmällä* tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää.

21 a §

Sijoituspalvelukonsolidointiryhmä

Tässä laissa *sijoituspalvelukonsolidointiryhmällä* tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 11 kohdassa tarkoitettuja yrityksiä.

Sijoituspalvelukonsolidointiryhmään sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa.

26 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

16) *osakkeenomistajien oikeudet -direktiivillä* osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/36/EY;

17) *hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimivalla välittäjällä* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 150 alakohdassa määriteltyä hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimivaa välittäjää.

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

1 §

Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen luvanvaraisuus

---

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä sekä siihen liittyvää riippumatonta sijoitusneuvontaa saa tarjota tässä laissa tarkoitettun toimiluvan saanut elinkeinonharjoittaja. Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla tai oikeushenkilöllä, jota johtaa yksi luonnollinen henkilö, on oltava oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan 6 b luvun 1 a, 2, 2 a, 2 b ja 3 §:ssä tarkoitettujen säännösten noudattaminen kyseisen palvelun tarjoamisessa.

3 luku

Sijoituspalvelu yrityksen toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä merkittävien omistajien luotettavuus

1 a §

Eräiden sijoituspalvelu yritysten toimilupaa koskeva erityissäännös

Sijoituspalvelu yrityksen, jolle on myönnetty toimilupa 1 luvun 15 §:n 1 momentin 3 tai 6 kohdassa tarkoitettuun kaupankäyntiin omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamiseen, on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 luvun mukaisesti luottolaitoksen toimilupaa, jos sen kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta laskettu kuukausittaisten kokonaisvarojen keskiarvo täyttää vähintään EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa säädetyt edellytykset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalvelu yritys voi jatkaa momentissa tarkoitettua sijoituspalvelutoimintaa siihen asti, kun se on saanut luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen toimiluvan.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava sijoituspalvelu yritykselle tai sijoituspalvelu yrityksen toimilupaa hakevalle, jos se katsoo 1 momentissa tarkoitettujen kynnysarvojen täyttyvän.

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §

Perustamispääoma

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen perustamispääoman, joka käy kauppaa omaan lukuunsa tai harjoittaa liikkeeseenlaskun takaamista taikka joka tarjoaa organisoidun kaupankäynnin järjestämistä ja käy kauppaa omaan lukuunsa tai sillä on lupa tehdä niin, on oltava vähintään 750 000 euroa.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen perustamispääoman, jolla ei ole lupaa pitää hallussaan asiakasvaroja ja joka harjoittaa toimeksiantojen välittämistä, toimeksiantojen toteuttamista, omaisuudenhoitoa, sijoitusneuvontaa tai liikkeeseenlaskun järjestämistä taikka sijoitustoimintaa, on oltava vähintään 75 000 euroa.

Muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen sijoituspalveluyrityksen perustamispääoman on oltava vähintään 150 000 euroa.

Sijoituspalveluyrityksen perustamispääoman tulee muodostua yhdestä tai useammasta pääomaerästä, joista säädetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklassa. Edellä 1, 2 ja 4 momentissa tarkoitettuun perustamispääomaan luettavan osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä ja perustamispääoman on täytettävä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklan mukaiset vaatimukset.

2 a §

Sisäisen pääoman riittävyyden ja maksuvalmiuden arviointi

Sijoituspalveluyritysten vähimmäispääomavaatimuksista säädetään tarkemmin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa. Sijoituspalveluyrityksellä, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädettyjä edellytyksiä, on oltava hyvin perustellut, tehokkaat ja kattavat järjestelyt, strategiat ja menettelytavat, joiden avulla se arvioi, seuraa ja ylläpitää tarvittavan sisäisen pääoman ja likvidien varojen määrää, laatua ja jakautumista tasolla, joka riittää kattamaan senluonteiset ja -tasoiset riskit, joita sijoituspalveluyritys voi aiheuttaa toisille ja joita siihen itseensä kohdistuu tai saattaa kohdistua.

Sijoituspalveluyrityksen on arvioitava säännöllisesti 1 momentissa tarkoitettuja järjestelyjä, strategioita ja menettelytapoja, jotta ne pysyvät sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavina ja oikeasuhteisina.

Finanssivalvonta voi vaatia tässä pykälässä säädettyjen vaatimusten soveltamista myös 1 momentissa tarkoitettuun pieneen sijoituspalveluyritykseen asianmukaiseksi katsomassaan määrin.

Jos sijoituspalveluyrityksen emoyhtiö on sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö, se tulee sisällyttää ryhmän pääomavaatimuksen valvontaan.

2 b §

EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimusten soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin

Jos sijoituspalveluyritys täyttää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 tai 5 kohdassa säädetty edellytykset, sovelletaan tämän lain 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a, 2 b, 2

c ja 7—13 §:ssä sekä 6 c luvussa säädettyjen vaatimusten sijaan EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain vaatimuksia siten, kuin 4 momentissa säädetään.

Finanssivalvonta voi päättää, että EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimuksia sovelletaan sellaiseen sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa 1 luvun 15 §:n 3 tai 6 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja jonka konsolidoitujen varojen kokonaisarvo kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta keskiarvona laskettuna on vähintään 5 miljardia euroa, jos:

1) sijoituspalveluyritys harjoittaa edellä mainittuja toimintoja sellaisessa laajuudessa, että sijoituspalveluyrityksen maksukyvyttömyys tai taloudelliset vaikeudet voisivat aiheuttaa järjestelmäriskin;

2) sijoituspalveluyritys on 7 a luvun 4 §:ssä tarkoitettu määräytösapuoli; tai

3) Finanssivalvonta katsoo sen olevan perusteltua, kun otetaan huomioon kyseisen sijoituspalveluyrityksen toiminnan koko, luonne, laajuus ja monimuotoisuus ja:

a) sijoituspalveluyrityksen merkitys Euroopan unionin tai Suomen talouden kannalta;

b) sijoituspalveluyrityksen rajat ylittävän toiminnan merkitys; sekä

c) sijoituspalveluyrityksen sidokset rahoitusjärjestelmään.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimiviin välittäjiin, yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yritys- ja vakuutusyrityksiin.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan, mitä luottolaitoksen vakavaraisuudesta ja valvonnasta luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvussa, 5 luvun 14 §:ssä sekä 7—8, 9, 10, 11 ja 20—22 luvussa sekä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle välittömästi, jos se päättää kumota 2 momentin mukaisesti tekemänsä päätöksen. Finanssivalvonnan 2 momentin mukaisesti tekemä päätös lakkaa myös, jos sijoituspalveluyritys ei enää täytä kyseisessä kohdassa tarkoitettua kynnysarvoa kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta laskettuna.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viipymättä 2 ja 5 momentin mukaisesti tehdyistä päätöksistä.

2 c §

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinhallinnasta annetun lain soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin

Sijoituspalveluyritykseen, joka tarjoaa 1 luvun 15 §:n 1 momentin 3 tai 6 kohdassa määriteltyä sijoituspalvelua, sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a lukua.

6 b luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät, avoimuus, riskien hallinta ja palkitseminen

1 a §

Sijoituspalveluyrityksen sisäinen hallinnointi ja ohjaus

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava sen liiketoimintamalliin ja toimintaan liittyvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen suhteutetut asianmukaiset ja luotettavat hallinnointi- ja ohjausjärjestelyt. Näihin kuuluvat:

1) selkeä organisaatorakenne, jossa vastualueet on määritelty yksityiskohtaisesti, avoimesti ja johdonmukaisesti;

2) tehokkaat riskienhallinnan raportointiprosessit;

3) riittävät sisäisen valvonnan, hallinnon ja laskennan prosessit;

4) palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt, jotka ovat yhdenmukaisia hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistävät sitä.

Palkitsemisjärjestelmien ja -käytäntöjen on oltava sukupuolineutraaleja.

1 b §

Hallinto- ja ohjausjärjestelmien soveltaminen pieniin ja ilman sidossuhteita oleviin sijoituspalveluyrityksiin

Mitä 1 a, 2 a, 2 b ja 7—11 §:ssä sekä 6 c luvun 1 §:ssä säädetään, ei sovelleta EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttävään pieneen ja ilman sidossuhteita olevaan sijoituspalveluyritykseen.

Jos sijoituspalveluyritys, joka ei täytä asetuksen EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, myöhemmin täyttää kyseiset edellytykset, lakkaa 1 momentissa mainittujen lainkohtien soveltaminen sijoituspalveluyritykseen kuuden kuukauden kuluttua päivästä, jona kyseiset edellytykset täyttyivät. Lakkaamisen edellytyksenä on, että sijoituspalveluyritys on ilmoittanut tilanteesta Finanssivalvonnalle ja että edellytykset ovat täyttyneet koko kuuden kuukauden ajan.

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vastaavasti, mikäli se toteaa, ettei se enää täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja sen on noudatettava 1 momentissa lueteltuja lainkohtia 12 kuukauden kuluessa kyseisen havainnon tekemispäivästä.

Sijoituspalveluyrityksen on sovellettava 9 §:n säännöksiä kuitenkin palkkioihin, jotka perustuvat palveluun tai työsuoritukseen sitä tilikautta seuraavana tilikautena, jona 3 momentissa säädetyn mukaisesti todettiin edellytysten täyttymisen lakkaaminen.

Mikäli sijoituspalveluyritykseen sovelletaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 8 artiklaa ryhmän pääomavaatimuksesta tai 7 artiklan mukaista varovaisuusperiaatteen mukaista konsolidointia, on sijoituspalveluyrityksen kuitenkin täytettävä 1 momentissa lueteltujen lainkohtien vaatimukset itsenäisesti ja 7 artiklaa sovellettaessa myös konsolidoidusti.

2 §

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen tehtävät

Sen lisäksi, mitä 1 a §:ssä säädetään hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, sijoituspalveluyrityksen hallituksen on määriteltävä ja hyväksyttävä:

---

2 a §

Hallituksen rooli riskienhallinnassa

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen on hyväksyttävä ja arvioitava säännöllisesti strategiat ja periaatteet, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksen riskinottohaluun ja sijoituspalveluyritykseen kohdistuvien tai mahdollisesti kohdistuvien riskien hallintaan, valvontaan ja vähentämiseen, ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen makrotaloudellinen toimintaympäristö ja suhdannevaihe.

Hallituksen jäsenten on käytettävä riittävästi aikaa varmistaakseen että 1 momentissa tarkoitettut asiat otetaan huomioon ja että hallitus osoittaa riittävästi resursseja kaikkien sijoituspalveluyritykseen kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi.

Sijoituspalveluerytykseen on luotava raportointisuhteet, joissa hallitukselle raportoidaan kaikista olennaisista riskeistä ja riskienhallintapolitiikoista sekä niiden mahdollisista muutoksista.

Sijoituspalveluerytykseen, joka ei täytä 10 §:n 8 momentin 1 alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, on perustettava riskivaliokunta. Riskivaliokunta koostuu sellaisista johdon jäsenistä, jotka eivät toimi liikkeenjohdollisissa tehtävissä asianomaisessa sijoituspalveluerytyksessä.

Riskivaliokunnan jäsenillä on oltava riittävät tiedot, taidot ja asiantuntemus, jotta he voivat ymmärtää sijoituspalveluerytyksen riskistrategian ja riskinottohalun sekä hallita ja valvoa niitä. Heidän on varmistettava, että riskivaliokunta antaa hallitukselle neuvoja sijoituspalveluerytyksen senhetkisestä ja tulevasta kokonaisriskinottohalusta ja -strategiasta ja avustaa hallitusta sen valvoessa, että toimiva johto panee tämän strategian täytäntöön. Kokonaisvastuu sijoituspalveluerytyksen riskistrategioista ja -politiikoista säilyy hallituksella.

Sijoituspalveluerytyksen hallituksen ja mahdollisen riskivaliokunnan on huolehdittava siitä, että ne saavat tietoa riskeistä, joille sijoituspalveluerytyks altistuu tai voi altistua.

2 b §

Riskien hallinta

Sijoituspalveluerytyksen on otettava käyttöön tehokkaat strategiat, toimintatavat, prosessit ja järjestelmät, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan seuraavia riskitekijöitä ja niiden vaikutuksia:

1) asiakkaisiin kohdistuvan riskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset sekä merkittävät vaikutukset omiin varoihin;

2) markkinoihin kohdistuvan riskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset omiin varoihin;

3) sijoituspalveluerytykseen kohdistuvan riskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset, erityisesti ne, jotka voivat vähentää käytettävissä olevin omien varojen määrää;

4) maksuvalmiusriski tarkoituksenmukaisella aikajänteellä, myös päivänsisäisesti, sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluerytyksellä on riittävästi likvidejä varoja, jotta voidaan muun muassa puuttua 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen riskien merkittäviin aiheuttajiin.

Strategioiden, toimintatapojen, prosessien ja järjestelmien on oltava oikeassa suhteessa sijoituspalveluerytyksen monimuotoisuuteen, riskiprofiiliin ja toiminnan laajuuteen sekä johdon vahvistamaan riskien sietorajaan, ja niissä on otettava huomioon sijoituspalveluerytyksen merkitys järjestelmän kannalta jokaisessa jäsenvaltiossa, jossa se harjoittaa liiketoimintaa.

Edellä 1 momentin 1 alakohtaa ja 2 momenttia sovellettaessa on otettava huomioon 9 luvun säännökset asiakkaan varojen erottelusta.

Edellä 1 momentin 1 alakohtaa sovellettaessa sijoituspalveluerytyksen on pidettävä ammatillista vastuuvakuutusta tehokkaana riskienhallintavälineenä.

Sijoituspalveluerytykseen itseensä kohdistuvan riskin merkittäviä aiheuttajia ovat edellä 1 momentin 3 kohtaa sovellettaessa tilanteen mukaan varojen kirjanpitoarvon merkittävät muutokset, mukaan luettuina saamiset sidonnaisasiamiehiltä, asiakkaiden tai vastapuolten maksukyvyttömyys, positiot rahoitusvälineissä, ulkomaanvaluutat ja hyödykkeet sekä velvoitteet etuusperusteisille eläkejärjestelmille.

Sijoituspalveluerytyksen on kiinnitettävä asianmukaista huomiota omiin varoihin kohdistuviin merkittäviin vaikutuksiin, jos tällaisia riskejä ei kateta asianmukaisesti EU:n sijoituspalveluerytyksien vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan mukaisesti lasketuissa omien varojen vaatimuksissa.

Sijoituspalveluerytyksen on otettava huomioon asianmukaisesti liiketoimintamalliensa ja strategioidensa vaatimuksiin soveltuvat toimintojen lopettamiseen tarvittavat resurssit. Varattujen resurssien tulee olla riittävät sekä ajallisesti että omien varojen ja maksuvalmiuden säilymisen kannalta koko palvelun tarjoamisen hallitun lopettamisen ajan.

Poiketen siitä mitä 2 b §:ssä säädetään, sovelletaan tämän pykälän 1 momentin 1, 3 ja 4 kohtaa myös sijoituspalveluerytyksiin, jotka täyttävät EU:n sijoituspalveluerytyksien vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädetty edellytykset.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen riskien hallinnasta.

2 c §

Sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön sisäisten liiketoimien valvonta

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava riittävät riskienhallintaprosessit ja sisäisen valvonnan menetelmät, joilla se voi yksilöidä, mitata ja valvoa sijoituspalveluyrityksen ja sen emoyrityksenä toimivan monialan holdingyhtiön sekä sijoituspalveluyrityksen ja emoyrityksen tytäryhtiöiden välisiä liiketoimia.

Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen liiketoimien ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle.

7 §

Palkitsemisjärjestelmät ja noudatettavat periaatteet

Sijoituspalveluyrityksen on laatiessaan ja soveltaessaan henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä noudatettava tässä pykälässä lueteltuja periaatteita. Sijoituspalveluyrityksen hallituksen on hyväksyttävä ja säännöllisesti arvioitava palkitsemisjärjestelmä ja vastattava sen täytäntöönpanon valvonnasta. Sijoituspalveluyrityksen riippumattoman valvontatoiminnon on vähintään kerran vuodessa tarkastettava palkitsemisjärjestelmän täytäntöönpano keskitetysti, riippumattomasti ja sisäisesti.

Tässä pykälässä tarkoitettuja henkilöstöryhmiä ovat toimiva johto, riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivat henkilöt, valvontatoiminnoissa työskentelevät henkilöt sekä kaikki sellaiset henkilöstön jäsenet, joiden palkitsemisen kokonaismäärä on vähintään yhtä suuri kuin toimivan johdon tai riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivien henkilöiden pienimmän palkitsemisen määrä ja joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus sijoituspalveluyrityksen riskiprofiiliin tai sen hoitamiin varoihin. Palkitsemisjärjestelmän tulee olla:

1) selkeästi dokumentoitu ja oikeassa suhteessa sijoituspalveluyrityksen kokoon, sisäiseen organisaatioon ja luonteeseen sekä sen toiminnan laajuuteen ja monimuotoisuuteen;

2) sukupuolineutraali;

3) yhdenmukainen hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä;

4) yhdenmukainen sijoituspalveluyrityksen liiketoimintastrategian ja tavoitteiden kanssa, ja siinä on otettava lisäksi huomioon tehtyjen sijoituspäätösten pitkän aikavälin vaikutukset.

Palkitsemisjärjestelmään tulee sisältyä toimia, joilla vältetään eturistiriidat, kannustetaan vastuulliseen liiketoimintaan ja edistetään riskitietoisuutta ja varovaisuutta riskinotossa. Sisäisessä valvonnassa työskentelevien henkilöiden on oltava riippumattomia valvonnassaan olevista liiketoimintayksiköistä, heillä tulee olla asianmukainen toimivalta ja heidän palkitsemisensa tulee perustua heidän tehtäviinsä liittyvien tavoitteiden saavuttamiseen riippumatta siitä, millainen on heidän valvonnassaan olevien liiketoiminta-alueiden tulos.

Mikäli sijoituspalveluyritykseen on perustettu palkitsemisvaliokunta tai ellei palkitsemisvaliokuntaa ole perustettu, hallitus valvoo riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavien ylimpien toimihenkilöiden palkitsemista suoraan. Palkitsemisjärjestelmässä tulee selvästi erottaa, ottaen huomioon kansalliset palkan määräytymissäännöt, seuraavat perusteet:

1) palkitsemisen kiinteä perusmäärä (kiinteä palkkio), jossa ensisijaisesti otetaan huomioon merkityksellinen työkokemus ja organisaatiovastuu sellaisina kuin ne vahvistetaan työntekijän toimenkuvassa osana työsuhteen ehtoja;

2) palkitsemisen muuttuva osa (muuttuva palkkio), jossa otetaan huomioon työntekijän kestävä ja riskien kannalta tarkoituksenmukainen suoritus sekä työntekijän toimenkuvassa vaadittujen tavoitteiden ylittyminen.

Riittävän suuri osuus palkitsemisen kokonaismäärästä tulee säilyttää kiinteänä, jotta pystytään noudattamaan täysin joustavaa muuttuvan palkitsemisen politiikkaa, jonka mukaisesti palkkio voidaan myös jättää maksamatta. Sijoituspalveluyrityksen on määriteltävä palkitsemisjärjestelmänsä kokonaismäärän kiinteiden ja muuttuvien osien asianmukaiset suhteet ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan ja siihen liittyvät riskit sekä 2 momentissa tarkoitettujen eri henkilöstöryhmien vaikutus sijoituspalveluyrityksen riskiprofiiliin.

Sijoituspalveluyrityksen on palkitsemisjärjestelmää laatiessaan varmistettava, että tässä pykälässä luetellut periaatteet tulevat sovelletuksi oikeasuhteisesti sen kokoon, sisäiseen organisaatioon sekä toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen.

8 §

Palkitseminen poikkeuksellista julkista rahoitustukea saavissa sijoituspalveluyrityksissä

Jos sijoituspalveluyritys saa poikkeuksellista julkista rahoitustukea, siten kuin on määritelty luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 24 kohdassa, se ei saa maksaa muuttuvia palkkioita johdon jäsenille. Jos muuttuvien palkkioiden maksaminen muulle henkilölle kuin johdon jäsenelle olisi ristiriidassa sijoituspalveluyrityksen terveen ja vahvan pääomapohjan säilyttämisen ja poikkeuksellisen julkisen rahoitustuen nopean takaisinmaksamisen kanssa, sijoituspalveluyritys saa maksaa muuttuvina palkkioina koko henkilöstölle enintään määrän, joka vastaa määrättyä osuutta sijoituspalveluyrityksen nettotuotoista. Enimmäisosuudesta päättää sijoituspalveluyrityksen hallituksen ehdotuksesta valtiovarainministeriö tilikaudeksi kerrallaan sijoituspalveluyrityksen vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

9 §

Muuttuva palkkio

Maksaessaan muuttuvia palkkioita 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille, sijoituspalveluyrityksen tulee täyttää seuraavat edellytykset vastaavasti kuin säädetään 7 §:n 6 momentissa:

1) jos muuttuva palkkio perustuu työsuoritukseen, sen kokonaismäärän on perustuttava kokonaisarvioon asianomaisen henkilön ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta ja sijoituspalveluyrityksen kokonaistuloksesta;

2) yksittäistä työsuoritusta arvioitaessa on otettava huomioon taloudelliset ja muut perusteet;

3) 1 kohdassa tarkoitettun työsuorituksen arvioinnin on perustuttava monivuotiseen ajanjaksoon, ja siinä on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan perussykli ja sen liiketoimintariskit;

4) muuttuva palkkio ei saa vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen kykyyn varmistaa terve pääomapohja;

5) muuttuvaa palkkiota ei saa taata muille kuin uusille henkilöstön jäsenille ja heillekin vain heidän ensimmäisenä työskentelyvuotenaan ja kun sijoituspalveluyrityksellä on vahva pääomapohja;

6) työsopimuksen ennen aikaiseen päättymiseen liittyvät maksut perustuvat henkilön pitkän aikavälin tulokseen eikä niillä saa palkita epäonnistumista tai väärinkäytöstä;

7) palkitsemispaketit, jotka liittyvät korvauksiin tai ulosostoihin aiemmista työsopimuksista, ovat sijoituspalveluyrityksen pitkän aikavälin etujen mukaista;

8) suoritusarvioinnissa, jota käytetään muuttuvien palkkioiden määrän laskemisen perustana, otetaan huomioon kaiken tyyppiset nykyiset ja tulevat riskit ja pääomakustannukset sekä maksumatkius, joita edellytetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa;

9) muuttuvien palkkioiden jakautumisessa sijoituspalveluyrityksen sisällä otetaan myös huomioon kaiken tyyppiset nykyiset ja tulevat riskit;

10) lisäeläke-etuuksien on oltava sopuinnassa sijoituspalveluyrityksen liiketoimintastrategian, tavoitteiden, arvojen ja pitkän aikavälin etujen kanssa.

10 §

Muuttuvan palkkion maksaminen muuna kuin rahana ja maksun lykkääminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteis-suorituksena. Suoritus voi muodostua seuraavista rahoitusvälineistä:

1) osakkeet tai vastaavat omistusosuudet kyseisen sijoituspalveluyrityksen oikeudellisen rakenteen mukaan;

2) osakesidonnaiset välineet tai vastaavat muut kuin käteisinstrumentit kyseisen sijoituspalveluyrityksen oikeudellisen rakenteen mukaan;

3) ensisijaisen lisäpääoman instrumentit tai toissijaisen pääoman instrumentit tai muut instrumentit, jotka voidaan muuttaa täysin ydinpääoman instrumenteiksi tai joiden pääoman määrän kirjanpitoarvoa voidaan alentaa ja joissa otetaan asianmukaisella tavalla huomioon kyseisen sijoituspalveluyrityksen luottokelpoisuus toimintaa jatkavana yksikkönä:

4) muut maksuvälineet kuin käteisraha, jotka kuvaavat hoidettujen salkkujen välineitä;

Mikäli sijoituspalveluyritys ei laske liikkeeseen mitään 1 momentissa tarkoitetuista rahoitusvälineistä, Finanssivalvonta voi hyväksyä samojen tavoitteiden mukaisten vaihtoehtoisten järjestelyjen käytön.

Vähintään 40 prosenttia muuttuvasta palkkiosta on lykättävä kolmesta viiteen vuoden ajalle tapauksen mukaan riippuen sijoituspalveluyrityksen liiketoimintasyklistä, sen liiketoiminnan luonteesta, sen riskeistä ja kyseisen henkilön tehtävistä, paitsi silloin, jos muuttuva palkkio on erityisen suuri, jolloin myöhemmin maksettavaksi lykättävä määrä on vähintään 60 prosenttia. Oikeus saada muuttuva palkkio portaittain syntyy suhteessa lykkäysajan kulumiseen.

Muuttuvan palkkion määrä voidaan supistaa osittain tai kokonaan, jos sijoituspalveluyrityksen taloudellinen tulos on heikko tai tappiollinen ja myös käyttäen riskiperusteista alennusta. Maksettu muuttuva palkkio voidaan periä takaisin, jos sijoituspalveluyrityksen asettamat erityisesti seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) kyseinen henkilö on osallistunut tai on ollut vastuussa menettelystä, josta on koitunut merkittäviä tappioita sijoituspalveluyritykselle;

2) kyseistä henkilöä ei enää pidetä soveliaana ja luotettavana.

Sovellettaessa 9 §:n vaatimuksia sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että:

1) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut henkilöt eivät käytä henkilökohtaisia suojausstrategioita tai palkitsemiseen ja vahinkovastuuseen liittyvää vakuuttamista 9 §:ssä tarkoitettujen periaatteiden heikentämiseksi;

2) muuttuvaa palkkiota ei makseta rahoitusjärjestelyin tai menetelmin, jotka helpottavat laista tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimusasetuksesta johtuvien velvoitteiden noudattamatta jättämistä.

Sovellettaessa 1 momenttia, siinä tarkoitettuihin välineisiin on sovellettava asianmukaista yhtiössä säilytettävää voittoa koskevaa politiikkaa, jonka tarkoituksena on saada yksityishenkilön kannustimet vastaamaan sijoituspalveluyrityksen, sen velkojien ja asiakkaiden pitkän aikavälin etuja. Finanssivalvonta voi tarvittaessa asettaa näiden välineiden tyyppiä ja rakennetta koskevia rajoituksia tai kieltää tiettyjen muuttuvien palkkioiden välineiden käytön.

Sovellettaessa 9 §:n 1 momentin 10 kohtaa, jos työntekijä lähtee sijoituspalveluyrityksen palveluksesta ennen eläkeikää, sijoituspalveluyrityksen on pidätettävä lisäeläke-etuudet viiden vuoden ajan 1 momentissa tarkoitettuina rahoitusvälineinä. Jos työntekijä saavuttaa eläkeiän ja

HE 16/2021 vp

siirtyy eläkkeelle, lisäeläke-etuudet on maksettava työntekijälle 1 momentissa tarkoitettuina rahoitusvälineinä, edellyttäen että työntekijä säilyttää etuuksia sijoituspalveluyrityksessä viiden vuoden ajan.

Edellä 1, 3 ja 7 momenttia ei sovelleta kuitenkaan:

1) sijoituspalveluyritykseen, jonka taseeseen kuuluvien ja taseen ulkopuolisten varojen arvo on keskimäärin enintään 100 miljoonaa euroa kyseistä tilikautta edeltävällä neljän vuoden jaksolla;

2) henkilöön, jonka muuttuva palkkio on enintään 50 000 euroa, eikä palkkio vastaa yli neljännestä kyseisen henkilön vuotuisesta kokonaispalkasta.

11 §

Palkitsemisvaliokunta

Sijoituspalveluyrityksellä, joka ei täytä 10 §:n 8 momentin 1 alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, on oltava palkitsemisvaliokunta. Palkitsemisvaliokunnan on oltava sukupuolijakaumaltaan tasapainoinen, ja sen on pätevästi ja itsenäisesti arvioitava palkitsemisjärjestelmää ja -käytäntöjä sekä riskienhallintaa ja pääomien ja maksuvalmiuden hoitoa varten luotuja kannustimia. Jos sijoituspalveluyritys kuuluu konsolidointiryhmään, on vain sen emoyrityksellä oltava palkitsemisvaliokunta.

Palkitsemisvaliokunta vastaa palkitsemista koskevien päätösten valmistelusta, mukaan luettuina ne johdon tekemät päätökset, joilla on vaikutuksia kyseisen yrityksen riskeihin ja niiden hallintaan. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan sekä jäsenten on oltava sellaisia johdon jäseniä, jotka eivät vastaa sijoituspalveluyrityksen päivittäisestä johtamisesta. Jos hallituksen jäsenenä on henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetussa laissa (725/1990) tarkoitettuja henkilöstön edustajia, vähintään yksi heistä on nimettävä palkitsemisvaliokunnan jäseneksi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja päätöksiä valmistellessaan palkitsemisvaliokunnan on otettava huomioon yleinen etu sekä sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistajien, sijoittajien ja muiden sidosryhmien pitkän aikavälin edut.

12 §

Maakohtainen raportointi

Sijoituspalveluyrityksen on julkistettava vuosittain seuraavat tiedot muussa kuin kotijäsenvaltiossaan sijaitsevasta sivuliikkeestä tai tytäryrityksestä, joka täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa säädetyn rahoituslaitoksen määritelmän:

- 1) kaikkien tytäryritysten ja sivuliikkeiden nimi, toiminnan luonne ja sijainti;
- 2) liikevaihto;
- 3) palkatun henkilöstön lukumäärä kokopäivätyötä vastaavana;
- 4) tulos ennen veroja;
- 5) verot tuloksesta;
- 6) saatu valtioneuvosto.

Edellä 1 momentissa mainitut tilintarkastusdirektiivin mukaisesti tilintarkastetut tiedot tulee liittää, mikäli mahdollista, sijoituspalveluyrityksen vuositilinpäätöksiin tai konsolidoituihin tilinpäätöksiin.

13 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Sijoituspalvelu yrityksellä on oltava menettelytavat, joita noudattamalla sijoituspalvelu yrityksen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sijoituspalvelu yrityksen sisällä riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta. Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja. Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Sijoituspalvelu yrityksen on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomais tutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittavat viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä *yleinen tietosuojasetus*, 15 artiklan mukaista oikeutta saada pääsyä sellaisiin 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, joiden antaminen voisi haitata epäiltyjen rikkomusten selvittämistä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä sijoituspalvelu yrityksessä.

6 c luku

Taloudellisen aseman valvonta ja vakavaraisuuden arviointiprosessi

1 §

Palkitsemisjärjestelmän valvonta

Finanssivalvonnan on kerättävä EU:n sijoituspalvelu yritysten vakavaraisuusasetuksen 51 artiklan ensimmäisen alakohdan c ja d alakohdan mukaisesti julkistetut tiedot sekä sijoituspalvelu yritysten sukupuolten palkkaeroista toimittamat tiedot ja käytettävä niitä palkitsemisjärjestelmien kehityssuuntien ja käytäntöjen vertailemiseen. Finanssivalvonnan on toimitettava kerätyt tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle

Sijoituspalvelu yrityksen on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedot sen luonnollisten henkilöiden määrästä, joiden palkkiot ovat miljoona euroa tai enemmän tilikautta kohden, mukaan lukien tiedot näiden henkilöiden tehtävien kuvauksesta, liiketoiminta-alueesta sekä palkan, tulo palkkioiden, pitkän aikavälin palkkioiden ja eläkemaksujen keskeisistä perusteista. Tiedot on toimitettava miljoonan euron palkkaryhmittäin.

Sijoituspalvelu yrityksen on toimitettava Finanssivalvonnan pyynnöstä tieto kunkin johdon tai toimivan johdon jäsenen palkan ja palkkioiden kokonaismäärästä.

Finanssivalvonnan on toimitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle, joka julkaisee ne kotijäsenvaltioiden osalta koostetusti käyttäen yhteistä raportointikanavaa. Euroopan pankkiviranomainen voi kuultuaan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista laatia ohjeita helpottamaan täytäntöönpanoa ja varmistamaan kerättyjen tietojen yhdenmukaisuuden.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle.

2 §

Vakavaraisuuden arviointi

Finanssivalvonnan on, ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen koko, riskiprofiili ja liiketoimintamalli, tarkasteltava sijoituspalveluyrityksen käyttöön ottamia järjestelyjä, strategioita, prosesseja ja mekanismeja ja arvioitava tarpeen mukaan seuraavat seikat sijoituspalveluyrityksen riskien hyvän hallinnan ja kattamisen varmistamiseksi:

- 1) 6 b luvun 2 a §:ssä tarkoitetut riskit;
- 2) sijoituspalveluyrityksen vastuiden maantieteellinen sijaintipaikka;
- 3) sijoituspalveluyrityksen liiketoimintamalli;
- 4) järjestelmäriskien arviointi ottaen huomioon Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 23 artiklan mukainen järjestelmäriskin tunnistaminen ja mittaaminen ja Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset;
- 5) sijoituspalveluyrityksen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvat riskit yritysten prosessien, tietojen ja varojen luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden varmistamiseksi;
- 6) kohdistuuko sijoituspalveluyritykseen kaupankäyntivarastoon kuulumattomista toimista syntyvä korkoriski;
- 7) sijoituspalveluyrityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät sekä johdon jäsenten kyky hoitaa tehtäviään.

Finanssivalvonnan on 1 momentissa tarkoitettua arviota tehdessään otettava huomioon, onko sijoituspalveluyrityksellä ammatillinen vastuuvakuutus. Finanssivalvonnan on päätettävä 1 momentin mukaisen arvioinnin toteuttamistiheys ja perusteellisuus ja sovellettava siinä suhteellisuusperiaatetta ottamalla huomioon sijoituspalveluyrityksen toiminnan suuruus, luonne, laajuus ja monimuotoisuus sekä tarvittaessa sen merkitys koko rahoitusjärjestelmälle.

Finanssivalvonnan on tapauskohtaisesti päätettävä arvioinnin tekemisestä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttävälle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle, jos Finanssivalvonta katsoo sen olevan tarpeen sijoituspalveluyrityksen toiminnan suuruuden, luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden vuoksi.

Edellä 2 momentin tekijöiden arvioinnissa Finanssivalvonnan tulee ottaa huomioon mitä asiakkaan varojen erillään pidosta säädetään tämän lain 9 luvussa.

Finanssivalvonnan on 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua arviointia tehdessään saatava tutustua sijoituspalveluyrityksen johdon ja sen valiokuntien kokousten esityslistoihin, pöytäkirjoihin ja liiteasiakirjoihin sekä johdon toiminnan sisäisen ja ulkoisen arvioinnin tuloksiin.

3 §

Sisäisten mallien käytön jatkuva valvonta

Finanssivalvonnan on jatkuvasti seurattava ja vähintään joka kolmas vuosi tarkastettava, täyttävätkö sijoituspalveluyritykset EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 22 artiklassa tarkoitetut sisäisten mallien käyttöä koskevan luvan edellytykset. Finanssivalvonnan on erityisesti otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan muutokset ja kyseisten mallien soveltaminen uusiin tuotteisiin sekä tarkastettava ja arvioitava sitä, soveltaako sijoituspalveluyritys kehittyneitä ja ajan tasalla olevia tekniikoita ja käytäntöjä näissä sisäisissä malleissaan.

Finanssivalvonnan on varmistettava, että olennaiset puutteet, joita havaitaan riskien kattamisessa sijoituspalveluyrityksen sisäisillä malleilla, korjataan, tai toteutettava toimia puutteiden vaikutusten lieventämiseksi esimerkiksi määräämällä pääomavaatimuksen korotuksia tai korotamalla kertoimia.

Jos markkinaaan kohdistuvan riskin sisäisten mallien tapauksessa useat EU:n vakavaraisuusasetuksen 366 artiklassa tarkoitetut ylitykset osoittavat, että sisäiset mallit eivät ole tai eivät enää ole tarkkoja, Finanssivalvonnan on peruutettava lupa sisäisten mallien käyttöön tai toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sisäisiä malleja parannetaan viipymättä ja asetetussa määräajassa.

Jos sijoituspalveluyritys, jolle on myönnetty lupa käyttää sisäisiä malleja, ei enää täytä kyseisten sisäisten mallien soveltamista koskevia vaatimuksia, Finanssivalvonnan on vaadittava sijoituspalveluyritystä joko osoittamaan, että noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen, tai vaadittava vaatimusten täyttämistä koskevan suunnitelman ja määräajan esittämistä. Finanssivalvonnan on vaadittava parannuksia esitettyyn suunnitelmaan, jos on epätodennäköistä, että sen tuloksena on täydellinen vaatimustenmukaisuus tai jos määräaika ei ole asianmukainen.

Jos on epätodennäköistä, että sijoituspalveluyritys noudattaa vaatimuksia asetetussa määräajassa, tai jos sijoituspalveluyritys ei ole tyydyttävällä tavalla osoittanut, että noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen, Finanssivalvonnan on peruttava lupa käyttää sisäisiä malleja tai rajoitettava sen koskemaan sellaisia osa-alueita, joilla vaatimustenmukaisuus voidaan saavuttaa asianmukaisessa määräajassa.

4 §

Valvontatoimenpiteet

Finanssivalvonnan on edellytettävä sijoituspalveluyrityksen ryhtyvän toimenpiteisiin varhaisessa vaiheessa seuraavissa tilanteissa:

1) sijoituspalveluyritys ei täytä sille 6 luvun 1, 2 a tai 2 b §:ssä taikka 6 b luvun 1 a, 2 a, 2 b tai 7—11 §:ssä säädettyjä taikka tästä luvusta tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksesta aiheutuvia vaatimuksia;

2) Finanssivalvonnalla on näyttöä siitä, että sijoituspalveluyritys ei todennäköisesti noudata 6 luvun 1, 2 a tai 2 b §:ssä taikka 6 b luvun 1 a, 2 a, 2 b tai 7—11 §:n taikka tämän luvun tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen säännöksiä seuraavan kahdentoista kuukauden aikana.

5 §

Valvontavaltuudet

Finanssivalvonta voi 2 §:n, 3 §:n 4 ja 5 momentin sekä 4 §:n säännöksiä sovellettaessa:

1) vaatia, että sijoituspalveluyrityksen on lisättävä omia varoja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklassa säädetyn lisäksi tämän luvun 6 §:ssä säädettyjen vaatimusten mukaisesti tai että vaadittujen omien varojen ja likvidien varojen määrä mukautetaan sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan olennaisten muutosten yhteydessä:

2) vaatia tehostamaan 6 luvun 2 a ja 6 b luvun 1 a §:n mukaisesti käyttöön otettuja järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita;

3) vaatia sijoituspalveluyritystä esittämään vuoden kuluessa suunnitelma 6 luvun, 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a—2 c, ja 7—11 §:ssä säädettyjen ja tämän luvun ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksesta seuraavien valvontavaatimusten noudattamisen palauttamiseksi sekä asettaa määräaika sen täytäntöönpanolle ja vaatia parannuksia suunnitelmaan sen soveltamisalan ja aikataulun osalta;

4) vaatia sijoituspalveluyritystä soveltamaan erityistä politiikkaa varausten tekemiseksi tai erityistä varojen käsittelyä omien varojen vaatimusten osalta;

5) rajoittaa tai supistaa sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa, toimintoja tai verkostoa tai kehottaa sijoituspalveluyritystä päättämään sellainen toiminta, josta aiheutuu liian suuria riskejä sijoituspalveluyrityksen taloudelliselle vakaudelle;

6) vaatia sijoituspalveluyritystä vähentämään sen toimintaan, tuotteisiin ja järjestelmiin, myös ulkoistettuihin toimintoihin, sisältyvää riskiä;

7) vaatia sijoituspalveluyritystä rajoittamaan muuttuvan palkkion määrän tietyksi prosenttiosuudeksi nettotuloista, jos palkkion määrä on ristiriidassa terveen pääomapohjan säilyttämisen kanssa;

8) vaatia sijoituspalveluyritystä käyttämään nettovoittoja omien varojen vahvistamiseen;

9) rajoittaa sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistajille, jäsenille tai ensisijaisen lisäpääoman instrumenttien haltijoille tapahtuvaa voitonjakoa tai koronmaksua tai kieltää se edellyttäen, että kieltoa ei voida katsoa sijoituspalveluyrityksen maksulaiminlyönniksi;

10) asettaa lisäraportointia tai useammin tapahtuvaa raportointia koskevia vaatimuksia, jotka ovat tiukempia kuin tässä laissa tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa säädetään, mukaan luettuna pääoma- ja maksuvalmiuspositioita koskeva raportointi;

11) asettaa erityisiä maksuvalmiusvaatimuksia 8 §:n mukaisesti;

12) vaatia sijoituspalveluyritystä antamaan lisätietoja;

13) vaatia sijoituspalveluyritystä vähentämään sijoituspalveluyrityksen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvia riskejä yritysten prosessien, tietojen ja varojen luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden varmistamiseksi.

Soveltaessaan 1 momentin 10 kohtaa Finanssivalvonta saa vaatia lisäraportointia tai useammin tapahtuvaa raportointia vain, jos ilmoitettavat tiedot eivät ole päällekkäisiä muiden tietojen kanssa ja jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) 4 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu ehto soveltuu;

2) Finanssivalvonta katsoo tarpeelliseksi kerätä 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua näyttöä;

3) lisätietoja tarvitaan 2 §:ssä tarkoitettussa vakavaraisuuden arviointiprosessissa.

Tietojen katsotaan olevan päällekkäisiä, jos Finanssivalvonnalla on jo hallussaan samat tai olennaisilta osin samat tiedot, Finanssivalvonta voi tuottaa ne tai voi saada ne muilla keinoin kuin vaatimalla sijoituspalveluyritystä ilmoittamaan ne. Finanssivalvonta ei saa vaatia näitä lisätietoja, jos tiedot ovat sen saatavilla eri muodossa tai tarkkuustasolla kuin ilmoitettavat lisätiedot eikä eri muoto tai tarkkuustaso estä sitä tuottamasta olennaisilta osin vastaavia tietoja.

Finanssivalvonta voi antaa tarkemmat määräykset 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta ja sen valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua suunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista.

6 §

Omien varojen lisävaatimus

Finanssivalvonta on asetettava 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu omien varojen lisävaatimus silloin kun, se toteaa 2 ja 3 §:n mukaisesti suoritettujen tarkastelujen perusteella sijoituspalveluyrityksen osalta jonkin seuraavista tilanteista:

1) sijoituspalveluyritykseen kohdistuu riskejä tai riskitekijöitä tai sijoituspalveluyritys aiheuttaa muille riskejä, jotka ovat olennaisia ja joita ei ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa tai neljännessä osassa säädetyllä omien varojen vaatimuksella, erityisesti K-tekijöiden mukaisilla vaatimuksilla;

2) sijoituspalveluyritys ei täytä 6 luvun 2 a §:ssä tai 6 b luvun 1 a §:ssä asetettuja vaatimuksia ja muiden valvontatoimenpiteiden soveltaminen ei todennäköisesti riittävästi paranna järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita niin nopeasti kuin olisi tarpeen;

3) mukautukset, jotka koskevat kaupankäyntivarastoon sovellettavaa varovaista arvostamista, eivät riitä siihen, että sijoituspalveluyrityksellä olisi mahdollisuus myydä tai suojata positionsa lyhyen ajan kuluessa ilman merkittäviä tappioita normaaleissa markkinaolosuhteissa;

4) 3 §:n mukaisesti suoritettussa tarkastelussa ilmenee, että sallittujen sisäisten mallien soveltamista koskevat vaatimukset eivät täyty, ja se todennäköisesti johtaa riittämättömiin pääoman tasoihin;

5) sijoituspalveluyritys ei toistuvasti kykene saavuttamaan tai ylläpitämään 7§:ssä säädettyä omien varojen lisäyksen riittävää tasoa.

Sovellettaessa 1 momentin 1 kohtaa katsotaan, ettei riskejä tai riskitekijöitä ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa ja neljännessä osassa säädettyillä omien varojen vaatimuksilla vain, jos sellaisen pääoman määrä, tyyppi ja jakautuminen, jota Finanssivalvonta pitää riittävänä suoritettuaan vakavaraisuuden arvioinnin sijoituspalveluyrityksen 6 luvun 2 a §:n 1 momentin mukaisesti toteuttaman arvioinnin perusteella, on suurempi kuin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa tai neljännessä osassa säädetty sijoituspalveluyrityksen omien varojen vaatimus.

Edellä 2 momenttia sovellettaessa riittävään pääomaan voi kuulua riskejä tai riskitekijöitä, jotka on nimenomaisesti jätetty EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa tai neljännessä osassa säädetyn omien varojen vaatimuksen ulkopuolelle.

Finanssivalvonnan on määritettävä 5 §:n 1 momentin 1 alakohdan mukaisen omien varojen lisävaatimuksen taso edellä tämän pykälän 2 momentin mukaisesti riittävänä pidetyn pääoman ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa ja neljännessä osassa säädetyn omien varojen vaatimuksen erotuksena.

Finanssivalvonnan tulee edellyttää, että sijoituspalveluyritys täyttää 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun omien varojen lisävaatimuksen omilla varoilla seuraavin edellytyksin:

1) vähintään kolme neljäsosaa omien varojen lisävaatimuksesta täyttyy ensisijaisella pääomalla;

2) vähintään kolme neljäsosaa ensisijaisesta pääomasta muodostuu ydinpääomasta;

3) kyseisiä omia varoja ei käytetä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa vahvistettujen omien varojen vaatimusten täyttämiseen.

Sen lisäksi mitä päätöksen perusteleminen muualla laissa säädetään, tässä pykälässä tarkoitettu päätöksestä on käytävä ilmi ne seikat, joiden perusteella Finanssivalvonta katsoo lisäpääomavaatimuksen asettamisedellytysten täyttyvän sekä selvitys lisäpääomavaatimusten kohdentumisesta. Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa päätökseen tulee sisältyä erityiset perustelut siitä, miksi 7 §:n 1 momentin mukaan vahvistetun pääoman tason ei enää katsota riittävän.

Finanssivalvonta voi asettaa tämän pykälän mukaisesti omien varojen lisävaatimuksen EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle tapauskohtaisen arvioinnin perusteella ja, jos Finanssivalvonta katsoo sen olevan perusteltua.

7 §

Omien varojen lisävaatimuksia koskeva ohjaus

Finanssivalvonta voi edellyttää, että myös sellaisen sijoituspalveluyrityksen omien varojen taso, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle säädettyjä edellytyksiä ylittää oikeassa suhteessa 6 luvun 2 a §:n perusteella riittävästi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa osassa ja tämän lain 6, 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a—2 c ja 7—11 §:ssä asetetut vaatimukset sekä tämän luvun 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut omien varojen lisävaatimukset, sen varmistamiseksi, että suhdannevaihtelut eivät johda kyseisten vaatimusten rikkomiseen tai uhkaa sijoituspalveluyrityksen kykyä ajaa toimintansa alas tai lopettaa se hallitusti.

Finanssivalvonnan on tarvittaessa tarkasteltava kullekin sijoituspalveluyritykselle, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä

edellytyksiä, 1 momentin mukaisesti asetettua omien varojen tasoa ja tarpeen mukaan ilmoitettava kyseiselle sijoituspalveluyritykselle tämän tarkastelun päätelmistä ja myös 1 momentin mukaisesti asetetun omien varojen tason mukauttamista koskevista odotuksista. Tällaiseen ilmoitukseen on sisällyttävä päivämäärä, johon mennessä Finanssivalvonta edellyttää mukautuksen olevan valmis.

8 §

Erityiset maksuvalmiusvaatimukset

Finanssivalvonnan on asetettava 5 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja erityisiä maksuvalmiusvaatimuksia vain, jos se 2 ja 3 §:n mukaisesti suoritettujen arviointien perusteella toteaa, että sijoituspalveluyritys, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädettyjä edellytyksiä, tai joka täyttää edellä mainitun asetuksen 12 artiklan 1 kohdan edellytykset mutta jota ei ole vapautettu mainitun asetuksen 43 artiklan 1 kohdassa säädetystä maksuvalmiusvaatimuksesta, on jossakin seuraavista tilanteista:

1) sijoituspalveluyritykseen kohdistuu likviditeettiriski tai -riskitekijöitä, jotka ovat olennaisia ja joita ei ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetyllä maksuvalmiusvaatimuksella;

2) sijoituspalveluyritys ei täytä 6 luvun 2 a §:ssä ja 6 b luvun 1 a §:ssä asetettuja vaatimuksia ja muiden hallinnollisten toimenpiteiden soveltaminen ei todennäköisesti riittävästi paranna järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita niin nopeasti kuin olisi tarpeen.

Edellä 1 momentin 1 kohtaa sovellettaessa katsotaan, että likviditeettiriskiä tai -riskitekijöitä ei ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetyllä maksuvalmiusvaatimuksella vain, jos sellaisen likviditeetin määrät ja tyypit, joita Finanssivalvonta pitää riittävänä suoritettuaan vakavaraisuuden arvioinnin sijoituspalveluyrityksen 6 luvun 2 a §:n 1 momentin mukaisesti toteuttaman arvioinnin perusteella, ovat suuremmat kuin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetty sijoituspalveluyrityksen maksuvalmiusvaatimus.

Finanssivalvonnan on määritettävä 5 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisen erityisen maksuvalmiusvaatimuksen taso edellä tämän pykälän 2 momentin mukaisesti riittävänä pidetyn likviditeetin ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetyn maksuvalmiusvaatimuksen erotuksena.

Finanssivalvonnan on vaadittava, että sijoituspalveluyritys täyttää 5 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettua erityisen maksuvalmiusvaatimuksen käteisvaroilla EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 43 artiklan mukaisesti.

Finanssivalvonnan on kirjallisesti perusteltava päätöksensä asettaa erityinen maksuvalmiusvaatimus 5 §:n 1 momentin 11 alakohdan nojalla antamalla selkeä selvitys tämän pykälän 1—3 momentissa tarkoitettuja seikkoja koskevasta täysimääräisestä arvioinnista.

9 §

Yhteistyö kriisinratkaisuviranomaisten kanssa

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Rahoitusvakausvirastolle 5 §:n 1 momentin 1 alakohdan mukaisesti asetetusta omien varojen lisävaatimuksesta, jota edellytetään kriisinratkaisudirektiivin soveltamisalaan kuuluvalla sijoituspalveluyritykseltä, ja mahdollisista luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuista mukauttamista koskevasta ohjeistuksesta.

10 §

Julkistamisvaatimukset

Finanssivalvonta voi vaatia sijoituspalveluyritystä, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädetyjä edellytyksiä, sekä mainitun asetuksen 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä julkistamaan mainitun asetuksen 46 artiklassa tarkoitettut tiedot useammin kuin kerran vuodessa ja asettamaan julkistamiselle määräajat.

Finanssivalvonta voi vaatia 1 momentissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä käyttämään muiden kuin tilinpäätösasiakirjojen julkistamiseen tiettyjä muita viestintäkanavia ja paikkoja, erityisesti sijoituspalveluyrityksen verkkosivuja.

Finanssivalvonta voi vaatia emoyritystä julkistamaan vuosittain kuvauksen sijoituspalveluyrityksen ryhmän oikeudellisesta rakenteesta, hallinnointi- ja ohjausrakenteesta sekä organisatorakenteesta 3 luvun 3 ja 4 §:n, 6 a luvun 1 §:n ja 6 b luvun 1 a §:n mukaisesti joko kokonaisuudessaan tai esittämällä viittaukset vastaaviin tietoihin.

11 §

Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle:

- 1) 2 §:ssä tarkoitettua arviointiprosessista;
- 2) 5, 6 ja 7 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi käytettävästä menetelmästä;
- 3) 15 luvussa tarkoitettujen hallinnollisten seuraamusten taso.

12 §

Valvojan määrittäminen

Finanssivalvonta vastaa konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta, jos se toimii sijoituspalveluyrityksen Euroopan unioniin sijoittuneen emoyrityksen toimivaltaisena viranomaisena.

Jos sijoituspalveluyrityksen emoyritys on Euroopan unionissa emoyrityksenä toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai unionissa emoyrityksenä toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen osalta toimivaltainen viranomainen, jolla on toimilupa siinä jäsenvaltiossa, jossa sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö on perustettu.

Jos kahdella tai useammalla sijoituspalveluyrityksellä, jotka ovat saaneet toimiluvan kahdessa tai useammassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, on sama unionissa emoyrityksenä toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai sama unionissa emoyrityksenä toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen, joiden pääkonttorit ovat eri jäsenvaltioissa, ja jos jokaisessa näistä jäsenvaltioista on sijoituspalveluyritys, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen, toimivaltainen viranomainen, jonka taseen loppusumma on suurin.

Jos kahdella tai useammalla sijoituspalveluyrityksellä, jotka ovat saaneet toimiluvan Euroopan unionissa, on emoyrityksenä sama unionissa toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai sama unionissa toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö eikä mikään näistä sijoituspalveluyrityksistä ole saanut toimilupaa siinä jäsenvaltiossa, jossa sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekahol-

dingyhtiö on perustettu, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen, jonka taseen loppusumma on suurin, toimivaltainen viranomainen.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia olla soveltamatta 3, 4 ja 5 momentissa tarkoitettuja perusteita, jos niiden soveltaminen olisi epätarkoituksenmukaista konsolidoidun tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen tehokkaan valvonnan kannalta ottaen huomioon kyseessä olevat sijoituspalveluyritykset ja niiden toimintojen merkitys asianomaisissa jäsenvaltioissa, ja nimetä jonkin muun muun toimivaltaisen viranomaisen toteuttamaan pääomavaatimuksen noudattamisen konsolidoidun valvonnan tai valvonnan. Toimivaltaisten viranomaisten on tällaisissa tapauksissa ennen päätöksen tekemistä annettava Euroopan unionissa emoyrityksenä toimivalle sijoitusalan holdingyhtiölle tai unionissa emoyrityksenä toimivalle rahoitusalan sekaholdingyhtiölle tai sille sijoituspalveluyritykselle, jonka taseen loppusumma on suurin, mahdollisuus esittää kantansa kyseisestä päätöksestä. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle kaikista tällaisista päätöksistään.

13 §

Valvontaan liittyvät erityiset tehtävät

Jos Finanssivalvonta vastaa 12 §:n mukaisesti valvonnasta ja valvontaa varten on perustettu Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettu valvontakollegio, valvontakollegion on sen lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 65 c §:ssä säädetään valvontakollegion tehtävistä ja toiminnasta, suoritettava seuraavat tehtävät:

1) valvonnassa tarvittavien tietojen tarkastaminen ja tietopyyntöjen koordinointi silloin, kun se on tarpeen konsolidoidun valvonnan helpottamiseksi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 7 artiklan mukaisesti. Sijoituspalveluyritysryhmän osalta merkityksellisiin tietoihin sisältyy selvitys ryhmän oikeudellisesta rakenteesta sekä hallinnointi- ja ohjausrakenteesta ja ryhmän säänneltyjen yritysten toimivaltaisista viranomaisista. Organisaatioselvityksen tulee kattaa kaikki säännellyt ja sääntelemättömät yritykset, sääntelemättömät tytäryritykset ja emoyritykset;

2) tietojen jakaminen epäsuotuisista muutoksista sijoituspalveluyrityksessä tai sellaisissa sijoituspalveluyrityksen ryhmään kuuluvissa muissa yrityksissä, joilla voisi olla vaikutusta sijoituspalveluyritykseen;

3) tietojen jakaminen sijoituspalveluyritykselle vakavaraisuussäännösten noudattamiseksi määrätystä huomattavista seuraamuksista ja poikkeustoimenpiteistä sekä 5 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisen omien varojen vaatimuksen asettamisesta.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei ole toimitettu ilman aiheetonta viivytystä tai jos yhteistyöpyyntö on hylätty tai siihen ei ole vastattu kohtuullisessa ajassa, erityisesti kun on kysymys merkityksellisten tietojen vaihdosta, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

14 §

Tietojenvaihto kriisitilanteissa

Jos Finanssivalvonta vastaa 12 §:n mukaisesti valvonnasta, sen on varoitettava kriisitilanteesta mukaan lukien Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 18

artiklassa kuvattu tilanne tai tilanne, jossa markkinoiden muutokset ovat epäsuotuisia ja joka mahdollisesti vaarantaa markkinoiden likviditeetin ja rahoitusjärjestelmän vakauden jossakin niistä Euroopan unionin jäsenvaltioista, joissa sijoituspalveluyrityksryhmään kuuluville yrityksille on myönnetty toimilupa. Finanssivalvonnan tulee ottaa huomioon, mitä Finanssivalvonnanasta annetussa laissa säädetään viranomaisen salassapitovelvollisuudesta ja yhteistyöstä kolmansien maiden viranomaisten kanssa ja tilintarkastajien ilmoitusvelvollisuudesta, tehdä ilmoitus mahdollisimman pian Euroopan pankkivalvontaviranomaiselle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle sekä kaikille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille ja ilmoittaa niille tehtävien suorittamisen kannalta olennaiset tiedot.

15 §

Yhteistyö ja tietojenvaihto sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin mukaisen tehtävien hoitamisessa

Finanssivalvonnan on tehtävä tiivistä yhteistyötä muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa tässä laissa säädettyjen vakavaraisuuden valvontatehtävien suorittamiseksi erityisesti vaihtamalla viipymättä muun muassa seuraavia sijoituspalveluyrityksiä koskevia tietoja:

- 1) tiedot sijoituspalveluyrityksen liikkeenjohto- ja omistusrakenteesta;
- 2) tiedot siitä, miten sijoituspalveluyritys noudattaa omien varojen vaatimuksia;
- 3) tiedot siitä, miten sijoituspalveluyritys noudattaa keskittymäriskiä koskevia vaatimuksia ja maksuvalmiusvaatimuksia;
- 4) muut merkitykselliset tekijät, jotka voivat vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen riskeihin.

Finanssivalvonnan on kotijäsenvaltion toimivaltaisena viranomaisena toimiessaan toimitettava välittömästi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille kaikki tiedot ja havainnot sijoituspalveluyrityksen toimintaa valvoessaan toteamistaan mahdollisista ongelmista ja riskeistä, joita sijoituspalveluyrityksestä aiheutuu sen asiakkaiden suojelulle tai rahoitusjärjestelmän vakaudelle vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

Finanssivalvonnan on toimittava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten toimittamien tietojen perusteella toteuttamalla kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla vältetään tai korjataan 2 momentissa tarkoitettujen mahdollisten ongelmien ja riskien. Finanssivalvonnan on pyynnöstä ilmoitettava yksityiskohtaisesti vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, miten se on ottanut huomioon kyseisten toimivaltaisten viranomaisten toimittamat tiedot ja havainnot.

Finanssivalvonta voi pyytää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan edellytyksen arvioinnissa toimiessaan sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisena viranomaisena määräysosapuolen kotijäsenvaltion toimivaltaista viranomaista toimittamaan tietoja asianomaisen sijoituspalveluyrityksen vakuusvaatimuksen laskennassa käytetyistä vakuusmallista ja parametreista.

16 §

Finanssivalvonnan tarkastus- ja tietojensaantioikeus

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus toteuttaa Suomessa paikalla tehtäviä tarkastuksia ja todentamisia ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeessä liittyen sen toimintaan Suomessa ja vaatia tietoja sivuliikkeen toiminnasta, jos Finanssivalvonta katsoo sen olevan tarpeen rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamiseksi Suomessa.

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitettujen tarkastusten tai todentamisen toteutusta kuultava ETA-sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion viranomaisia.

HE 16/2021 vp

Finanssivalvonnan on viipymättä 1 momentissa tarkoitettun tarkastuksen tai todentamisen jälkeen ilmoitettava ETA-sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion viranomaiselle riskiarvioinnin kannalta merkitykselliset saadut tiedot ja havainnot.

Finanssivalvonnan tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta on lisäksi voimassa, mitä muualla laissa säädetään.

17 §

Kolmansien maiden valvonnan ja muiden valvontatekniikoiden arviointi

Finanssivalvonnan on arvioitava kolmannen maan valvonnan tason vastaavuutta tilanteessa jossa vähintään kaksi sijoituspalveluyritystä, jotka ovat sellaisen saman emoyrityksen tytäryrityksiä, jonka pääkonttori on kolmannessa maassa, eivät kuulu tehokkaan valvonnan piiriin ryhmän tasolla.

Mikäli Finanssivalvonta toimisi ryhmän valvojana ja se toteaisi, että vastaavaa valvontaa ei sovelleta, on sen päätettävä sellaisista valvontatoimista, joilla saavutetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 7 ja 8 artiklan mukaiset valvontatavoitteet, kuultuaan ensin muita toimivaltaisia viranomaisia. Kaikista tässä pykälässä tarkoitetuista valvontatoimista on ilmoitettava muille asianomaisille viranomaisille, Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan komissiolle.

Jos Finanssivalvonta on ryhmän valvoja ja jos emoyritys on sijoittautunut Euroopan unioniin, Finanssivalvonta voi vaatia sijoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön perustamista unionissa ja soveltaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 7 ja 8 artiklaa kyseiseen sijoitusalan holdingyhtiöön tai kyseiseen rahoitusalan sekaholdingyhtiöön.

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset 6, 7 ja 10 §:n täytäntöönpanosta ja tässä luvussa tarkoitetuista taloudellisista edellytyksistä ja niiden valvonnan edellyttämästä säännöllisestä tietojenantamisvelvollisuudesta.

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

3 §

Omien osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankintaa koskevat rajoitukset

Sijoituspalveluyritys ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys saa antaa lainaa omien ja emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen taikka ottaa niitä pantiksi ainoastaan 2 ja 3 momentissa säädetyn rajoituksen. Vakuuden asettaminen sijoituspalveluyrityksen tai sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen varoista edellä tarkoitettun lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Sijoituspalveluyritys ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos:

HE 16/2021 vp

1) ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla;

2) lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu sijoituspalveluyrityksen tai sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tavanomaiseen liiketoimintaan; ja

3) laina on annettu taikka pantti otettu sijoituspalveluyrityksen toiminnassa noudatetuin tavanomaisin ehdoin.

Sijoituspalveluyritys ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys saa ottaa pantiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lainan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan yhtä kymmenesosaa lainan antaneen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

Mitä 1—3 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään ja siihen kuuluvaan sijoituspalveluyritykseen.

10 §

Määräysvallan hankkiminen kolmannessa maassa sijaitsevassa yrityksessä

Sijoituspalveluyrityksen tai sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, jos se aikoo hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa taikka vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää määräysvallan hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat sijoituspalveluyrityksen tai sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään ja siihen kuuluvaan sijoituspalveluyritykseen.

11 §

Sijoituspalveluyrityksen kuuluminen ulkomaiseen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään, ulkomaiseen luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Jos sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään, jonka ylin emoyritys sijaitsee kolmannessa maassa, sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko sijoituspalvelukonsolidointiryhmää vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään; tai

2) konsolidoitu vakavaraisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit, sijoituspalvelukonsolidointiryhmän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia.

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydettävä lausunto 1 momentissa tarkoitettuun sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvien, toisessa ETA-valtiossa säänneltyjen ulkomaisten luottolaitosten ja suomalaista sijoituspalveluyritystä

vastaavien yritysten valvonnasta vastaavilta ulkomaan viranomaisilta, Euroopan pankkiviranomaiselta ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselta. Finanssivalvonnan on tehtyään 2 momentissa tarkoitetun päätöksen ilmoitettava siitä näille viranomaisille sekä Euroopan komissiolle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, jos tämä viranomainen on katsonut, että sijoituspalvelukonsolidointiryhmä täyttää 1 momentissa säädetyt edellytykset.

Mitä 1 momentissa säädetään sijoituspalvelukonsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti luottolaitostoinnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

2 §

Korvausrahaston säännöt

Säännöissä tulee olla tässä ja muualla laissa olevia säännöksiä täydentävät määräykset ainakin siitä:

---

5) voidaanko rahaston pääomaa kattaa vakuutuksin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai sijoituspalvelukonsolidointiryhmään tai luottolaitostoinnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin ja, jos voidaan, kuinka suuri osa,

---

14 §

Korvausrahaston pääoma

Korvausrahaston pääoman ja pääomasta rahana maksettavan osuuden erotus voidaan kattaa vakuutuksin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai luottolaitostoinnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin. Finanssivalvonnan on vuosittain tarkistettava, että korvausrahaston rahana maksettavaa pääomaa on kartutettu tasaisesti. Vakuutus tai sitova luottolupaus on otettava korvausrahaston nimiin ja korvausrahastoon kuuluvien sijoituspalveluyritysten on yhteisesti katettava siitä aiheutuvat kustannukset.

15 §

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius

Korvausrahaston varoja ei saa sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan osakkeisiin tai osuuksiin

eikä muihin korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitetun vakuusrahaston taikka rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

Mitä 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä ja vaihtoehtorahastojen hoitajasta, koskee myös korvausrahaston jäsenenä olevaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä sekä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä ja ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Korvausrahaston varoja voidaan kuitenkin sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston tai ulkomaisen rahastoyhtiön hallinnoiman yhteissijoitusyrityksen varoihin, jos yhteissijoitusyritystä sen kotivaltion lainsäädännön mukaan koskevat sijoitusrahastolain 9 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavat vaatimukset yhteissijoitusyrityksen varojen pitämisestä erillään rahastoyhtiön varoista.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvasta yrityksestä, sovelletaan vastaavasti luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään ja siihen kuuluvaan luottolaitokseen.

12 luku

Salassapito ja asiakkaan tunteminen

1 §

Salassapitovelvollisuus

Joka sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, sijoituspalveluyritysten yhteenliittymän taikka sijoituspalveluyrityksen asiamiehen tai muun sijoituspalveluyrityksen lukuun toimivan yrityksen toimitusjäsenten jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liikesalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa sijoituspalveluyrityksen yhtiökokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle.

2 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sijoituspalveluyrityksellä, sen omistusyhteisöllä ja sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella sekä sijoituspalveluyritysten yhteenliittymällä on velvollisuus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

Jollei yleisestä tietosuojasetuksesta muuta johdu, sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, sijoituspalvelukonsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmit-

tymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalle yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, sijoituspalvelukonsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksettujen tietojen rekisteröintiin.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sijoituspalveluyritys ja sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus luovuttaa toiselle sijoituspalveluyritykselle, luottolaitokselle, rahoituslaitokselle tai maksulaitokselle näihin kohdistuvista rikoksista luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 18 a §:ssä tarkoitetut välttämättömät tiedot rahoitusmarkkinoilla toimiviin yrityksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi.

3 §

Asiakkaan tunteminen

Sijoituspalveluyrityksen ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Sijoituspalveluyrityksen ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja se, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Sijoituspalveluyrityksellä ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

1) tämän lain 6 b luvun 1 a ja 2 §:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, 7—11 §:n säännökset palkitsemisesta, 2 a ja 2 b §:n säännökset riskien hallinnasta sekä osakeyhtiölain säännökset varojen jakamista koskevista rajoituksista;

---

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvun 1—3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen konsolidointiryhmän sekä sijoituspalvelukonsolidointiryhmän velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytysuunnitelma sekä elvytysuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 3 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös tietojen ilmoittamisesta viranomaisille;

4) tämän lain 6 b luvun 2 c §:n säännökset sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön sekä sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön tytäryhtiöiden välisten liiketoimien seuraamisesta ja riskienhallinnasta.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 kohdassa mainittujen 6 b luvun 1 a, 2 a, 2 b tai 7—11 §:n säännösten nojalla tämän lain 6 b luvun 1 a §:n 2 momentissa tarkoitettulle EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttävälle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 kohdan nojalla muille kuin sijoituspalveluyritykselle ja sen kanssa samaan sijoituspalveluryhmään kuuluvalla yritykselle taikka monialan holdingyhtiölle sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) sijoituspalveluyritys ei ilmoita tai antaa epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja Finanssivalvonnalle tietoja siitä, miten se täyttää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklassa säädettyjen omien varojen vaatimukset, ja rikkoo siten mainitun asetuksen 54 artiklan 1 kohdan b alakohtaa;

2) sijoituspalveluyritys ei ilmoita Finanssivalvonnalle tietoja keskittymäriskistä taikka antaa siitä epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja, ja rikkoo siten EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 54 artiklan 1 kohdan e alakohtaa;

3) sijoituspalveluyrityksellä on EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 37 artiklassa säädetty rajat ylittävä keskittymäriski;

4) sijoituspalveluyrityksellä ei toistuvasti tai pysyvästi ole likvidejä varoja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 43 artiklan vastaisesti;

5) sijoituspalveluyritys ei julkista tietoja taikka antaa epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja ja rikkoo siten EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kuudennen osan säännöksiä;

6) sijoituspalveluyritys suorittaa maksun sen omiin varoihin sisältyvien rahoitusvälineiden haltijoille tapauksissa, joissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 28, 52 tai 63 artiklassa kielletään tällaiset maksut omiin varoihin sisältyvien rahoitusvälineiden haltijoille;

7) sijoituspalveluyritys sallii, että yksi tai useampi henkilö, joka ei noudata luottolaitosdirektiivin 91 artiklan säännöksiä, tulee hallituksen jäseneksi tai pysyy sen jäsenenä.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi:

---

4) 6 b luvun 2 a, 2 b, 3 ja 4 §:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä;

---

6) 6 b luvun 12 §:n 1 momentin säännös rikkomuksista ilmoittamisesta;

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5—7 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä kriisinratkaisudirektiivin, luottolaitosdirektiivin, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin sekä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

---

16 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahoisto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen taikka sovellettaessa tämän lain 6 luvun 2 b §:ssä säädetyn edellytyksin EU:n vakavaraisuusasetuksen sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen, luottolaitosdirektiivin tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten taikka korvausrahoiston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä, EU:n rahoitusvälineiden markkinat-asetusta, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetusta taikka sovellettaessa tämän lain 6 luvun 2 b §:ssä säädetyn edellytyksin EU:n vakavaraisuusasetuksen tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, luottolaitosdirektiivin, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2, 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n tai 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen EU vakavaraisuusasetuksen, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoituspalveluyritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2 tai 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n tai 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____ .

2.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 16 kohta, sellaisena kuin se on laissa 752/2012,

muutetaan 4 §:n 4 momentin 9 kohta, 5 §:n 38 kohta, 6 §:n 11, 12 ja 19 kohta, 10 §:n 1 momentin 6 kohta, 25 b §, 26 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto, 29 §:n 5 momentti, 31 §:n 2 momentti, 41 §:n 4 momentti sekä 7 momentin 1 ja 3 kohta, 41 a §:n 1—6, 8, 9 ja 11—13 momentti sekä 15 momentin 1 ja 3 kohta, 43 §:n 4 momentti, 44 a §:n 2 momentti, 54 §:n 1 momentin 5 kohta, 65 c §:n 2 momentin 8 kohta, 67 §:n 4 momentti ja 71 §:n 1 momentin 18 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 4 momentin 9 kohta sekä 6 §:n 12 ja 19 kohta laissa 1071/2017, 5 §:n 38 kohta laissa 574/2019, 6 §:n 11 kohta ja 65 c §:n 2 momentin 8 kohta laissa 311/2015, 10 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 820/2017, 25 b § laissa 520/2016, 26 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto laissa 575/2017, 29 §:n 5 momentti, 41 a §:n 3 ja 13 momentti sekä 43 §:n 4 momentti laissa 215/2019, 41 §:n 4 momentti laissa 611/2014 sekä 7 momentin 1 ja 3 kohta laissa 1279/2015, 41 a §:n 1, 2, 4, 5, 8, 9 ja 11 momentti sekä 15 momentin 1 ja 3 kohta sekä 44 a §:n 2 momentti laissa 241/2018, 41 a §:n 6 momentti laissa 1229/2018 ja 12 momentti laissa 316/2020, 54 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 170/2014 sekä 71 §:n 1 momentin 18 kohta laissa 569/2020, sekä

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1108/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019 ja 316/2020, uusi 39 kohta, 6 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 352/2017, 1071/2017 ja 296/2019, uusi 20 kohta, 18 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1442/2016, uusi 4 momentti, 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 170/2014, 611/2014, 311/2015, 1442/2016 ja 575/2017, uusi 9 momentti, 54 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013 ja 170/2014, uusi 6 kohta, 65 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 985/2013 ja 311/2015, uusi 3 momentti, 65 c §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 311/2015, uusi 9 kohta, 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 752/2012, 611/2014, 651/2014, 1198/2014, 505/2015, 520/2016, 1442/2016, 446/2017, 1071/2017, 402/2018, 574/2019 ja 569/2020, uusi 19 kohta seuraavasti:

4 §

Valvottavat

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

---

9) työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työllisyysrahasto;

---

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

---

38) virtuaalivaluutan tarjoajista annetussa laissa (572/2019) tarkoitettua virtuaalivaluutan tarjoajaa;

39) sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettua monialan holdingyhtiötä.

---

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

11) *ryhmävalvonnalla* luottolaitosten tai sijoituspalveluyritysten konsolidoitua valvontaa, vakuutusyritysten ryhmävalvontaa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa;

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää, sijoituspalvelulain 1 luvun 21 a §:ssä tarkoitettua sijoituspalvelukonsolidointiryhmää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyrityksiryhmää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymää;

---

19) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

20) *merkittäväällä sidoksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 26 §:n 1 momentin 15 kohdassa, luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 12 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua tilannetta, jossa kahden tai useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välillä on tarkemmin säädetty edellytykset täyttävä sidos.

---

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

---

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4, 7 ja 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä, 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta tai tämän lain 65 e §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen hyväksymistä taikka luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövuokudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

---

18 §

Oikeus saada tietoja valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta

---

Mitä 1 momentissa säädetään valvottavasta ja muusta finanssimarkkinoilla toimivasta, koskee myös yritystä, joka valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan asiamiehenä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 6 §:ssä tarkoitettuna sidonnaisasiamiehenä taikka muuten valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimeksiannosta hoitaa tämän liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmään, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä.

25 b §

Virka-apu

Finanssivalvonnalla on oikeus tehtäviensä suorittamiseksi saada pyynnöstä poliisilta virka-apua.

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

---

Finanssivalvonnan on esitettävä yksinomaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavan luottolaitoksen toimiluvan perumista EKP:lle, jos luottolaitoksen kokonaisvarojen keskiarvo on viiden peräkkäisen vuoden ajan mainitussa lainkohdassa säädettyä kynnysarvoa alhaisempi.

29 §

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuskassaa, työttömyyskassaa, sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytysyhteisönä toimivaa sivuliikettä, sitä, joka on vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:n perusteella merkitty lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin, ja arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä.

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Toimilupavalvottavan tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettua seikasta tai päätöksestä, jonka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtäväänsä valvottavan kanssa samaan ryhmittymään tai konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka valvottavaan merkittävässä sidoksessa olevassa yhteisössä.

---

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

1) EU:n vakavaraisuusasetusta soveltavan luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa.

---

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa, kriisintarkkailulain 18 luvun 1 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 10 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään kaksi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa taikka tämän lain 40 §:n 2 momentin 7 kohdassa mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla

enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 4 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 15 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään miljoona euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään miljoona euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 500 000 euroa.

Jos 11 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee viitearvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista, siinä mainitun asetuksen 4 artiklan rikkomisesta oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi, ja 15 artiklan rikkomisesta enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

1) EU:n vakavaraisuusasetusta soveltavan luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää, tai jos se kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa, tai, jos oikeushenkilön on laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos se kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa.

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistamisesta, sovelletaan myös 26—28, 28 a, 28 b, 29, 32 c, 33 ja 33 a §:ssä ja sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä tarkoitettujen päätösten julkistamiseen.

44 a §

Seuraamuksista ja muista päätöksistä ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille

---

Mitä 1 momentin 1—3 kohdassa säädetään seuraamuksesta ilmoittamisesta, sovelletaan myös tämän lain 26—28, 28 a, 28 b, 29, 32 c, 33 ja 33 a §:ssä, sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä ja vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 ja 70 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin.

54 §

Kolmannen maan valvottavan valvonta ja yhteistyö kolmannen maan valtion valvontaviranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sellaisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa:

---

5) jonka kanssa on tarpeen ottaa käyttöön vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU tehokkaaksi soveltamiseksi tarvittavat ja tehokkaan tietojenvaihdon mahdollistavat yhteistyöjärjestelyt;

6) jonka kanssa on tarpeen ottaa käyttöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/2034 tehokkaaksi soveltamiseksi tarvittavat ja tehokkaan tietojenvaihdon mahdollistavat yhteistyöjärjestelyt.

---

65 b §

Valvontakollegion perustaminen

Finanssivalvonnan on perustettava valvontakollegio myös, jos se on tarpeen sovellettaessa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdtaa ja 2 kohtaa vakuusmallia koskevien asiaankuuluvien tietojen vaihtamiseksi ja päivittämiseksi ehdot täyttävien keskusvastapuolten valvontaviranomaisten kanssa. Finanssivalvonta voi tarvittaessa perustaa valvontakollegion myös, jos Suomessa toimivan sijoituspalveluyrityksen, Euroopan unionissa emoyrityksenä toimivan sijoitusalan holdingyhtiön tai unionissa emoryrityksenä toimivan rahoitusalan sekaholdingyhtiön johtaman sijoituspalveluyrityksryhmän tytäryritykset sijaitsevat kolmannessa maassa.

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

8) menettelytavat vakuutusyhtiölain 26 luvun 6, 28, 30 ja 32 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi ja 26 luvun 11 §:n 4 momentissa tarkoitettun ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseksi;

9) tietopyyntöjen koordinointi tapauksissa, joissa useiden samaan ryhmään kuuluvien sijoituspalveluyritysten toimivaltaisten viranomaisten on pyydettävä tietoja joko määräytösapuolen kotijäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta tai ehdot täyttävän keskusvastapuolen toimivaltaiselta viranomaiselta tietoja, jotka liittyvät asianomaisen sijoituspalveluyrityksen vakuusvaatimuksen laskennassa käytettäviin vakuusmalliin ja parametreihin.

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

Finanssivalvontaan sovelletaan sen suorittaessa tässä pykälässä tarkoitettuun valvontasopimukseen tai kotivaltion valvontaviranomaisen muuten todistettavasti antamaan suostumukseen perustuvia tarkastustehtäviä, mitä 18, 19 ja 23—25 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta, 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa ja 33 a §:ssä uhkasakon asettamisesta tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

18) kuluttaja-asiamiehelle sen valvontatehtävien hoitamista varten;

19) Euroopan komissiolle sellaisia finanssimarkkinoiden valvontaan liittyviä tietoja, jotka ovat tarpeen komissiolle säädetyn toimivallan käyttämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tekoon tai laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 ja 5 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 1 §:n 3 momentti ja 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 luvun 1 §:n 3 momentti laissa 1199/2014, sekä
lisätään 1 luvun 5 §:ään uusi 3 momentti ja 10 §:ään uusi 3 momentti sekä 5 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1073/2017, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain soveltamisesta sijoituspalvelulaisissa (747/2012) tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen säädetään sijoituspalvelulain 6 luvun 2 b §:ssä.

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista säädetään luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, sekä siinä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa. Luottolaitosta koskevia säännöksiä on lisäksi oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU, jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*, tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

5 §

Luottolaitostoiminta

Luottolaitostoiminnalla tarkoitetaan tässä laissa myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua liiketoimintaa.

10 §

Luottoyhteisö

Luottoyhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua luottolaitosta.

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettu luottolaitos saa harjoittaa mainitussa lainkohdassa ja tässä pykälässä tarkoitettua liiketoimintaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 4 §:n 4 momentti, 18 §:n b kohta ja 35 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 4 momentti ja 35 §:n 1 momentti laissa 622/2014 sekä 18 §:n b kohta laissa 763/2012, seuraavasti:

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot

Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai sovellettaessa 1 momenttia kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1—3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvo, joka lasketaan luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, mukaisesti. Omistusyhteisyriksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteisyriksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka

vastaa nimittämis- tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaismäärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistussuuden perusteella laskettu määrä.

---

18 §

*Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laske-
minen*

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

---

b) sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2033 9 artiklan mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalveluyritys;

---

35 §

Säännellyn yrityksen kuulumisen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Finanssivalvonnan on tehtävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 14 §:ssä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös, jos luottolaitos tai sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka ylimmän emoyrityksen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja säännellyn yrityksen ylin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva emoyritys täyttää tämän lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

5.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahastolain (213/2019) 1 luvun 3 §:n 10 kohta, 3 luvun 1 §:n 4 ja 5 momentti sekä 20 luvun 9 §, sekä

lisätään 1 luvun 3 §:ään uusi 11 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

10) *arvopaperistamisasetuksella* yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisesti kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/2402;

11) *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033.

3 luku

Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma

1 §

Vähimmäispääoma

Edellä 2 momentissa asetetuista vaatimuksista huolimatta rahastoyhtiön omien varojen määrä ei saa alittaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 13 artiklassa säädettyä määrää tai, jos rahastoyhtiön toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia, Finanssivalvonnan rahastoyhtiön hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään, rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty perustamispääomavaatimukset

---

20 luku

Lupa toimia säilytisyhteisönä

9 §

Säilytisyhteisön vähimmäispääoma

Säilytisyhteisön osakepääoman on oltava vähinään 750 000 euroa. Perustamispääomaan luetun osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä ja perustamispääoman on täytettävä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklan mukaiset vaatimukset.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

6.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 5 §:n 2 momentin 14 kohta, 6 luvun 2 §:n 4 ja 6 momentti sekä 14 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta ja 7 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 5 §:n 2 momentin 14 kohta laissa 214/2019 sekä 6 luvun 2 §:n 6 momentti ja 14 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 1078/2017, sekä
lisätään 2 luvun 5 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 627/2014, 527/2016, 229/2017, 1078/2017, 1230/2018 ja 214/2019, uusi 15 kohta seuraavasti:

2 luku

Määritelmät

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

14) *arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksella* arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/2365;

15) *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033.

---

6 luku

Toimintaedellytykset

2 §

Vähimmäispääoma

Edellä 2 momentissa säädetyistä vaatimuksista huolimatta vaihtoehtorahastojen hoitajan omien varojen määrä ei saa alittaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 13 artiklassa säädettyä määrää tai, jos hoitajan toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen

tapahtunut olennaisia muutoksia, Finanssivalvonnan vaihtoehtorahastojen hoitajan hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään, vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka tarjoaa 3 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja palveluja, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty vaatimukset.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

2) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä tarjoava sijoituspalveluyritys, jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään 750 000 euroa siten kuin sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään;

7 §

Vähimmäispääoma

Erityisen säilytysyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 150 000 euroa. Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä   kuuta 20   .

7.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinsäätölaista annetun lain 1 ja 8 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinsäätölaista annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta ja 4 §:n 3 kohta, sekä lisätään 8 luvun 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 821/2017 ja 868/2018, uusi 6 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

2) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2033, jäljempänä *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetus*, 4 artiklan 1 kohdan 22 alakohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, johon sovelletaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua perustamispääomavaatimusta;

3) *rahoituslaitoksella* luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa tarkoitettua rahoituslaitosta;

---

4 §

Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

3) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

---

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

7 §

Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus

---

Edellä 1 momentissa säädettyä vaatimusta laskettaessa sijoituspalveluyrityksille, joihin ei EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 ja 5 kohdan nojalla sovelleta EU:n vakavaraisuusasetusta, EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla vaatimuksella tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta ja EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla vaatimuksella, siltä osin kuin on kyse kokonaisriskin määrästä, tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta kerrottuna luvulla 12,5. Lisäksi kyseisten sijoituspalveluyritysten vaatimusta lasket-

taessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetyllä harkinnanvaraisella lisäpääomavaatimuksella tarkoitetaan sijoituspalvelulain 6 c luvun 6 §:ssä tarkoitettua omien varojen lisävaatimusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

8.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 ja 5 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 3 luvun 19 §:n 1 momentti ja 36 §:n 2 momentti sekä 5 luvun 18 § ja 19 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 luvun 19 §:n 1 momentti ja 5 luvun 18 § laissa 295/2019, seuraavasti:

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

19 §

Suora sähköinen markkinoillepääsy

Pörssi voi sallia, että kaupankäyntiosapuolena oleva sijoituspalvelun tarjoaja tarjoaa suoran sähköisen markkinoillepääsyn asiakkaalleen. Suoralla sähköisellä markkinoillepääsällä tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntitunnusta siten, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kauppapaikkaan. Suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö, jos asiakas täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset.

36 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti pörssi voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. Lisäksi Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 3 luvun 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle. Lisäksi Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia 3 luvun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaanti-oikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

19 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen

Monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään pääsyä koskevien sääntöjen tulee täyttää 3 luvun 15 ja 19 §:ssä edellytetyt vaatimukset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

9.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1076/2017, seuraavasti:

4 §

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta

HE 16/2021 vp

luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,0027
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0027
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,24
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusumma x 4	0,0027
eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu muu vakuutuskassa kuin eläkekassa tai sairauskassa	taseen loppusumma	0,0027
maatalousyrittäjän eläkelaiissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma	0,0027
merimieseläkelaiissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,0027
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettu työttömyyskassojen tukikassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, Kevasta annetussa laissa (66/2016) tarkoitettu Keva-niminen eläkelaitos ja kirkkolaiissa (1054/1993) tarkoitettu kirkon eläkerahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0009
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0014
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0018

HE 16/2021 vp

kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0027
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,10
sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,0009
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoitusneuvonnan liikevaihto	0,32
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettun toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja	vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, joka tarjoaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tai 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua liitännäispalvelua	näiden palvelutoimintojen liikevaihto	0,32
yhteisö, joka Suomessa toimiluvan nojalla sekä hallinnoi sijoitusrahastoa että hoitaa vaihtoehtorahastoa	Suomessa hallinnoitujen sijoitusrahastojen ja hoidettujen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi	liikevaihto	1,24 ja vähintään 50 000 euroa
sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,32
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	liikevaihto	0,10
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,63
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,14
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,32
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallin-	0,0017

HE 16/2021 vp

	noimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallinnoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, jonka hoitama vaihtoehtorahasto on sijoittautunut ETA-valtioon tai kolmanteen maahan	vaihtoehtorahastojen hoitajan ulkomailla hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0010
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka ei hoida Suomessa vaihtoehtorahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	liikevaihto	0,32
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,029

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 420
muu luottolaitos	2 140
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 630
maksulaitos	2 140
vakuutusyhtiö	6 420

HE 16/2021 vp

vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö	2 140
vakuutusyhdistys	1 070
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 284
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	856
työttömyyskassa	6 420
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 420
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 284
valtion eläkerahasto, Keva-niminen eläkelaitos ja kirkon eläkerahasto	16 050
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	2 140
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	4 301
rahastoyhtiö	4 280
vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 280
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 420
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 815
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 420
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 070
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 140
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 210
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 070
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 140
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 140
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 210
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu raportointipalvelujen tarjoaja	10 700

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 8 luvun 4 §:n muuttamisesta

HE 16/2021 vp

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 4 §:n 5 momentin 1 kohta seuraavasti:

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

4 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

---

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan:

1) luottolaitostenvakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013 soveltavan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen osalta 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää;

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

11.

Laki

kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain (566/2020) 18 §:n 4 momentti seuraavasti:

18 §

Seuraamusmaksun suuruus

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan kirjanpitolain (1336/1997) 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa. Jos kyse on luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013 soveltavasta luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä, liikevaihdolla tarkoitetaan kuitenkin mainitun asetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää. Jos kyse on vakuutusyhtiöstä, vakuutusyhdistyksestä tai vakuutusyhtiölain (521/2008) 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitettusta erillisyhtiöstä, liikevaihdolla tarkoitetaan vakuutusmaksutuloa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

HE 16/2021 vp

Helsingissä 25.2.2021

Pääministeri

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen

1.

Laki**Sijoituspalvelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 2—4 § sekä 6 b luvun 1 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 luvun 2 § laeissa 623/2014, 895/2017 ja 1069/2017 sekä 3 ja 4 § laissa 623/2014 sekä 6 b luvun 1 § laissa 1069/2017,

muutetaan 1 luvun 4 §:n 2 momentti, 11 §:n 5, 6 ja 11 kohta, 12, 19 ja 21 § sekä 26 §:n 16 kohta, 2 luvun 1 §:n 2 momentti, 6 luvun 1 §, 6 b luvun otsikko ja 2 §:n 2 momentin johdantokappale, 7 luvun 3 §:n 1—3 momentti, 10 §, 11 §:n otsikko, 1 ja 3—5 momentti, 11 luvun 2 §:n 2 momentin 5 kohta, 14 §:n 2 momentti sekä 15 §:n 2 ja 3 momentti, 12 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1—3 ja 5 momentti sekä 3 §:n 1 ja 2 momentti, 15 luvun 2 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohta, 3—5 momentti, 6 momentin 4 ja 6 kohta ja 8 momentti sekä 16 luvun 1 §:n 1—3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 4 §:n 2 momentti ja 26 §:n 16 kohta, 15 luvun 2 §:n 6 momentin 4 kohta ja 8 momentti sekä 16 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti laissa 513/2019, 1 luvun 11 §:n 5, 6 ja 11 kohta, 12, 19 ja 21 §, 6 b luvun otsikko ja 2 §:n 2 momentin johdantokappale, 7 luvun 3 §:n 1—3 momentti, 10 § sekä 11 §:n otsikko, 1 ja 3—5 momentti, 15 luvun 2 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohta, 3—5 momentti ja 6 momentin 6 kohta sekä 16 luvun 1 §:n 3 momentti laissa 1069/2017, 2 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 294/2019, 6 luvun 1 § laeissa 1069/2017, 294/2019 ja 397/2019, 12 luvun 2 §:n 2, 3 ja 5 momentti laissa 397/2019, 11 luvun 15 §:n 2 momentti ja 12 luvun 3 §:n 1 momentti laissa 623/2014, 11 luvun 15 §:n 3 momentti laissa 218/2019 ja 12 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 645/2018, sekä

lisätään 1 luvun 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 12—15 kohta, 13 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017 ja 294/2019, uusi 10 kohta, jolloin nykyinen 10 kohta siirtyy 11 kohdaksi, lukuun uusi 21 a § ja 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017 ja 513/2019, uusi 17 kohta, 3 lukuun uusi 1 a §, 6 lukuun uusi 2 a—2 c §, 6 b lukuun uusi 1 a, 1 b, 2 a—2 c ja 7—13 §, lakiin uusi 6 c luku, 7 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 5 momentti, 11 luvun 15 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 623/2014 ja 218/2019, uusi 5 momentti ja 15 luvun 2 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, uusi 4 kohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleiset säännökset**

4 §

4 §

*Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset**Luottolaitokseen, rahastoyhtiöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—7, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä sekä 9—11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin sijoitusrahastolaissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 ja 7 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä, 9 luvussa, 10 luvun 1—7, 15 ja 16 §:ssä sekä 11, 12 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä. Vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka tarjoaa sijoituspalveluja siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, sovelletaan näiden palvelujen osalta, mitä tämän lain 2 luvun 2 §:ssä, 6 luvun 1 §:n 2 ja 7 momentissa, 6 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 7 luvun 2, 5, 7—9, 12—14 ja 16 §:ssä sekä 9—11 ja 15 luvussa, 16 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 26 artiklassa säädetään sijoituspalveluyrityksestä.

11 §

Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

6) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;

11) *komission delegoidulla direktiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin

11 §

Euroopan unionin lainsäädäntö, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

6) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;

11) *komission delegoidulla direktiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin

Voimassa oleva laki

2014/65/EU täydentämisestä asiakkaiden rahoitusvälineiden ja varojen suojaamisen, tuotevalvontavelvoitteiden sekä välityspalkkioiden, provisioiden tai muiden rahallisten tai eirahallisten etujen tarjoamiseen tai vastaanottamiseen sovellettavien sääntöjen osalta annettua komission delegoitua direktiiviä (EU) 2017/593.

Ehdotus

2014/65/EU täydentämisestä asiakkaiden rahoitusvälineiden ja varojen suojaamisen, tuotevalvontavelvoitteiden sekä välityspalkkioiden, provisioiden tai muiden rahallisten tai eirahallisten etujen tarjoamiseen tai vastaanottamiseen sovellettavien sääntöjen osalta annettua komission delegoitua direktiiviä (EU) 2017/593;

12) **sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta** -direktiivillä sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2019/2034;

13) **EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella** sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033;

14) **kriisinratkaisudirektiivillä** luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/59/EU;

15) **tilintarkastusdirektiivillä** tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisäätteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/43/EY.

12 §

Euroopan unionin tekniset standardit ja delegoidut asetukset

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä EU:n rahoitusvälineiden

12 §

Euroopan unionin tekniset standardit ja delegoidut asetukset

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten, EU:n rahoitusvälineiden

Voimassa oleva laki

den markkinat -asetuksen ohella sijoituspalveluyrityksiä koskevia säännöksiä on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa ja delegoiduissa asetuksissa.

13 §

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

10) *sivuliikkeellä* muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa sijoituspalveluyritystä tai ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja josta käsin tarjotaan sijoituspalvelua tai harjoitetaan sijoitustoimintaa sekä voidaan tarjota myös oheispalvelua; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

Ehdotus

markkinat -asetuksen ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ohella sijoituspalveluyrityksiä koskevia säännöksiä on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksessa, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivissä, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa ja delegoiduissa asetuksissa.

13 §

Sijoituspalveluyritys, ulkomainen sijoituspalveluyritys, ETA-valtio, kolmas maa, ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, kolmannen maan valvontaviranomainen, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys, ulkomainen ETA-luottolaitos, kolmannen maan yritys ja sivuliike

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

10) **monialan holdingyhtiöllä** emoyritystä, joka on muu kuin rahoitusalan holdingyhtiö, sijoitusalan holdingyhtiö, luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai direktiivissä 2002/87/EY tarkoitettu rahoitusalan sekaholdingyhtiö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on sijoituspalveluyritys;

11) *sivuliikkeellä* muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa sijoituspalveluyritystä tai ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja josta käsin tarjotaan sijoituspalvelua tai harjoitetaan sijoitustoimintaa sekä voidaan tarjota myös oheispalvelua; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

19 §

*Palveluyritys**Palveluyritys*

Tässä laissa *palveluyrityksellä* tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 18 alakohdassa tarkoitettua oheispalveluyritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluja taikka muita vastaavia sijoituspalveluyrityksen pääasialliseen liiketoimintaan liittyviä palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle.

Tässä laissa *palveluyrityksellä* tarkoitetaan EU:n *sijoituspalveluyritysten* vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettua oheispalveluyritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluja taikka muita vastaavia sijoituspalveluyrityksen pääasialliseen liiketoimintaan liittyviä palveluja yhdelle tai usealle sijoituspalveluyritykselle.

21 §

21 §

*Konsolidointiryhmä****Luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen konsolidointiryhmä***

Tässä laissa konsolidointiryhmällä tarkoitetaan konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on suomalainen tai ulkomainen sijoituspalveluyritys tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksenä oleva suomalainen tai ulkomainen omistusyhteisö (konsolidointiryhmän emoyritys), sekä emoyrityksen suomalaiset ja ulkomaiset tytäryritykset, jotka ovat muita sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (konsolidointiryhmän tytäryritys).

Tässä laissa ***luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisella konsolidointiryhmällä*** tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää.

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytäryrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 11—24 artiklassa.

21 a §

Sijoituspalvelukonsolidointiryhmä

Tässä laissa ***sijoituspalvelukonsolidointiryhmällä*** tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 11 kohdassa tarkoitettuja yrityksiä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Sijoituspalvelukonsolidointiryhmään sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa.

26 §

26 §

Muut määritelmät

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

16) *osakkeenomistajien oikeudet -direktiivillä* osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/36/EY.

16) *osakkeenomistajien oikeudet -direktiivillä* osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/36/EY;

17) *hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimivalla välittäjällä* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 150 alakohdassa määriteltyä hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimivaa välittäjää.

2 luku

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

1 §

1 §

Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen luvanvaraisuus

Sijoituspalvelun tarjoamisen tai sijoitustoiminnan harjoittamisen luvanvaraisuus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä sekä siihen liittyvää riippumatonta sijoitusneuvontaa saa tarjota tässä laissa tarkoitetun toimiluvan saanut elinkeinonharjoittaja. Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla tai oikeushenkilöllä, jota johtaa yksi luonnollinen henkilö, on oltava oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan 6 b luvun 1—3 §:ssä tarkoitettujen säännösten noudattaminen kyseisen palvelun tarjoamisessa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, 1 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua *rahoitusvälinettä* koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä sekä siihen liittyvää riippumatonta sijoitusneuvontaa saa tarjota tässä laissa tarkoitetun toimiluvan saanut elinkeinonharjoittaja. Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla tai oikeushenkilöllä, jota johtaa yksi luonnollinen henkilö, on oltava oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan 6 b luvun 1 a, 2, 2 a, 2 b ja 3 §:ssä tarkoitettujen säännösten noudattaminen kyseisen palvelun tarjoamisessa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 luku

3 luku

Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä merkittävien omistajien luotettavuus

Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä merkittävien omistajien luotettavuus

1 a §

Eräiden sijoituspalveluyritysten toimilupaa koskeva erityissäännös

Sijoituspalveluyrityksen, jolle on myönnetty toimilupa 1 luvun 15 §:n 1 momentin 3 tai 6 kohdassa tarkoitettuun kaupankäyntiin omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamiseen, on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 luvun mukaisesti luottolaitoksen toimilupaa, jos sen kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta laskettu kuukausittaisten kokonaisvarojen keskiarvo täyttää vähintään EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa säädetyt edellytykset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys voi jatkaa momentissa tarkoitettua sijoituspalvelutoimintaa siihen asti, kun se on saanut luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen toimiluvan.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle tai sijoituspalveluyrityksen toimilupaa hakevalle, jos se katsoo 1 momentissa tarkoitettujen kynnysarvojen täytyvän.

6 luku

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

1 §

1 §

Vähimmäispääoma

Perustamispääoma

Sijoituspalveluyrityksen osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa, jollei jäljempänä toisin säädetä. Sijoituspalveluyrityksen osakepääoman lukuun ottamatta sellaista 5 momentissa mainittua sijoituspalveluyritystä,

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen perustamispääoman, joka käy kauppaa omaan lukuunsa tai harjoittaa liikkeeseenlaskun takaimista taikka joka tarjoaa organisoidun kaupankäynnin järjestämistä ja käy kauppaa

Voimassa oleva laki

joka tarjoaa ainoastaan toimeksiantojen välittämistä tai sijoitusneuvontaa, tulee muodostua yhdestä tai useammasta pääomaerästä, joista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklan 1 kohdan a—e alakohdassa.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen, joka ei käy kauppaa omaan lukuunsa tai harjoita liikkeeseenlaskun takaamista taikka monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestämistä mutta jolla on lupa pitää hallussaan asiakasvaroja, osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa sijoituspalvelua yksinomaan hyödyke-markkinoihin liittyvillä 1 luvun 14 §:n 1 momentin 4—6 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisopimuksilla, 8 kohdassa tarkoitetuilla hinnanerosopimuksilla tai 9 kohdassa tarkoitetuilla johdannaisopimuksilla, osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa.

Sellaisen 2 momentissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen, jolla ei ole lupaa pitää hallussaan asiakasvaroja, osakepääoman on oltava vähintään 50 000 euroa.

Sellaisella sijoituspalveluyrityksellä, joka tarjoaa sijoituspalveluna ainoastaan toimeksiantojen välittämistä, toimeksiantojen toteuttamista, omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa ja jolla ei ole lupaa tarjota 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua oheispalvelua ja jolla ei ole lupaa pitää hallussaan asiakasvaroja, on oltava:

- 1) vähintään 50 000 euron osakepääoma;
- 2) kaikissa ETA-valtioissa voimassa oleva vastuuvakuutus niiden vahinkojen korvaamiseksi, joista sijoituspalveluyritys on tämän lain mukaan vastuussa, jolloin vakuutuksen määrän on oltava vähintään 1 000 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 1 500 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti; tai
- 3) 1 kohdan mukaisen osakepääoman ja 2 kohdan mukaisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siten, että se kattaa 1 tai 2 kohdassa edellytetyn vastuun tason.

Jos 4 momentissa tarkoitettua palvelua tarjoava sijoituspalveluyritys toimii vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa (234/2018) tarkoitettuna vakuutusmeklarina, yrityksellä

Ehdotus

omaa lukuunsa tai sillä on lupa tehdä niin, on oltava vähintään 750 000 euroa.

Sellaisen sijoituspalveluyrityksen *perustamis*pääoman, jolla ei ole lupaa pitää hallussaan asiakasvaroja ja joka harjoittaa toimeksiantojen välittämistä, toimeksiantojen toteuttamista, omaisuudenhoitoa, sijoitusneuvontaa tai liikkeeseenlaskun järjestämistä taikka sijoitustoimintaa, on oltava vähintään 75 000 euroa.

(3 mom. kumotaan)

*Muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen perustamis*pääoman on oltava vähintään 150 000 euroa.

(5 mom. kumotaan)

(6 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

on oltava sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään:

- 1) vähintään 25 000 euron osakepääoma;*
- 2) kaikissa ETA-valtioissa voimassa oleva vastuuvakuutus niiden vahinkojen korvaamiseksi, joista sijoituspalveluyritys on tämän lain mukaan vastuussa, jolloin vakuutuksen määrän on oltava vähintään 500 000 euroa vahinkoa kohti ja yhteensä 750 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohti; tai*
- 3) 1 kohdan mukaisen osakepääoman ja 2 kohdan mukaisen vastuuvakuutuksen yhdistelmä siten, että se kattaa 1 tai 2 kohdassa edellytetyn vastuun tason.*

Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä. Edellä 1—6 momentissa tarkoitettuun vähimmäispääomaan luettavan osakepääoman on täytettävä EU:n vakavaraisuusasetuksen 28 artiklan mukaiset vaatimukset.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 2 a §:ää sovelletaan myös sijoituspalveluyrityksiin.

2 §

Talouden vakaus ja sen valvonta

Sijoituspalveluyrityksen taloudellisiin toimintaedellytyksiin, taloudellisen aseman valvontaan sekä niitä koskevien poikkeuslupien antamiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 15 §:ää ja 9, 9 a, 10 ja 11 lukua. Poiketen siitä, mitä mainitun lain 10 luvun 2 §:ssä säädetään, sijoituspalveluyrityksellä on aina oltava omia varoja vähintään tämän luvun 1 §:ssä säädetty määrä. Sijoituspalveluyritykseen, johon sovelletaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annettua lakia (1194/2014), sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a lukua.

Sijoituspalveluyrityksen perustamispääoman tulee muodostua yhdestä tai useammasta pääomaerästä, joista säädetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklassa. Edellä 1, 2 ja 4 momentissa tarkoitettuun perustamispääomaan luettavan osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä ja perustamispääoman on täytettävä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklan mukaiset vaatimukset.

(8 mom. kumotaan)

(2 § kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta 1 §:n 5 ja 6 momentissa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen. Edellä tässä momentissa säädetyn estämättä sellaiseen 1 §:n 5 momentissa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen, joka tarjoaa sijoituspalveluna toimeksiantojen toteuttamista tai omaisuudenhoitoa sovelletaan mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 95 artiklan 2 kohdassa säädetään. Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3—8 §:ssä säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka henkilöstön määrä on vähemmän kuin 250 ja taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa.

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 4 §:ssä säädetään luottolaitoksesta. Mitä mainitussa pykälässä säädetään luottolaitoksesta, ei kuitenkaan sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka emoyritys on ETA-valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos taikka tällaisessa valtiossa oleva omistusyhteisö, joka on samalla ETA-valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen emoyritys ja jos luottolaitosta valvotaan sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen neljännessä osassa säädetään suurista asiakasriiskeistä, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa ainoastaan tämän lain 1 luvun 15 §:n 1, 2, 4, 5 tai 7 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

2 a §

Sisäisen pääoman riittävyyden ja maksuvalmiuden arviointi

Sijoituspalveluyritysten vähimmäispääomavaatimuksista säädetään tarkemmin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa. Sijoituspalveluyrityksellä, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädettyjä edellytyksiä, on oltava hyvin perustellut, tehokkaat ja kattavat järjestelyt, strategiat ja menettelytavat, joiden avulla se arvioi, seuraa ja ylläpitää tarvittavan sisäisen pääoman ja likvidien varojen määrää,

Voimassa oleva laki

Ehdotus

laatua ja jakautumista tasolla, joka riittää kattamaan senluonteiset ja -tasoiset riskit, joita sijoituspalveluyritys voi aiheuttaa toisille ja joita siihen itseensä kohdistuu tai saattaa kohdistua.

Sijoituspalveluyrityksen on arvioitava säännöllisesti 1 momentissa tarkoitettuja järjestelyjä, strategioita ja menettelytapoja, jotta ne pysyvät sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavina ja oikeasuhteisina.

Finanssivalvonta voi vaatia tässä pykälässä säädettyjen vaatimusten soveltamista myös 1 momentissa tarkoitettuun pieneen sijoituspalveluyritykseen asianmukaiseksi katsomassaan määrin.

Jos sijoituspalveluyrityksen emoyhtiö on sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö, se tulee sisällyttää ryhmän pääomavaatimuksen valvontaan.

2 b §

EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimusten soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin

Jos sijoituspalveluyritys täyttää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 tai 5 kohdassa säädetyt edellytykset, sovelletaan tämän lain 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a, 2 b, 2 c ja 7—13 §:ssä sekä 6 c luvussa säädettyjen vaatimusten sijaan EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain vaatimuksia siten, kuin 4 momentissa säädetään.

Finanssivalvonta voi päättää, että EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimuksia sovelletaan sellaiseen sijoituspalveluyritykseen, joka harjoittaa 1 luvun 15 §:n 3 tai 6 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja jonka konsolidoitujen varojen kokonaisarvo kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta keskiarvona lasketuna on vähintään 5 miljardia euroa, jos:

1) sijoituspalveluyritys harjoittaa edellä mainittuja toimintoja sellaisessa laajuudessa, että sijoituspalveluyrityksen maksukyvyttömyys tai taloudelliset vaikeudet voisivat aiheuttaa järjestelmäriskin;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2) sijoituspalveluyritys on 7 a luvun 4 §:ssä tarkoitettu määrätyösapuoli; tai

3) Finanssivalvonta katsoo sen olevan perusteltua, kun otetaan huomioon kyseisen sijoituspalveluyrityksen toiminnan koko, luonne, laajuus ja monimuotoisuus ja:

a) sijoituspalveluyrityksen merkitys Euroopan unionin tai Suomen talouden kannalta;

b) sijoituspalveluyrityksen rajat ylittävän toiminnan merkitys; sekä

c) sijoituspalveluyrityksen sidokset rahoitusjärjestelmään.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei sovelleta hyödyke- ja päästöoikeusmarkkinoilla toimiiviin välittäjiin, yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin ja vakuutusyrityksiin.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan, mitä luottolaitoksen vakavaraisuudesta ja valvonnasta luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvussa, 5 luvun 14 §:ssä sekä 7—8, 9, 10, 11 ja 20—22 luvussa sekä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava sijoituspalveluyritykselle välittömästi, jos se päättää kumota 2 momentin mukaisesti tekemänsä päätöksen. Finanssivalvonnan 2 momentin mukaisesti tekemä päätös lakkaa myös, jos sijoituspalveluyritys ei enää täytä kyseisessä kohdassa tarkoitettua kynnysarvoa kahden-toista peräkkäisen kuukauden jaksolta lasketuna.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viipymättä 2 ja 5 momentin mukaisesti tehdyistä päätöksistä.

2 c §

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinsäätötoiminnasta annetun lain soveltamisen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin

Sijoituspalveluyritykseen, joka tarjoaa 1 luvun 15 §:n 1 momentin 3 tai 6 kohdassa määritellyä sijoituspalvelua, sovelletaan lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luku.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

(3 § kumotaan)

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkempia määräyksiä:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:n 7 momentissa tarkoitettuun päätökseen liitettävistä tiedoista ja päätöksen julkistamisesta;

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 5 §:ssä tarkoitetuista muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrittämisen perusteista;

3) asiakasriskeistä, jotka saadaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan 3 kohdan nojalla jättää huomioon ottamatta.

4 §

(4 § kumotaan)

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 2 §:ssä tarkoitetuista sijoituspalveluyrityksen taloudellisista toimintaedellytyksistä.

6 b luku

6 b luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät, avoimuus, riskien hallinta ja palkitseminen

1 §

(1 § kumotaan)

Sijoituspalveluyrityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Sijoituspalveluyrityksen hallintoon ja ohjaukseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1—3 ja 5—7 §:ssä ja 8 luvussa säädetään. Mainitun lain 8 luvun säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan c alakohdassa tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 a §

Sijoituspalveluyrityksen sisäinen hallinnointi ja ohjaus

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava sen liiketoimintamalliin ja toimintaan liittyvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen suhteutetut asianmukaiset ja luotettavat hallinnointi- ja ohjausjärjestelyt. Näihin kuuluvat:

1) selkeä organisaatorakenne, jossa vastualueet on määritelty yksityiskohtaisesti, avoimesti ja johdonmukaisesti;

2) tehokkaat riskienhallinnan raportointiprosessit;

3) riittävät sisäisen valvonnan, hallinnon ja laskennan prosessit;

4) palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt, jotka ovat yhdenmukaisia hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistävät sitä.

Palkitsemisjärjestelmien ja -käytäntöjen on oltava sukupuolineutraaleja.

1 b §

Hallinto- ja ohjausjärjestelmien soveltaminen pieniin ja ilman sidossuhteita oleviin sijoituspalveluyrityksiin

Mitä 1 a, 2 a, 2 b ja 7—11 §:ssä sekä 6 c luvun 1 §:ssä säädetään, ei sovelleta EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttävään pieneen ja ilman sidossuhteita olevaan sijoituspalveluyritykseen.

Jos sijoituspalveluyritys, joka ei täytä asetuksen EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, myöhemmin täyttää kyseiset edellytykset, lakkaa 1 momentissa mainittujen lainkohtien soveltaminen sijoituspalveluyritykseen kuuden kuukauden kuluttua päivästä, jona kyseiset edellytykset täytyivät. Lakkaamisen edellytyksenä on, että sijoituspalveluyritys on ilmoittanut tilanteesta Finanssivalvonnalle ja että edellytykset ovat täyttyneet koko kuuden kuukauden ajan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vastaavasti, mikäli se toteaa, ettei se enää täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja sen on noudatettava 1 momentissa lueteltuja lainkohtia 12 kuukauden kuluessa kyseisen havainnon tekemispäivästä.

Sijoituspalveluyrityksen on sovellettava 9 §:n säännöksiä kuitenkin palkkioihin, jotka perustuvat palveluun tai työsuoritukseen sitä tilikautta seuraavana tilikautena, jona 3 momentissa säädetyn mukaisesti todettiin edellytysten täyttymisen lakkaaminen.

Mikäli sijoituspalveluyritykseen sovelletaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 8 artiklaa ryhmän pääomavaatimuksesta tai 7 artiklan mukaista varovaisuusperiaatteen mukaista konsolidointia, on sijoituspalveluyrityksen kuitenkin täytettävä 1 momentissa lueteltujen lainkohtien vaatimukset itsenäisesti ja 7 artiklaa sovellettaessa myös konsolidoidusti.

2 §

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen tehtävät

Sen lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1 §:ssä säädetään, sijoituspalveluyrityksen hallituksen on määriteltävä ja hyväksyttävä:
-----

2 §

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen tehtävät

Sen lisäksi, mitä 1 a §:ssä säädetään *hallinto- ja ohjausjärjestelmistä*, sijoituspalveluyrityksen hallituksen on määriteltävä ja hyväksyttävä:
-----

2 a §

Hallituksen rooli riskienhallinnassa

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen on hyväksyttävä ja arvioitava säännöllisesti strategiat ja periaatteet, joita sovelletaan sijoituspalveluyrityksen riskinottohaluun ja sijoituspalveluyritykseen kohdistuvien tai mahdollisesti kohdistuvien riskien hallintaan, valvontaan ja vähentämiseen, ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen makrotaloudellinen toimintaympäristö ja suhdannevaihe.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Hallituksen jäsenten on käytettävä riittävästi aikaa varmistaakseen että 1 momentissa tarkoitettut asiat otetaan huomioon ja että hallitus osoittaa riittävästi resursseja kaikkien sijoituspalveluyritykseen kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi.

Sijoituspalveluyritykseen on luotava raportointisuhteet, joissa hallitukselle raportoidaan kaikista olennaisista riskeistä ja riskienhallintapolitiikoista sekä niiden mahdollisista muutoksista.

Sijoituspalveluyritykseen, joka ei täytä 10 §:n 8 momentin 1 alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, on perustettava riskivaliokunta. Riskivaliokunta koostuu sellaisista johdon jäsenistä, jotka eivät toimi liikkeenjohdollisissa tehtävissä asianomaisessa sijoituspalveluyrityksessä.

Riskivaliokunnan jäsenillä on oltava riittävät tiedot, taidot ja asiantuntemus, jotta he voivat ymmärtää sijoituspalveluyrityksen riskistrategian ja riskinottohalun sekä hallita ja valvoa niitä. Heidän on varmistettava, että riskivaliokunta antaa hallitukselle neuvoja sijoituspalveluyrityksen senhetkisestä ja tulevasta kokonaisriskinottohalusta ja -strategiasta ja avustaa hallitusta sen valvoessa, että toimiva johto panee tämän strategian täytäntöön. Kokonaisvastuu sijoituspalveluyrityksen riskistrategioista ja -politiikoista säilyy hallituksella.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen ja mahdollisen riskivaliokunnan on huolehdittava siitä, että ne saavat tietoa riskeistä, joille sijoituspalveluyritys altistuu tai voi altistua.

2 b §

Riskien hallinta

Sijoituspalveluyrityksen on otettava käyttöön tehokkaat strategiat, toimintatavat, prosessit ja järjestelmät, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan seuraavia riskitekijöitä ja niiden vaikutuksia:

1) asiakkaisiin kohdistuvan riskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset sekä merkittävät vaikutukset omiin varoihin;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2) markkinoihin kohdistuvan riskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset omiin varoihin;

3) sijoituspalveluyritykseen kohdistuvan riskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset, erityisesti ne, jotka voivat vähentää käytettävissä olevin omien varojen määrää;

4) maksuvalmiusriski tarkoituksenmukaisella aikajänteellä, myös päivänsisäisesti, sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyrityksellä on riittävästi likvidejä varoja, jotta voidaan muun muassa puuttua 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen riskien merkittäviin aiheuttajiin.

Strategioiden, toimintatapojen, prosessien ja järjestelmien on oltava oikeassa suhteessa sijoituspalveluyrityksen monimuotoisuuteen, riskiprofiiliin ja toiminnan laajuuteen sekä johdon vahvistamaan riskien sietorajaan, ja niissä on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen merkitys järjestelmän kannalta jokaisessa jäsenvaltiossa, jossa se harjoittaa liiketoimintaa.

Edellä 1 momentin 1 alakohtaa ja 2 momenttia sovellettaessa on otettava huomioon 9 luvun säännökset asiakkaan varojen erottelusta.

Edellä 1 momentin 1 alakohtaa sovellettaessa sijoituspalveluyrityksen on pidettävä ammatillista vastuuvakuutusta tehokkaana riskienhallintavälineenä.

Sijoituspalveluyritykseen itseensä kohdistuvan riskin merkittäviä aiheuttajia ovat edellä 1 momentin 3 kohtaa sovellettaessa tilanteen mukaan varojen kirjanpitoarvon merkittävät muutokset, mukaan luettuina saamiset sidonnaisasiamiehiltä, asiakkaiden tai vastapuolten maksukyvyttömyys, positiot rahoitusvälineissä, ulkomaanvaluutat ja hyödykkeet sekä velvoitteet etuusperusteisille eläkejärjestelmille.

Sijoituspalveluyrityksen on kiinnitettävä asianmukaista huomiota omiin varoihin kohdistuviin merkittäviin vaikutuksiin, jos tällaisia riskejä ei kateta asianmukaisesti EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan mukaisesti lasketuissa omien varojen vaatimuksissa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Sijoituspalveluyrityksen on otettava huomioon asianmukaisesti liiketoimintamallinsa ja strategioidensa vaatimuksiin soveltuvat toimintojen lopettamiseen tarvittavat resurssit. Varattujen resurssien tulee olla riittävät sekä ajallisesti että omien varojen ja maksuvalmiuden säilymisen kannalta koko palvelun tarjoamisen hallitun lopettamisen ajan.

Poiketen siitä mitä 2 b §:ssä säädetään, sovelletaan tämän pykälän 1 momentin 1, 3 ja 4 kohtaa myös sijoituspalveluyrityksiin, jotka täyttävät EU:n sijoituspalveluyritysten vaka-varaisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädetty edellytykset.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen riskien hallinnasta.

2 c §

Sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön sisäisten liiketoimien valvonta

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava riittävät riskienhallintaprosessit ja sisäisen valvonnan menetelmät, joilla se voi yksilöidä, mitata ja valvoa sijoituspalveluyrityksen ja sen emoyrityksenä toimivan monialan holdingyhtiön sekä sijoituspalveluyrityksen ja emoyrityksen tytäryhtiöiden välisiä liiketoimia.

Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen liiketoimien ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle.

7 §

Palkitsemisjärjestelmät ja noudatettavat periaatteet

Sijoituspalveluyrityksen on laatiessaan ja soveltaessaan henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä noudatettava tässä pykälässä lueteltuja periaatteita. Sijoituspalveluyrityksen hallituksen on hyväksyttävä ja säännöllisesti arvioitava palkitsemisjärjestelmä ja vastattava sen täytäntöönpanon valvonnasta. Sijoituspalveluyrityksen riippumattoman valvontatoimin-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

non on vähintään kerran vuodessa tarkastettava palkitsemisjärjestelmän täytäntöönpano keskitetysti, riippumattomasti ja sisäisesti.

Tässä pykälässä tarkoitettuja henkilöstöryhmiä ovat toimiva johto, riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivat henkilöt, valvonta-toiminnoissa työskentelevät henkilöt sekä kaikki sellaiset henkilöstön jäsenet, joiden palkitsemisen kokonaisuus on vähintään yhtä suuri kuin toimivan johdon tai riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivien henkilöiden pienimmän palkitsemisen määrä ja joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus sijoituspalveluyrityksen riskiprofiiliin tai sen hoitamiin varoihin. Palkitsemisjärjestelmän tulee olla:

1) selkeästi dokumentoitu ja oikeassa suhteessa sijoituspalveluyrityksen kokoon, sisäiseen organisaatioon ja luonteeseen sekä sen toiminnan laajuuteen ja monimuotoisuuteen;

2) sukupuolineutraali;

3) yhdenmukainen hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä;

4) yhdenmukainen sijoituspalveluyrityksen liiketoimintastrategian ja tavoitteiden kanssa, ja siinä on otettava lisäksi huomioon tehtyjen sijoituspäätösten pitkän aikavälin vaikutukset.

Palkitsemisjärjestelmään tulee sisältyä toimia, joilla vältetään eturistiriidat, kannustetaan vastuulliseen liiketoimintaan ja edistetään riskitietoisuutta ja varovaisuutta riskinotossa. Sisäisessä valvonnassa työskentelevien henkilöiden on oltava riippumattomia valvonnassaan olevista liiketoimintayksiköistä, heillä tulee olla asianmukainen toimivalta ja heidän palkitsemisensä tulee perustua heidän tehtäviinsä liittyvien tavoitteiden saavuttamiseen riippumatta siitä, millainen on heidän valvonnassaan olevien liiketoiminta-alueiden tulos.

Mikäli sijoituspalveluyritykseen on perustettu palkitsemisvaliokunta tai ellei palkitsemisvaliokuntaa ole perustettu, hallitus valvoo riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavien ylimpien toimihenkilöiden palkitsemista suoraan. Palkitsemisjärjestelmässä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tulee selvästi erottaa, ottaen huomioon kansalliset palkan määräytymissäännöt, seuraavat perusteet:

1) palkitsemisen kiinteä perusmäärä (kiinteä palkkio), jossa ensisijaisesti otetaan huomioon merkityksellinen työkokemus ja organisaatiovastuu sellaisina kuin ne vahvistetaan työntekijän toimenkuvassa osana työsuhteen ehtoja;

2) palkitsemisen muuttuva osa (muuttuva palkkio), jossa otetaan huomioon työntekijän kestävä ja riskien kannalta tarkoituksenmukainen suoritus sekä työntekijän toimenkuvassa vaadittujen tavoitteiden ylittyminen.

Riittävän suuri osuus palkitsemisen kokonaismäärästä tulee säilyttää kiinteänä, jotta pystytään noudattamaan täysin joustavaa muuttuvan palkitsemisen politiikkaa, jonka mukaisesti palkkio voidaan myös jättää maksamatta. Sijoituspalveluyrityksen on määriteltävä palkitsemisjärjestelmiensä kokonaismäärän kiinteiden ja muuttuvien osien asianmukaiset suhteet ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan ja siihen liittyvät riskit sekä 2 momentissa tarkoitettujen eri henkilöstöryhmien vaikutus sijoituspalveluyrityksen riskiprofiiliin.

Sijoituspalveluyrityksen on palkitsemisjärjestelmää laatiessaan varmistettava, että tässä pykälässä luetellut periaatteet tulevat sovelletuksi oikeasuhteisesti sen kokoon, sisäiseen organisaatioon sekä toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen.

8 §

Palkitseminen poikkeuksellista julkista rahoitustukea saavissa sijoituspalveluyrityksissä

Jos sijoituspalveluyritys saa poikkeuksellista julkista rahoitustukea, siten kuin on määriteltä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 24 kohdassa, se ei saa maksaa muuttuvia palkkioita johdon jäsenille. Jos muuttuvien palkkioiden maksaminen muulle henkilölle kuin johdon jä-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

senelle olisi ristiriidassa sijoituspalveluyrityksen terveen ja vahvan pääomapohjan säilyttämisen ja poikkeuksellisen julkisen rahoitustuen nopean takaisinmaksamisen kanssa, sijoituspalveluyritys saa maksaa muuttuvina palkkioina koko henkilöstölle enintään määrän, joka vastaa määrättyä osuutta sijoituspalveluyrityksen nettotuotoista. Enimmäisosuudesta päättää sijoituspalveluyrityksen hallituksen ehdotuksesta valtiovarainministeriö tilikaudeksi kerrallaan sijoituspalveluyrityksen vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

9 §

Muuttuva palkkio

Maksaessaan muuttuvia palkkioita 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille, sijoituspalveluyrityksen tulee täyttää seuraavat edellytykset vastaavasti kuin säädetään 7 §:n 6 momentissa:

1) jos muuttuva palkkio perustuu työsuoritukseen, sen kokonaismäärän on perustuttava kokonaisarvioon asianomaisen henkilön ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta ja sijoituspalveluyrityksen kokonaistuloksesta;

2) yksittäistä työsuoritusta arvioitaessa on otettava huomioon taloudelliset ja muut perusteet:

3) 1 kohdassa tarkoitettun työsuorituksen arvioinnin on perustuttava monivuotiseen ajanjaksoon, ja siinä on otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan perussykli ja sen liiketoimintariskit;

4) muuttuva palkkio ei saa vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen kykyyn varmistaa terve pääomapohja;

5) muuttuvaa palkkiota ei saa taata muille kuin uusille henkilöstön jäsenille ja heillekin vain heidän ensimmäisenä työskentelyvuotenaan ja kun sijoituspalveluyrityksellä on vahva pääomapohja;

6) työsopimuksen ennenaikaiseen päättymiseen liittyvät maksut perustuvat henkilön pitkän aikavälin tulokseen eikä niillä saa palkkita epäonnistumista tai väärinkäytöstä;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7) palkitsemispaketit, jotka liittyvät korvauksiin tai ulosostoihin aiemmista työsopimuksista, ovat sijoituspalveluyrityksen pitkän aikavälin etujen mukaista;

8) suoritusarvioinnissa, jota käytetään muuttuvien palkkioiden määrän laskemisen perustana, otetaan huomioon kaiken tyyppiset nykyiset ja tulevat riskit ja pääomakustannukset sekä maksuvalmius, joita edellytetään EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa;

9) muuttuvien palkkioiden jakautumisessa sijoituspalveluyrityksen sisällä otetaan myös huomioon kaiken tyyppiset nykyiset ja tulevat riskit;

10) lisäeläke-etuuksien on oltava sopu-
nussa sijoituspalveluyrityksen liiketoiminta-
strategian, tavoitteiden, arvojen ja pitkän ai-
kavälin etujen kanssa.

10 §

Muuttuvan palkkion maksaminen muuna kuin rahana ja maksun lykkääminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteis-suorituksena. Suoritus voi muodostua seuraavista rahoitusvälineistä:

1) osakkeet tai vastaavat omistusosuudet kyseisen sijoituspalveluyrityksen oikeudellisen rakenteen mukaan;

2) osakesidonnaiset välineet tai vastaavat muut kuin käteisinstrumentit kyseisen sijoituspalveluyrityksen oikeudellisen rakenteen mukaan;

3) ensisijaisen lisöpääoman instrumentit tai toissijaisen pääoman instrumentit tai muut instrumentit, jotka voidaan muuttaa täysin ydinpääoman instrumenteiksi tai joiden pääoman määrän kirjanpitoarvoa voidaan alentaa ja joissa otetaan asianmukaisella tavalla huomioon kyseisen sijoituspalveluyrityksen luottokelpoisuus toimintaa jatkavana yksikönä;

4) muut maksuvälineet kuin käteisraha, jotka kuvaavat hoidettujen salkkujen välineitä;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Mikäli sijoituspalveluyritys ei laske liikkeeseen mitään 1 momentissa tarkoitetuista rahoitusvälineistä, Finanssivalvonta voi hyväksyä samojen tavoitteiden mukaisten vaihtoehtoisten järjestelyjen käytön.

Vähintään 40 prosenttia muuttuvasta palkkiosta on lykättävä kolmesta viiteen vuoden ajalle tapauksen mukaan riippuen sijoituspalveluyrityksen liiketoimintasyklistä, sen liiketoiminnan luonteesta, sen riskeistä ja kyseisen henkilön tehtävistä, paitsi silloin, jos muuttuva palkkio on erityisen suuri, jolloin myöhemmin maksettavaksi lykättävä määrä on vähintään 60 prosenttia. Oikeus saada muuttuva palkkio portaittain syntyy suhteessa lykkäysajan kulumiseen.

Muuttuvan palkkion määrä voidaan supistaa osittain tai kokonaan, jos sijoituspalveluyrityksen taloudellinen tulos on heikko tai tappiollinen ja myös käyttäen riskiperusteista alennusta. Maksettu muuttuva palkkio voidaan periä takaisin, jos sijoituspalveluyrityksen asettamat erityisesti seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) kyseinen henkilö on osallistunut tai on ollut vastuussa menettelystä, josta on koitunut merkittäviä tappioita sijoituspalveluyritykselle;

2) kyseistä henkilöä ei enää pidetä soveliaana ja luotettavana.

Sovellettaessa 9 §:n vaatimuksia sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että:

1) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut henkilöt eivät käytä henkilökohtaisia suojausstrategioita tai palkitsemiseen ja vahinkovastuuseen liittyvää vakuuttamista 9 §:ssä tarkoitettujen periaatteiden heikentämiseksi;

2) muuttuvaa palkkiota ei makseta rahoitusjärjestelyin tai menetelmin, jotka helpottavat laista tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimusasetuksesta johtuvien velvoitteiden noudattamatta jättämistä.

Sovellettaessa 1 momenttia, siinä tarkoitettuihin välineisiin on sovellettava asianmukaista yhtiössä säilytettävää voittoa koskevaa politiikkaa, jonka tarkoituksena on saada yksityishenkilön kannustimet vastaamaan sijoituspalveluyrityksen, sen velkojien ja asiakkaiden pitkän aikavälin etuja. Finanssivalvonta

Voimassa oleva laki

Ehdotus

voi tarvittaessa asettaa näiden välineiden tyyppiä ja rakennetta koskevia rajoituksia tai kieltää tiettyjen muuttuvien palkkioiden välineiden käytön.

Sovellettaessa 9 §:n 1 momentin 10 kohtaa, jos työntekijä lähtee sijoituspalveluyrityksen palveluksesta ennen eläkeikää, sijoituspalveluyrityksen on pidätettävä lisäeläke-etuudet viiden vuoden ajan 1 momentissa tarkoitettuina rahoitusvälineinä. Jos työntekijä saavuttaa eläkeiän ja siirtyy eläkkeelle, lisäeläke-etuudet on maksettava työntekijälle 1 momentissa tarkoitettuina rahoitusvälineinä, edellyttäen että työntekijä säilyttää etuuksia sijoituspalveluyrityksessä viiden vuoden ajan.

Edellä 1, 3 ja 7 momenttia ei sovelleta kuitenkaan:

1) sijoituspalveluyritykseen, jonka taseeseen kuuluvien ja taseen ulkopuolisten varojen arvo on keskimäärin enintään 100 miljoonaa euroa kyseistä tilikautta edeltävällä neljän vuoden jaksolla;

2) henkilöön, jonka muuttuva palkkio on enintään 50 000 euroa, eikä palkkio vastaa yli neljännessä kyseisen henkilön vuotuisesta kokonaispalkasta.

11 §

Palkitsemisvaliokunta

Sijoituspalveluyrityksellä, joka ei täytä 10 §:n 8 momentin 1 alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, on oltava palkitsemisvaliokunta. Palkitsemisvaliokunnan on oltava sukupuolijakaumaltaan tasapainoinen, ja sen on pätevästi ja itsenäisesti arvioitava palkitsemisjärjestelmää ja -käytäntöjä sekä riskienhallintaa ja pääomien ja maksuvalmiuden hoitoa varten luotuja kannustimia. Jos sijoituspalveluyritys kuuluu konsolidointiryhmään, on vain sen emoyrityksellä oltava palkitsemisvaliokunta.

Palkitsemisvaliokunta vastaa palkitsemista koskevien päätösten valmistelusta, mukaan luettuina ne johdon tekemät päätökset, joilla on vaikutuksia kyseisen yrityksen riskeihin ja niiden hallintaan. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajan sekä jäsenten on oltava sellai-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sia johdon jäseniä, jotka eivät vastaa sijoituspalveluyrityksen päivittäisestä johtamisesta. Jos hallituksen jäsenenä on henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetussa laissa (725/1990) tarkoitettuja henkilöstön edustajia, vähintään yksi heistä on nimettävä palkitsemisvaliokunnan jäseneksi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja päätöksiä valmistellessaan palkitsemisvaliokunnan on otettava huomioon yleinen etu sekä sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistajien, sijoittajien ja muiden sidosryhmien pitkän aikavälin edut.

12 §

Maakohtainen raportointi

Sijoituspalveluyrityksen on julkistettava vuosittain seuraavat tiedot muussa kuin kotijäsenvaltiossaan sijaitsevasta sivuliikkeestä tai tytäryrityksestä, joka täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa säädetyn rahoituslaitoksen määritelmän:

- 1) kaikkien tytäryritysten ja sivuliikkeiden nimi, toiminnan luonne ja sijainti;
- 2) liikevaihto;
- 3) palkatun henkilöstön lukumäärä kokopäivätyötä vastaavana;
- 4) tulos ennen veroja;
- 5) verot tuloksesta;
- 6) saatu valtiontuki.

Edellä 1 momentissa mainitut tilintarkastusdirektiivin mukaisesti tilintarkastetut tiedot tulee liittää, mikäli mahdollista, sijoituspalveluyrityksen vuositilinpäätöksiin tai konsolidoituihin tilinpäätöksiin.

13 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava menettelytavat, joita noudattamalla sijoituspalveluyrityksen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sijoituspalveluyrityksen sisällä riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita

Voimassa oleva laki

Ehdotus

koskevien säännösten ja määräysten epäilystä rikkomisesta. Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja. Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittavat viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä yleinen tietosuojasetus, 15 artiklan mukaista oikeutta saada pääsyä sellaisiin 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, joiden antaminen voisi haitata epäiltyjen rikkomisten selvittämistä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä sijoituspalveluyrityksessä.

6 c luku

Taloudellisen aseman valvonta ja vakavaraisuuden arviointiprosessi

1 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Palkitsemisjärjestelmän valvonta

Finanssivalvonnan on kerättävä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 51 artiklan ensimmäisen alakohdan c ja d alakohdan mukaisesti julkistetut tiedot sekä sijoituspalveluyritysten sukupuolten palkkaeroista toimitettavat tiedot ja käytettävä niitä palkitsemisjärjestelmien kehityssuuntien ja käytäntöjen vertailemiseen. Finanssivalvonnan on toimitettava kerätyt tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle

Sijoituspalveluyrityksen on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedot sen luonnollisten henkilöiden määrästä, joiden palkkiot ovat miljoona euroa tai enemmän tilikautta kohden, mukaan lukien tiedot näiden henkilöiden tehtävien kuvauksesta, liiketoiminta-alueesta sekä palkan, tulospalkkioiden, pitkän aikavälin palkkioiden ja eläkemaksujen keskeisistä perusteista. Tiedot on toimitettava miljoonan euron palkkaryhmittäin.

Sijoituspalveluyrityksen on toimitettava Finanssivalvonnan pyynnöstä tieto kunkin johdon tai toimivan johdon jäsenen palkan ja palkkioiden kokonaismäärästä.

Finanssivalvonnan on toimitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle, joka julkaisee ne kotijäsenvaltioiden osalta koostetusti käyttäen yhteistä raportointikanavaa. Euroopan pankkiviranomainen voi kuultuaan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista laatia ohjeita helpottamaan täytäntöönpanoa ja varmistamaan kerättyjen tietojen yhdenmukaisuuden.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle.

2 §

Vakavaraisuuden arviointi

Finanssivalvonnan on, ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen koko, riskiprofiili ja liiketoimintamalli, tarkasteltava sijoituspalveluyrityksen käyttöön ottamia järjestelyjä, strate-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

gioita, prosesseja ja mekanismeja ja arvioitava tarpeen mukaan seuraavat seikat sijoituspalveluyrityksen riskien hyvän hallinnan ja kattamisen varmistamiseksi:

- 1) 6 b luvun 2 a §:ssä tarkoitetut riskit;
- 2) sijoituspalveluyrityksen vastuiden maantieteellinen sijaintipaikka;
- 3) sijoituspalveluyrityksen liiketoimintamalli;
- 4) järjestelmäriskien arviointi ottaen huomioon Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 23 artiklan mukainen järjestelmäriskin tunnistaminen ja mittaaminen ja Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset;
- 5) sijoituspalveluyrityksen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvat riskit yritysten prosessien, tietojen ja varojen luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden varmistamiseksi;
- 6) kohdistuuko sijoituspalveluyritykseen kaupankäyntivarastoon kuulumattomista toimista syntyvä korkoriski;
- 7) sijoituspalveluyrityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät sekä johdon jäsenten kyky hoitaa tehtäviään.

Finanssivalvonnan on 1 momentissa tarkoitettua arviota tehdessään otettava huomioon, onko sijoituspalveluyrityksellä ammatillinen vastuuvakuutus. Finanssivalvonnan on päätettävä 1 momentin mukaisen arvioinnin toteuttamistiheys ja perusteellisuus ja sovellettava siinä suhteellisuusperiaatetta ottamalla huomioon sijoituspalveluyrityksen toiminnan suuruus, luonne, laajuus ja monimuotoisuus sekä tarvittaessa sen merkitys koko rahoitusjärjestelmälle.

Finanssivalvonnan on tapauskohtaisesti päätettävä arvioinnin tekemisestä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttävälle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle, jos Finanssi-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

valvonta katsoo sen olevan tarpeen sijoituspalveluyrityksen toiminnan suuruuden, luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden vuoksi.

Edellä 2 momentin tekijöiden arvioinnissa Finanssivalvonnan tulee ottaa huomioon mitä asiakkaan varojen erillään pidosta säädetään tämän lain 9 luvussa.

Finanssivalvonnan on 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua arviointia tehdessään saatava tutustua sijoituspalveluyrityksen johdon ja sen valiokuntien kokousten esityslistoihin, pöytäkirjoihin ja liiteasiakirjoihin sekä johdon toiminnan sisäisen ja ulkoisen arvioinnin tuloksiin.

3 §

Sisäisten mallien käytön jatkuva valvonta

Finanssivalvonnan on jatkuvasti seurattava ja vähintään joka kolmas vuosi tarkastettava, täyttävätkö sijoituspalveluyritykset EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 22 artiklassa tarkoitettujen sisäisten mallien käyttöä koskevan luvan edellytykset. Finanssivalvonnan on erityisesti otettava huomioon sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan muutokset ja kyseisten mallien soveltaminen uusiin tuotteisiin sekä tarkastettava ja arvioitava sitä, soveltaako sijoituspalveluyritys kehittyneitä ja ajan tasalla olevia tekniikoita ja käytäntöjä näissä sisäisissä malleissaan.

Finanssivalvonnan on varmistettava, että olennaiset puutteet, joita havaitaan riskien kattamisessa sijoituspalveluyrityksen sisäisillä malleilla, korjataan, tai toteutettava toimia puutteiden vaikutusten lieventämiseksi esimerkiksi määräämällä pääomavaatimuksen korotuksia tai korottamalla kertoimia.

Jos markkinaaan kohdistuvan riskin sisäisten mallien tapauksessa useat EU:n vakavaraisuusasetuksen 366 artiklassa tarkoitettujen ylitukset osoittavat, että sisäiset mallit eivät ole tai eivät enää ole tarkkoja, Finanssivalvonnan on peruutettava lupa sisäisten mallien käyttöön tai toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sisäisiä malleja parannetaan viipymättä ja asetetussa määräajassa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Jos sijoituspalveluyritys, jolle on myönnetty lupa käyttää sisäisiä malleja, ei enää täytä kyseisten sisäisten mallien soveltamista koskevia vaatimuksia, Finanssivalvonnan on vaadittava sijoituspalveluyritystä joko osoittamaan, että noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen, tai vaadittava vaatimusten täyttämistä koskevan suunnitelman ja määräajan esittämistä. Finanssivalvonnan on vaadittava parannuksia esitettyyn suunnitelmaan, jos on epätodennäköistä, että sen tuloksena on täydellinen vaatimustenmukaisuus tai jos määräaika ei ole asianmukainen.

Jos on epätodennäköistä, että sijoituspalveluyritys noudattaa vaatimuksia asetetussa määräajassa, tai jos sijoituspalveluyritys ei ole tyydyttävällä tavalla osoittanut, että noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen, Finanssivalvonnan on peruttava lupa käyttää sisäisiä malleja tai rajoitettava sen koskemaan sellaisia osa-alueita, joilla vaatimustenmukaisuus voidaan saavuttaa asianmukaisessa määräajassa.

4 §

Valvontatoimenpiteet

Finanssivalvonnan on edellytettävä sijoituspalveluyrityksen ryhtyvän toimenpiteisiin varhaisessa vaiheessa seuraavissa tilanteissa:

1) sijoituspalveluyritys ei täytä sille 6 luvun 1, 2 a tai 2 b §:ssä taikka 6 b luvun 1 a, 2 a, 2 b tai 7—11 §:ssä säädettyjä taikka tästä luvusta tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksesta aiheutuvia vaatimuksia;

2) Finanssivalvonnalla on näyttöä siitä, että sijoituspalveluyritys ei todennäköisesti noudata 6 luvun 1, 2 a tai 2 b §:ssä taikka 6 b luvun 1 a, 2 a, 2 b tai 7—11 §:n taikka tämän luvun tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen säännöksiä seuraavan kahdentoista kuukauden aikana.

5 §

Valvontavaltuudet

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Finanssivalvonta voi 2 §:n, 3 §:n 4 ja 5 momentin sekä 4 §:n säännöksiä sovellettaessa:

1) vaatia, että sijoituspalveluyrityksen on lisättävä omia varoja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklassa säädetyn lisäksi tämän luvun 6 §:ssä säädettyjen vaatimusten mukaisesti tai että vaadittujen omien varojen ja likvidien varojen määrä mukautetaan sijoituspalveluyrityksen liiketoiminnan olennaisten muutosten yhteydessä;

2) vaatia tehostamaan 6 luvun 2 a ja 6 b luvun 1 a §:n mukaisesti käyttöön otettuja järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita;

3) vaatia sijoituspalveluyritystä esittämään vuoden kuluessa suunnitelma 6 luvun, 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a—2 c, ja 7—11 §:ssä säädettyjen ja tämän luvun ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksesta seuraavien valvontavaatimusten noudattamisen palauttamiseksi sekä asettaa määräaika sen täytäntöönpanolle ja vaatia parannuksia suunnitelmaan sen soveltamisalan ja aikataulun osalta;

4) vaatia sijoituspalveluyritystä soveltaamaan erityistä politiikkaa varausten tekemiseksi tai erityistä varojen käsittelyä omien varojen vaatimusten osalta;

5) rajoittaa tai supistaa sijoituspalveluyrityksen liiketoimintaa, toimintoja tai verkostoa tai kehottaa sijoituspalveluyritystä päättämään sellainen toiminta, josta aiheutuu liian suuria riskejä sijoituspalveluyrityksen taloudelliselle vakaudelle;

6) vaatia sijoituspalveluyritystä vähentämään sen toimintaan, tuotteisiin ja järjestelmiin, myös ulkoistettuihin toimintoihin, sisältyvää riskiä;

7) vaatia sijoituspalveluyritystä rajoittamaan muuttuvan palkkion määrän tietyksi prosenttiosuudeksi nettotuloista, jos palkkion määrä on ristiriidassa terveen pääomapohjan säilyttämisen kanssa;

8) vaatia sijoituspalveluyritystä käyttämään nettovoittoja omien varojen vahvistamiseen;

9) rajoittaa sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistajille, jäsenille tai ensisijaisen lisäpääoman instrumenttien haltijoille tapahtuvaa voitonjakoa tai koronmaksua tai kieltää

Voimassa oleva laki

Ehdotus

se edellyttäen, että kieltoa ei voida katsoa sijoituspalveluyrityksen maksulaiminlyönniksi;

10) asettaa lisäraportointia tai useammin tapahtuvaa raportointia koskevia vaatimuksia, jotka ovat tiukempia kuin tässä laissa tai EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksessa säädetään, mukaan luettuna pääoma- ja maksuvalmiuspositioita koskeva raportointi;

11) asettaa erityisiä maksuvalmiusvaatimuksia 8 §:n mukaisesti;

12) vaatii sijoituspalveluyritystä antamaan lisätietoja;

13) vaatii sijoituspalveluyritystä vähentämään sijoituspalveluyrityksen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvia riskejä yritysten prosessien, tietojen ja varojen luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden varmistamiseksi.

Soveltaessaan 1 momentin 10 kohtaa Finanssivalvonta saa vaatia lisäraportointia tai useammin tapahtuvaa raportointia vain, jos ilmoitettavat tiedot eivät ole päällekkäisiä muiden tietojen kanssa ja jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1) 4 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu ehto soveltuu;

2) Finanssivalvonta katsoo tarpeelliseksi kerätä 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua näyttöä;

3) lisätietoja tarvitaan 2 §:ssä tarkoitettussa vakavaraisuuden arviointiprosessissa.

Tietojen katsotaan olevan päällekkäisiä, jos Finanssivalvonnalla on jo hallussaan samat tai olennaisilta osin samat tiedot, Finanssivalvonta voi tuottaa ne tai voi saada ne muilla keinoin kuin vaatimalla sijoituspalveluyritystä ilmoittamaan ne. Finanssivalvonta ei saa vaatia näitä lisätietoja, jos tiedot ovat sen saatavilla eri muodossa tai tarkkuustasolla kuin ilmoitettavat lisätiedot eikä eri muoto tai tarkkuustaso estä sitä tuottamasta olennaisilta osin vastaavia tietoja.

Finanssivalvonta voi antaa tarkemmat määräykset 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta ja sen valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun suunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista.

6 §

Omien varojen lisävaatimus

Finanssivalvonta on asetettava 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu omien varojen lisävaatimus silloin kun, se toteaa 2 ja 3 §:n mukaisesti suoritettujen tarkastelujen perusteella sijoituspalveluyrityksen osalta jonkin seuraavista tilanteista:

1) sijoituspalveluyritykseen kohdistuu riskejä tai riskitekijöitä tai sijoituspalveluyritys aiheuttaa muille riskejä, jotka ovat olennaisia ja joita ei ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa tai neljännessä osassa säädetyllä omien varojen vaatimuksella, erityisesti K-tekijöiden mukaisilla vaatimuksilla;

2) sijoituspalveluyritys ei täytä 6 luvun 2 a §:ssä tai 6 b luvun 1 a §:ssä asetettuja vaatimuksia ja muiden valvontatoimenpiteiden soveltaminen ei todennäköisesti riittävästi paranna järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita niin nopeasti kuin olisi tarpeen;

3) mukautukset, jotka koskevat kaupankäyntivarastoon sovellettavaa varovaista arvostamista, eivät riitä siihen, että sijoituspalveluyrityksellä olisi mahdollisuus myydä tai suojata positionsa lyhyen ajan kuluessa ilman merkittäviä tappioita normaaleissa markkinaolosuhteissa;

4) 3 §:n mukaisesti suoritettussa tarkastelussa ilmenee, että sallittujen sisäisten mallien soveltamista koskevat vaatimukset eivät täyty, ja se todennäköisesti johtaa riittämättömiin pääoman tasoihin;

5) sijoituspalveluyritys ei toistuvasti kykene saavuttamaan tai ylläpitämään 7§:ssä säädettyä omien varojen lisäyksen riittävää tasoa.

Sovellettaessa 1 momentin 1 kohtaa katsotaan, ettei riskejä tai riskitekijöitä ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa ja neljännessä osassa säädetyillä omien varojen vaatimuksilla vain, jos sellaisen pääoman määrä, tyyppi ja jakautuminen, jota Finanssivalvonta pitää riittävänä suoritettuaan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vakavaraisuuden arvioinnin sijoituspalveluyrityksen 6 luvun 2 a §:n 1 momentin mukaisesti toteuttaman arvioinnin perusteella, on suurempi kuin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa tai neljännessä osassa säädetty sijoituspalveluyrityksen omien varojen vaatimus.

Edellä 2 momenttia sovellettaessa riittävään pääomaan voi kuulua riskejä tai riskitekijöitä, jotka on nimenomaisesti jätetty EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa tai neljännessä osassa säädetyn omien varojen vaatimuksen ulkopuolelle.

Finanssivalvonnan on määritettävä 5 §:n 1 momentin 1 alakohdan mukaisen omien varojen lisävaatimuksen taso edellä tämän pykälän 2 momentin mukaisesti riittävänä pidetyn pääoman ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa ja neljännessä osassa säädetyn omien varojen vaatimuksen erotuksena.

Finanssivalvonnan tulee edellyttää, että sijoituspalveluyritys täyttää 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun omien varojen lisävaatimuksen omilla varoilla seuraavin edellytyksin:

1) vähintään kolme neljäsosaa omien varojen lisävaatimuksesta täytyy ensisijaisella pääomalla;

2) vähintään kolme neljäsosaa ensisijaisesta pääomasta muodostuu ydinpääomasta;

3) kyseisiä omia varoja ei käytetä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa vahvistettujen omien varojen vaatimusten täyttämiseen.

Sen lisäksi mitä päätöksen perustelemisesta muualla laissa säädetään, tässä pykälässä tarkoitettu päätöksestä on käytävä ilmi ne seikat, joiden perusteella Finanssivalvonta katsoo lisäpääomavaatimuksen asettamis-edellytysten täyttyvän sekä selvitys lisäpääomavaatimusten kohdentumisesta. Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa päätökseen tulee sisältyä erityiset perustelut siitä, miksi 7 §:n 1 momentin mukaan vahvistetun pääoman tason ei enää katsota riittävän.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Finanssivalvonta voi asettaa tämän pykälän mukaisesti omien varojen lisävaatimuksen EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle tapauskohtaisen arvioinnin perusteella ja, jos Finanssivalvonta katsoo sen olevan perusteltua.

7 §

Omien varojen lisävaatimuksia koskeva ohjaus

Finanssivalvonta voi edellyttää, että myös sellaisen sijoituspalveluyrityksen omien varojen taso, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle sijoituspalveluyritykselle säädettyjä edellytyksiä ylittää oikeassa suhteessa 6 luvun 2 a §:n perusteella riittävästi EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kolmannessa osassa ja tämän lain 6, 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a—2 c ja 7—11 §:ssä asetetut vaatimukset sekä tämän luvun 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettut omien varojen lisävaatimukset, sen varmistamiseksi, että suhdannevaihtelut eivät johda kyseisten vaatimusten rikkomiseen tai uhkaa sijoituspalveluyrityksen kykyä ajaa toimintansa alas tai lopettaa se hallitusti.

Finanssivalvonnan on tarvittaessa tarkasteltava kullekin sijoituspalveluyritykselle, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, 1 momentin mukaisesti asetettua omien varojen tasoa ja tarpeen mukaan ilmoitettava kyseiselle sijoituspalveluyritykselle tämän tarkastelun päätelmistä ja myös 1 momentin mukaisesti asetetun omien varojen tason mukauttamista koskevista odo- tuksista. Tällaiseen ilmoitukseen on sisällyt- tävä päivämäärä, johon mennessä Finansi- valvonta edellyttää mukautuksen olevan val- mis.

8 §

Erityiset maksuvalmiusvaatimukset

Finanssivalvonnan on asetettava 5 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettuja erityisiä maksuvalmiusvaatimuksia vain, jos se 2 ja 3 §:n mukaisesti suoritettujen arviointien perusteella toteaa, että sijoituspalveluyritys, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädettyjä edellytyksiä, tai joka täyttää edellä mainitun asetuksen 12 artiklan 1 kohdan edellytykset mutta jota ei ole vapautettu mainitun asetuksen 43 artiklan 1 kohdassa säädetystä maksuvalmiusvaatimuksesta, on jossakin seuraavista tilanteista:

1) sijoituspalveluyritykseen kohdistuu likviditeettiriski tai -riskitekijöitä, jotka ovat olennaisia ja joita ei ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetyllä maksuvalmiusvaatimuksella;

2) sijoituspalveluyritys ei täytä 6 luvun 2 a §:ssä ja 6 b luvun 1 a §:ssä asetettuja vaatimuksia ja muiden hallinnollisten toimenpiteiden soveltaminen ei todennäköisesti riittävästi paranna järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita niin nopeasti kuin olisi tarpeen.

Edellä 1 momentin 1 kohtaa sovellettaessa katsotaan, että likviditeettiriskiä tai -riskitekijöitä ei ole lainkaan tai riittävästi katettu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetyllä maksuvalmiusvaatimuksella vain, jos sellaisen likviditeetin määrät ja tyypit, joita Finanssivalvonta pitää riittävänä suoritettuaan vakavaraisuuden arvioinnin sijoituspalveluyrityksen 6 luvun 2 a §:n 1 momentin mukaisesti toteuttaman arvioinnin perusteella, ovat suuremmat kuin EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetty sijoituspalveluyrityksen maksuvalmiusvaatimus.

Finanssivalvonnan on määritettävä 5 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisen erityisen maksuvalmiusvaatimuksen taso edellä tämän py-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kälän 2 momentin mukaisesti riittävänä pidetyn likviditeetin ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen viidennessä osassa säädetyn maksuvalmiusvaatimuksen erotuksena.

Finanssivalvonnan on vaadittava, että sijoituspalveluyritys täyttää 5 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitetun erityisen maksuvalmiusvaatimuksen käteisvaroilla EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 43 artiklan mukaisesti.

Finanssivalvonnan on kirjallisesti perusteltava päätöksensä asettaa erityinen maksuvalmiusvaatimus 5 §:n 1 momentin 11 alakohdan nojalla antamalla selkeä selvitys tämän pykälän 1—3 momentissa tarkoitettuja seikkoja koskevasta täysimääräisestä arvioinnista.

9 §

Yhteistyö kriisinratkaisuviranomaisten kanssa

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Rahoitusvakausvirastolle 5 §:n 1 momentin 1 alakohdan mukaisesti asetetusta omien varojen lisävaatimuksesta, jota edellytetään kriisinratkaisudirektiivin soveltamisalaan kuululta sijoituspalveluyritykseltä, ja mahdollisista luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuista mukauttamista koskevasta ohjeistuksesta.

10 §

Julkistamisvaatimukset

Finanssivalvonta voi vaatia sijoituspalveluyritystä, joka ei täytä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdassa pienille ja ilman sidossuhteita oleville sijoituspalveluyrityksille säädettyjä edellytyksiä, sekä mainitun asetuksen 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä julkistamaan mainitun asetuksen 46 artiklassa tarkoitetut tiedot useammin kuin kerran vuodessa ja asettamaan julkistamiselle määrajat.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Finanssivalvonta voi vaatia 1 momentissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä käyttämään muiden kuin tilinpäätösasiakirjojen julkistamiseen tiettyjä muita viestintäkanavia ja paikkoja, erityisesti sijoituspalveluyrityksen verkkosivuja.

Finanssivalvonta voi vaatia emoyritystä julkistamaan vuosittain kuvauksen sijoituspalveluyrityksen ryhmän oikeudellisesta rakenteesta, hallinnointi- ja ohjausrakenteesta sekä organisaatorakenteesta 3 luvun 3 ja 4 §:n, 6 a luvun 1 §:n ja 6 b luvun 1 a §:n mukaisesti joko kokonaisuudessaan tai esittämällä viittaukset vastaaviin tietoihin.

11 §

Ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle:

- 1) 2 §:ssä tarkoitettua arviointiprosessista;*
- 2) 5, 6 ja 7 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi käytettävästä menetelmästä;*
- 3) 15 luvussa tarkoitettujen hallinnollisten seuraamusten taso.*

12 §

Valvojan määrittäminen

Finanssivalvonta vastaa konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta, jos se toimii sijoituspalveluyrityksen Euroopan unioniin sijoituneen emoyrityksen toimivaltaisena viranomaisena.

Jos sijoituspalveluyrityksen emoyritys on Euroopan unionissa emoyrityksenä toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai unionissa emoyrityksenä toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa kyseisen sijoituspalveluyrityksen toimivaltainen viranomainen.

Jos kahdella tai useammalla sijoituspalveluyrityksellä, jotka ovat saaneet toimiluvan kahdessa tai useammassa Euroopan unionin

Voimassa oleva laki

Ehdotus

jäsenvaltiossa, on sama unionissa emoyrityksenä toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai sama unionissa emoyrityksenä toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen osalta toimivaltainen viranomainen, jolla on toimilupa siinä jäsenvaltiossa, jossa sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö on perustettu.

Jos kahdessa tai useammassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa toimiluvan saaneiden kahden tai useamman sijoituspalveluyrityksen emoyritykset muodostuvat useammista sijoitusalan holdingyhtiöistä tai rahoitusalan sekaholdingyhtiöistä, joiden pääkonttorit ovat eri jäsenvaltioissa, ja jos jokaisessa näistä jäsenvaltioista on sijoituspalveluyritys, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen, toimivaltainen viranomainen, jonka taseen loppusumma on suurin.

Jos kahdella tai useammalla sijoituspalveluyrityksellä, jotka ovat saaneet toimiluvan Euroopan unionissa, on emoyrityksenä sama unionissa toimiva sijoitusalan holdingyhtiö tai sama unionissa toimiva rahoitusalan sekaholdingyhtiö eikä mikään näistä sijoituspalveluyrityksistä ole saanut toimilupaa siinä jäsenvaltiossa, jossa sijoitusalan holdingyhtiö tai rahoitusalan sekaholdingyhtiö on perustettu, konsolidoidusta valvonnasta tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen valvonnasta vastaa sen sijoituspalveluyrityksen, jonka taseen loppusumma on suurin, toimivaltainen viranomainen.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia olla soveltamatta 3, 4 ja 5 momentissa tarkoitettuja perusteita, jos niiden soveltaminen olisi epätarkoituksenmukaista konsolidoidun tai ryhmän pääomavaatimuksen noudattamisen tehokkaan valvonnan kannalta ottaen huomioon kyseessä olevat sijoituspalveluyritykset ja niiden toimintojen merkitys asianomaisissa jäsenvaltioissa, ja nimetä jonkin muun muun toimivaltaisen viranomaisen toteuttamaan pääomavaatimuksen noudattamisen konsolidoidun valvonnan tai valvonnan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Toimivaltaisten viranomaisten on tällaisissa tapauksissa ennen päätöksen tekemistä annettava Euroopan unionissa emoyrityksenä toimivalle sijoitusalan holdingyhtiölle tai unionissa emoyrityksenä toimivalle rahoitusalan sekaholdingyhtiölle tai sille sijoituspalveluyritykselle, jonka taseen loppusumma on suurin, mahdollisuus esittää kantansa kyseisestä päätöksestä. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle kaikista tällaisista päätöksistään.

13 §

Valvontaan liittyvät erityiset tehtävät

Jos Finanssivalvonta vastaa 12 §:n mukaisesti valvonnasta ja valvontaa varten on perustettu Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettu valvontakollegio, valvontakollegion on sen lisäksi, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 65 c §:ssä säädetään valvontakollegion tehtävistä ja toiminnasta, suoritettava seuraavat tehtävät:

1) valvonnassa tarvittavien tietojen tarkastaminen ja tietopyyntöjen koordinointi silloin, kun se on tarpeen konsolidoidun valvonnan helpottamiseksi EU:n sijoituspalveluryitysten vakavaraisuusasetuksen 7 artiklan mukaisesti. Sijoituspalveluryityksryhmän osalta merkityksellisiin tietoihin sisältyy selvitys ryhmän oikeudellisesta rakenteesta sekä hallinnointi- ja ohjausrakenteesta ja ryhmän säänneltyjen yritysten toimivaltaisista viranomaisista. Organisaatioselvityksen tulee kattaa kaikki säännellyt ja sääntelemättömät yritykset, sääntelemättömät tytäryritykset ja emoyritykset;

2) tietojen jakaminen epäsuotuisista muutoksista sijoituspalveluryityksessä tai sellaisissa sijoituspalveluryityksen ryhmään kuuluvissa muissa yrityksissä, joilla voisi olla vaikutusta sijoituspalveluryitykseen;

3) tietojen jakaminen sijoituspalveluryitykselle vakavaraisuussäännösten noudattamiseksi määrätyistä huomattavista seuramuksista ja poikkeustoimenpiteistä sekä 5 §:n

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 momentin 1 kohdan mukaisen omien varojen vaatimuksen asettamisesta.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei ole toimitettu ilman aiheetonta viivytystä tai jos yhteistyöpyyntö on hylätty tai siihen ei ole vastattu kohtuullisessa ajassa, erityisesti kun on kysymys merkityksellisten tietojen vaihdosta, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

14 §

Tietojenvaihto kriisitilanteissa

Jos Finanssivalvonta vastaa 12 §:n mukaisesti valvonnasta, sen on varoitettava kriisitilanteesta mukaan lukien Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 18 artiklassa kuvattu tilanne tai tilanne, jossa markkinoiden muutokset ovat epäsuotuisia ja joka mahdollisesti vaarantaa markkinoiden likviditeetin ja rahoitusjärjestelmän vakauden jossakin niistä Euroopan unionin jäsenvaltioista, joissa sijoituspalveluyritysryhmään kuuluville yrityksille on myönnetty toimilupa. Finanssivalvonnan tulee ottaen huomioon, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään viranomaisen salassapitovelvollisuudesta ja yhteistyöstä kolmansien maiden viranomaisten kanssa ja tilintarkastajien ilmoitusvelvollisuudesta, tehdä ilmoitus mahdollisimman pian Euroopan pankkivalvontaviranomaiselle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle sekä kaikille asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille ja ilmoittaa niille tehtävien suorittamisen kannalta olennaiset tiedot.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

Yhteistyö ja tietojenvaihto sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin mukaisten tehtävien hoitamisessa

Finanssivalvonnan on tehtävä tiivistä yhteistyötä muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa tässä laissa säädettyjen vakavaraisuuden valvontatehtävien suorittamiseksi erityisesti vaihtamalla viipymättä muun muassa seuraavia sijoituspalveluyrityksiä koskevia tietoja:

- 1) tiedot sijoituspalveluyrityksen liikkeenjohto- ja omistusrakenteesta;*
- 2) tiedot siitä, miten sijoituspalveluyritys noudattaa omien varojen vaatimuksia;*
- 3) tiedot siitä, miten sijoituspalveluyritys noudattaa keskittymäriskiä koskevia vaatimuksia ja maksuvalmiusvaatimuksia;*
- 4) muut merkitykselliset tekijät, jotka voivat vaikuttaa sijoituspalveluyrityksen riskeihin.*

Finanssivalvonnan on kotijäsenvaltion toimivaltaisena viranomaisena toimiessaan toimitettava välittömästi vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille kaikki tiedot ja havainnot sijoituspalveluyrityksen toimintaa valvoessaan toteamistaan mahdollisista ongelmista ja riskeistä, joita sijoituspalveluyrityksestä aiheutuu sen asiakkaiden suojelulle tai rahoitusjärjestelmän vakaudelle vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

Finanssivalvonnan on toimittava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten toimittamien tietojen perusteella toteuttamalla kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla vältetään tai korjataan 2 momentissa tarkoitettut mahdolliset ongelmat ja riskit. Finanssivalvonnan on pyynnöstä ilmoitettava yksityiskohtaisesti vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, miten se on ottanut huomioon kyseisten toimivaltaisten viranomaisten toimittamat tiedot ja havainnot.

Finanssivalvonta voi pyytää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan edellytyksen arvioinnissa toimissaan sijoituspalveluyrityksen kotijäsenvaltion

Voimassa oleva laki

Ehdotus

toimivaltaisena viranomaisena määräysosa-puolen kotijäsenvaltion toimivaltaista viranomaista toimittamaan tietoja asianomaisen sijoituspalveluyrityksen vakuusvaatimuksen laskennassa käytetyistä vakuusmallista ja parametreista.

16 §

Finanssivalvonnan tarkastus- ja tietojen-saantioikeus

Finanssivalvonnalla on salassapitosään-nösten estämättä oikeus toteuttaa Suomessa paikalla tehtäviä tarkastuksia ja todentamisia ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeessä liittyen sen toimintaan Suomessa ja vaatia tietoja sivuliikkeen toiminnasta, jos Finanssivalvonta katsoo sen olevan tarpeen rahoitusjär-jestelmän vakauden turvaamiseksi Suomessa.

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen tai todentamisen toteutusta kuultava ETA-sijoituspalveluyrityk-sen kotijäsenvaltion viranomaisia.

Finanssivalvonnan on viipymättä 1 momen-tissa tarkoitetun tarkastuksen tai todentami-sen jälkeen ilmoitettava ETA-sijoituspalvelu-yrityksen kotijäsenvaltion viranomaiselle ris-kiarvioinnin kannalta merkitykselliset saadut tiedot ja havainnot.

Finanssivalvonnan tarkastus- ja tiedon-saantioikeudesta on lisäksi voimassa, mitä muualla laissa säädetään.

17 §

Kolmansien maiden valvonnan ja muiden valvontatekniikoiden arviointi

Finanssivalvonnan on arvioitava kolman-nen maan valvonnan tason vastaavuutta tilan-teessa jossa vähintään kaksi sijoituspalvelu-yritystä, jotka ovat sellaisen saman emoyrityk-sen tytäryrityksiä, jonka pääkonttori on kol-mannessa maassa, eivät kuulu tehokkaan val-vonnan piiriin ryhmän tasolla.

Mikäli Finanssivalvonta toimisi ryhmän valvojana ja se toteaisi, että vastaavaa val-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vontaa ei sovelleta, on sen päätettävä sellaisista valvontatoimista, joilla saavutetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 7 ja 8 artiklan mukaiset valvontatavoitteet, kuultuaan ensin muita toimivaltaisia viranomaisia. Kaikista tässä pykälässä tarkoitetuista valvontatoimista on ilmoitettava muille asianomaisille viranomaisille, Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan komissiolle.

Jos Finanssivalvonta on ryhmän valvoja ja jos emoyritys on sijoittautunut Euroopan unioniin, Finanssivalvonta voi vaatia sijoitusalan holdingyhtiön tai rahoitusalan sekaholdingyhtiön perustamista unionissa ja soveltaa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 7 ja 8 artiklaa kyseiseen sijoitusalan holdingyhtiöön tai kyseiseen rahoitusalan sekaholdingyhtiöön.

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonta -direktiivin ja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset 6, 7 ja 10 §:n täytäntöönpanosta ja tässä luvussa tarkoitetuista taloudellisista edellytyksistä ja niiden valvonnan edellyttämästä säännöllisestä tietojenantamisvelvollisuudesta.

7 luku

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen**Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen**

3 §

3 §

Omien osakkeiden, osuuksien, pääomallainojen ja debentuurien hankintaa koskevat rajoitukset

Omien osakkeiden, osuuksien, pääomallainojen ja debentuurien hankintaa koskevat rajoitukset

Sijoituspalveluyritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa antaa lainaa omien ja emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen taikka ottaa niitä pantiksi

Sijoituspalveluyritys ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys saa antaa lainaa omien ja emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen taikka ottaa niitä

Voimassa oleva laki

ainoastaan 2 ja 3 momentissa säädetyin rajoituksin. Vakuuden asettaminen sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen varoista edellä tarkoitetun lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Sijoituspalveluyritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos:

1) ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla;

2) lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tavanomaiseen liiketoimintaan; ja

3) laina on annettu taikka pantti otettu sijoituspalveluyrityksen toiminnassa noudatetuin tavanomaisin ehdoin.

Sijoituspalveluyritys ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys saa ottaa pantiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lainan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan yhtä kymmenesosaa lainan antaneen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

10 §

Määräysvallan hankkiminen kolmannessa maassa sijaitsevassa yrityksessä

Ehdotus

pantiksi ainoastaan 2 ja 3 momentissa säädetyin rajoituksin. Vakuuden asettaminen sijoituspalveluyrityksen tai sen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvan yrityksen varoista edellä tarkoitetun lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Sijoituspalveluyritys ja sen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluva yritys saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos:

1) ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla;

2) lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu sijoituspalveluyrityksen tai sen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvan yrityksen tavanomaiseen liiketoimintaan; ja

3) laina on annettu taikka pantti otettu sijoituspalveluyrityksen toiminnassa noudatetuin tavanomaisin ehdoin.

Sijoituspalveluyritys ja sen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluva yritys saa ottaa pantiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lainan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan yhtä kymmenesosaa lainan antaneen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

10 §

Määräysvallan hankkiminen kolmannessa maassa sijaitsevassa yrityksessä

Sijoituspalveluyrityksen tai sen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvan yrityksen

Voimassa oleva laki

Sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, jos se aikoo hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa taikka vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää määräysvallan hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat sijoituspalveluyrityksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

11 §

Sijoituspalveluyrityksen kuulumisen ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Jos sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen konsolidointiryhmään, jonka ylin emoyritys sijaitsee kolmannessa maassa, sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko konsolidointiryhmää vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään; tai

2) konsolidoitu vakavaraisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit, konsolidointiryhmän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia.

Ehdotus

on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, jos se aikoo hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa sellaisessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa taikka vakuutusyhtiössä, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää määräysvallan hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat sijoituspalveluyrityksen tai sen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmän* tehokasta valvontaa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään ja siihen kuuluvaan sijoituspalveluyritykseen.

11 §

*Sijoituspalveluyrityksen kuulumisen ulkomaiseen **sijoituspalvelukonsolidointiryhmään, ulkomaiseen luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään** tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään*

Jos sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään*, jonka ylin emoyritys sijaitsee kolmannessa maassa, sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko *sijoituspalvelukonsolidointiryhmää* vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään; tai

2) konsolidoitu vakavaraisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit, *sijoituspalvelukonsolidointiryhmän* sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia.

Voimassa oleva laki

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydetävä lausunto 1 momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvien, toisessa ETA-valtiossa säänneltyjen ulkomaisten luottolaitosten ja suomalaista sijoituspalveluyritystä vastaavien yritysten valvonnasta vastaavilta ulkomaan viranomaisilta, Euroopan pankkiviranomaiselta ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselta. Finanssivalvonnan on tehtyään 2 momentissa tarkoitetun päätöksen ilmoitettava siitä näille viranomaisille sekä Euroopan komissiolle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, jos tämä viranomainen on katsonut, että konsolidointiryhmä täyttää 1 momentissa säädetty edellytykset.

Mitä 1 momentissa säädetään konsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

2 §

Korvausrahaston säännöt

Säännöissä tulee olla tässä ja muualla laissa olevia säännöksiä täydentävät määräykset ainakin siitä:

5) voidaanko rahaston pääomaa kattaa vakuutuksin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin ja, jos voidaan, kuinka suuri osa;

Ehdotus

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydetävä lausunto 1 momentissa tarkoitettuun *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvien, toisessa ETA-valtiossa säänneltyjen ulkomaisten luottolaitosten ja suomalaista sijoituspalveluyritystä vastaavien yritysten valvonnasta vastaavilta ulkomaan viranomaisilta, Euroopan pankkiviranomaiselta ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselta. Finanssivalvonnan on tehtyään 2 momentissa tarkoitetun päätöksen ilmoitettava siitä näille viranomaisille sekä Euroopan komissiolle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa ulkomainen ETA-valvontaviranomainen, jos tämä viranomainen on katsonut, *että sijoituspalvelukonsolidointiryhmä* täyttää 1 momentissa säädetty edellytykset.

Mitä 1 momentissa säädetään *sijoituspalvelukonsolidointiryhmästä*, sovelletaan vastaavasti *luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään* ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

2 §

Korvausrahaston säännöt

Säännöissä tulee olla tässä ja muualla laissa olevia säännöksiä täydentävät määräykset ainakin siitä:

5) voidaanko rahaston pääomaa kattaa vakuutuksin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään tai luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen* konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin ja, jos voidaan, kuinka suuri osa;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

14 §

*Korvausrahaston pääoma**Korvausrahaston pääoma*

Korvausrahaston pääoman ja pääomasta rahana maksettavan osuuden erotus voidaan kattaa vakuutuksin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin. Finanssivalvonnan on vuosittain tarkistettava, että korvausrahaston rahana maksettavaa pääomaa on kartutettu tasaisesti. Vakuutus tai sitova luottolupa on otettava korvausrahaston nimiin ja korvausrahastoon kuuluvien sijoituspalveluyritysten on yhteisesti katettava siitä aiheutuvat kustannukset.

Korvausrahaston pääoman ja pääomasta rahana maksettavan osuuden erotus voidaan kattaa vakuutuksin taikka rahastoon tai rahaston jäsenen kanssa samaan konserniin tai luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään kuulumattoman luottolaitoksen antamin sitovin luottolupauksin. Finanssivalvonnan on vuosittain tarkistettava, että korvausrahaston rahana maksettavaa pääomaa on kartutettu tasaisesti. Vakuutus tai sitova luottolupa on otettava korvausrahaston nimiin ja korvausrahastoon kuuluvien sijoituspalveluyritysten on yhteisesti katettava siitä aiheutuvat kustannukset.

15 §

15 §

*Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius**Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius*

Korvausrahaston varoja ei saa sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen tai niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna vakuusrahaston taikka rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

Mitä 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta ja luottolaitoksesta, koskee myös korvausrahaston jäsenenä olevaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja luottolaitosta sekä niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä ja ulkomaista

Korvausrahaston varoja ei saa sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin korvausrahastoon kuuluvan sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna vakuusrahaston taikka rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

Mitä 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä ja vaihtoehtorahastojen hoitajasta, koskee myös korvausrahaston jäsenenä olevaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä sekä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä ja ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Korvausrahaston varoja

Voimassa oleva laki

ETA-rahastoyhtiötä ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Korvausrahaston varoja voidaan kuitenkin sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston tai ulkomaisen rahastoyhtiön hallinnoiman yhteissijoitusyrityksen varoihin, jos yhteissijoitusyritystä sen kotivaltion lainsäädännön mukaan koskevat sijoitusrahastolain 9 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavat vaatimukset yhteissijoitusyrityksen varojen pitämisestä erillään rahastoyhtiön varoista.

Ehdotus

voidaan kuitenkin sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston tai ulkomaisen rahastoyhtiön hallinnoiman yhteissijoitusyrityksen varoihin, jos yhteissijoitusyritystä sen kotivaltion lainsäädännön mukaan koskevat sijoitusrahastolain 9 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavat vaatimukset yhteissijoitusyrityksen varojen pitämisestä erillään rahastoyhtiön varoista.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluvasta yrityksestä, sovelletaan vastaavasti luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiseen konsolidointiryhmään ja siihen kuuluvaan luottolaitokseen.

12 luku

Salassapito ja asiakkaan tunteminen

1 §

Salassapitovelvollisuus

Joka sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, sijoituspalveluyritysten yhteenliittymän taikka sijoituspalveluyrityksen asiamiehen tai muun sijoituspalveluyrityksen lukuun toimivan yrityksen toimitelimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liikesalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa

12 luku

Salassapito ja asiakkaan tunteminen

1 §

Salassapitovelvollisuus

Joka sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvan yrityksen, sijoituspalveluyritysten yhteenliittymän taikka sijoituspalveluyrityksen asiamiehen tai muun sijoituspalveluyrityksen lukuun toimivan yrityksen toimitelimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää sijoituspalveluyrityksen tai sen kanssa samaan *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liikesalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa myöskään antaa sijoituspalveluyrityksen yhtiökokoukselle

Voimassa oleva laki

myöskään antaa sijoituspalveluyrityksen yhtiökokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle.

Ehdotus

eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle.

2 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sijoituspalveluyrityksellä, sen omistusyhteisöllä ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella sekä sijoituspalveluyritysten yhteenliittymällä on velvollisuus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

Jollei luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilö tietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2016/679, jäljempänä *yleinen tietosuojasetus*, muuta johdu, sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluvalla yritysellä on oikeus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske yleisen tietosuojasetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

2 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sijoituspalveluyrityksellä, sen omistusyhteisöllä ja *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvalla rahoituslaitoksella sekä sijoituspalveluyritysten yhteenliittymällä on velvollisuus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

Jollei *yleisestä tietosuojasetuksesta* muuta johdu, sijoituspalveluyrityksellä ja *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvalla yritysellä on oikeus antaa 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, *sijoituspalvelukonsolidointiryhmän* tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske yleisen tietosuojasetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

Voimassa oleva laki

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sijoituspalveluyritys ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sijoituspalveluyrityksellä ja sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus luovuttaa toiselle sijoituspalveluyritykselle, luottolaitokselle, rahoituslaitokselle tai maksulaitokselle näihin kohdistuvista rikoksista luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 18 a §:ssä tarkoitetut välttämättömät tiedot rahoitusmarkkinoilla toimiviin yrityksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi.

3 §

Asiakkaan tunteminen

Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Sijoituspalveluyrityksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja se, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Sijoituspalveluyrityksellä ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

Ehdotus

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sijoituspalveluyritys ja *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu sijoituspalveluyrityksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä tässä momentissa säädetään, ei koske yleisen tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sijoituspalveluyrityksellä ja *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvalla yrityksellä on oikeus luovuttaa toiselle sijoituspalveluyritykselle, luottolaitokselle, rahoituslaitokselle tai maksulaitokselle näihin kohdistuvista rikoksista luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 18 a §:ssä tarkoitetut välttämättömät tiedot rahoitusmarkkinoilla toimiviin yrityksiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseksi.

3 §

Asiakkaan tunteminen

Sijoituspalveluyrityksen ja sen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnettava asiakkaansa. Sijoituspalveluyrityksen ja sen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvan rahoituslaitoksen on tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja se, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä lisäksi tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Sijoituspalveluyrityksellä ja sen *sijoituspalvelukonsolidointiryhmään* kuuluvalla rahoituslaitoksella on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 luku

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset**Hallinnolliset seuraamukset**

2 §

2 §

*Seuraamusmaksu**Seuraamusmaksu*

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1—3 §:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, 8 luvun 3—14 §:n säännökset palkitsemisesta, 9 luvun 2—21 §:n säännökset riskien hallinnasta sekä 11 luvun 8 §:n ja osakeyhtiölain säännökset varojen jakamista koskevista rajoituksista;

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvun 1—3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytyssuunnitelma sekä *konsolidointiryhmän* elvytyssuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 3 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös tietojen ilmoittamisesta viranomaisille.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 kohdassa mainittujen luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten nojalla tämän lain 6 luvun 1 §:n 5 ja 6 momentissa tarkoitettulle sijoituspalveluyritykselle.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 ja 3 kohdan nojalla muille, kuin sijoituspalveluyritykselle ja sen kanssa samaan

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

1) *tämän lain 6 b luvun 1 a ja 2 §:n* säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, *7—11 §:n* säännökset palkitsemisesta, *2 a ja 2 b §:n* säännökset riskien hallinnasta sekä osakeyhtiölain säännökset varojen jakamista koskevista rajoituksista;

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvun 1—3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja *luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisen konsolidointiryhmän* sekä *sijoituspalvelukonsolidointiryhmän* velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytyssuunnitelma sekä elvytyssuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 3 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös tietojen ilmoittamisesta viranomaisille;

4) *tämän lain 6 b luvun 2 c §:n* säännökset *sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön* sekä *sijoituspalveluyrityksen ja monialan holdingyhtiön tytäryhtiöiden välisten liiketoimien seuraamisesta ja riskienhallinnasta*.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 kohdassa mainittujen *6 b luvun 1 a, 2 a, 2 b tai 7—11 §:n* säännösten nojalla *tämän lain 6 b luvun 1 a §:n 2* momentissa tarkoitettulle *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 12 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttävälle pienelle ja ilman sidossuhteita olevalle* sijoituspalveluyritykselle.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 2 momentin 1 kohdan nojalla muille kuin sijoitus-

Voimassa oleva laki

konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 99 artiklan 1 kohdan säännös omia varoja koskevien vaatimusten ilmoittamisesta;

2) 101 artiklan säännös kansallisia kiinteistömarkkinoita koskevien tietojen ilmoittamisesta;

3) 394 artiklan 1 kohdan säännös suuria asiakasriskejä koskevien tietojen ilmoittamisesta;

4) 395 artiklan 1 kohdan ja 3—8 kohdan säännökset suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

5) 405 artiklan säännös arvopaperistettuun omaisuuserään liittyvän luottoriskin siirtämisestä;

6) 412 artiklan säännös maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta;

7) 415 artiklan 1 ja 2 kohdan säännökset maksuvalmiutta koskevien tietojen ilmoittamisesta;

Ehdotus

palveluyritykselle ja sen kanssa *samaan sijoituspalveluryhmään* kuuluvalla yritykselle *taikka monialan hodingyhtiölle* sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n *sijoituspalveluyritysten* vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) *sijoituspalveluyritys ei ilmoita tai antaa epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja Finanssivalvonnalle tietoja siitä, miten se täyttää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklassa säädetyt omien varojen vaatimukset, ja rikkoo siten mainitun asetuksen 54 artiklan 1 kohdan b alakohtaa;*

2) *sijoituspalveluyritys ei ilmoita Finanssivalvonnalle tietoja keskittymäriskistä taikka antaa siitä epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja, ja rikkoo siten EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 54 artiklan 1 kohdan e alakohtaa;*

3) *sijoituspalveluyrityksellä on EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 37 artiklassa säädetyt rajat ylittävä keskittymäriski;*

4) *sijoituspalveluyrityksellä ei toistuvasti tai pysyvästi ole likvidejä varoja EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 43 artiklan vastaisesti;*

5) *sijoituspalveluyritys ei julkista tietoja taikka antaa epätäydellisiä tai epätarkkoja tietoja ja rikkoo siten EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen kuudennen osan säännöksiä;*

6) *sijoituspalveluyritys suorittaa maksun sen omiin varoihin sisältyvien rahoitusvälineiden haltijoille tapauksissa, joissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 28, 52 tai 63 artiklassa kielletään tällaiset maksut omiin varoihin sisältyvien rahoitusvälineiden haltijoille;*

7) *sijoituspalveluyritys sallii, että yksi tai useampi henkilö, joka ei noudata luottolaitosdirektiivin 91 artiklan säännöksiä, tulee hallituksen jäseneksi tai pysyy sen jäsenenä.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8) 430 artiklan 1 kohdan säännös vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien tietojen ilmoittamisesta;

9) 431 artiklan 1—3 kohdan ja 451 artiklan 1 kohdan säännökset julkistamisvaatimuksesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi:

4) 6 b luvun 1—4 §:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä;

6) 7 a luvun 1—6 §:n säännökset algoritmista kaupankäynnistä ja suorasta sähköisestä markkinoillepääsystä;

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5—7 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja kriisinratkaisudirektiivin, luottolaitosdirektiivin, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

16 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahasto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1, 2 ja 5 momentissa säädetyn lisäksi:

4) 6 b luvun 2 a, 2 b, 3 ja 4 §:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmistä;

6) 6 b luvun 12 §:n 1 momentin säännös rikkomuksista ilmoittamisesta;

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 5—7 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä kriisinratkaisudirektiivin, luottolaitosdirektiivin, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin sekä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen ja EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

16 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Sijoituspalveluyritys ja korvausrahasto ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka ne ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n

Voimassa oleva laki

vakavaraisuusasetuksen sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, luottolaitosdirektiivin tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten taikka korvausrahaoston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetusta, EU:n vakavaraisuusasetusta tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, luottolaitosdirektiivin tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menettelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2, 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vaka-

Ehdotus

sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen taikka sovellettaessa tämän lain 6 luvun 2 b §:ssä säädetyn edellytyksin EU:n vakavaraisuusasetuksen sekä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen, luottolaitosdirektiivin tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten taikka korvausrahaoston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet sijoituspalveluyritykselle taikka osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tämän lain säännöksiä tai tämän lain nojalla annettuja säännöksiä, EU:n rahoitusvälineiden markkinat-asetusta, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetusta taikka sovellettaessa tämän lain 6 luvun 2 b §:ssä säädetyn edellytyksin EU:n vakavaraisuusasetuksen tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, luottolaitosdirektiiviin, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menettelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2, 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n tai 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on myötävaikuttamalla tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen,

Voimassa oleva laki

varaisuusasetuksen tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin *tai* luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoituspalveluyritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2, 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n taikka 3 §:n 1 tai 3 momentin säännöksiä.

Ehdotus

EU vakavaraisuusasetuksen, EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen, EU:n *sijoituspalveluyritysten* vakavaraisuusasetuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin, *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen tai* luottolaitosdirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoituspalveluyritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 7 luvun 9 §:n 1 tai 2 momentin, 9 luvun 2—4 §:n, 10 luvun 1—7 §:n, 8 §:n 1, 2 *tai* 4—8 momentin tai 9—14 §:n taikka 12 luvun 1 tai 2 §:n tai 3 §:n 1 *tai* 3 momentin säännöksiä.

—
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20
—

2.

Laki**Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 16 kohta, sellaisena kuin se on laissa 752/2012,

muutetaan 4 §:n 4 momentin 9 kohta, 5 §:n 38 kohta, 6 §:n 11, 12 ja 19 kohta, 10 §:n 1 momentin 6 kohta, 25 b §, 26 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto, 29 §:n 5 momentti, 31 §:n 2 momentti, 41 §:n 4 momentti sekä 7 momentin 1 ja 3 kohta, 41 a §:n 1—6, 8, 9 ja 11—13 momentti sekä 15 momentin 1 ja 3 kohta, 43 §:n 4 momentti, 44 a §:n 2 momentti, 54 §:n 1 momentin 5 kohta, 65 c §:n 2 momentin 8 kohta, 67 §:n 4 momentti ja 71 §:n 1 momentin 18 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 4 momentin 9 kohta sekä 6 §:n 12 ja 19 kohta laissa 1071/2017, 5 §:n 38 kohta laissa 574/2019, 6 §:n 11 kohta ja 65 c §:n 2 momentin 8 kohta laissa 311/2015, 10 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 820/2017, 25 b § laissa 520/2016, 26 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto laissa 575/2017, 29 §:n 5 momentti, 41 a §:n 3 ja 13 momentti sekä 43 §:n 4 momentti laissa 215/2019, 41 §:n 4 momentti laissa 611/2014 sekä 7 momentin 1 ja 3 kohta laissa 1279/2015, 41 a §:n 1, 2, 4, 5, 8, 9 ja 11 momentti sekä 15 momentin 1 ja 3 kohta sekä 44 a §:n 2 momentti laissa 241/2018, 41 a §:n 6 momentti laissa 1229/2018 ja 12 momentti laissa 316/2020, 54 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 170/2014 sekä 71 §:n 1 momentin 18 kohta laissa 569/2020, sekä

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1108/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019 ja 316/2020, uusi 39 kohta, 6 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 352/2017, 1071/2017 ja 296/2019, uusi 20 kohta, 18 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1442/2016, uusi 4 momentti, 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 170/2014, 611/2014, 311/2015, 1442/2016 ja 575/2017, uusi 9 momentti, 54 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013 ja 170/2014, uusi 6 kohta, 65 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 985/2013 ja 311/2015, uusi 3 momentti, 65 c §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 311/2015, uusi 9 kohta, 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 752/2012, 611/2014, 651/2014, 1198/2014, 505/2015, 520/2016, 1442/2016, 446/2017, 1071/2017, 402/2018, 574/2019 ja 569/2020, uusi 19 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Valvottava

Valvottavat

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

Voimassa oleva laki

9) työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettua työttömyysvakuutusrahastoa;

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

16) *Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitettua Koulutusrahastoa;*

38) virtuaalivaluutan tarjoajista annetussa laissa (572/2019) tarkoitettua virtuaalivaluutan tarjoajaa.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *ryhmävalvonnalla* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten konsolidoitua valvontaa, vakuutusyritysten ryhmävalvontaa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa;

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä ja sijoituspalvelulain 1 luvun 21 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyritysryhmää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymää;

19) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä.

Ehdotus

9) työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) *tarkoitettu työllisyysrahasto;*

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

(kohta 16 kumotaan)

38) virtuaalivaluutan tarjoajista annetussa laissa (572/2019) tarkoitettua virtuaalivaluutan tarjoajaa;

39) *sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:ssä tarkoitettua monialan holdingyhtiötä.*

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *ryhmävalvonnalla* luottolaitosten tai sijoituspalveluyritysten konsolidoitua valvontaa, vakuutusyritysten ryhmävalvontaa ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvontaa;

12) *ryhmittymällä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 16 §:ssä tarkoitettua konsolidointiryhmää, sijoituspalvelulain 1 luvun 21 a §:ssä tarkoitettua sijoituspalvelukonsolidointiryhmää, vakuutusyhtiölain 26 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyritysryhmää ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua rahoitus- ja vakuutusryhmittymää;

19) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;

20) *merkittäväällä sidoksella* sijoituspalvelulain 1 luvun 26 §:n 1 momentin 15 kohdassa, luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 12 §:ssä tai vakuutusyhtiölain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua tilannetta, jossa kahden tai

Voimassa oleva laki

Ehdotus

useamman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välillä on tarkemmin säädetyt edellytykset täyttävä sidos.

10 §

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoinnasta annetun lain 10 luvun 4, 7 ja 8 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä, 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta tai tämän lain 65 e §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen hyväksymistä taikka luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoinnasta annetun lain 10 luvun 4, 7 ja 8 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä, 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta tai tämän lain 65 e §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen hyväksymistä taikka luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

18 §

18 §

Oikeus saada tietoja valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta

Oikeus saada tietoja valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta

Mitä 1 momentissa säädetään valvottavasta ja muusta finanssimarkkinoilla toimivasta, koskee myös yritystä, joka valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan asiamiehenä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 6 §:ssä tarkoitettuna sidonnaisasiamiehenä taikka muuten valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan toimeksiannosta hoitaa tämän

Voimassa oleva laki

Ehdotus

liiketoimintaan, kirjanpitoon, tietojärjestelmään, riskienhallintaan tai sisäiseen valvontaan liittyviä tehtäviä.

25 b §

25 b §

Poliisin antama virka-apu

Virka-apu

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.

Finanssivalvonnalla on oikeus tehtäviensä suorittamiseksi saada pyynnöstä poliisilta virka-apua.

26 §

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

*Toimiluvan ja rekisteröitymisen **peruminen** ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi*

29 §

29 §

Asiamiehen asettaminen

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä.

Finanssivalvonnan on esitettävä yksinomaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavan luottolaitoksen toimiluvan perumista EKP:lle, jos luottolaitoksen kokonaisvarojen keskiarvo on viiden peräkkäisen vuoden ajan mainitussa lainkohdassa säädettyä kynnysarvoa alhaisempi.

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuskassaa, työttömyyskassaa, sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä, sitä, joka on vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:n perusteella merkitty lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin, ja arvopaperitileistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna säilyttäjänä toimivaa ulkomaista yhteisöä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Toimilupavalvottavan tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettusta seikasta tai päätöksestä, jonka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä valvottavan kanssa samaan ryhmittymään tai konserniin kuuluvassa yhteisössä.

-----

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laininlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden *tilinpäätöksen mukaisesta* liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää;

-----

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun yrityksen osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä

31 §

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus

Toimilupavalvottavan tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettusta seikasta tai päätöksestä, jonka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä valvottavan kanssa samaan ryhmittymään tai konserniin kuuluvassa yhteisössä *taikka valvottavaan merkittävässä sidoksessa olevassa yhteisössä*.

-----

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä edeltävän* vuoden *tilinpäätöksen mukaisesta* liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

1) *EU:n vakavaraisuusasetusta soveltavan* luottolaitoksen ja *sijoituspalveluyrityksen* osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää;

-----

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun *oikeushenkilön* osalta kirjanpitolain 4 luvun 1

Voimassa oleva laki

tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa.

Ehdotus

§:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoinnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa, kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 10 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään kaksi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahasitolain 27 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa taikka tämän lain 40 §:n 2 momentin 7 kohdassa mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoinnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa, kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 10 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään kaksi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahasitolain 27 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa taikka tämän lain 40 §:n 2 momentin 7 kohdassa mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään

Voimassa oleva laki

määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 4 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 15 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2

Ehdotus

viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 4 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 15 prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2

Voimassa oleva laki

kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään miljoona euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään miljoona euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 500 000 euroa.

Jos 10 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee viitearvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista, siinä mainitun asetuksen 4 artiklan rikkomisesta oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdoista tai enintään viisi miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi, ja 15 artiklan rikkomisesta enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdoista tai enintään 15 miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Ehdotus

kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään miljoona euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään miljoona euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 500 000 euroa.

Jos 11 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee viitearvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista, siinä mainitun asetuksen 4 artiklan rikkomisesta oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön *seuraamusmaksun määräämistä* edeltävän vuoden liikevaihdoista tai enintään viisi miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi, ja 15 artiklan rikkomisesta enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdoista tai enintään 15 miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Voimassa oleva laki

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:
1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen, tai jos maksuvelvollinen kuuluu luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettua määrää;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun yrityksen osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua tai sitä vastaavaa liikevaihtoa, tai, jos yrityksen on kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n mukaan laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos yritys kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistamisesta, sovelletaan myös 26—28, 28 a, 28 b, 29, 33 ja 33 a §:ssä ja sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä tarkoitettujen päätösten julkistamiseen.

44 a §

Seuraamuksista ja muista päätöksistä ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille

Mitä 1 momentin 1—3 kohdassa säädetään seuraamuksesta ilmoittamisesta, sovelletaan myös tämän lain 26—29, 33 ja 33 a §:ssä, sijoitusrahastolain 18 j ja 122 §:ssä ja vakuutus- tarjoamisesta annetun lain 68 ja 70 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin.

Ehdotus

Tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:
1) EU:n vakavaraisuusasetusta soveltavan luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää, tai jos se kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa, tai, jos oikeushenkilön on laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos se kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistamisesta, sovelletaan myös 26—28, 28 a, 28 b, 29, 32 c, 33 ja 33 a §:ssä ja sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä tarkoitettujen päätösten julkistamiseen.

44 a §

Seuraamuksista ja muista päätöksistä ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille

Mitä 1 momentin 1—3 kohdassa säädetään seuraamuksesta ilmoittamisesta, sovelletaan myös tämän lain 26—28, 28 a, 28 b, 29, 32 c, 33 ja 33 a §:ssä, sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä ja vakuutus- tarjoamisesta annetun lain 68 ja 70 §:ssä tarkoitettuihin päätöksiin.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

54 §

54 §

Kolmannen maan valvottavan valvonta ja yhteistyö kolmannen maan valtion valvontaviranomaisen kanssa

Kolmannen maan valvottavan valvonta ja yhteistyö kolmannen maan valtion valvontaviranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sellaisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa:

Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sellaisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa:

5) jonka kanssa on tarpeen ottaa käyttöön vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU tehokkaaksi soveltamiseksi tarvittavat ja tehokkaan tietojenvaihdon mahdollistavat yhteistyöjärjestelyt.

5) jonka kanssa on tarpeen ottaa käyttöön vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU tehokkaaksi soveltamiseksi tarvittavat ja tehokkaan tietojenvaihdon mahdollistavat yhteistyöjärjestelyt;

6) jonka kanssa on tarpeen ottaa käyttöön sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonasta ja direktiivien 2002/87/EY, 2009/65/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU ja 2014/65/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/2034 tehokkaaksi soveltamiseksi tarvittavat ja tehokkaan tietojenvaihdon mahdollistavat yhteistyöjärjestelyt.

65 b §

65 b §

Valvontakollegion perustaminen

Valvontakollegion perustaminen

Finanssivalvonnan on perustettava valvontakollegio myös, jos se on tarpeen sovellettaessa EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohtaa ja 2 kohtaa vakuusmallia koskevien asiaankuuluvien tietojen vaihtamiseksi ja päivittämiseksi ehdot täyttävien keskusvastapuolten valvontaviranomaisten kanssa. Finanssivalvonta voi tarvittaessa perustaa valvontakollegion myös, jos Suomessa toimivan sijoituspalveluyrityksen, Euroopan unionissa emoyrityksenä toimivan sijoitusalan holdingyhtiön tai unionissa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*emoryityksenä toimivan rahoitusalan seka-
holdingyhtiön johtaman sijoituspalveluyritys-
ryhmän tytäryritykset sijaitsevat kolmannessa
maassa.*

65 c §

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

8) menettelytavat vakuutusyhtiölain 26 luvun 6, 28, 30 ja 32 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi ja 26 luvun 11 §:n 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseksi.

8) menettelytavat vakuutusyhtiölain 26 luvun 6, 28, 30 ja 32 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemiseksi ja 26 luvun 11 §:n 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden toteuttamiseksi;

9) tietopyyntöjen koordinointi tapauksissa, joissa useiden samaan ryhmään kuuluvien sijoituspalveluyritysten toimivaltaisten viranomaisten on pyydettävä tietoja joko määritys-osapuolen kotijäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta tai ehdot täyttävän keskusvastapuolen toimivaltaiselta viranomaiselta tietoja, jotka liittyvät asianomaisen sijoituspalveluyrityksen vakuusvaatimuksen laskennassa käytettäviin vakuusmalliin ja parametreihin.

67 §

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

Tarkastustehtävien siirtäminen

Finanssivalvontaan sovelletaan sen suorittaessa tässä pykälässä tarkoitettuun valvontasopimukseen tai kotivaltion valvontaviranomaisen muuten todistettavasti antamaan suostumukseen perustuvia tarkastustehtäviä, mitä 18, 19 ja 23—25 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta, 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa ja 38 §:ssä uhkasakon asettamisesta tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi.

Finanssivalvontaan sovelletaan sen suorittaessa tässä pykälässä tarkoitettuun valvontasopimukseen tai kotivaltion valvontaviranomaisen muuten todistettavasti antamaan suostumukseen perustuvia tarkastustehtäviä, mitä 18, 19 ja 23—25 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta, 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa ja 33 a §:ssä uhkasakon asettamisesta tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

18) kuluttaja-asiamiehelle sen valvontatehtävien hoitamista varten.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

18) kuluttaja-asiamiehelle sen valvontatehtävien hoitamista varten;

19) Euroopan komissiolle sellaisia finanssimarkkinoiden valvontaan liittyviä tietoja, jotka ovat tarpeen komissiolle säädetyn toimivallan käyttämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Tekoon tai laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 ja 5 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 1 §:n 3 momentti ja 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 luvun 1 §:n 3 momentti laissa 1199/2014, sekä

lisätään 1 luvun 5 §:ään uusi 3 momentti ja 10 §:ään uusi 3 momentti sekä 5 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1073/2017, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

1 §

1 §

Lain tarkoitus

Lain tarkoitus

Tämän lain soveltamisesta sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen säädetään sijoituspalvelulain 6–8 luvussa.

Tämän lain soveltamisesta sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen säädetään sijoituspalvelulain 6 luvun 2 b §:ssä.

2 §

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista säädetään luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, sekä siinä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa. Luottolaitosta koskevia säännöksiä on lisäksi oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU, jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*, tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista säädetään luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, sekä siinä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa. Luottolaitosta koskevia säännöksiä on lisäksi oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU, jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*, tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

5 §

5 §

Luottolaitostoiminta

Luottolaitostoiminta

Voimassa oleva laki

Ehdotus

***Luottolaitostoiminnalla** tarkoitetaan tässä laissa myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua liiketoimintaa.*

10 §

10 §

Luottoyhteisö

Luottoyhteisö

***Luottoyhteisöllä** tarkoitetaan tässä laissa myös EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua luottolaitosta.*

5 luku

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

2 §

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettu luottolaitos saa harjoittaa mainitussa lainkohdassa ja tässä pykälässä tarkoitettua liiketoimintaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

4.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 4 §:n 4 momentti, 18 §:n b kohta ja 35 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 4 momentti ja 35 §:n 1 momentti laissa 622/2014 sekä 18 §:n b kohta laissa 763/2012, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot

Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot

— — — — —
 Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai sovellettaessa 1 momenttia, kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä, muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1—3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvo, joka lasketaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, mukaisesti. Omistusyhteyserityksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteyserityksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka vastaa nimittämisen tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaismäärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistusosuuden perusteella laskettu määrä.

— — — — —

— — — — —
 Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai sovellettaessa 1 momenttia kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1—3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvo, joka lasketaan luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, mukaisesti. Omistusyhteyserityksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteyserityksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka vastaa nimittämisen tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaismäärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistusosuuden perusteella laskettu määrä.

— — — — —

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

b) sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalveluyritys;

b) *sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2033 9 artiklan mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää*, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalveluyritys;

35 §

35 §

Säännellyn yrityksen kuuluminen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Säännellyn yrityksen kuuluminen kolmannen maan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Finanssivalvonnan on tehtävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 14 §:ssä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös, jos luottolaitos tai sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka ylimmän emoyrityksen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja säännellyn yrityksen ylin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva emoyritys täyttää tämän lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Finanssivalvonnan on tehtävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun 14 §:ssä tai sijoituspalvelulain 7 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös, jos luottolaitos tai sijoituspalveluyritys kuuluu sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jonka ylimmän emoyrityksen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja säännellyn yrityksen ylin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva emoyritys täyttää tämän lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

5.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahastolain (213/2019) 1 luvun 3 §:n 10 kohta, 3 luvun 1 §:n 4 ja 5 momentti
sekä 20 luvun 9 §, sekä
lisätään 1 luvun 3 §:ään uusi 11 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

3 §

3 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *arvopaperistamisasetuksella* yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/2402.

10) *arvopaperistamisasetuksella* yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/2402;

11) EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 luku

3 luku

Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma**Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma**

1 §

1 §

*Vähimmäispääoma**Vähimmäispääoma*

Edellä 2 momentissa asetetuista vaatimuksista huolimatta rahastoyhtiön omien varojen määrä ei saa alittaa yhtä neljäsosaa edellisen tilikauden hyväksytyyn tuloslaskelman osoittamista kiinteistä kuluista tai, jos rahastoyhtiön toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut merkittäviä muutoksia, Finanssivalvonnan rahastoyhtiön hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään, rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetty vaatimukset. *Tällaiseen rahastoyhtiöön sovelletaan mainitun pykälän 4 momenttia.*

Edellä 2 momentissa asetetuista vaatimuksista huolimatta rahastoyhtiön omien varojen määrä ei saa alittaa *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 13 artiklassa säädettyä määrää* tai, jos rahastoyhtiön toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia, Finanssivalvonnan rahastoyhtiön hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään, rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty *perustamispääomavaatimukset*

20 luku

20 luku

Lupa toimia säilytisyhteisönä**Lupa toimia säilytisyhteisönä**

9 §

9 §

*Säilytisyhteisön vähimmäispääoma**Säilytisyhteisön vähimmäispääoma*

Säilytisyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa. Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Säilytisyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 750 000 euroa. *Perustamispääomaan luettavan osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä ja perustamispääoman on täytettävä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 9 artiklan mukaiset vaatimukset.*

Säilytisyhteisöön sovelletaan pääoman riittävyttä koskevia vaatimuksia, jotka vastaavat vähintään EU:n vakavaraisuusasetuksen 315 tai 317 artiklan mukaisesti valitun menetel-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

män perusteella laskettavia vaatimuksia. Säilytysyhteisöllä on jatkuvasti oltava omia varoja vähintään 1 momentissa säädetty määrä.

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

_____

6.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 5 §:n 2 momentin 14 kohta, 6 luvun 2 §:n 4 ja 6 momentti sekä 14 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta ja 7 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 5 §:n 2 momentin 14 kohta laissa 214/2019 sekä 6 luvun 2 §:n 6 momentti ja 14 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 1078/2017, sekä
lisätään 2 luvun 5 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 627/2014, 527/2016, 229/2017, 1078/2017, 1230/2018 ja 214/2019, uusi 15 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

2 luku

Määritelmät

Määritelmät

5 §

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

-----
14) *arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksella* arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan

-----
14) *arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksella* arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan

Voimassa oleva laki

parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/2365.

Ehdotus

parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/2365;

15) *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033.

6 luku

Toimintaedellytykset

2 §

Vähimmäispääoma

Edellä 2 momentissa säädettyistä vaatimuksista huolimatta vaihtoehtorahastojen hoitajan omien varojen määrä ei saa alittaa yhtä neljäsosaa edellisen tilikauden vahvistetun tuloslaskelman osoittamista kiinteistä kuluista tai, jos hoitajan toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut merkittäviä muutoksia, Finanssivalvonnan vaihtoehtorahastojen hoitajan hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Sen estämättä, mitä tämän pykälän 1—4 momentissa säädetään, vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka tarjoaa 3 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja palveluja, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetty vaatimukset.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

6 luku

Toimintaedellytykset

2 §

Vähimmäispääoma

Edellä 2 momentissa säädettyistä vaatimuksista huolimatta vaihtoehtorahastojen hoitajan omien varojen määrä ei saa alittaa *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 13 artiklassa säädettyä määrää* tai, jos hoitajan toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia, Finanssivalvonnan vaihtoehtorahastojen hoitajan hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään, vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka tarjoaa 3 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja palveluja, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty vaatimukset.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2) sijoituspalvelulain mukainen sijoituspalveluyritys, jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään luottolaitosdirektiivin 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu perustamis-
pääoman määrä ja joka tarjoaa sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä;

2) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä tarjoava sijoituspalveluyritys, jonka omien varojen määrän on aina oltava vähintään 750 000 euroa siten kuin sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään;

7 §

7 §

Vähimmäispääoma

Vähimmäispääoma

Erityisen säilytysyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa. Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Erityisen säilytysyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 150 000 euroa. Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi erityisellä säilytysyhteisöllä on oltava omaa pääomaa 0,02 prosenttia siitä määrästä, jolla sen säilytyksessä olevien vaihtoehtorahastojen varojen yhteenlaskettu arvo ylittää 250 miljoonaa euroa. Oman pääoman kokonaismäärän ei kuitenkaan tarvitse ylittää 10 miljoonaa euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

7.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 1 ja 8 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta ja 4 §:n 3 kohta, sekä lisätään 8 luvun 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 821/2017 ja 868/2018, uusi 6 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

3 §

3 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *sijoituspalveluyrityksellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, joka harjoittaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaimista;

2) *sijoituspalveluyrityksellä sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2033, jäljempänä EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetus, 4 artiklan 1 kohdan 22 alakohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, johon sovelletaan sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua perustamispääomavaatimusta;*

3) *rahoituslaitoksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa tarkoitettua rahoituslaitosta;

3) *rahoituslaitoksella* luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa tarkoitettua rahoituslaitosta;

4 §

4 §

Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen

Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan pankkiviranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

3) *luottolaitosdirektiivillä* oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/36/EU;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

-----

8 luku

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

7 §

7 §

Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus

Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus

-----

Edellä 1 momentissa säädettyä vaatimusta laskettaessa sijoituspalveluyrityksille, joihin ei EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 ja 5 kohdan nojalla sovelleta EU:n vakavaraisuusasetusta, EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla vaatimuksella tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta ja EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla vaatimuksella, siltä osin kuin on kyse kokonaisriskin määrästä, tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta kerrottuna luvulla 12,5. Lisäksi kyseisten sijoituspalveluyritysten vaatimusta laskettaessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetyllä harkinnanvaraisella lisäpääomavaatimuksella tarkoitetaan sijoituspalvelulain 6 c luvun 6 §:ssä tarkoitettua omien varojen lisävaatimusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

8.

Laki**kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 ja 5 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 3 luvun 19 §:n 1 momentti ja 36 §:n 2 momentti sekä 5 luvun 18 § ja 19 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 luvun 19 §:n 1 momentti ja 5 luvun 18 § laissa 295/2019, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 luku

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen**Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen**

19 §

19 §

*Suora sähköinen markkinoillepääsy**Suora sähköinen markkinoillepääsy*

Pörssi voi sallia, että kaupankäyntiosapuolena oleva sijoituspalvelun tarjoaja tarjoaa suoran sähköisen markkinoillepääsyn asiakkaalleen. Suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntitunnusta siten, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kaupapaikkaan.

Pörssi voi sallia, että kaupankäyntiosapuolena oleva sijoituspalvelun tarjoaja tarjoaa suoran sähköisen markkinoillepääsyn asiakkaalleen. Suoralla sähköisellä markkinoillepääsillä tarkoitetaan järjestelyä, jossa kaupankäyntiosapuoli antaa asiakkaalle luvan käyttää sen kaupankäyntitunnusta siten, että asiakas voi välittää rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti suoraan kaupapaikkaan. *Suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö, jos asiakas täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin säännöissä asetetut vaatimukset.*

36 §

36 §

*Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus**Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus*

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti pörssi voi

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti pörssi voi

Voimassa oleva laki

myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 3 luvun 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle. Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

19 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen

Monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään pääsyä koskevien sääntöjen tulee täyttää tämän lain 3 luvun 15 §:ssä edellytetyt vaatimukset.

Ehdotus

myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. *Lisäksi Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö.* Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

18 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet 3 luvun 15 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle. *Lisäksi Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti suoraa sähköistä markkinoillepääsyä hyödyntävänä asiakkaana voi toimia 3 luvun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ulkomainen sijoituspalvelun tarjoaja tai muu henkilö.* Määräysten on turvattava Finanssivalvonnalle riittävä tietojensaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista.

19 §

Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen

Monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään pääsyä koskevien sääntöjen tulee täyttää 3 luvun 15 ja 19 §:ssä edellytetyt vaatimukset.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

_____

9.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1076/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellinen valvontamaksu

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Suhteellisen valvontamaksun maksuperuste ja maksun määrä prosentteina maksuperusteesta sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Maksuperuste	Maksun määrä prosentteina maksuperusteesta
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettu talletuspankki	taseen loppusumma	0,0027
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottoyhteisö	taseen loppusumma	0,0027
maksulaitoslaissa tarkoitettu muu maksulaitos kuin sähkörahayhteisö	liikevaihto	0,24
maksulaitoslaissa tarkoitettu sähkörahayhteisö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettu vahinkovakuutusyhtiö	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu henkivakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027

HE 16/2021 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutusyhdistyslaissa (1250/1987) tarkoitettu vakuutusyhdistys	taseen loppusumma x 4	0,0027
eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa	taseen loppusumma	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu sairauskassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
vakuutuskassalaissa tarkoitettu muu vakuutus- kassa kuin eläkekassa tai sairauskassa	taseen loppusumma	0,0027
maatalousyrittäjän eläkelaiassa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos	taseen loppusumma	0,0027
merimieseläkelaiassa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto sekä Koulutusrahasto	taseen loppusumma	0,0027
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassalaissa (603/1984) tarkoitettu työttömyyskassojen tukikassa	taseen loppusumma x 4	0,0027
valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkerahasto, Kevasta annetussa laissa (66/2016) tarkoitettu Keva-niminen eläkelaitos ja kirkkolaiassa (1054/1993) tarkoitettu kirkon eläkerahasto	taseen loppusumma x 0,4	0,0027
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0009
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0014
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0018
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen laskennallisen taseen loppusumma	0,0027
muun kuin sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	liikevaihto	0,10

HE 16/2021 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sellaisen sähkörahayhteisöä vastaavan ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	taseen loppusumma	0,0009
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö	rahastoyhtiön Suomessa hallintoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu rahastoyhtiölle, joka tarjoaa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa	omaisuudenhoidon ja sijoitusneuvonnan liikevaihto	0,32
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettun toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja	vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, joka tarjoaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palvelua tai 3 luvun 3 §:ssä tarkoitettua liitännäispalvelua	näiden palvelutoimintojen liikevaihto	0,32
yhteisö, joka Suomessa toimiluvan nojalla sekä hallinnoi sijoitusrahastoa että hoitaa vaihtoehtorahastoa	Suomessa hallinnoitujen sijoitusrahastojen ja hoidettujen vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0021
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu pörssi	liikevaihto	1,24 ja vähintään 50 000 euroa
<i>sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys</i>	liikevaihto	0,32
<i>sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys</i>	liikevaihto	0,10
työttömyyskassalaissa tarkoitettu työttömyyskassa	jäsenmaksutulo	0,63
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,14
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	liikevaihto	0,32
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka ei hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike, joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallintoimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa	ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa hallin-	0,0017

HE 16/2021 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

	noimien sijoitusrahastojen varojen yhteismäärä	
lisämaksu vaihtoehtorahastojen hoitajalle, jonka hoitama vaihtoehtorahasto on sijoittautunut ETA-valtioon tai kolmanteen maahan	vaihtoehtorahastojen hoitajan ulkomailta hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0010
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka ei hoida Suomessa vaihtoehtorahastoa	liikevaihto	0,14
sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike, joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa	ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa hoitamien vaihtoehtorahastojen varojen yhteismäärä	0,0017
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	liikevaihto	0,32
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	vakuutusmaksutulo	0,029

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 420
muu luottolaitos	2 140
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 630
maksulaitos	2 140
vakuutusyhtiö	6 420

HE 16/2021 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu erillisyyhtiö	2 140
vakuutusyhdistys	1 070
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 284
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	856
työttömyyskassa	6 420
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 420
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 284
valtion eläkerahasto, Keva-niminen eläkelaitos ja kirkon eläkerahasto	16 050
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	2 140
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	4 301
rahastoyhtiö	4 280
vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 280
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 420
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 815
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 420
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 070
ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 140
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 210
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 070
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 140
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 140
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 210
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettu raportointipalvelujen tarjoaja	10 700

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 8 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 8 luvun 4 §:n 5 momentin 1 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 luku

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

Hallinnolliset seuraamukset

4 §

4 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Luotto- tai rahoituslaitokselle määrättävän seuraamusmaksun suuruus

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksesta ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää;

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan:

1) *luottolaitosten* vakavaraisuusvaatimuksesta ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013 sovelttavan luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen osalta 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

11.

Laki

kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta

HE 16/2021 vp

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain (566/2020) 18 §:n 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Seuraamusmaksun suuruus

Seuraamusmaksun suuruus

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan kirjanpitolain (1336/1997) 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa. Jos kyse on luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä taikka jommankumman kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvasta muusta yrityksestä, liikevaihdolla tarkoitetaan kuitenkin luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää. Jos kyse on vakuutusyhtiöstä, vakuutusyhdistyksestä tai vakuutusyhtiölain (521/2008) 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitettua erillisyyhtiöstä, liikevaihdolla tarkoitetaan vakuutusmaksutuloa.

Edellä tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan kirjanpitolain (1336/1997) 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa. Jos kyse on *luottolaitosten* vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta *annettua* Euroopan parlamentin ja neuvoston *asetusta* (EU) N:o 575/2013 *soveltavasta luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä, liikevaihdolla tarkoitetaan kuitenkin mainitun asetuksen* 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen määrää. Jos kyse on vakuutusyhtiöstä, vakuutusyhdistyksestä tai vakuutusyhtiölain (521/2008) 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitettua erillisyyhtiöstä, liikevaihdolla tarkoitetaan vakuutusmaksutuloa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

HE 16/2021 vp

Vastaavuustau-
lukko

Artikla	Täytäntöönpanosäädös ja -säännös	
1 artikla	-	Direktiivin kohde. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
2 artikla	SipaL 6 luvun 2 b §:n 1 mom.	Täytäntöönpanosäännös koskee artiklan 2 kohtaa. 2 artiklan 1 kohdan osalta ei tarvetta kansalliselle implementoinnille (SipaL:n 1:4 § tekniset viittauskorjaukset).
3 artikla	Määritelmät uusi SipaL 1:21 a §	SipaL:n määritelmiin tehty teknisiä viittauskorjauksia ja määritelmiä täydennetty: 1 luvun 13 §:n 10 kohta (koskee 3 artiklan 1 kohdan 26 luetelma-kohtaa). SipaL 21 a §:ssä määritelty uutena sijoituspalvelukonsolidointiryhmä.
4 artikla	SipaL 1 luvun 27 §	Ei muutostarvetta.
5 artikla	SipaL 6 luvun 2 b §:n 2–6 mom.	Artiklan 6 kohdan osalta ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
6 artikla	-	Ei implementointitarvetta.
7 artikla	FivaL 3 a §	Ei muutostarvetta.
8 artikla	FivaL 50 §	Ei muutostarvetta.
9 artikla	SipaL 6 luvun 1 §:n 1, 2 ja 4 mom.	
10 artikla	-	Viittaukset direktiivissä 2013/36/EU säädettyyn perustamispääomaan. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
11 artikla	SipaL 6 luvun 1 §:n 7 mom.	
12 artikla	-	Ei muutostarvetta. Ks. SipaL 1 luvun 27 § ja FivaL 45 § ja 6 luku.
13 artikla	SipaL 6 c luvun 15 §	
14 artikla	SipaL 6 c 16 §	Kts. myös FivaL 60 §.
15 artikla	FivaL 71 § 19 kohta	FivaL 71 §:n 19 kohta (15 artiklan 5 kohta). Ks myös nykyinen FivaL 52 §.
16 artikla	FivaL 54 §:n 1 mom. 6 kohta	
17 artikla	FivaL 31 §:n 2 mom.	
18 artikla	SipaL 15 luvun 2 §	
19 artikla	FivaL 18 §	Artiklan a kohdan iv alakohdan implementointi.
20 artikla	FivaL 43 §	
21 artikla	FivaL 44a §	
22 artikla	SipaL 6b luvun 13 §	Artiklan 2 kohdan implementointi.
23 artikla	FivaL 73 §	Ei muutostarvetta.

HE 16/2021 vp

Artikla	Täytäntöönpanosäädös ja -säännös	
24 artikla	SipaL 6 luvun 2 a §:n 3 mom.	
25 artikla	SipaL 6 b luvun 1 b §	
26 artikla	SipaL 6 b luvun 1 a §	
27 artikla	SipaL 6 b luvun 12 §	
28 artikla	SipaL 6 b luvun 2 a §	
29 artikla	SipaL 6 b luvun 2 b §	
30 artikla	SipaL 6 b luvun 7 §	
31 artikla	SipaL 6 b luvun 8 §	
32 artikla	SipaL 6 b luvun 9 ja 10 §	SipaL 6b:9 (artiklan 1 kohta) ja 6b:10.
33 artikla	SipaL 6 b luvun 11 §	
34 artikla	SipaL 6 c luvun 1 §	
35 artikla	-	EPV:n kertomus ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä riskeistä. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
36 artikla	SipaL 6 c luvun 2 §	
37 artikla	SipaL 6 c luvun 3 §	
38 artikla	SipaL 6 c luvun 4 §	
39 artikla	SipaL 6 c luvun 5 §	
40 artikla	SipaL 6 c luvun 6 §	
41 artikla	SipaL 6 c luvun 7 §	
42 artikla	SipaL 6 c luvun 8 §	
43 artikla	SipaL 6 c luvun 9 §	Kts. myös FivaL 1:3d §.
44 artikla	SipaL 6 c luvun 10 §	
45 artikla	SipaL 6 c luvun 11 §	
46 artikla	SipaL 6 c luvun 12 §	
47 artikla	SipaL 6 c luvun 14 §	Kts. myös FivaL 50 §:ä ei ehdotettu muutettavaksi.
48 artikla	SipaL 6 c luvun 13 §	Kts. myös FivaL 65b §:n 3 mom. (artiklan 1 ja 3 kohdat), FivaL 65c §:n 2 mom. 9 kohta (artiklan 2 kohdan c alakohta), FivaL 65a §:ä ei ole ehdotettu muutettavaksi.
49 artikla	-	FivaL 65 a §, ei tarvetta muutoksiin.
50 artikla	-	FivaL 64 §, ei tarvetta muutoksiin.
51 artikla	SipaL 6 luvun 2 a §:n 4 mom.	
52 artikla	SipaL 6 b luvun 4 §	Ei muutostarvetta.
53 artikla	SipaL 6 b luvun 2 c §	
54 artikla	-	FivaL 3 luku, ei tarvetta muutoksiin

HE 16/2021 vp

Artikla	Täytäntöönpanosäädös ja -säännös	
55 artikla	SipaL 6 c luvun 17 §	
56 artikla	-	Yhteistyö kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
57 artikla	Sääntelyn julkaiseminen	Komissio antaa tarkemmat täytäntöönpanostandardit, ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
58 artikla	-	Siirretyn säädösvallan käyttäminen. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
59 artikla	-	Direktiivin 2002/87/EY muuttaminen, ei tarvetta muutoksiin.
60 artikla	Sijoitusrahastolain 3 luvun 1 §:n 4 mom.	Direktiivin 2009/65/EY muuttaminen.
61 artikla	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 6 luvun 2 §:n 4 mom.	Direktiivin 2011/61/EU muuttaminen.
62 artikla	LLL 1:1 §:n 3 mom., 1:5 §:n 3 mom., 1: 10 §:n 3 mom., 5: 2 §:n 4 mom., SipaL 3.1a §	Direktiivin 2013/36/EU muuttaminen, kumotaan SipaL:n 6:1 §:n 6 mom. (62 art. 10 kohta).
63 artikla	KriisinsäätöL:n 1:3 § 1 mom. 2 ja 3 kohta, 1:4 §n 3 kohta, 8: 7 §	Direktiivin 2014/59/EU muuttaminen.
64 artikla	-	Direktiivin 2014/65/EU muuttaminen, Kolmannen maan yrityksen toimiluvan edellytykset ja epääminen ei edellytä muutoksia.
65 artikla	-	Direktiivin 2013/36/EU viittaukset muihin unionin säädöksiin. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
66 artikla	-	Uudelleentarkastelu. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
67 artikla	-	Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
68 artikla	-	Voimaantulo. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.
69 artikla	-	Osoitus. Ei tarvetta kansalliselle implementoinnille.